

นาฏยศิลป์ในพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยครั้งที่38 จามจุรีเกมส์

นางสาวณัฐพร เพ็ชรเรือง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานาฏยศิลป์ไทย ภาควิชานาฏยศิลป์

คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2554

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository(CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the Graduate School.

**DANCES IN THE OPENING CEREMONY OF THE 38th
UNIVERSITY GAMES-CHAMCHURI GAMES**

Miss Nattaporn Petruang

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Thai Dance**

Department of Dance

Faculty of Fine and Applied Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2011

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

นาฏยศิลป์ในพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยครั้งที่ 38

จามจุรีเกมส์

โดย

นางสาวณัฐพร เพ็ชรเรือง

สาขาวิชา

นาฏยศิลป์ไทย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

อาจารย์ ดร.วิชชุดา วุธาทิตย์

คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภกรณ์ ดิษฐพันธ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(ศาสตราจารย์ ดร.นราพงษ์ จรัสศรี)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(อาจารย์ ดร.วิชชุดา วุธาทิตย์)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(อาจารย์สถาพร สันทอง)

ณัฐพร เพ็ชรเรือง : นาฏยศิลป์ในพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยครั้งที่ 38 จามจูรีเกมส์.(DANCES IN THE OPENING CEREMONY OF THE 38TH UNIVERSITY GAMES-CHAMCHURI GAMES) อ. ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : อ. ดร. วิชชุดา วุธาติศย์, 212 หน้า.

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์แนวความคิดการสร้างสรรค์ผลงานในพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยครั้งที่ 38 จามจูรีเกมส์ ของศาสตราจารย์ ดร.นราพงษ์ จรัสศรี ตลอดจนวิเคราะห์การแสดงพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยครั้งที่ 38 จามจูรีเกมส์ กับบริบททางสังคมไทย งานวิจัยจะประกอบไปด้วยการ วิเคราะห์การแสดงทั้ง 3 ชุดการแสดง โดยประกอบไปด้วยชุดที่ 1 กวนเกษียรสมุทร ชุดที่ 2 ดุลยภาพความกลมกลืน ชุดที่ 3 พระบารมีปกเกล้าเหล่าประชา รวมทั้งวิเคราะห์บริบททางสังคมไทย และประโยชน์กับคุณค่าของการแสดง งานวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการวิจัย โดยใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ วิทยานิพนธ์ เอกสาร วิดีโอ รวมทั้งการสัมภาษณ์ ตลอดจนการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัยพบว่าการแสดงในครั้งนี้ได้ประสบความสำเร็จอย่างมาก ซึ่งความสำเร็จในครั้งนี้เป็นการได้รับความร่วมมือจากนิสิต เจ้าหน้าที่ และบุคลากร เปรียบเสมือนว่านาฏยศิลป์ได้กลายเป็นจุดศูนย์รวมของบุคคลที่หลากหลายจนสามารถมารวมตัวกัน ใช้ความสมัครสมานสามัคคีในการทำงานร่วมกัน และยังสะท้อนถึง สภาพสังคมไทยใน ด้านความสามัคคี ที่มีความแตกต่างทางด้านความคิด เชื้อชาติ ศาสนา หรือแม้กระทั่งความแตกต่างทางด้านการถ่ายทอด ดนาฏยศิลป์ไทยและนาฏยศิลป์ตะวันตก ซึ่งสามารถสะท้อนให้ผู้ชมได้ทราบว่า ความแตกต่างทั้งหมดนี้ได้มีสิ่งหนึ่งที่คนไทยทุกคนหรือคนเชื้อชาติอื่นที่อยู่บนผืนแผ่นดินไทย ได้กระทำการสิ่งเดียวกันนี้ นั่นคือ ความจงรักภักดีที่มีต่อองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ซึ่งแนวคิดจากการแสดงในครั้งนี้ สามารถนำไปเป็นแบบอย่าง ในการแสดงพิธีเปิด การแข่งขัน กีฬามหาวิทยาลัย ในครั้งต่อไปได้อย่างสมบูรณ์และงดงาม

ภาควิชา ..นาฏยศิลป์..... ลายมือชื่อนิสิต.....
 สาขาวิชา ..นาฏยศิลป์ไทย..... ลายมือ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....
 ปีการศึกษา ..2554.....

5386606235: MAJOR THAI DANCE

KEYWORDS : DANCES / UNIVERSITY GAMES / CHAMCHURI GAMES

NATTAPORN PETRUANG: DANCE IN THE OPENING CEREMONY OF THE 38th UNIVERSITY GAMES-CHAMCHURI GAMES. ADVISOR : VIJJUTA VUDADHITYA, Ph.D., 212 pp.

The objectives of the research is to study and analyze the conception in creating the performance in the opening ceremony of the 38th University Games–Chamchuri Games by Professor Dr. Naraphong Charassri and also to analyze the performance in the opening ceremony of the 38th University Games–Chamchuri Games in correlation with the context of Thai society. The research consists of analysis of three acts of performance, in which is begun with the first performance “the Churning of the Milk Ocean”, followed by the second performance “Balance of the Harmony” and ended with the third performance “Under the Royal Patronage”, in correlation with the context of Thai society, also with the benefit and value of the performance. The thesis is a qualitative research, in which the researcher has processed the data collection from textbooks, thesis, document data, video tape, also from interviews and data analysis.

The outcome of the research shows that the performance was very successful because of the cooperation between students, staff and university personnel. This symbolizes that the dancing art is the center drawing various kinds of people to work harmoniously together. Despite the disagreement and variety in ideologies, ethnicities, religions and also the difference between the stylistics in performing the western and eastern dancing art, the performance also reflects the harmony in Thai society assembling by the loyalty to His Majesty King Bhumibol Adulyadej. The concept obtained can be well used as a model in the opening ceremony of the next University Games.

Department : ..Dance.....Student’s Signature.....
 Field of Study : ..Thai Dance.....Advisor’s Signature.....
 Academic Year : ..2011.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยความเมตตากรุณาจากท่านอาจารย์ ดร.วิชชุตา วุชชาติยศ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่คอยสละเวลาในการตรวจสอบ ให้คำปรึกษา แนะนำและแง่คิดที่ดีต่อการทำวิทยานิพนธ์เสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์สถาพร สนทอง งาม ศาสตราจารย์ ดร.นราพงษ์ จรัสศรี นายจิรายุทธ พนมรักษ์ ที่เสียสละเวลาในการให้ข้อมูล ให้ความรู้ใหม่ๆกับผู้วิจัยเสมอมา จนทำให้ผู้วิจัยเกิดความรู้ ความเข้าใจในนาฏยศิลป์ร่วมสมัยมากยิ่งขึ้น

ขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ธนิต ธงทอง รองอธิการบดี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภกรณ์ ดิษฐพันธ์ คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์มาลินี อาชายุทธการ อาจารย์ประจำภาควิชานาฏยศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คุณเพิ่มเกียรติ นิลพังงา ผู้ควบคุมพิธี เปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัย ครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์ ที่สละเวลาในการให้ข้อมูล จนสามารถทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เกิดความสำเร็จที่สมบูรณ์ที่สุด

ขอกราบขอบพระคุณบิดามารดา พระผู้ให้พรอันประเสริฐและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

ขอบพระคุณครูอาจารย์ทุกท่าน ซึ่งผู้วิจัยไม่สามารถกล่าวได้หมด แต่ผู้วิจัยยังระลึกถึงพระคุณเสมอ ที่คอยอบรมสั่งสอนและให้วิชาความรู้ที่ดีเสมอมา

ขอบพระคุณทุนราชกรีฑาสโมสร ที่เห็นความสำคัญทางด้านการศึกษา และได้เลือกให้ผู้วิจัยเป็นบุคคลหนึ่งที่ได้รับสิทธิจากทุนการศึกษานี้ ผู้วิจัยสัญญาว่า จะนำทุนที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ทางด้านการศึกษาสูงสุด

ขอบพระคุณคุณนิตยา อ่อนทองและคุณปวีณวัชร อัครธีรธรรม ที่คอยช่วยเหลือเกี่ยวกับเอกสารทุกอย่างในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

สุดท้ายนี้ขอขอบพระคุณ คุณปรีเยศ สันตติวิทย์ พี่ๆปริญญาโทในรุ่น และพี่ๆที่ร่วมงานการแสดง ตลอดจนเพื่อนๆที่คอยให้กำลังใจที่ดีเสมอมา

อนึ่งคุณประโยชน์และความสำเร็จที่พึงได้จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ขอบอบแต่ผู้มีพระคุณทุกท่าน

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่	
1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
1.3 สมมติฐานของการวิจัย	4
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	4
1.5 วิธีดำเนินการวิจัย	4
1.6 คำจำกัดความในการวิจัย	6
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
2.1 การแข่งขันกีฬาโอลิมปิก	8
2.2 การแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์	22
2.3 การแข่งขันกีฬาซีเกมส์	29
2.4 การแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย	35
2.5 การแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์	43
2.6 นาฏศิลป์ร่วมสมัย	70
2.7 การเดินร่าเฉพาะที่ (Site Specific)	76
2.8 ประวัตินักแสดง	78

บทที่	
3	วิธีดำเนินการวิจัย 83
3.1	การเก็บรวบรวมข้อมูล 83
3.2	ระยะเวลาในการดำเนินงาน 85
3.3	การเก็บข้อมูลภาคสนาม 87
3.4	การตรวจสอบข้อมูล 88
3.5	การวิเคราะห์ข้อมูล 89
4	การแสดงพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์ 90
4.1	แนวความคิดการสร้างสรรค์การแสดง 90
4.1.1	รูปแบบการแสดง 90
4.1.2	การคัดเลือกนักแสดง 92
4.1.3	การออกแบบนาฏยลีลา 94
4.1.4	การเลือกสรรบทเพลง 149
4.1.5	การออกแบบอุปกรณ์การแสดง 149
4.1.6	การออกแบบเครื่องแต่งกาย 152
4.1.7	การออกแบบแสง 156
4.1.8	สถานที่แสดง 161
4.2	นาฏยศิลป์กับบริบททางสังคมไทย 163
4.2.1	นาฏยศิลป์สู่ความสามัคคี 164
4.2.2	นาฏยศิลป์แห่งวิถีชีวิต 167
4.2.3	ประโยชน์และคุณค่าของการแสดง 172
5	สรุปและข้อเสนอแนะ 180
	รายการอ้างอิง 193
	ภาคผนวก 196

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์ 210

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 การจัดการแข่งขัน โอลิมปิก	19
ตารางที่ 2 จำนวนครั้งการแข่งขัน	25
ตารางที่ 3 การแข่งขันทั้งหมด.....	26
ตารางที่ 4 สมาชิกการแข่งขันกีฬาซีเกมส์.....	31
ตารางที่ 5 สถิติประเทศที่จัดการแข่งขัน	33
ตารางที่ 6 จำนวนเหรียญรางวัลรวม.....	34
ตารางที่ 7 ผลสรุปการจัดแข่งขัน.....	36
ตารางที่ 8 เข้าภาพจัดการแข่งขัน.....	41
ตารางที่ 9 เจ้าเหรียญทอง	42
ตารางที่ 10 สถาบันที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 38 “จามจุรีเกมส์”จำนวน 117 สถาบัน ทั่วประเทศ.....	65
ตารางที่ 11 ระยะเวลาในการดำเนินงาน	86

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 ปีย์แอร์ เฟรดี บารอน เดอ คูแบร์แต็ง	12
ภาพที่ 2 เทพเจ้าซุสหรือซีอุส (Zeus)	14
ภาพที่ 3 สนามกีฬาโอลิมปิกในเอเธนส์ในปี 1906	17
ภาพที่ 4 ทางเข้าสนามกีฬาโอลิมปิก	17
ภาพที่ 5 ธงโอลิมปิก	18
ภาพที่ 6 จูฬฯแสดงความพร้อมในการเป็นเจ้าภาพ	46
ภาพที่ 7 บรรยากาผลงานแสดงความพร้อมในการเป็นเจ้าภาพ	47
ภาพที่ 8 ตราสัญลักษณ์จามจูรีเกมส์	51
ภาพที่ 9 ตัวนำโชค (Mascot)	52
ภาพที่ 10 พิธีจุดไฟพระฤกษ์ “จามจูรีเกมส์”	63
ภาพที่ 11 ทำเรื่องหมอน	97
ภาพที่ 12 ทำศาลาเพียงไหล่	97
ภาพที่ 13 ทำนภาพร	97
ภาพที่ 14 ทำเนติดิน	97
ภาพที่ 15 ภาพนางอัปสร	98
ภาพที่ 16 การประดิษฐ์ทำนางอัปสร	99
ภาพที่ 17 การรำรำของฝ่ายเทพ-อสูร	100
ภาพที่ 18 การแปรแถวที่ 1 ของเหล่าพญานาค	101
ภาพที่ 19 การแปรแถวที่ 2 ของเหล่าพญานาค	101
ภาพที่ 20 การแปรแถวที่ 3 ของเหล่าพญานาค	102
ภาพที่ 21 เหล่าทหารยกเหล่าเทวดา-อสูรหมุนรอบตัว	102
ภาพที่ 22 เหล่าทหารยกเหล่าเทวดา-อสูร เคลื่อนตัวสลับกัน	103
ภาพที่ 23 นางอัปสรเคลื่อนตัวมารับเขาพระสุเมรุ	103

ภาพที่ 24	พญานาคโอบรัดเขาพระสุเมรุ พร้อมทั้งการร้ายราของนางอัปสร.....	104
ภาพที่ 25	พญานาคโอบรัดและเคลื่อนตัวรอบเขาพระสุเมรุ	104
ภาพที่ 26	พญานาคพันไฟไปยังกระถางคบเพลิง	105
ภาพที่ 27	ลักษณะการเดินคู่ในแบบต่างๆ	118
ภาพที่ 28	ลักษณะการเดินคู่	118
ภาพที่ 29	ลักษณะการเดินคู่	119
ภาพที่ 30	ท่าโลม เป็นท่าลักษณะการรำคู่นาฏยศิลป์ไทย	120
ภาพที่ 31	การประยุกต์แถวของนักแสดงสมทบ.....	120
ภาพที่ 32	การจัดวางแถวเป็นเส้นตรงในพื้นที่วงกลม โดยคำนึงถึงรูปทรงทางศิลปะ.....	122
ภาพที่ 33	การกระจายตำแหน่งให้เต็มพื้นที่ภายในวงกลม	122
ภาพที่ 34	ปรับท่ามาจากท่าฝึกหัดโจน	123
ภาพที่ 35	ปรับท่ามาจากท่าบังพระสุริยา เคลื่อนที่ในลักษณะคล้ายกับน้ำพุ.....	123
ภาพที่ 36	การวิ่งวนเข้าหาคู่ของตนเอง	124
ภาพที่ 37	การปรับท่าให้มีลักษณะคล้ายกับท่าบัวชูฝัก.....	124
ภาพที่ 38	การปรับท่าหมุนตัวในระดับที่ต่ำ	125
ภาพที่ 39	การปรับท่าจากรำไทยมาตรฐานที่ให้ความหมายถึงความสุข.....	125
ภาพที่ 40	การใช้ท่านางนอนเป็นท่าเชื่อมในการแปรแถว	126
ภาพที่ 41	การใช้ท่าจิบไขว้กันลักษณะคล้ายกับท่ารักในระดับต่ำ.....	126
ภาพที่ 42	การปรับท่าพิสมัยเรียงหมอนให้อยู่ในระดับที่สูงขึ้น	127
ภาพที่ 43	การปรับท่าเดินมาจากท่าเดินของรำมาตรฐาน	127
ภาพที่ 44	การปรับท่าที่มาจากลักษณะภาพทับหลังนารายณ์บรรทมสินธุ์.....	128
ภาพที่ 45	การแปรอักษรเป็นเลข 84	131
ภาพที่ 46	การยืนเป็นแถวเฉียง	132

ภาพที่ 47	นักแสดงบัลเลต์เริ่มแยกออกเป็น 3 กลุ่ม	132
ภาพที่ 48	การใช้ลีลาแขนต่างๆในการเต้นสด (Improvisation).....	133
ภาพที่ 49	การใช้ลีลาแขนต่างๆในการเต้นสด (Improvisation).....	133
ภาพที่ 50	การใช้ลีลาแขนต่างๆในการเต้นสด (Improvisation).....	134
ภาพที่ 51	การใช้ลีลาแขนต่างๆในการเต้นสด (Improvisation).....	134
ภาพที่ 52	ลักษณะท่าอาราเบสที่พองเซ่ (Arabesque Penchee).....	135
ภาพที่ 53	ลักษณะท่าเฟิร์สอาราเบสที่ (First Arabesque)	136
ภาพที่ 54	การใช้ท่าหมุนชูทเทอนูอังกูร์นัง (Soutenu en tournant).....	136
ภาพที่ 55	ลักษณะการรำภาคกลาง ทำพิสมัยเรียงหมอน.....	138
ภาพที่ 56	ลักษณะการรำภาคใต้.....	138
ภาพที่ 57	การเคลื่อนไหวลีลาพร้อมกันของรำไทยและบัลเลต์.....	139
ภาพที่ 58	นักแสดงบัลเลต์และรำไทยเต้นสด(Improvisation)ด้านหน้าสนาม.....	140
ภาพที่ 59	การเต้นแจ๊สท่าที่ 1.....	140
ภาพที่ 60	การเต้นแจ๊สท่าที่ 2.....	141
ภาพที่ 61	การเต้นแจ๊สท่าที่ 3.....	141
ภาพที่ 62	การเต้นแจ๊สท่าที่ 4.....	142
ภาพที่ 63	การเต้นแจ๊สท่าที่ 5.....	142
ภาพที่ 64	การเต้นแจ๊สท่าที่ 6.....	143
ภาพที่ 65	การเต้นแจ๊สท่าที่ 7.....	143
ภาพที่ 66	การเต้นแจ๊สท่าที่ 8.....	144
ภาพที่ 67	นักแสดงทุกคนยื่นประนมมือที่กลางอก เมื่อเนื้อร้องที่ว่า “ข้าขออัญเชิญ องค์พระไทรรัตนนา”.....	144
ภาพที่ 68	นักแสดงทุกคนนั่งลงไหว้ด้านขวา.....	145
ภาพที่ 69	นักแสดงทุกคนนั่งลงไหว้ด้านซ้าย.....	145

ภาพที่ 70	นักแสดงทุกคนนั่งลงกราบไฟพระฤกษ์ที่เปรียบเสมือนพระบรมฉายาลักษณ์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9	146
ภาพที่ 71	นาฏยลีลาการเคลื่อนไหวของแขนที่คล้ายคลึงกัน	147
ภาพที่ 72	ลำตัวพญานาค	152
ภาพที่ 73	เขาพระสุเมรุ	152
ภาพที่ 74	ร่มเล็ก-ร่มใหญ่	153
ภาพที่ 75	เสื่อถูกจัดวางเป็นวงกลมจุดกลางของสนาม.....	154
ภาพที่ 76	การแต่งกายฝ่ายเทวดา	155
ภาพที่ 77	การแต่งกายฝ่ายอสูร	155
ภาพที่ 78	การแต่งกายนางอัปสร	156
ภาพที่ 79	การแต่งกายชุดชุดลยภาพความกลมกลืน.....	156
ภาพที่ 80	การแต่งกายบัลเล่ต์ชุดชุดลยภาพความกลมกลืน.....	157
ภาพที่ 81	การเพิ่มแสงสว่างโดยใช้แสงสีเหลือง	159
ภาพที่ 82	เครื่องฉายภาพ (Projector)	160
ภาพที่ 83	ภาพจากคอมพิวเตอร์นำมาสู่เครื่องฉาย และส่งภาพไปยังอัมเจอร์ย์.....	160
ภาพที่ 84	การใช้แสงสว่างเพิ่มมากขึ้นในการแสดงชุดที่ 3.....	161
ภาพที่ 85	สถานที่แสดงพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์	164
ภาพที่ 86	ศาสตราจารย์ ดร.นราพงษ์ จรัสศรี(ผู้กำกับการแสดง)	199
ภาพที่ 87	อาจารย์ ดร.วิษชุดา วุธาติตย์	199
ภาพที่ 88	อาจารย์สถาพร สันทอง ผู้เชี่ยวชาญนาฏศิลป์ไทย กรมศิลปากร	200
ภาพที่ 89	คุณเพิ่มเกียรติ์ นิลพังงา	200
ภาพที่ 90	ผู้ช่วยศาสตราจารย์มาลินี อาชายุทธการ	201

หน้า

ภาพที่ 91 รองศาสตราจารย์ ดร.ชนิต ชงทอง รองอธิการบดี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	203
ภาพที่ 92 รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภกรณ์ ดิษฐพันธุ์ คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	208

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การแข่งขันกีฬานั้นมีมาตั้งแต่ในสมัยกรีกโบราณ โดยเป็นการแข่งขันที่เชิงเขาโอลิมปัส จึงมีการเรียกการแข่งขันตามชื่อของสถานที่ว่า “การแข่งขันกีฬาโอลิมปิก” การแข่งขันกีฬาประเภทนี้เริ่มต้นจัดการแข่งขันเพื่อประกวดความสมส่วนของร่างกาย โดยผู้ชนะจะได้รับเกียรติเดินทางท่องเที่ยวไปทั่วรัฐ ในฐานะตัวแทนของพระเจ้า การแข่งขันจะจัดขึ้นทุกสี่ปี และหากว่าขณะนั้นกำลังทำสงครามกันอยู่ก็ต้องหยุดพักและมาคูนักกีฬาของตนแข่งขัน และยังเป็นการแข่งขันเพื่อสุขภาพเป็นสำคัญ การแข่งขันโอลิมปิกแสดงให้เห็นถึงความศรัทธาต่อพระเจ้า และยังแสดงให้เห็นถึงความสามัคคีของชาวกรีกที่มาร่วมเข้าแข่งขันกีฬาด้วยเช่นกัน นอกเหนือไปจากการแข่งขันกีฬาแล้วนั้น หลังเสร็จสิ้นการจุดคบเพลิงสิ่งที่ขาดไม่ได้คือการเดินร่า ฟ้อนรำหรือกายบริหาร ซึ่งแสดงออกถึงการเฉลิมฉลองและการบูชาเทพเจ้าในสมัยกรีกโบราณ รวมทั้งยังเป็นการแสดงออกถึงกิจกรรมทางการกีฬาที่สำคัญยิ่งด้วย¹ การแข่งขันกีฬาโอลิมปิกจึงเป็นแบบอย่างในการจัดการแข่งขันทุกประเภท จนเกิดขึ้นเป็นวัฒนธรรมทางการแข่งขันกีฬาสืบมา ดังเช่นการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ (Asian Games) เป็นมหกรรมกีฬาที่ใหญ่ที่สุดของทวีปเอเชีย การแข่งขันกีฬาซีเกมส์ (Sea Games) เป็นการแข่งขันในกลุ่มทวีปเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

จากการแข่งขันกีฬาระดับโลก ระดับเอเชีย และระดับทวีปนั้น สิ่งเหล่านี้คงเป็นแรงบันดาลใจที่ทำให้คนไทยเกิดความสนใจทางด้านกีฬามากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปลูกฝังหัวใจนักกีฬาต่อเยาวชนในสถาบันการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา จนถึงระดับอุดมศึกษา โดยมีการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยโลก เป็นการแข่งขันกีฬาของเยาวชนในมหาวิทยาลัยทั่วโลก และหลังจากนั้นในประเทศไทยจึงได้ริเริ่มจัดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัย

---

¹ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ประวัติการแข่งขัน “โอลิมปิกเกมส์”. หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ ฝ่ายบริการผู้อ่าน, หน้า 1. (อัดสำเนา)

แห่งประเทศไทยขึ้น โดยมีการจัดการแข่งขันมาแล้ว 37 ครั้ง ซึ่งในครั้งที่ 38 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รับผิดชอบเป็นเจ้าภาพในการจัดการแข่งขัน โดยมีชื่อว่า “จามจุรีเกมส์” เพื่อตอบสนองนโยบายกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนานิสิต บุคลากร ในสถาบันอุดมศึกษา ในการเล่นกีฬาเพื่อสุขภาพและสร้างความสามัคคี และเพื่อสนับสนุนนโยบายของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยให้เป็นเสาหลักของแผ่นดิน นอกจากนี้ยังพัฒนามาตรฐาน การบริหารการจัดการ เทคโนโลยี การกีฬาและสุขภาพ ตลอดจนความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา ปฏิบัติตามระเบียบกฎกติกาตามมาตรฐานสากล

การแข่งขันกีฬาทำให้ทุกคนได้รู้จักความสามัคคี รู้จักการให้อภัย และการแข่งขันกีฬาเพียงอย่างเดียวนั้นไม่เพียงพอที่จะดึงดูดความสนใจของคนทั่วไปได้ จึงมีการแสดงพิธีเปิดที่บอกเล่าเรื่องราวเข้าไปร่วมในการจุดคบเพลิง เพื่อเพิ่มความน่าสนใจในการเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัย และยังได้รับความร่วมมือจากคณาจารย์ นิสิต บุคลากร เจ้าหน้าที่ในมหาวิทยาลัยอีกด้วย

การแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยไม่ใช่เพียงการแสดงศักยภาพทางด้านกีฬาของแต่ละสถาบันเท่านั้น แต่ยังแสดงถึงศักยภาพหรือผลผลิตของสถาบันนั้นๆออกมาแสดงด้วยเช่นกัน อย่างเช่นการแสดงในพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยครั้งที่ 38 นี้ ซึ่งการแสดงนาฏศิลป์มีความสอดคล้องทางด้านการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นการใช้กำลังกาย การเคลื่อนไหวร่างกาย และยังเป็นการแสดงถึงจุดเด่นที่สามารถนำ นาฏศิลป์ไทยและนาฏศิลป์สากลของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มาแสดงได้อย่างชัดเจน และนอกจากนั้นยังแสดงถึงความพร้อมในการบริหารจัดการของเจ้าภาพการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยเช่นกัน

การแสดงในพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยเป็นการแสดงที่สำคัญที่สุด เนื่องจากการแสดงพิธีเปิดจะต้องมีความสวยงาม มีความสอดคล้องและมีความหมายต่อเนื่องถึงการจุดคบเพลิง ซึ่งความประทับใจของผู้ชมจะเกิดขึ้น ณ วินาทีนี้ การแสดงในพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 38 หรือ “จามจุรีเกมส์” จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้เป็นเจ้าภาพในการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยในครั้งนี้ ได้มีการวางเป้าหมายหลักในการสร้างสังคมด้วยเสาหลักของแผ่นดิน โดยจัดให้มีการเอื้อเฟื้อกันระหว่างสถาบัน ชุมชนและสิ่งแวดล้อมให้ได้มีส่วนร่วมในการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยในครั้งนี้ การแสดง

ในการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 38 หรือ จามจุรีเกมส์ ได้แบ่งการแสดงออกเป็น 2 ส่วน คือ การแสดงพิธีเปิดและการแสดงในพิธีปิด การแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยจะต้องผ่านกระบวนการบริหารจัดการด้านการแสดง โดยเริ่มจากการบริหารจัดการขององค์กรภายในมหาวิทยาลัยเป็นอันดับแรก และองค์กรในมหาวิทยาลัยจะมอบหมายหน้าที่แต่ละหน้าที่ให้กับหน่วยงานต่างๆในมหาวิทยาลัยดำเนินการ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยก็เป็นหน่วยงานหนึ่งที่ได้รับมอบหมายให้บริหารจัดการด้านการแสดง ทางคณะศิลปกรรมศาสตร์ได้มอบหมายให้ ศาสตราจารย์ ดร.นราพงษ์ จรัสศรี เป็นผู้กำกับบริหารจัดการด้านการแสดง ซึ่งงานวิจัยเล่มนี้ต้องการศึกษาการแสดงในส่วนพิธีเปิด เนื่องจากการแสดงพิธีเปิดเป็น จุดเริ่มต้นของการเริ่มการแข่งขันกีฬา และผู้วิจัยยังต้องการศึกษาวิเคราะห์แนวความคิดการสร้างสรรค์งาน ของศาสตราจารย์ ดร.นราพงษ์ จรัสศรี ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้กำกับการแสดง

จากการที่ผู้วิจัยได้มีส่วนเกี่ยวข้องในพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยในครั้งนั้น ผู้วิจัยได้พบว่าในการบริหารจัดการด้านการแสดงมีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการให้ความร่วมมือในการแสดงพิธีเปิดของนิสิตคณะต่างๆ เรื่องระยะเวลาของการฝึกซ้อมที่จำกัด เรื่องงบประมาณในการแสดง เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งสำคัญต่อการแสดงเป็นอย่างยิ่ง หากการแสดงพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 หรือ จามจุรีเกมส์ขาดผู้มีประสบการณ์ทางด้านกำกับการแสดง อาจส่งผลให้การแสดงพิธีเปิดไม่ได้รับความสำเร็จเช่นนี้ ซึ่ง ศาสตราจารย์ ดร. นราพงษ์ จรัสศรี เป็นผู้ที่มีความสามารถ มีประสบการณ์ ในการสร้างสรรค์ผลงานให้มีคุณภาพและเกิดสุนทรียะ

การแสดงพิธีเปิดการแข่งขันมหาวิทยาลัยครั้งที่ 38 หรือจามจุรีเกมส์นี้ มีงบประมาณที่จำกัด ศาสตราจารย์ ดร.นราพงษ์ จรัสศรี ต้องบริหารจัดการด้วยความลำบาก เนื่องจากการบริหารงานด้านการแสดงนั้นจะประกอบไปด้วย เครื่องแต่งกาย อุปกรณ์การแสดง สวัสดิการ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งต่อการแสดง

ปัญหาเหล่านี้ศาสตราจารย์ ดร.นราพงษ์ จรัสศรี สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างลงตัว ทำให้พิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยครั้งที่ 38 หรือจามจุรีเกมส์ ประสบความสำเร็จได้รับเสียงตอบรับที่ดีกลับมาจากการองค์กรในมหาวิทยาลัยและนอกมหาวิทยาลัยมาเป็นรางวัล สิ่งเหล่านี้จึงถือได้ว่าเป็นการจุดประกายให้กับเจ้าภาพการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัย แห่งประเทศไทยในครั้ง

ต่อไปที่จะผลิตผลงานการแสดงให้มีความสมบูรณ์ มีคุณค่าและมีสุนทรียภาพดังเช่นจามจุรีเกมส์
 ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาและวิเคราะห์ถึง แนวความคิดในการสร้างสรรค์งาน การแสดงของผู้
 กำกับการแสดง ศาสตราจารย์ ดร.นราพงษ์ จรัสศรี รวมทั้งการวิเคราะห์ถึงการแสดงกับบริบท
 ทางสังคมด้วย และ จะสามารถนำงานวิจัย ในครั้งนี้ไปเป็นแบบอย่าง ในการแสดงพิธีเปิดกีฬา
 มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย และงานแสดงอื่นๆในครั้งต่อไปได้อย่างสมบูรณ์และงดงาม

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาและวิเคราะห์แนวความคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน ในพิธีเปิดการแข่งขันกีฬา
 มหาวิทยาลัย ครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์ของ ศาสตราจารย์ ดร.นราพงษ์ จรัสศรี
2. ศึกษาและวิเคราะห์การสร้างสรรค์การแสดงในพิธีเปิดการแข่งขันกีฬา มหาวิทยาลัย
 ครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์กับบริบททางสังคมไทย

1.2 สมมติฐานของการวิจัย

1. นาฏศิลป์กับการกีฬาที่มีความสอดคล้องกันทางกายภาพการเคลื่อนไหวร่างกาย
2. ผู้กำกับการแสดงสร้างสรรค์ผลงานได้ตรงตามแนวความคิดหรือวัตถุประสงค์ของ
 การแข่งขันกีฬา
3. ผู้ที่สนใจเกิดความรู้ ความเข้าใจสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับการแสดงอื่นได้

1.3 ขอบเขตการวิจัย

ศึกษาและวิเคราะห์พิธีเปิดการแข่งขันกีฬา มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 38 จามจุรี
 เกมส์ของ ศาสตราจารย์ ดร.นราพงษ์ จรัสศรี

1.4 วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาค้นคว้าวิวัฒนาการการแข่งขันกีฬา มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย จากหนังสือ
 และข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต
2. ศึกษาค้นคว้าวิดีโอการแสดงพิธีเปิดการแข่งขันกีฬา มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้ง
 ที่ 38 เพื่อนำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์และสรุปให้เห็นถึงแนวความคิดด้านการแสดง

3. สัมภาษณ์ผู้กำกับการแสดงศาสตราจารย์ ดร.นราพงษ์ จรัสศรี ในพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

4. นำข้อมูลทั้งหมดมาสรุปเพื่อนำเสนอเป็นผลงานวิจัย สามารถนำเสนอเป็นบทดังนี้

บทที่ 1 บทนำ

- 1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 1.2 ขอบเขตของการวิจัย
- 1.3 สมมติฐานของการวิจัย
- 1.4 วิธีดำเนินการวิจัย
- 1.5 คำจำกัดความในการวิจัย
- 1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 2.1 การแสดงพิธีเปิดในระดับนานาชาติ
- 2.2 การแสดงพิธีเปิดในระดับประเทศ
- 2.3 วิวัฒนาการการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย
- 2.4 เอกสาร เกี่ยวกับการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์
- 2.5 นาฏยศิลป์ร่วมสมัย

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

- 3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.2 ระยะเวลาในการดำเนินงาน
- 3.3 การเก็บข้อมูลภาคสนาม
- 3.4 การตรวจสอบข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4 การแสดงพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์

- 4.1 แนวความคิดการสร้างสรรค์การแสดง

- 4.1.1 รูปแบบการแสดง
- 4.1.2 การคัดเลือกนักแสดง
- 4.1.3 การออกแบบนาฏยลีลา
- 4.1.4 การเลือกสรรบทเพลง
- 4.1.5 อุปกรณ์การแสดง
- 4.1.6 การออกแบบเครื่องแต่งกาย
- 4.1.7 การออกแบบแสง
- 4.1.8 สถานที่แสดง

4.2 นาฏยศิลป์กับบริบททางสังคม

4.3 ประโยชน์และคุณค่าของการแสดง

บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ

รายการอ้างอิง

ภาคผนวก

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

1.5 คำจำกัดความในการวิจัย

นาฏยศิลป์ไทย หมายถึง ศิลปะการแสดงที่ประกอบด้วยลีลาการรำรำ ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติไทย

นาฏยศิลป์สากล หมายถึง ศิลปะการแสดงที่ประกอบด้วยลีลาการเต้นรำ ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของชาวตะวันตกเช่น การเต้นบัลเลต์, การเต้นแจ๊ส เป็นต้น

นาฏยศิลป์ร่วมสมัย หมายถึง ศิลปะการแสดงที่มุ่งเน้นแนวความคิดของการแสดงมากกว่าท่วงท่าลีลา รวมทั้งเป็นการตีความการแสดงให้ตรงตามเป้าหมาย และมีความเหมาะสมกับช่วงเวลาหรือยุคสมัยนั้นๆ

การแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย หมายถึง การแข่งขันกีฬาระหว่างมหาวิทยาลัยต่างๆในประเทศไทย

นาฏศิลป์ในพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย หมายถึง การแสดง ก่อนเริ่มการแข่งขันกีฬา

จามจุรีเกมส์ หมายถึง การแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยครั้งที่ 38 โดยมีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นเจ้าภาพจัดขึ้นตั้งแต่วันที่ 15-22 มกราคม พ.ศ. 2554

บริบทสังคมไทย หมายถึง สภาพแวดล้อมของคนในสังคมไทยไม่ว่าจะเป็น ค่านิยม ความเชื่อ ประเพณีวัฒนธรรม ศาสนา เป็นต้น

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงแนวความคิดการสร้างสรรค์การแสดงในพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์ของศาสตราจารย์ ดร.นราพงษ์ จรัสศรี
2. ทราบถึงองค์ความรู้ทางนาฏศิลป์ไทย นาฏศิลป์สากล นาฏศิลป์ร่วมสมัย
3. สามารถนำแนวทางไปประยุกต์ใช้ในการจัดการแสดงอื่นให้เกิดประโยชน์สูงสุด
4. สามารถสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์ร่วมสมัยด้วยความรู้ความเข้าใจ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยสามารถศึกษาค้นคว้า ข้อมูลได้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นทางบทความ หนังสือ การสัมภาษณ์ หรือแม้กระทั่งข้อมูลออนไลน์ทางอินเทอร์เน็ต ซึ่งผู้วิจัยจะสามารถรวบรวมข้อมูลต่างๆเหล่านี้ไว้ ให้มากที่สุด เพื่อจะได้เป็นประโยชน์ในการเขียนวิเคราะห์งานวิจัยครั้งนี้ให้มีเนื้อหาสมบูรณ์ มากที่สุด

ก่อนที่จะกล่าวถึงเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์นั้น ผู้วิจัยจะขอศึกษา รวบรวมเอกสารทางด้านการแข่งขันกีฬาจากระดับโลก ระดับทวีป จนถึงระดับประเทศตามลำดับดังนี้

- 2.1 การแข่งขันกีฬาโอลิมปิก
- 2.2 การแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์
- 2.3 การแข่งขันกีฬาซีเกมส์
- 2.4 การแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย
- 2.5 การแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์
- 2.6 นาฏยศิลป์ร่วมสมัย
- 2.7 การแสดงเฉพาะที่ (Site Specific)
- 2.8 ประวัติศาสตร์อาจารย์ ดร.นราพงษ์ จรัสศรี

2.1 การแข่งขันกีฬาโอลิมปิก

การแข่งขันกีฬาโอลิมปิก คเป็นที่ทราบกันดีว่ามีระยะเวลาแข่งขันที่ยาวนาน โดย เริ่มต้นมาจากประเทศกรีซ ในสมัยกรีกโบราณ ซึ่งถือได้ว่าในสมัยกรีกเป็นการริเริ่ม ศิลปวัฒนธรรมต่างๆเป็นจำนวนมาก ศิลปะในสมัยกรีกนั้นเป็นศิลปะที่อยู่ในยุคคลาสสิก (Classical Art) เทพเจ้าของชาวกรีกจะมีรูปร่างเหมือนมนุษย์ และการเริ่มต้นการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกก็เป็นความเชื่อส่วนหนึ่งที่ชาวกรีกมีความศรัทธาต่อเทพเจ้า โดยยุคแรกนั้น นักกีฬาจะต้อง

เปลือยกายเข้าแข่งขัน เพื่อประกวดความสมส่วนของร่างกาย และยังมีการต่อสู้บางประเภท เช่น กีฬาจำพวกมวยปล้ำ เพื่อพิสูจน์ความแข็งแรง ผู้ชมมีแต่ เพียงผู้ชาย ห้ามผู้หญิงเข้าชม ดังนั้นผู้ชมจะต้องปีนขึ้นไปบนยอดเขา ครั้นต่อมาผู้นิยมมากขึ้น สถานที่บนยอดเขาจึงคับแคบเกินไป ไม่เพียงพอที่จะบรรจุทั้งผู้เล่นและผู้ชมได้ทั้งหมด¹

จากศิลปะของชาวกรีกที่มีความเชื่อดูเรื่องเทพเจ้าเราสามารถ กล่าวได้ว่า เมื่อเทพเจ้ามีรูปร่างที่เหมือนมนุษย์ ด้วยเหตุนี้จึงเป็นสิ่งที่สันนิษฐานได้ว่า เพราะเหตุใดชาวกรีกจึงเริ่มการแข่งขันด้วยการเปลือยกาย ซึ่งเปรียบเสมือนการแสดงให้ทราบว่า เทพเจ้ามีลักษณะคล้ายกับความเป็นมนุษย์ทุกประการ ดังนั้นการที่มนุษย์ ประกวดความสมส่วนของร่างกาย ก็เปรียบเสมือนว่าเป็นการแสดงถึงการเป็นตัวแทนของเทพเจ้า และยังเป็นการแสดงถึงความศรัทธาต่อองค์เทพเจ้า

เมื่อการแข่งขันเริ่มมีผู้ที่สนใจมากขึ้นทำให้สถานที่ไม่เพียงพอที่จะจุผู้คนจำนวนมาก จึงมีการย้ายสถานที่ในการจัดการแข่งขัน ดังนั้น เมื่อ 776 ปีก่อนคริสตกาล ชาวกรีกจึงย้ายที่แข่งขันลงมาที่เชิงเขาโอลิมปัสและได้ปรับปรุงการแข่งขันเสียใหม่ให้ดีขึ้น โดยให้ผู้เข้าแข่งขันสวมกางเกงซึ่งพิธีการแข่งขันจัดอย่างเป็นระเบียบเป็นทางการมีการบันทึกการแข่งขันอย่างชัดเจน มีจักรพรรดิมาเป็นองค์ประธาน อนุญาตให้สตรีเข้าชมการแข่งขันได้ แต่ไม่อนุญาตให้เข้าแข่งขัน และยังมีประเภทกรีฑาที่แข่งขันที่ถือเป็นทางการในครั้งแรกนี้ มี 5 ประเภท คือ วิ่ง กระโดด มวยปล้ำ ฟันแหลน และขว้างจักร ผู้เข้าแข่งขันคนหนึ่ง ๆ จะต้องเล่น ทั้ง 5 ประเภท โดยผู้ชนะจะได้รับรางวัลคือ มงกุฎที่ทำด้วยกิ่งไม้มะกอก ซึ่งขึ้นอยู่บน ยอดเขาโอลิมปัส นั่นเอง และได้รับ เกียรติเดินทางท่องเที่ยวไปทั่วรัฐ ในฐานะตัวแทนของพระเจ้า²

จากบทความด้านบนที่กล่าวว่า “ได้รับเกียรติเดินทางท่องเที่ยวไปทั่วรัฐ ในฐานะตัวแทนของพระเจ้า” คำกล่าวนี้เป็นสิ่งที่สนับสนุนให้ผู้วิจัยมีความเชื่อมั่นว่า การเปลือยกายในการเริ่มต้นการแข่งขันนั้นเปรียบเสมือนเทพเจ้าที่มีรูปร่างสัดส่วนของความเป็นมนุษย์ทุกประการ ซึ่งการแข่งขันได้ออกกฏกติกาหรือระเบียบต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

¹จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ประวัติการแข่งขัน “โอลิมปิกเกมส์”. หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ ฝ่ายบริการผู้อ่าน, หน้า 1. (อัคราเนนา)

²เรื่องเดียวกัน หน้า 1. (อัคราเนนา)

การแข่งขันได้จัดขึ้น ณ เซิงเขาโอลิมปัส แคว้นอีลิส ที่เดิมเป็นประจำทุกสี่ปี และถือปฏิบัติติดต่อกันมาโดยไม่เว้น เมื่อถึงกำหนดการแข่งขันทุกรัฐจะต้องให้เกียรติ หากว่าขณะนั้นกำลังทำสงครามกันอยู่ก็ต้องหยุดพักรบและมาคูนักกีฬาของตนแข่งขัน หลังจากเสร็จจากการแข่งขันแล้วจึงค่อยกลับไปทำสงครามกันใหม่ ประเภทของการแข่งขันได้เปลี่ยนแปลงไปบ้างในระยะต่อมา โดยมีการพิจารณาและลดประเภทของกรีฑาเรื่อยมา อย่างไรก็ดีในระยะแรกนี้กรีฑา 5 ประเภทดังกล่าวที่จัดแข่งขันกันครั้งแรก ได้รับเกียรติให้คงไว้ ซึ่งเรียกกันว่า เพ็นตาธลอนหรือปัญจกรีฑา ทั้งนี้ก็เพื่อเป็นการรำลึกถึงกำเนิดของกีฬา โดยในปัจจุบันนี้ก็ยังมีการแข่งขันกันอยู่ซึ่ง ประเภทของปัญจกรีฑาได้เปลี่ยนไปตามเวลา การแข่งขันได้ดำเนินติดต่อกันมานับเป็นเวลาถึง 1,200 ปี จนมาในปี พ.ศ. 936 (ค.ศ. 393) จักรพรรดิธีโอดอซิอุสแห่งโรมันได้ทรงประกาศให้ยกเลิกการแข่งขันนั้นเสีย เพราะเกิดมีการว่าจ้างกันเข้ามาเล่นเพื่อหวังรางวัล และผู้เล่นปรารถนาสินจ้างมากกว่าการเล่นเพื่อสุขภาพของตน รวมทั้งมีการพนันขันต่อ อันเป็นทางวิบัติซึ่งผิดไปจากวัตถุประสงค์เดิม ด้วยเหตุนี้เองพระองค์จึงสั่งให้ล้มเลิกการแข่งขันอันเป็นประเพณีนี้เสีย ตลอดระยะเวลาที่มีการแข่งขันนั้น ได้จัดขึ้น ณ บริเวณที่แห่งเดียว คือ เซิงเขาโอลิมปัส แคว้นอีลิส จึงเรียกการแข่งขันตามชื่อของสถานที่ว่า “การแข่งขันกีฬาโอลิมปิก”³

เมื่อการเล่นกีฬาได้ผิดวัตถุประสงค์ออกไป การดำเนินการในการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ก็ก็ต้องยุติลง เหตุการณ์เหล่านี้สามารถนำมาเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตของคนในปัจจุบันได้ หากการแข่งขันกีฬานั้นไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อสุขภาพ แต่มีวัตถุประสงค์เพื่อการพนัน ก็จะส่งผลให้คนในปัจจุบันลุ่มหลง ในเรื่องอบายมุขและจะทำให้สังคมเกิดปัญหาต่างๆที่ตามมา แต่อย่างไรก็ตามยังคงมีบุคคลที่ให้ความสนใจและเห็นความสำคัญทางด้านการแข่งขันกีฬา จึงทำให้การแข่งขันกีฬาโอลิมปิกได้เกิดขึ้นใหม่อีกครั้งหนึ่ง

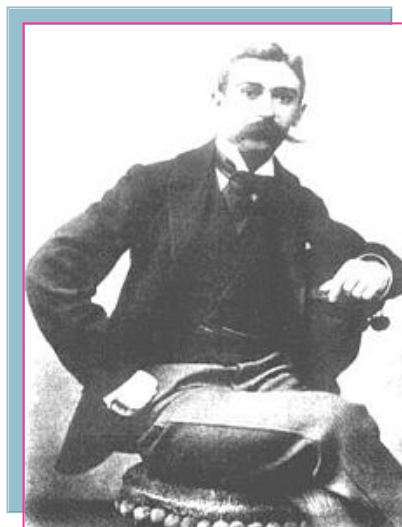
³จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ประวัติการแข่งขัน “โอลิมปิกเกมส์”. หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ ฝ่ายบริการผู้อ่าน, หน้า 1. (อัดสำเนา)

โอลิมปิกสมัยใหม่

การดำเนินการของการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกได้ยุติลงไปเป็นเวลาถึง 15 ศตวรรษ โอลิมปิกยุคใหม่ก็เกิดขึ้น โดยมีนักกีฬาคนสำคัญของฝรั่งเศสชื่อ บารอน เปียรี เดอ คูเบแต็ง ท่านขุนนางผู้นี้เกิดใน กรุงปารีส เมื่อ 1 มกราคม พ.ศ. 2406 (ค.ศ. 1863) สนใจประวัติศาสตร์ ปัญหาการเมืองและสังคม ในปี พ.ศ. 2432 (ค.ศ. 1889) ท่านอายุได้ 26 ปี ได้เกิดความคิดที่จะฟื้นฟูการแข่งขันโอลิมปิก ซึ่งได้ล้มเลิกมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 936 (ค.ศ. 393) โดยติดต่อกับบุคคลสำคัญของ ประเทศอังกฤษ สหรัฐอเมริกา และฝรั่งเศส เป็นเวลาถึง 4 ปี ในที่สุดได้เปิดการประชุมอย่างไม่เป็นทางการขึ้น ที่ตำบลซอร์บอนน์ ในกรุงปารีส เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2435 (ค.ศ. 1892) และประกาศ ณ ที่นั้นว่า การแข่งขันโอลิมปิกซึ่งได้หยุดมานานกว่า 15 ศตวรรษ จักได้ฟื้นขึ้นใหม่เป็นการปัจจุบัน และแผนการของงานโอลิมปิก ปัจจุบันนั้น ได้เป็นที่ตกลงกันในที่ประชุมจำนวน 15 ประเทศ ณ ตำบลซอร์บอนน์ ประเทศฝรั่งเศส คณะกรรมการผู้ริเริ่ม ได้ลงมติว่า ให้ทำการเปิดการแข่งขันโอลิมปิก ปัจจุบันขึ้น โดยกำหนด 4 ปี ต่อ 1 ครั้ง และหมุนเวียนผลัดเปลี่ยนกันเป็นเจ้าภาพระหว่างประเทศเครือสมาชิก แต่การเปิดแข่งขันครั้งแรกให้เริ่ม ณ กรุงเอเธนส์ ใน ค.ศ. 1896 (พ.ศ. 2439) เพื่อเป็นอนุสรณ์แห่งการกำเนิดกีฬาโอลิมปิกเมื่อครั้งโบราณ จากนั้นเป็นต้นมาการแข่งขันและวิธีเล่นกรีฑาก็พัฒนาไปอย่างกว้างขวาง และการแข่งขันทุก ๆ ครั้ง ให้ถือเอากรีฑาเป็นกีฬาหลัก ซึ่งจะขาดเสียมิได้ในการแข่งขันแต่ละครั้ง⁴

---

⁴จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ประวัติการแข่งขัน “โอลิมปิกเกมส์”. หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ ฝ่ายบริการผู้อ่าน, หน้า 1-2. (อัคราณา)

ภาพที่ 1

คำอธิบาย : ปีแยร์ เฟรดี บารอน เดอ คูแบร์แต็ง (Pierre Frédy, Baron de Coubertin)

ผู้ฟื้นฟูโอลิมปิกสมัยใหม่

ที่มา : th.wikipedia.org/wiki/ปีแยร์_เดอ_คูแบร์แต็ง

เจ้าภาพการแข่งขัน

ในการเป็นเจ้าภาพนั้น สมาชิกในกลุ่มกีฬาโอลิมปิกจะต้องมีการผลัดเปลี่ยนกันเป็นเจ้าภาพ ทั้งนี้จะต้องขึ้นอยู่กับความพร้อมของการเสนอตัวเข้าเป็นเจ้าภาพในการจัดการแข่งขัน โดยจะต้องผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการโอลิมปิก คเล็ยก่อน โดยจากการอ้างอิงที่ว่า การกำหนดว่าประเทศใดจะได้เป็นเจ้าภาพในครั้งต่อไปนั้น กระทำขึ้น ณ สถานที่ที่การแข่งขันครั้งล่าสุดดำเนินอยู่นั้นเอง คณะกรรมการโอลิมปิกสากลจะพิจารณาบรรดาประเทศสมาชิกที่เสนอขอจัด และมีอำนาจเด็ดขาดที่จะลงมติให้ประเทศใดเป็นเจ้าภาพ ซึ่งจะประกาศให้ทราบอย่างเป็นทางการในวันพิธีเปิดการแข่งขันครั้งล่าสุด⁵ หากประเทศ ที่ได้รับพิจารณาให้เป็นเจ้าภาพ ก็ถือได้ว่าเป็นเกียรติ

---

⁵วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, กีฬาโอลิมปิก [ออนไลน์], 16 กันยายน 2554. แหล่งที่มา th.wikipedia.org/wiki/กีฬาโอลิมปิก

อย่างสูงที่ได้รับความไว้วางใจ อันก่อให้เกิดความภาคภูมิใจต่อประชาชนทั้งประเทศ และสิ่งนี้จึงเป็นเหมือนแรงกระตุ้นให้ทุกประเทศเสนอขอจัดเป็นเจ้าภาพการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก เพราะเป็นเหมือนการประชาสัมพันธ์จุดเด่นของแต่ละประเทศ ให้ทุกคนเกิด ความสนใจ และเป็นการกระตุ้นทั้งเศรษฐกิจ สังคมของประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้า ตามกระแสเศรษฐกิจ สังคมโลก ด้วยเช่นกัน

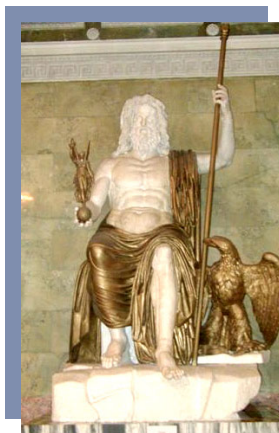
ปีแยร์ เฟรดี บารอน เดอ กูแบร์แต็ง ผู้ฟื้นฟูโอลิมปิกสมัยใหม่ ได้ให้นิยามการเข้าร่วมการแข่งขันโอลิมปิกว่า ผู้เข้าร่วมการแข่งขันนั้นไม่เลือกผิวพรรณ ศาสนา ลัทธิการปกครอง แต่อย่างใด ความหมายการแข่งขันเพื่อให้ นักกีฬาชาติต่าง ๆ ได้มาร่วมชุมนุมกัน ตัวนักกีฬาเปรียบเสมือนทูตสันถวไมตรีส่ง มาเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ ร่วมเล่นสนุกสนานด้วยความเห็นอกเห็นใจ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ตลอดทั้งสร้างความเข้าใจอันดี ต่อกัน อันนำมาซึ่งความสามัคคีและเพื่อสันติภาพของโลก การแพ้หรือชนะไม่ใช่สิ่งสำคัญแต่สิ่งสำคัญที่สุดคือ “การเข้าร่วม”⁶

รางวัล

จากการนิยามของปีแยร์ เฟรดี บารอง เดอ กูแบร์แต็ง ทำให้มีประเทศที่สนใจเข้าร่วมเป็นสมาชิกเป็นจำนวนมาก ปัจจุบันนี้การแข่งขันกีฬาโอลิมปิกมีสมาชิกจำนวน 197 ประเทศ และจากการเข้าร่วมการแข่งขันการได้ชัยชนะในสมัยโบราณนั้นผู้ชนะจะได้รับการสรรเสริญมาก รางวัลที่ให้แก่ผู้ชนะในสมัยนั้น คือ กิ่งไม้มะกอกซึ่งตัดมาจากยอดเขาโอลิมปัส อันเป็นที่สิงสถิตของเทพเจ้าซุสหรือซีอุส แล้วทำเป็นวงคล้ายมงกุฎ ซึ่งจักรพรรดิจะเป็น ผู้พระราชทานครอบลงบนศีรษะของผู้ชนะ พร้อมทั้งได้สร้างอนุสาวรีย์ไว้ให้ชนรุ่นหลังศึกษาและชื่นชม ต่อไป สำหรับการการแข่งขันโอลิมปิกสมัยปัจจุบันทราบกันคืออยู่แล้วว่าการมอบรางวัลนั้นจะ แบ่งรางวัลเป็นสามระดับคือ เหรียญทอง เหรียญเงิน และเหรียญทองแดง ให้แก่ผู้ชนะเลิศ ผู้ชนะเลิศที่สอง และที่สามตามลำดับ ส่วนเลขไปถึงที่ 6 จะได้ประกาศนียบัตรการเข้าร่วม⁷

⁶จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ประวัติการแข่งขัน “โอลิมปิกเกมส์”. หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ ฝ่ายบริการผู้อ่าน, หน้า 3. (อัดสำเนา)

⁷เรื่องเดียวกัน, หน้า 3. (อัดสำเนา)

ภาพที่ 2

คำอธิบาย : เทพเจ้าซุสหรือซีอุส (Zeus)

ที่มา : th.wikipedia.org/wiki/ซุส

การจุดคบเพลิง

ก่อนที่จะเริ่มการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกนั้น มีสิ่งที่เป็นจุดเด่นของการแข่งขันนั้นก็คือ การจุดคบเพลิง การจุดคบเพลิงนั้นเป็นการประกาศให้ทราบกันว่าการแข่งขันกีฬาได้เริ่มต้นขึ้นแล้ว และการจุดคบเพลิงจะให้ความสว่างไสวไปตลอดระยะเวลาของการแข่งขันกีฬาจะจบลง ซึ่งการจุดคบเพลิงในสมัยโบราณนั้น ยังไม่มีการใช้เทคนิคหรือกลไกใดๆที่จะจุดคบเพลิงได้ ซึ่งจากการศึกษาค้นคว้าจะได้ข้อมูลดังนี้

พิธีการจุดคบเพลิงนั้น เริ่มแรกทำ บนยอดเขา โอลิมปัส โดยใช้แว่นรวมแสงอาทิตย์ไปยังเชื้อเพลิง เมื่อเกิดไฟแล้ว จึงนำตะเกียงต่อเอาไว้ ส่วนไฟกองใหญ่จะคงลุกโชติช่วงต่อไปจนตลอดงานฉลอง ส่วนตะเกียงนั้นจะมีการวิ่งถือไปทั่วทุกนครรัฐ ด้วยการส่งต่อกันไปเป็นทอด ๆ จากนักวิ่ง คนละ 2 ไมล์ หากผ่านทะเลหรือแม่น้ำก็จะลงเรือข้ามฟากโดยไฟไม่ดับ ไฟนี้ชาวกรีก ถือว่าเป็นไฟศักดิ์สิทธิ์ และความสงบสุขของชาวกรีก ซึ่งพระเจ้าจะทรงพระพิโรธต่อบุคคลที่ไม่สนใจในกิจการนี้ ในยุคปัจจุบันยังคงรักษาประเพณีเรื่องการจุดไฟไว้ดังเดิมทุกประการ กล่าวคือ ก่อนจะมีการแข่งขันจะมีพิธีจุดไฟ ณ เขาโอลิมปัส ผู้จุดคือสาวพรหมจารีผู้บริสุทธิ์ เป็นผู้ต่อไฟจากแว่น

รวมแสงของดวงอาทิตย์ด้วยคบเพลิง และไฟนี้จะถูกแจกจ่ายไปยังประเทศสมาชิกทั่วโลก และข้ามน้ำข้ามทะเลไปสู่ประเทศเจ้าภาพ มีกา รวิ่งถือคบเพลิงส่งต่อกัน ไปจุดที่กระถางใหญ่บริ เวณงานในวันแรกของพิธีเปิดการแข่งขัน ไฟจะต้องไม่ดับตั้งแต่เริ่มจุด ณ ภูเขาโอลิมปัส จนกว่าจะสิ้นสุดการแข่งขันโอลิมปิกในครั้งนั้น ๆ⁸

เมื่อมีการจุดคบเพลิงแล้วสิ่งที่มีความต่อเนื่องในการจุดคบเพลิงนั้น คือการแสดงพิธีเปิดในการแสดงพิธีเปิดผู้วิจัยมีความเข้าใจเบื้องต้นว่า การแสดงพิธีเปิดนั้นเป็นการเฉลิมฉลองเพื่อให้ทราบว่าการแข่งขันนั้นเริ่มต้น และยังเป็น การแสดงออกถึงเป้าหมายที่การแข่งขันกีฬานั้นได้วางเอาไว้ แต่เหตุผลข้างต้นของผู้วิจัยนั้นยังไม่ละเอียดเพียงพอ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการแสดงพิธีเปิดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกเพิ่มเติม ซึ่งจะได้ข้อมูลดังนี้

พิธีเปิด

พิธีเปิดจะเริ่มต้นด้วยขบวนนักกีฬาจากประเทศต่างๆ ที่เข้าร่วมการแข่งขันเดินเข้าสู่สนามตามลำดับตัวอักษร (โดยปกติ มักจะใช้ภาษาอังกฤษ) นำโดยผู้ถือป้ายชื่อประเทศ ผู้ถือธงชาติ และตามด้วยนักกีฬาของประเทศนั้น ซึ่งขบวนของประเทศเจ้าภาพจะเดินเข้าสู่สนามเป็นลำดับสุดท้าย ตามมาด้วยขบวนแห่งธงโอลิมปิก ศสากล โดยนายกเทศมนตรีที่เป็นเจ้าภาพครั้งล่าสุดที่ผ่านมา ทำพิธีมอบธง โอลิมปิกสากลให้นายกเทศมนตรีเมืองเจ้าภาพปัจจุบัน แล้วจึงนำธงโอลิมปิกสากลขึ้นสู่เสา จึงเริ่มต้นพิธีจุดคบเพลิงด้วยการวิ่งส่งต่อบเพลิงไปต่อเนื่อง จนถึงนักกีฬาคคนสุดท้ายจึงจะวิ่งนำคบเพลิงไปจุดบนกระถางคบเพลิง ประธานในพิธี (โดยปกติมักเป็นประมุขของประเทศเจ้าภาพ) กล่าวเปิด แล้วปล่อยนกพิราบ อันเป็นสัญลักษณ์แห่งสันติภาพ ต่อมานักกีฬากล่าวคำปฏิญาณตนรวมทั้งผู้ตัดสินก็กล่าวคำปฏิญาณตนเช่นกันว่า "จะตัดสินกีฬาครั้งนี้ด้วยใจเป็นธรรม" และนักกีฬาจึงเดินออกนอกสนาม ปิดท้ายด้วยการแสดงในลักษณะลีลาการเต้นรำ หรือฟ้อนรำ หรือกายบริหาร ซึ่งเป็นการแสดงออกในทางพิธีกรรมถวายแก่เทพเจ้าซุสในสมัยโบราณ

---

⁸จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ประวัติการแข่งขัน “โอลิมปิกเกมส์”. หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ ฝ่ายบริการผู้อ่าน, หน้า 4. (อัคราเนนา)

และยังเป็นการแสดงออกถึงกิจกรรมทางการกีฬา⁹ เมื่อสิ้นสุดการแสดงพิธีเปิดก็ถือว่า การแข่งขันกีฬาโอลิมปิกได้เปิดอย่างเป็นทางการ และการแข่งขันกีฬาทุกประเภทก็จะเริ่มต้นขึ้น ณ บัดนี้

พิธีปิด

เมื่อการแข่งขันกีฬาได้ดำเนินมาจนจบแล้ว ก็จะมีพิธีปิด เพื่อเป็นการบอกกล่าวให้กับทั่วโลกได้ทราบว่า การแข่งขันกีฬาโอลิมปิกได้ดำเนินการเสร็จสิ้นลง และประสบความสำเร็จ รวมทั้งไฟในกระถางคบเพลิงก็ดับลง แต่พิธีปิดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก สมัยก่อนนั้น จะมีการแข่งขันรอบชิงชนะเลิศ ของกีฬาฟุตบอล เมื่อการแข่งขันกีฬาประเภทสุดท้ายเสร็จสิ้น ขบวนนักกีฬาจากประเทศต่างๆ จะเดินเข้าสนามเพื่อเข้าร่วมพิธีปิด โดยประธานในพิธีกล่าวปิด ไฟในกระถางคบเพลิงก็จะเริ่มดับลง บนป้ายบอกคะแนนจะมีตัวอักษรขึ้นว่า "จนกว่าเราจะพบกันใหม่ ณ เมือง ..." (สถานที่ที่จะมีการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกครั้งต่อไปอีก 4 ปีข้างหน้า) สุดท้ายจึงร่วมร้องสามัคคีชุมนุมเป็นอันเสร็จสิ้น¹⁰

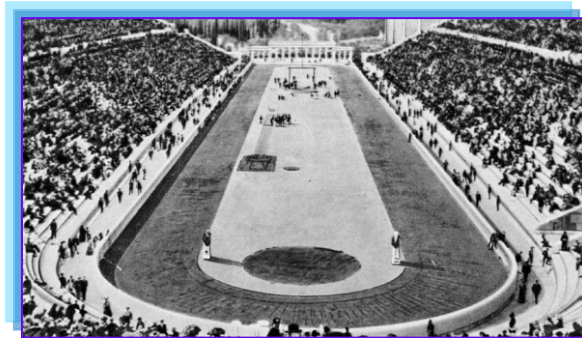
สถานที่จัดการแข่งขัน

การแข่งขันกีฬาโอลิมปิกนั้นจะต้องมีการคำนึงถึง การสร้างอัจฉริยะที่สามารถบรรลุคนได้อย่างมากที่สุด เนื่องจากเป็นการแข่งขันของระดับโลก จึงจำเป็นจะต้องสร้างอัจฉริยะให้มีความกว้างใหญ่เหมาะสมกับจำนวนผู้คนที่มาเข้าชมการแข่งขันกีฬา ซึ่งผู้วิจัยได้ค้นคว้าหาข้อมูลทั้งรูปภาพและข้อความจากทางข้อมูลออนไลน์ โดยสามารถค้นคว้าได้ดังนี้

---

⁹วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี , กีฬาโอลิมปิก [ออนไลน์] , 16 กันยายน 2554. แหล่งที่มา th.wikipedia.org/wiki/กีฬาโอลิมปิก

¹⁰เรื่องเดียวกัน.

ภาพที่ 3

คำอธิบาย : สนามกีฬาโอลิมปิกในเอเธนส์ในปี 1906

ที่มา : <http://www.cbc.ca/olympics/history/story>

Athens: Entrance to the Olympic Stadium (undated photo)

ภาพที่ 4

คำอธิบาย : ทางเข้าสนามกีฬาโอลิมปิก

ที่มา : http://atheism.about.com/library/FAQs/religion/blgrk_athens12.html

ธงโอลิมปิก

ธงโอลิมปิกมีพื้นธงเป็นสีขาว บนพื้นธงมีห่วงคล้องกันอยู่ 5 ห่วง หมายถึงให้ทุกชาติทั่วโลกมีความสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน แต่ละห่วงมีสีและความหมายดังนี้

ห่วงที่ 1	สีน้ำเงิน	หมายถึง	ทวีปยุโรป
ห่วงที่ 2	สีเหลือง	หมายถึง	ทวีปเอเชีย
ห่วงที่ 3	สีดำ	หมายถึง	ทวีปแอฟริกา

ห้วงที่ 4 สีเขียว หมายถึง ทวีปออสเตรเลีย
 ห้วงที่ 5 สีแดง หมายถึง ทวีปอเมริกาเหนือและใต้
 ด้านล่างของห้วงมีอยู่ 3 คำ ซึ่งเป็นภาษาโรมัน คือแต่ละคำมีความหมายดังต่อไปนี้
 Citius (swifter) : ความเร็ว ผู้เข้าร่วมการแข่งขันต้องวิ่งให้เร็วที่สุด
 Altius (higher) : ความสูง ผู้เข้าร่วมการแข่งขันต้องทำให้สูงที่สุด
 Fortius (stronger) : ความแข็งแรง ความกล้า ผู้เข้าร่วมการแข่งขันต้องทำให้ได้ไกลที่สุด
 เท่าที่จะทำได้¹¹

ภาพที่ 5

คำอธิบาย : ธงโอลิมปิก

ที่มา : <http://francoratan-olympics.blogspot.com/>

กีฬาโอลิมปิกกับประเทศไทย

ประเทศไทยส่งนักกีฬาเข้าร่วมแข่งขันกีฬาโอลิมปิกครั้งแรก ในการแข่งขันครั้งที่ 15 ณ กรุงเฮลซิงกิ ประเทศฟินแลนด์ ระหว่างวันที่ 19 กรกฎาคม ถึง 3 สิงหาคม ค.ศ. 1952 (พ.ศ. 2495) และได้เข้าร่วมแข่งขันเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน ยกเว้นการแข่งขันครั้งที่ 22 ณ กรุงมอสโก สหภาพโซเวียต (ประเทศรัสเซียในปัจจุบัน) เมื่อปี ค.ศ. 1980 (พ.ศ. 2523) เพราะปัญหาการเมืองระหว่าง

---

¹¹จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ประวัติการแข่งขัน “โอลิมปิกเกมส์”. หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ ฝ่ายบริการผู้อ่าน, หน้า 4. (อัดสำเนา)

ประเทศ ที่ไทยผูกพันกับ สหรัฐอเมริกา จึงร่วมกันคว่ำบาตร (Boycott) สหภาพโซเวียต ชาติมหาอำนาจของค่ายคอมมิวนิสต์ ทำให้กองทัพนักกีฬาไทยงดเว้นไม่เข้าร่วมแข่งขันในครั้งนั้น¹²

สถานที่จัดการแข่งขันโอลิมปิกในยุคปัจจุบัน

ในด้านการจัดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกที่ผ่านมา จะมีการผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนให้ประเทศสมาชิกต่างๆ ในแต่ละทวีปเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขัน และหากได้พิจารณาข้อมูลย้อนหลังนับตั้งแต่ปี ค.ศ. 1964 เป็นต้นมา ได้มีการพิจารณาตามเกณฑ์การกระจายแบบ Geographic Distribution¹³

ตารางที่ 1 การจัดการแข่งขันโอลิมปิก

กีฬาโอลิมปิกฤดูร้อน				กีฬาโอลิมปิกฤดูหนาว		
ปี (ค.ศ.)	ครั้งที่	เมืองเจ้าภาพ	ประเทศเจ้าภาพ	ครั้งที่	เมืองเจ้าภาพ	ประเทศเจ้าภาพ
1896	1	เอเธนส์	 กรีซ			
1900	2	ปารีส	 ฝรั่งเศส			
1904	3	เซนต์หลุยส์	 สหรัฐอเมริกา			
1906	จัดพิเศษ	เอเธนส์	 กรีซ			
1908	4	ลอนดอน	 สหราชอาณาจักร			
1912	5	สตอกโฮล์ม	 สวีเดน			
1916	6	เบอร์ลิน	 จักรวรรดิเยอรมัน			

¹²วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี , กีฬาโอลิมปิก [ออนไลน์], 16 กันยายน 2554. แหล่งที่มา th.wikipedia.org/wiki/กีฬาโอลิมปิก

¹³เรื่องเดียวกัน.

กีฬาโอลิมปิกฤดูร้อน				กีฬาโอลิมปิกฤดูหนาว		
ปี (ค.ศ.)	ครั้งที่	เมืองเจ้าภาพ	ประเทศเจ้าภาพ	ครั้งที่	เมืองเจ้าภาพ	ประเทศเจ้าภาพ
1924	8	ปารีส	 ฝรั่งเศส	1	Chamonix	 ฝรั่งเศส
1928	9	อัมสเตอร์ดัม	 เนเธอร์แลนด์	2	St Moritz	 สวิตเซอร์แลนด์
1932	10	ลอสแอนเจลิส	 สหรัฐอเมริกา	3	เลกเพลซิด	 สหรัฐอเมริกา
1936	11	เบอร์ลิน	 นาซีเยอรมนี	4	Garmisch-Partenkirchen	 นาซีเยอรมนี
1940	12	โตเกียว→ เฮลซิงกิ	 ญี่ปุ่น → ฟินแลนด์	5	Garmisch-Partenkirchen	 นาซีเยอรมนี
1944	13	ลอนดอน	 สหราชอาณาจักร	6	คอร์ตี นาคัมเปซโซ	 อิตาลี
1948	14	ลอนดอน	 สหราชอาณาจักร	7	St Moritz	 สวิตเซอร์แลนด์
1952	15	เฮลซิงกิ	 ฟินแลนด์	8	ออสโล	 นอร์เวย์
1956	16	เมลเบิร์น + สตอกโฮล์ม	 ออสเตรเลีย + สวีเดน	9	คอร์ตี นาคัมเปซโซ	 อิตาลี
1960	17	โรม	 อิตาลี	10	สควาววัลเลย์	 สหรัฐอเมริกา
1964	18	โตเกียว	 ญี่ปุ่น	11	อินส์บรูก	 ออสเตรีย
1968	19	เม็กซิโกซิตี	 เม็กซิโก	12	Grenoble	 ฝรั่งเศส
1972	20	มิวนิก	 เยอรมนี ตะวันตก	13	ซัปโปโระ	 ญี่ปุ่น
1976	21	มอนทรีออล	 แคนาดา	14	Innsbruck	 ออสเตรีย
1980	22	มอสโก	 สหภาพโซเวียต	15	เลกเพลซิด	 สหรัฐอเมริกา

กีฬาโอลิมปิกฤดูร้อน				กีฬาโอลิมปิกฤดูหนาว		
ปี (ค.ศ.)	ครั้งที่	เมืองเจ้าภาพ	ประเทศเจ้าภาพ	ครั้งที่	เมืองเจ้าภาพ	ประเทศเจ้าภาพ
1984	23	ลอสแอนเจลิส	 สหรัฐอเมริกา	16	ซาราเยโว	 ยูโกสลาเวีย
1988	24	โซล	 เกาหลีใต้	17	Calgary	 แคนาดา
1992	25	บาร์เซโลนา	 สเปน	18	Albertville	 ฝรั่งเศส
1996	26	แอตแลนตา	 สหรัฐอเมริกา			
1998				20	นังงะโนะ	 ญี่ปุ่น
2000	27	ซิดนีย์	 ออสเตรเลีย			
2002				21	ซอลต์เลกซิตี	 สหรัฐอเมริกา
2004	28	เอเธนส์	 กรีซ			
2006				22	ตูริน	 อิตาลี
2008	29	ปักกิ่ง	 จีน			
2010				23	แวนคูเวอร์	 แคนาดา
2012	30	ลอนดอน	 สหราชอาณาจักร			
2014				24	โซชี	 รัสเซีย
2016	31	รีโอเดจาเนโร	 บราซิล			
2018				25	พยองชาง	 เกาหลีใต้

จากการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกที่กล่าวมาในระดับโลกนั้น ทำให้ทุกคน ในประเทศเล็งเห็นความสำคัญของการแข่งขันกีฬา แต่จากข้อมูลการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกที่ผ่านมา ประเทศในกลุ่มเอเชีย รวมทั้งประเทศไทยยังเป็นประเทศเล็กๆที่ยังไม่เคยได้รับการเป็นเจ้าภาพ อาจจะเป็นเนื่องจากความไม่พร้อมในเรื่องของสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก และมาตรฐานการกีฬาหรือเหตุผลอื่นอีกหลายประการ เมื่อศึกษาหาข้อมูลการแข่งขันกีฬาที่แคบลงและมีประเทศไทยเป็นสมาชิกด้วย

นั้น ผู้วิจัยได้ค้นพบว่าการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ที่ประเทศไทยเป็นสมาชิก และยังคงเคยได้รับการเป็นเจ้าภาพมาแล้ว ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำเสนอข้อมูลการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ดังนี้

2.2 การแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์

การแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์สามารถเขียนภาษาอังกฤษได้อย่างตรงตัวว่า Asian Game เป็นการแข่งขันกีฬาที่ใหญ่ที่สุดในทวีปเอเชีย จัดการแข่งขันทุกๆ 4 ปี การแข่งขันจัดโดย สภาโอลิมปิกแห่งเอเชีย (Olympic Council of Asia - OCA) ภายใต้การดูแลของคณะกรรมการโอลิมปิกสากล (International Olympic Committee - IOC)¹⁴ แม้ว่าจะเป็นการแข่งขันกีฬาระดับทวีปเอเชีย แต่การแข่งขันก็ต้องอยู่ภายใต้การดูแลของคณะกรรมการโอลิมปิกสากล ทั้งนี้ก็เพื่อให้การแข่งขันกีฬาเป็นไปด้วยความราบรื่น เพราะเนื่องจากการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกเป็นการแข่งขันชนิดแรก ทำให้มีประสบการณ์ในการดำเนินงานการแข่งขันกีฬา

ประวัติการแข่งขัน

กีฬาเอเชียนเกมส์มีประวัติความเป็นมาเกือบจะคล้ายกับกีฬาโอลิมปิก เพราะก่อนจะมาเป็นกีฬาเอเชียนเกมส์นั้น ได้มีการจัดแข่งขันกีฬา "ชิงแชมป์เอเชียแห่งภาคตะวันออกไกล" (Far Eastern Championship Games) แต่การแข่งขันก็ได้เลิกราไปด้วยสภาพปัญหาทางการเมืองและเศรษฐกิจในกลุ่มภาคพื้นเอเชีย ขณะนั้น ในเวลาต่อมา การแข่งขันกีฬาระหว่างประเทศก็ได้เริ่มกำเนิดขึ้นภายใต้ชื่อของการแข่งขันว่า "เอเชียนเกมส์" โดยความคิดริเริ่มของ ดร. จี. ดี. สอนธิ (Dr.G.D.Sondhi) คณะกรรมการโอลิมปิกแห่งประเทศไทย ซึ่งความคิดดังกล่าวเกิดขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2490 ทั้งนี้โดยมีความเห็นว่า ในการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกทุกครั้งที่ผ่านมา ประเทศในแถบเอเชียมีโอกาสเข้าร่วมการแข่งขันน้อยมาก ทั้งนี้เนื่องจากนักกีฬาเอเชียนมีความเสียเปรียบนักกีฬา

---

¹⁴วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี , กีฬาโอลิมปิก [ออนไลน์], 16 กันยายน 2554. แหล่งที่มา th.wikipedia.org/wiki/กีฬาโอลิมปิก

จากประเทศยุโรปและอเมริกา ไม่ว่าจะป็นรูปร่างหรือมาตรฐาน การกีฬา จึงคิดที่จะยกระดับมาตรฐานการกีฬาของประเทศในกลุ่มเอเชียให้ได้มาตรฐานทัดเทียมกับนักกีฬา ในกลุ่มประเทศยุโรปและอเมริกา สิ่งสำคัญก็คือ การจัดให้มีการแข่งขันระหว่างประเทศในกลุ่มภาคพื้นเอเชียก็เพื่อเป็นการวัดความสามารถ และเพื่อให้เกิดการพัฒนามาตรฐานทางการกีฬาร่วมกันอย่างใกล้ชิดมากขึ้น¹⁵

จากการข้อความข้างต้นนั้น สามารถเป็นสิ่งที่สนับสนุนความคิด เห็นของผู้วิจัยได้ เนื่องจากผู้วิจัยได้เคยกล่าวไว้ว่า “การแข่งขันกีฬาโอลิมปิกที่ผ่านมามีประเทศในกลุ่มเอเชีย รวมทั้งประเทศไทยยังเป็นประเทศเล็กๆที่ยังไม่เคยได้รับการเป็นเจ้าภาพ อาจจะเนื่องมาจากความไม่พร้อมในเรื่องของสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก และมาตรฐาน การกีฬาหรือเหตุผลอื่นอีกหลายประการ” เมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว จึงเป็นเรื่องดีที่จะยกระดับ การแข่งขันกีฬาระดับทวีปเอเชีย การแข่งขันกีฬาระดับทวีปเอเชียนั้นมีเรื่องที่อยู่ด้วยกันหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเศรษฐกิจและความคิดเห็นทางการเมืองที่ดร.จี. ดี. สอนธิ (Dr.G.D.Sondhi) กล่าว แต่ปัจจุบันยังส่งผลที่ดีด้วยกันในอีกหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นการท่องเที่ยว การศึกษา หรือแม้กระทั่งความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นขึ้น สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นเรื่องที่ดีที่เกิดขึ้นในกลุ่มทวีปเอเชีย

ในการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ครั้งที่ 14 ณ กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ ระหว่างวันที่ 29 กรกฎาคม- 14 สิงหาคม พ.ศ. 2491 มีประเทศในแถบภาคพื้นเอเชียไปร่วมการแข่งขันด้วย เช่น เกาหลี จีน ซีเรีย ปากีสถาน พม่า ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ อินเดีย ศรีลังกา อัฟกานิสถาน เลบานอน และอิหร่าน Dr.G.D.Sondhi จึงถือโอกาสหรือในเรื่องที่จะจัดให้มีการแข่งขันกีฬาระหว่างภาคพื้นเอเชียขึ้น ซึ่งการดำเนินการครั้งนี้ ปรากฏว่าได้รับแรงสนับสนุนจากนาย George B. Vargas บุคคลในวงการศึกษา ของฟิลิปปินส์ ผู้ที่มีความคิดที่ จะรื้อฟื้นกีฬาชิงแชมป์เปียนแห่งภาคตะวันออกไกลให้มีการแข่ง ขึ้นขึ้นอีก การจัดประชุมระหว่างผู้นำกีฬาของประเทศในกลุ่มภาคพื้นเอเชียจึงได้เกิดขึ้นอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2491 ที่กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ โดยมีผู้แทนจากประเทศต่างๆเข้าร่วมประชุม 6 ประเทศคือ เกาหลี จีน พม่า

¹⁵รังสฤษดิ์ บุญชลอ , รวมประวัติ กติกา การเล่นกีฬา (เอเชียเกมส์) (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สกายบุ๊กส์, 2541), หน้า 7.

ฟิลิปปินส์ ศรีลังกา และอินเดีย ซึ่งการประชุมครั้งนี้ประสบผลสำเร็จเกินคาด เพราะที่ประชุมมีมติเห็นชอบที่จะจัดให้มีการแข่งขันกีฬาระหว่างกลุ่มประเทศในภาคพื้นเอเชีย พร้อมกับมอบผู้แทนจากประเทศเกาหลี จีน ฟิลิปปินส์ และอินเดีย ร่างธรรมนูญหรือระเบียบข้อบังคับการแข่งขันขึ้น โดยใช้ชื่อว่า “สหพันธ์กีฬาเอเชีย” และให้นำไปพิจารณาในการประชุมครั้งต่อไป¹⁶

เมื่อการแข่งขันระดับโลกอย่างการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ได้มอบโอกาสให้ประเทศในทวีปเอเชียเข้าไปมีส่วนร่วมในการแข่งขัน ถือว่าเป็นเรื่องที่ดีอย่างมากในเรื่องความสัมพันธ์ ซึ่งจะสามารถพัฒนาความสัมพันธ์ทางด้านอื่นๆเพิ่มขึ้น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของเศรษฐกิจ การศึกษา การคมนาคม หรือแม้กระทั่งการพัฒนาในเรื่องการกีฬา เพื่อที่จะสามารถให้ทวีปเอเชียสามารถพัฒนาทางด้านกีฬาไปได้อย่างก้าวไกลยิ่งขึ้น แต่สำหรับการประชุมในครั้งแรกนั้น จะพบว่าประเทศไทยและประเทศอื่นๆในภูมิภาคเอเชียยังไม่ได้เข้าร่วมประชุม จึงจำเป็นต้องจัดการประชุมขึ้นอีกครั้งหนึ่ง เพื่อเป็นหรือเกี่ยวกับการร่างธรรมนูญหรือระเบียบข้อบังคับในการแข่งขัน ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

การประชุมในครั้งต่อไปจัดขึ้นที่กรุงนิวเดลี ประเทศอินเดีย ในระหว่างวันที่ 12-13 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2492 มีผู้แทนคณะกรรมการกีฬาโอลิมปิกแห่ง พม่า อินเดีย ฟิลิปปินส์ (ประเทศที่รับหน้าที่ร่างธรรมนูญขาดไป 2 ชาติ คือ จีน กับเกาหลี) ขณะเดียวกันผู้แทนจากประเทศไทย เนปาล ปากีสถาน ศรีลังกา อัฟกานิสถาน และอินโดนีเซีย ไปร่วมสังเกตการณ์ในการประชุมครั้งนี้ด้วย โดยที่ประชุมมีมติยอมรับ และให้ธรรมนูญมีผลบังคับใช้อย่างจริงจัง โดยสาระสำคัญของธรรมนูญคือ การแข่งขันกีฬาระหว่างชาติแห่งเอเชียต้องจัดการแข่งขันทุกๆ 4 ปี โดยให้ผลัดเปลี่ยนเป็นเจ้าภาพตามลำดับตัวอักษรของประเทศต่างๆ และให้การแข่งขันแต่ละครั้งอยู่ระหว่างกึ่งกลางของการแข่งขันโอลิมปิก โดยมี 5 ประเทศที่ได้ลงนามในกฎบัตรคือ ปากีสถาน พม่า ฟิลิปปินส์ อัฟกานิสถาน และอินเดีย ซึ่งทั้ง 5 ประเทศนี้ถือเป็นสมาชิกถาวร หรือเป็นสมาชิกผู้ก่อตั้งสหพันธ์เอเชียนเกมส์ และให้กำหนดให้จัดการแข่งขันครั้งแรกในปี พ.ศ. 2493 เพราะเห็นว่าเป็นระยะที่อยู่ระหว่างกลางของการแข่งขันโอลิมปิก โดยให้ประเทศอินเดียเป็น

¹⁶รังสฤษดิ์ บุญชลอ , รวมประวัติ กติกา การเล่นกีฬา (เอเชียนเกมส์) (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สกายบุ๊กส์, 2541), หน้า 8.

เจ้าภาพจัดการแข่งขันในฐานะที่เป็นผู้ริเริ่มก่อตั้ง แต่มีอุปสรรคบางประการจึงต้องเลื่อนการแข่งขันออกไปอีกหนึ่งปี คือเดือนมีนาคม พ .ศ. 2494 ซึ่งการแข่งขันครั้งนี้ไม่ขึ้นอยู่ตรงกึ่งกลางของการแข่งขันโอลิมปิกตามที่ธรรมนูญระบุไว้ คณะกรรมการจึงได้กำหนดให้การแข่งขันครั้งที่ 2 จัดขึ้นในปี 2497 ซึ่งห่างจากครั้งที่ 1 เพียง 3 ปี แทน 4 ปี ที่กำหนดไว้ในธรรมนูญ¹⁷

จำนวนครั้งการแข่งขัน¹⁸

ตารางที่ 2

อันดับ	ประเทศ	จำนวนครั้ง
1	 ไทย	4
2	 เกาหลีใต้	3
3	 จีน	2
4	 อินเดีย	2
5	 ญี่ปุ่น	2
6	 ฟิlippินส์	1
7	 อินโดนีเซีย	1
8	 อิหร่าน	1
9	 กาตาร์	1

¹⁷รังสฤษฎ์ บุญชลอ , รวมประวัติ กติกา การเล่นเกมกีฬา (เอเชียนเกมส์) (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สกายบุ๊กส์, 2541), หน้า 9.

¹⁸วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี , กีฬาโอลิมปิก [ออนไลน์], 16 กันยายน 2554. แหล่งที่มา th.wikipedia.org/wiki/กีฬาโอลิมปิก

การแข่งขันทั้งหมด¹⁹

ตารางที่ 3

ครั้งที่	การแข่งขัน	เจ้าภาพ		จำนวนเหรียญทอง		
		เมือง	ประเทศ	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3
1	เอเชียนเกมส์ 1951 (พ.ศ. 2494)	นิวเดลี	 อินเดีย	 ญี่ปุ่น (24)	 อินเดีย (15)	 อิหร่าน (8)
2	เอเชียนเกมส์ 1954 (พ.ศ. 2497)	มะนิลา	 ฟิlippินส์	 ญี่ปุ่น (38)	 ฟิlippินส์ (14)	 เกาหลี ใต้ (8)
3	เอเชียนเกมส์ 1958 (พ.ศ. 2501)	โตเกียว	 ญี่ปุ่น	 ญี่ปุ่น (67)	 ฟิlippินส์ (9)	 เกาหลี ใต้ (8)
4	เอเชียนเกมส์ 1962 (พ.ศ. 2505)	จาการ์ตา	 อินโดนีเซีย	 ญี่ปุ่น (73)	 อินโดนีเซีย (21)	 อินเดีย (10)
5	เอเชียนเกมส์ 1966(พ.ศ.2509	กรุงเทพมหานคร	 ไทย	 ญี่ปุ่น (78)	 เกาหลีใต้ (12)	 ไทย (11)

¹⁹วิกิพีเดียสารานุกรมเสรี , กีฬาโอลิมปิก [ออนไลน์], 16 กันยายน 2554. แหล่งที่มา
th.wikipedia.org/wiki/กีฬาโอลิมปิก

ครั้งที่	การแข่งขัน	เจ้าภาพ		จำนวนเหรียญทอง		
		เมือง	ประเทศ	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3
6	เอเชียนเกมส์ 1970 (พ.ศ. 2513)	กรุงเทพมหานคร	 ไทย	 ญี่ปุ่น (74)	 เกาหลีใต้ (18)	 ไทย (9)
7	เอเชียนเกมส์ 1974 (พ.ศ. 2517)	เตหะราน	 อิหร่าน	 ญี่ปุ่น (75)	 อิหร่าน (36)	 จีน (32)
8	เอเชียนเกมส์ 1978 (พ.ศ. 2521)	กรุงเทพมหานคร	 ไทย	 ญี่ปุ่น (70)	 จีน (51)	 เกาหลี ใต้ (18)
9	เอเชียนเกมส์ 1982 (พ.ศ. 2525)	นิวเดลี	 อินเดีย	 จีน (61)	 ญี่ปุ่น (57)	 เกาหลี ใต้ (28)
10	เอเชียนเกมส์ 1986 (พ.ศ. 2529)	โซล	 เกาหลีใต้	 จีน (94)	 เกาหลีใต้ (93)	 ญี่ปุ่น (58)
11	เอเชียนเกมส์ 1990 (พ.ศ. 2533)	ปักกิ่ง	 จีน	 จีน (183)	 เกาหลีใต้ (54)	 ญี่ปุ่น (38)
12	เอเชียนเกมส์ 1994 (พ.ศ. 2537)	ฮิโรชิม่า	 ญี่ปุ่น	 จีน (125)	 ญี่ปุ่น (64)	 เกาหลี ใต้ (63)

ครั้งที่	การแข่งขัน	เจ้าภาพ		จำนวนเหรียญทอง		
		เมือง	ประเทศ	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3
13	เอเชียนเกมส์ 1998 (พ.ศ. 2541)	กรุงเทพมหานคร	 ไทย	 จีน (129)	 เกาหลีใต้ (65)	 ญี่ปุ่น (52)
14	เอเชียนเกมส์ 2002 (พ.ศ. 2544)	ปูซาน	 เกาหลีใต้	 จีน (150)	 เกาหลีใต้ (96)	 ญี่ปุ่น (44)
15	เอเชียนเกมส์ 2006 (พ.ศ. 2549)	โดฮา	 กาตาร์	 จีน (165)	 เกาหลีใต้ (58)	 ญี่ปุ่น (50)
16	<u>เอเชียนเกมส์</u> 2010 (พ.ศ. 2553)	<u>กว่างโจว</u>	 จีน	 จีน (199)	 เกาหลีใต้ (76)	 ญี่ปุ่น (48)
17	เอเชียนเกมส์ 2014 (พ.ศ. 2557)	อินชอน	 เกาหลีใต้	ยังไม่ แข่งขัน		

เมื่อได้พบข้อมูลที่สามารถทำให้เห็นภาพรวมของการจัดการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ทั้งหมด ทำให้สามารถทราบได้ ว่าประเทศไทย เป็นประเทศหนึ่งที่มีศักยภาพอย่างมากในการจัดการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ ซึ่ง เป็นการแสดงออกถึงศักยภาพทางด้าน การกีฬา และรวมทั้งความพร้อมทางด้านการบริหารจัดการทุกด้านของประเทศไทย ทำให้ประชาคมโลกได้เล็งเห็นถึงความสามารถต่อการจัดการแข่งขันของประเทศไทย และจะส่งผลให้ประเทศไทยได้กลายเป็น

ประเทศหนึ่ง ที่ประชาคมโลกสามารถให้ความไว้วางใจในการจัดการแข่งขัน ซึ่งนั่นหมายถึงความ มีมาตรฐานทางด้านการกีฬาที่มีความเป็นสากล สมควรได้รับการยกย่องจากประเทศในภูมิภาค เอเชียและทั่วโลก

นอกจากศักยภาพทางด้านการกีฬาของประเทศไทยแล้วนั้น ยังคงมี สิ่งหนึ่งที่ผู้วิจัยยังคง ประทับใจในการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์นั้นคือ การแสดงพิธีเปิดการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ครั้งที่ 13 ในปี พ.ศ. 2541 เป็นการแสดงที่สื่อออกมาให้เห็นถึงความพร้อมทางด้านการจัดการแข่งขัน โดยเริ่มจากการวางแผนที่ดีเสียก่อน การจัดการด้านต่างๆก็ต้องตามมาทุกฝ่าย ต้องมีความพร้อม ทางด้านบุคลากร และบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะต้องเป็นบุคลากรที่มีคุณภาพ เป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ สามารถสร้างสรรค์ผลงานออกมาให้มีคุณค่าและสุนทรียภาพต่อผู้ชม ผู้วิจัยได้มีโอกาสดูการแสดงพิธีเปิดในครั้งนี้ ผู้วิจัยเกิดความซาบซึ้ง เกิดความรู้สึกเห็นคุณค่าของคนไทย ที่คนไทยสามารถสร้างสรรค์ผลงานออกมาได้อย่างมีคุณภาพและน่าประทับใจจนทุกวันนี้

2.3 การแข่งขันกีฬาซีเกมส์

เมื่อได้ทราบประวัติของการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก การแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์แล้วนั้น ทำให้ทราบถึงความสำคัญของการแข่งขันกีฬา ไม่ว่าจะเป็นการให้ความสำคัญกับสุขภาพ หรืออาจจะ มีการแผ่ขยายเรื่องต่างๆที่ดีเอาไว้อีกมากมาย และการแข่งขันที่จะกล่าวต่อไปนี้ เป็นการแข่งขันที่มีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าการแข่งขันกีฬาทั้งสองประเภทที่ผ่านมานั้นคือ การแข่งขันกีฬาซีเกมส์

การแข่งขันกีฬาซีเกมส์นั้นมาจากภาษาอังกฤษคำว่า Southeast Asians Games เป็นการ แข่งขันกีฬาของกลุ่มประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 11 ประเทศ โดยจัดขึ้น 2 ปีต่อ 1 ครั้ง การ แข่งขันดำเนินตามกฎข้อบังคับของ สมาพันธ์กีฬาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Southeast Asian Games Federation) โดยได้รับการสนับสนุนจาก คณะกรรมการโอลิมปิกสากล (International Olympic Committee หรือ IOC) และสภาโอลิมปิกแห่งเอเชีย (Olympic Council of Asia) แต่เดิม เรียกกีฬาซีเกมส์ว่า “กีฬาแหลมทอง” จนกระทั่งปี 2520 ได้เปลี่ยนชื่อมาเป็น ซีเกมส์ เหมือนใน ปัจจุบัน ครั้นเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม พ.ศ. 2501 (ค.ศ. 1958) ประเทศสมาชิกในภาคพื้นเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ได้เข้าร่วมแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ 3 ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น และได้ จัดประชุมตกลงที่จะก่อตั้งองค์การการกีฬารัฐ กีฬาแหลมทอง นั้นได้รับการเสนอแนวคิดจาก

หลวงสุขุมน้อยประดิษฐ์ และยังเป็นผู้ก่อตั้งองค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย ซึ่งก็คือ อธิการกีฬาแห่งประเทศไทยในปัจจุบัน ต่อมาได้เป็นรองประธานคณะกรรมการโอลิมปิกแห่งประเทศไทย ข้อเสนอแนะมีอยู่ว่า การจัดการแข่งขันกีฬาจะช่วยสนับสนุนความร่วมมือ ความเข้าใจ และความสัมพันธ์ในบรรดาประเทศต่างๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้²⁰

จากข้อความด้านบนผู้วิจัยมีความคิดสนับสนุนหลวงสุขุมน้อยประดิษฐ์อย่างมาก ที่ท่านให้ความสำคัญและความสำคัญทางด้านการกีฬา ซึ่งจะส่งผลที่ดีในหลายประการในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ท่านยังเป็นผู้ที่วางอนาคตการกีฬาให้กับประเทศไทย ผู้วิจัยรู้สึกถึงความภาคภูมิใจที่ประเทศไทยมีบุคคลที่มีบทบาทชัดเจนในการเสนอแนวความคิดทางด้านการแข่งขันกีฬาแหลมทองหรือซีเกมส์ และยังเป็นผู้มีมโนทัศน์ที่ดีต่อการกีฬาในประเทศไทย

กีฬาแหลมทองจัดขึ้นครั้งแรกที่กรุงเทพมหานคร ระหว่างวันที่ 12 - 17 ธันวาคม พ.ศ. 2502 (ค.ศ. 1959) ได้ทำพิธีเปิดที่สนามกีฬาแห่งชาติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช มหาราช ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ มีพระราชดำรัสกล่าวเปิดการแข่งขันในประเทศเข้าร่วมการแข่งขัน 5 ประเทศ คือ พม่า ลาว มาเลเซีย เขมร เวียดนามและไทย การแข่งขันได้ดำเนินการแข่งขันเรื่อยมา และในการแข่งขันกีฬาแหลมทองครั้งที่ 4 ในปี พ.ศ. 2510 นั้น มีจุดเด่นที่สำคัญคือ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี(พระอิสริยยศในขณะนั้น)พร้อมทั้งพลอากาศเอกทวี จุลละทรัพย์ ได้ทรงร่วมการแข่งขันเรือใบในครั้งนี้ด้วย ซึ่งทั้งสองพระองค์ทรงชนะเลิศกีฬาเรือใบ ได้รับรางวัลเหรียญทองจากพระหัตถ์สมเด็จพระบรมราชินีนาถ²¹ ซึ่งการแข่งขันในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าผู้ที่มีความสามารถทางด้านการกีฬา ไม่ว่าจะอยู่ชนชั้นวรรณะใด ก็ตาม สามารถที่จะเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาได้เช่นกัน

²⁰วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี , [กีฬาโอลิมปิก](https://th.wikipedia.org/wiki/กีฬาโอลิมปิก) [ออนไลน์], 16 กันยายน 2554. แหล่งที่มา th.wikipedia.org/wiki/กีฬาโอลิมปิก

²¹ฝ่ายบริการผู้อ่าน หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย . [ประวัติการแข่งขันกีฬาซีเกมส์](#). เลขที่ 000093, หน้า 1. (อัดสำเนา)

ในการแข่งขันกีฬาแหลมทองครั้งที่ 8 เมื่อ พ.ศ. 2518 (ค.ศ. 1975) สมาพันธ์กีฬาแหลมทอง มีมติให้รับประเทศอินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์เข้าร่วมเป็นสมาชิกแข่งขันด้วย และได้บรรจุเข้าเป็น ประเทศสมาชิกแข่งขันอย่างเป็นทางการเมื่อ พ.ศ. 2520 (ค.ศ. 1977) และในปีเดียวกันนั้นสมาพันธ์ ฯ ก็ได้เปลี่ยนชื่อเป็น สมาพันธ์กีฬาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Southeast Asian Games Federation หรือ SEAGF) และเรียกการแข่งขันว่า ซีเกมส์ (Southeast Asian Games) ประเทศ บรูไนได้เข้าร่วมแข่งขันในกีฬาซีเกมส์ครั้งที่ 10 ที่กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย และ ประเทศติมอร์ตะวันออกเป็นประเทศล่าสุดที่เข้าร่วมการแข่งขันซีเกมส์ โดยเข้าแข่งขันครั้งแรกใน กีฬาซีเกมส์ครั้งที่ 22 ณ กรุงฮานอย ประเทศเวียดนาม²²

ประเทศสมาชิกรการแข่งขันกีฬาซีเกมส์²³

ตารางที่ 4 สมาชิกการแข่งขันกีฬาซีเกมส์

รหัส	ประเทศ / กำหนดโดย คณะกรรมการ โอลิมปิกสากล (IOC)	ใช้ครั้งแรก	รหัส มาตรฐานสากล (ISO-code)	หมายเหตุ
BRU	 บรูไน	พ.ศ. 2531 (ค.ศ.1988)	BRN	-
CAM	 กัมพูชา	พ.ศ. 2499 (ค.ศ.1956)	KHM	

²²วิกิพีเดียสารานุกรมเสรี , กีฬาโอลิมปิก [ออนไลน์], 16 กันยายน 2554. แหล่งที่มา th.wikipedia.org/wiki/กีฬาโอลิมปิก

²³เรื่องเดียวกัน.

INA	 อินโดนีเซีย	พ.ศ. 2499 (ค.ศ.1956)	IDN	IHO พ.ศ. 2495 (ค.ศ. 1952) FIFA-code IDN
LAO	 ลาว	พ.ศ. 2523 (ค.ศ.1980)	LAO	-
MAS	 มาเลเซีย	พ.ศ. 2499 (ค.ศ.1956)	MYS	-
MYA	 พม่า	พ.ศ. 2539 (ค.ศ.1996)	MMR	BIR พ.ศ. 2491-2535 (ค.ศ. 1948- 1992)
PHI	 ฟิลิปปินส์	พ.ศ. 2467 (ค.ศ.1924)	PHL	-
SIN	 สิงคโปร์	พ.ศ. 2491 (ค.ศ. 1948)	SGP	-
THA	 ไทย	พ.ศ. 2495 (ค.ศ. 1952)	THA	-
TLS	 ทิมอร์ ตะวันออก	พ.ศ. 2547 (ค.ศ. 2004)	TLS	IOA พ.ศ. 2543 (ค.ศ. 2000)
VIE	 เวียดนาม	พ.ศ. 2495 (ค.ศ. 1952)	VNM	

สถิติประเทศที่จัดการแข่งขัน²⁴

ตารางที่ 5 สถิติประเทศที่จัดการแข่งขัน

ประเทศ	จำนวนครั้ง	ปีที่เป็นเจ้าภาพ
 ไทย	6	2502, 2510, 2518, 2528, 2538, 2550
 มาเลเซีย	6	2508, 2514, 2520, 2532, 2544, 2558
 อินโดนีเซีย	4	2522, 2530, 2540, 2554
 สิงคโปร์	3	2516, 2526, 2536
 ฟิlippินส์	3	2524, 2534, 2548
 พม่า	3	2504, 2512, 2556
 บรูไน	1	2542
 เวียดนาม	1	2546
 ลาว	1	2552

²⁴วิกิพีเดียสารานุกรมเสรี , กีฬาโอลิมปิก [ออนไลน์], 16 กันยายน 2554. แหล่งที่มา
th.wikipedia.org/wiki/กีฬาโอลิมปิก

จำนวนเหรียญรางวัลรวม²⁵

ตารางที่ 6 จำนวนเหรียญรางวัลรวม

อันดับ	ประเทศ	เหรียญทอง	เหรียญเงิน	เหรียญทองแดง	รวม
1	 ไทย	1777	1463	1456	4696
2	 อินโดนีเซีย	1420	1262	1252	3934
3	 มาเลเซีย	940	977	1302	3219
4	 ฟิลิปปินส์	800	923	1114	2829
5	 สิงคโปร์	668	743	989	2400
6	 เวียดนาม	529	499	583	1611
7	 พม่า	431	590	755	1776
8	 ลาว	44	52	153	249
9	 กัมพูชา	34	61	121	216
10	 บรูไน	10	34	133	177
11	 ทิมอร์ตะวันออก	0	0	6	6

จากสถิติที่จัดการแข่งขันและจำนวน เหรียญรางวัลนั้น จะเห็นได้ว่าประเทศไทยจะอยู่ลำดับที่ 1 ทั้ง 2 ตาราง ซึ่งผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์ได้ว่า ประเทศไทยมีความพร้อมด้วยกันหลายๆ ด้านในการจัดการแข่งขันกีฬาซีเกมส์ ไม่ว่าจะเป็นทางด้านที่พักรับรองนักกีฬา ทางด้านอาหาร สวัสดิการ ทางด้านการเดินทาง ทางด้านสถานที่จัดการแข่งขัน แม้กระทั่งบุคลากรจำนวนมากที่ต้องคอยให้ความดูแลช่วยเหลือนักกีฬาจากประเทศต่างๆ รวมถึงงบประมาณที่เป็นเรื่องสำคัญของ

²⁵วิกิพีเดียสารานุกรมเสรี , กีฬาโอลิมปิก [ออนไลน์], 16 กันยายน 2554. แหล่งที่มา th.wikipedia.org/wiki/กีฬาโอลิมปิก

การบริหารงานทั้งหมด ซึ่งงบประมาณตรงนี้อาจจะต้องได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล เอกชน และผู้สนับสนุนต่างๆที่คอยให้การ สนับสนุนการแข่งขันกีฬาซีเกมส์ในแต่ละครั้ง ผู้วิจัยรู้สึก ภาควิชาใจที่คนทั้งประเทศให้ความสำคัญทางด้านการศึกษา ซึ่งจะทำให้คนไทยเกิดทักษะและ ศักยภาพทางด้านกีฬามากขึ้น และจากสถิติจำนวนเหรียญรางวัลรวมด้านบนนั้น พอที่จะเป็น เครื่องชี้วัดได้ว่า ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่นักกีฬามีทักษะ ศักยภาพทางด้านการศึกษา สามารถพัฒนาการศึกษาให้มีความทัดเทียมกับสากลได้เช่นกัน

2.4 การแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย

การแข่งขันกีฬาระดับชาติ (ประเทศไทย) นั้น มีการจัดการแข่งขันที่เรียกว่าการแข่งขัน ระดับเขตในแต่ละจังหวัดของประเทศไทย ซึ่งการแข่งขันกีฬาในระดับเขตของแต่ละจังหวัดนั้น อาจจะไม่ใหญ่ มากพอกับการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย โดยการจัดการแข่งขัน กีฬามหาวิทยาลัย แห่งประเทศไทยนั้น เป็นการร่วมการแข่งขันกีฬาระหว่างสถาบันการศึกษาใน ประเทศไทย ให้มีความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นกันมากขึ้น

ในปีพ.ศ. 2500 การแข่งขันกีฬาระหว่างมหาวิทยาลัย ยังมีไม่มากนัก โดยมีมหาวิทยาลัย ที่ เข้าร่วมการแข่งขันเพียง 5 มหาวิทยาลัย ได้แก่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ (มหาวิทยาลัยมหิดล ในปัจจุบัน) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยในการแข่งขันในครั้งนั้นยังไม่ได้เรียกว่า กีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย รวมทั้งรูปแบบการแข่งขันก็ไม่ได้รวมการแข่งขันกีฬาหลายชนิดมาแข่งพร้อมกันอย่างเช่น ปัจจุบัน จนกระทั่ง พ.ศ. 2513 ได้มีการจัดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยอย่างเป็นทางการเป็น ครั้งแรกที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยเปลี่ยนแปลงรูปแบบการแข่งขันให้มีการรวมเอา กีฬาชนิดต่างๆมาแข่ง พร้อมกัน โดยใช้เวลาจัดการแข่งขันประมาณ 1 สัปดาห์ ในการจัดการ แข่งขันครั้งแรกมีมหาวิทยาลัย เข้าร่วม 8 มหาวิทยาลัยใน 12 ชนิดกีฬา ปัจจุบัน การแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยจัดขึ้นต่อเนื่องเป็นประจำ ซึ่งมีมหาวิทยาลัยที่มีความพร้อมและสมัคร

ใจจะหมุ่นเวียนกันเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขัน โดยมีสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาให้การสนับสนุนเรื่องงบประมาณในการจัดการแข่งขัน²⁶

ผลสรุปการจัดแข่งขัน²⁷

ตารางที่ 7

ครั้งที่	ชื่อการแข่งขัน	เจ้าภาพ	จำนวนสถาบัน	จำนวนเหรียญทอง		
				อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3
1	กีฬา มหาวิทยาลัย ลัย 2513	มหาวิทยาลัย เชียงใหม่	8	ม.เกษตรศาสตร์ (52)	ม.ธรรมศาสตร์ (26)	จุฬาฯ (17)
2	กีฬา มหาวิทยาลัย ลัย 2515	จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย	8	ม.เกษตรศาสตร์ (54)	จุฬาฯ (28)	วิทยาลัยวิชาการ ศึกษา (8)
3	กีฬา มหาวิทยาลัย ลัย 2518	มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์	13	ม.รามคำแหง (40)	ม.ศรีนครินทร วิโรฒ (24)	จุฬาฯ (22)
4	กีฬา มหาวิทยาลัย ลัย 2519	มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒ (พลศึกษา)	11	ม.รามคำแหง (49)	ม.ศรีนครินทร วิโรฒ (28)	ม.ธรรมศาสตร์ (14)
5	กีฬา มหาวิทยาลัย ลัย 2519	เจ้าภาพร่วม 8 สถาบัน (กรุงเทพฯ)	13	ม.รามคำแหง (42)	ม.ศรีนครินทร วิโรฒ (30)	จุฬาฯ (21)

²⁶วิกิพีเดียสารานุกรมเสรี , กีฬาโอลิมปิก [ออนไลน์], 16 กันยายน 2554. แหล่งที่มา
th.wikipedia.org/wiki/กีฬาโอลิมปิก

²⁷เรื่องเดียวกัน.

ครั้งที่	ชื่อการแข่งขัน	เจ้าภาพ	จำนวนสถาบัน	จำนวนเหรียญทอง		
				อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3
6	กีฬา มหาวิทยาลัย ลัย 2522	เจ้าภาพร่วม 4 สถาบัน (กรุงเทพฯ)	13	ม.รามคำแหง (45)	ม.ศรีนครินทร วิโรฒ (20)	ม.เกษตรศาสตร์ (20)
7	กีฬา มหาวิทยาลัย ลัย 2522	เจ้าภาพร่วม 5 สถาบัน (กรุงเทพฯ)	13	ม.รามคำแหง (73)	จุฬาฯ (27)	ม.ศรีนครินทรวิโรฒ (24)
8	กีฬา มหาวิทยาลัย ลัย 2523	มหาวิทยาลัย เชียงใหม่	13	ม.รามคำแหง (45)	ม.ศรีนครินทร วิโรฒ (35)	ม.เกษตรศาสตร์ (24)
9	กีฬา มหาวิทยาลัย ลัย 2524	เจ้าภาพร่วม 5 สถาบัน (กรุงเทพฯ)	13	ม.รามคำแหง (66)	ม.เกษตรศาสตร์ (29)	ม.ศรีนครินทรวิโรฒ (75)
10	กีฬา มหาวิทยาลัย ลัย 2525	มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒ (บางแสน)	13	ม.รามคำแหง (49)	ม.ศรีนครินทร วิโรฒ (25)	ม.เกษตรศาสตร์ (19)
11	กีฬา มหาวิทยาลัย ลัย 2526	จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย	13	ม.รามคำแหง (65)	ม.ศรีนครินทร วิโรฒ (39)	ม.เกษตรศาสตร์ (16)
12	กีฬา มหาวิทยาลัย ลัย 2527	มหาวิทยาลัย ขอนแก่น	13	ม.รามคำแหง (55)	ม.ศรีนครินทร วิโรฒ (40)	ม.เกษตรศาสตร์ (17)
13	กีฬา มหาวิทยาลัย ลัย 2528	มหาวิทยาลัย รามคำแหง	26	ม.รามคำแหง (84)	ม.ศรีนครินทร วิโรฒ (25)	ม.เกษตรศาสตร์ (19)

ครั้งที่	ชื่อการแข่งขัน	เจ้าภาพ	จำนวนสถาบัน	จำนวนเหรียญทอง		
				อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3
14	กีฬา มหาวิทยาลัย ลัย 2529	มหาวิทยาลัยสง ขลานครินทร์ (ปัตตานี)	27	ม.รามคำแหง (38)	ม.ศรีนครินทร วิโรฒ (29)	ม.เกษตรศาสตร์ (26)
15	กีฬา มหาวิทยาลัย ลัย 2530	มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒ (บางแสน)	31	ม.รามคำแหง (43)	ม.ศรีนครินทร วิโรฒ (41)	ม.เกษตรศาสตร์ (19)
16	กีฬา มหาวิทยาลัย ลัย 2531	มหาวิทยาลัย เชียงใหม่	34	ม.รามคำแหง (47)	จุฬาฯ (42)	ม.เกษตรศาสตร์ (14)
17	กีฬา มหาวิทยาลัย ลัย 2532	มหาวิทยาลัย ขอนแก่น	33	จุฬาฯ (43)	ม.เกษตรศาสตร์ (28)	ม.รามคำแหง (24)
18	กีฬา มหาวิทยาลัย ลัย 2533	มหาวิทยาลัย รามคำแหง	36	จุฬาฯ (39)	ม.รามคำแหง (32)	ม.เกษตรศาสตร์ (30)
19	กีฬา มหาวิทยาลัย ลัย 2535	มหาวิทยาลัย มหิดล	36	จุฬาฯ (44)	ม.รามคำแหง (25)	ม.กรุงเทพ (24)
20	กีฬา มหาวิทยาลัย ลัย 2536	มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์	36	ม.เกษตรศาสตร์ (44)	จุฬาฯ (34)	ม.กรุงเทพ (16)
21	จามจู้รี เกมส์ 2536	จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย	39	ม.เกษตรศาสตร์ (37)	จุฬาฯ (36)	ม.ศรีปทุม (16)

ครั้งที่	ชื่อการแข่งขัน	เจ้าภาพ	จำนวนสถาบัน	จำนวนเหรียญทอง		
				อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3
22	แม่โดม เกมส์ 2537	มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์	37	ม.เกษตรศาสตร์ (43)	จุฬาฯ (37)	ม.กรุงเทพ (21)
23	แม่โจ้เกมส์ 2539	สถาบัน เทคโนโลยี เกษตร แม่โจ้	36	จุฬาฯ (32)	ม.กรุงเทพ (17)	ม.ธรรมศาสตร์ (16)
24	หัวหมาก เกมส์ 2540	มหาวิทยาลัย รามคำแหง	42	ม.รามคำแหง (33)	จุฬาฯ (31)	ม.เกษตรศาสตร์ (18)
25	สาละยา เกมส์ 2541	มหาวิทยาลัย มหิดล	41	จุฬาฯ (31)	ม.เกษตรศาสตร์ (22)	ม.มหิดล (20)
26	นนทบุรี เกมส์ 2542	มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์	46	จุฬาฯ (26)	ม.เกษตรศาสตร์ (25)	ม.ศรีปทุม (23)
27	องครักษ์ เกมส์ 2542	มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒ (องครักษ์)	51	จุฬาฯ (25)	ม.ศรีปทุม (23)	ม.เกษตรศาสตร์ (22)
28	ฉะเชิงเทรา เกมส์ 2544	มหาวิทยาลัย ฉะเชิงเทรา		ม.ศรีปทุม (23)	ม.เกษตรศาสตร์ (21)	ม.ธรรมศาสตร์ (19)
29	แม่โดม เกมส์ 2544	มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์	58	ม.เกษตรศาสตร์ (32)	ม.ศรีปทุม (32)	ม.กรุงเทพ (26)
30	ศรีปทุม เกมส์ 2545	มหาวิทยาลัย ศรีปทุม	58	ม.ศรีปทุม (43)	ม.กรุงเทพ (27)	ม.เกษตรศาสตร์ (26)
31	ทองกวาว เกมส์ 2547	มหาวิทยาลัย เชียงใหม่	62	ม.กรุงเทพ (35)	ม.เชียงใหม่ (34)	ม.ศรีปทุม (28)

ครั้งที่	ชื่อการแข่งขัน	เจ้าภาพ	จำนวนสถาบัน	จำนวนเหรียญทอง		
				อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3
32	สุนารี เกมส์ 2548	มหาวิทยาลัย เทคโนโลยี สุนารี	102	ม.กรุงเทพ (34)	ม.ศรีปทุม (23)	ม.เกษตรศาสตร์ (20)
33	ศาลาชา เกมส์ 2549	มหาวิทยาลัย มหิดล	110	ม.กรุงเทพ (48)	ม.เกษตรศาสตร์ (28)	ม.ศรีปทุม (24)
34	ราชพฤกษ์ เกมส์ 2550	มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒ (องครักษ์)	114	ม.กรุงเทพ (31)	ม.ศรีปทุม (23)	จุฬาฯ (21)
35	วลัยลักษณ์ เกมส์ 2551	มหาวิทยาลัย วลัยลักษณ์	109	ม.เกษตรศาสตร์ (31)	ม.กรุงเทพ (29)	สถาบันการพลศึกษา (23)
36	หัวหมาก เกมส์ 2552	มหาวิทยาลัย รามคำแหง	117	จุฬาฯ (31)	ม.รามคำแหง(30)	ม.กรุงเทพ (29)
37	แม่โดม เกมส์ 2553	มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์	111	จุฬาฯ (27)	ม.เกษมบัณฑิต (23)	ม.กรุงเทพ (20)
38	จามจุรี เกมส์ 2554	จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย	117	จุฬาฯ (51)	ม.รัตนบัณฑิต (19)	ม.รามคำแหง (18)
39	สงขลา นครินทร์ เกมส์ 2555	มหาวิทยาลัยสง ขลานครินทร์				

เจ้าภาพจัดการแข่งขัน²⁸

ตารางที่ 8

สถาบันการศึกษา	จำนวนครั้ง	ครั้งที่เจ้าภาพ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	5	ครั้งที่ 4, ครั้งที่ 10, ครั้งที่ 15, ครั้งที่ 27, ครั้งที่ 34
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	4	ครั้งที่ 1, ครั้งที่ 8, ครั้งที่ 16, ครั้งที่ 31
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	4	ครั้งที่ 3, ครั้งที่ 22, ครั้งที่ 29, ครั้งที่ 37
เจ้าภาพร่วม	4	ครั้งที่ 5, ครั้งที่ 6, ครั้งที่ 7, ครั้งที่ 9
มหาวิทยาลัยรามคำแหง	4	ครั้งที่ 13, ครั้งที่ 18, ครั้งที่ 24, ครั้งที่ 36
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	4	ครั้งที่ 2, ครั้งที่ 11, ครั้งที่ 21, ครั้งที่ 38
มหาวิทยาลัยมหิดล	3	ครั้งที่ 19, ครั้งที่ 25, ครั้งที่ 33
มหาวิทยาลัยขอนแก่น	2	ครั้งที่ 12, ครั้งที่ 17
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	2	ครั้งที่ 20, ครั้งที่ 26
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	2	ครั้งที่ 14, ครั้งที่ 39
มหาวิทยาลัยแม่โจ้	1	ครั้งที่ 23
มหาวิทยาลัยฉะเชิงเทนา	1	ครั้งที่ 28
มหาวิทยาลัยศรีปทุม	1	ครั้งที่ 30
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	1	ครั้งที่ 32
มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์	1	ครั้งที่ 35

²⁸วิกิพีเดียสารานุกรมเสรี , กีฬาโอลิมปิก [ออนไลน์] , 16 กันยายน 2554. แหล่งที่มา
th.wikipedia.org/wiki/กีฬาโอลิมปิก

เจ้าเหรียญทอง²⁹

ตารางที่ 9

อันดับ	มหาวิทยาลัย	รวม (จำนวน ครั้ง)	ครั้งที่เป็นเจ้าเหรียญทอง
1	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	15	ครั้งที่ 3, ครั้งที่ 4, ครั้งที่ 5, ครั้งที่ 6, ครั้งที่ 7, ครั้งที่ 8, ครั้งที่ 9, ครั้งที่ 10, ครั้งที่ 11, ครั้งที่ 12, ครั้งที่ 13, ครั้งที่ 14, ครั้งที่ 15, ครั้งที่ 16, ครั้งที่ 24
2	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	10	ครั้งที่ 17, ครั้งที่ 18, ครั้งที่ 19, ครั้งที่ 23, ครั้งที่ 25, ครั้งที่ 26, ครั้งที่ 27, ครั้งที่ 36, ครั้งที่ 37, ครั้งที่ 38
3	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	7	ครั้งที่ 1, ครั้งที่ 2, ครั้งที่ 20, ครั้งที่ 21, ครั้งที่ 22, ครั้งที่ 29, ครั้งที่ 35
4	มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	4	ครั้งที่ 31, ครั้งที่ 32, ครั้งที่ 33, ครั้งที่ 34
5	มหาวิทยาลัยศรีปทุม	2	ครั้งที่ 28, ครั้งที่ 30

จากสถิติเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยจะเห็นได้ว่า จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยก็เป็นมหาวิทยาลัยหนึ่งอยู่ลำดับต้นๆ ที่ให้ความสำคัญทางการแข่งขันกีฬา รวมถึงความพร้อมของการเป็นเจ้าภาพในการจัดการแข่งขัน เนื่องจากการจัดการแข่งขันจะต้องมีความพร้อมทางด้านงบประมาณ บุคลากรเป็นสำคัญ และหน่วยงานในมหาวิทยาลัยก็ต้องทำงานด้วยใจเป็นหนึ่งเดียว นอกจากสถิติเจ้าภาพจัดการแข่งขันแล้ว สถิติการได้รับเหรียญรางวัลนั้นสามารถเป็นเครื่องบ่งชี้ได้ว่า จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันหนึ่งที่มีศักยภาพทางการแข่งขันกีฬาในระดับสูงมาก เพราะจำนวนการได้รับรางวัลเหรียญทองมีทั้งหมด 10 ครั้ง จากสถิติด้านบนเมื่อผู้วิจัยได้ทราบข้อมูลเบื้องต้นแล้วนั้น ผู้วิจัยได้ทราบถึงการวางรากฐานศักยภาพทางด้านกีฬา

²⁹วิกิพีเดียสารานุกรมเสรี , กีฬาโอลิมปิก [ออนไลน์], 16 กันยายน 2554. แหล่งที่มา th.wikipedia.org/wiki/กีฬาโอลิมปิก

ซึ่งเป็นการปลูกฝังให้นักกีฬาเป็นผู้ที่หมั่นฝึกฝนตนเอง จนเกิดเป็นมืออาชีพทำให้สามารถทัดเทียมกับนักกีฬาในระดับชาติได้ และผู้วิจัยก็หวังว่านักกีฬาแห่งรั้วจามจุรีจะสามารถพัฒนาตนเองให้มีทักษะ ความสามารถ ทัดเทียมในระดับโลกได้ในไม่ช้า

เมื่อได้ทราบประวัติการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยแล้ว หัวข้อต่อไปที่ผู้วิจัยต้องการศึกษาค้นคว้า คือ ข้อมูลเกี่ยวกับการแข่งขัน กีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์ ทั้งนี้ก็เพื่อที่จะทำให้ผู้วิจัยสามารถทราบถึงนโยบายหรือจุดมุ่งหมายของการจัดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์ได้อย่างละเอียด ซึ่งจะสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ในการทำวิจัยในครั้งนี้

2.5 การแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประกาศเตรียมความพร้อม ต้อนรับทัพนักกีฬาผู้ “จามจุรีเกมส์ 38”³⁰

วันที่ 24 มิถุนายน 2553 คณะกรรมการอำนวยการจัดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 38 ในนามจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยฯ หรือจามจุรีเกมส์ เผยถึงความคืบหน้าด้านที่พัก สนามการแข่งขัน และการอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ สำหรับการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยฯ ที่จะมีการแข่งขันระหว่างวันที่ 15-22 มกราคม 2554

ศาสตราจารย์ นายแพทย์ภิรมย์ กมลรัตนกุล อธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กล่าวว่า แม้จุฬาฯ จะว่างเว้นจากการเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยฯ มาเป็นเวลานาน ตั้งแต่พ.ศ. 2536 ในครั้งนี้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ก็มีความพร้อมที่จะปฏิบัติ งาน เพื่อให้ภาพรวมของงานมีความสมบูรณ์มากที่สุด

³⁰จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำนักงานสารนิเทศ , ศูนย์การสื่อสารนา นาชาติแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , การแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์. [ออนไลน์], 16 กันยายน 2554. แหล่งที่มา http://www.chamchurigames38.chula.ac.th/about/about_about.html

“จากการประชุมเตรียมงานอย่างต่อเนื่อง ผมมั่นใจว่า พวกเราพร้อมสำหรับการเป็นเจ้าภาพ และตั้งใจที่จะทำงานครั้งนี้ให้ดีที่สุด ผมคิดว่าเป็นโอกาสอันดีที่เราจะได้แสดงศักยภาพของ มหาวิทยาลัยในด้านการกีฬา และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จะได้มีโอกาสต้อนรับอาจารย์ เจ้าหน้าที่ นิสิตนักศึกษา กว่า 12,000 คน ด้วยน้ำใจไมตรี ระหว่างวันที่ 15 - 22 มกราคม พ.ศ.2554” ศาสตราจารย์ นายแพทย์ภิรมย์ กมลรัตนกุล กล่าว

ทางด้าน รองศาสตราจารย์ ดร. ธนิต ชงทอง รองประธานกรรมการดำเนินงานการแข่งขัน กีฬามหาวิทยาลัยฯ กล่าวถึงความพร้อมรับทัพนักกีฬาว่า จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีคณะกรรมการ ฝ่ายต่างๆ ที่จะดูแลนักกีฬาทุกมหาวิทยาลัย ทั้งเรื่องสถานที่ การเดินทาง สิ่งอำนวยความสะดวก สนามแข่งขัน ความปลอดภัยและกิจกรรมอื่นๆ นอกเหนือจากการแข่งขันกีฬา

“เราได้จัดเตรียมที่พักสำหรับนักกีฬาจากต่างจังหวัดเป็นหลักก่อน โดยจะจัดให้พักใน หอพักของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งจะรองรับได้ประมาณ 2,000 คน รวมทั้งยังมีการปรับอาคาร เรียนที่โรงเรียนสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำหรับเป็นที่พัก ซึ่งทั้งหมดจะสามารถรองรับ นักกีฬาเข้าพักได้ประมาณ 5,000 คน ส่วนมหาวิทยาลัยภายในกรุงเทพฯ เราจะให้ข้อมูล โรงแรมในละแวกใกล้เคียง ซึ่งติดตามได้ทางเว็บไซต์ของเรา ” รองศาสตราจารย์ ดร.ธนิต ชงทอง กล่าว

นอกจากด้านที่พักสำหรับนักกีฬาแล้ว จุฬาฯ ยังสำรวจสนามกีฬาชนิดต่างๆ เพื่อดำเนินการ ปรับปรุงให้มีความพร้อมต่อการแข่งขัน ซึ่งนอกเหนือจากสนามเดิมภายในแล้ว จุฬาฯ ลงกรณ์ มหาวิทยาลัย ยังได้สร้าง Sport Complex ขึ้นใหม่เพื่อใช้เป็นสนามแข่งขัน และยังมีสนามกีฬา ภายในสนามกีฬาแห่งชาติ เช่น สนามศุภชลาศัย สนามเทพหัสดิน สระว่ายน้ำวิสุทธิธรรมณ์ เป็นต้น รวมไปถึงสนามยิงปืน สนามแข่งขัน ฮอกกี้ที่การกีฬาแห่งประเทศไทย ส่วนสนามกอล์ฟ ก็จะไปแข่งขันที่วอเตอร์มิลล์ จังหวัดนครนายก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จัดงานแถลงข่าว ประกาศความพร้อมการเป็นเจ้าภาพ กีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 38 “จามจู้ริเกมส์”³¹

เมื่อวันจันทร์ที่ 4 ตุลาคม 2553 เวลา 14.00 น. ณ ห้องประชุม อาคารจามจู้ริ 4 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ศาสตราจารย์ นพ.ภิรมย์ กมลรัตนกุล อธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นประธานในงานแถลงข่าวเปิดตัวการเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 38 “จามจู้ริเกมส์” ผู้ร่วมแถลงข่าวประกอบด้วย รองศาสตราจารย์ คิม ไชยแสนสุข ประธานกรรมการบริหารกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย รองศาสตราจารย์ ดร.ชนิด ชงทอง รองอธิการบดี ในฐานะรองประธานคณะกรรมการดำเนินการจัดการแข่งขันฯ และ รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต คณิงสุขเกษม

ประธานคณะกรรมการฝ่ายเทคนิค กล่าวถึงความพร้อมในการจัดการแข่งขันครั้งนี้ ร่วมด้วยตัวแทนจากองค์การบริหารสโมสรนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กล่าวถึงการมีส่วนร่วมของนิสิตนักศึกษาใน “จามจู้ริเกมส์” และ นายโอฬาร เชื้อบาง ผู้อำนวยการกองบรรณาธิการ บริษัทสยามสปอร์ต ซินดิเคท จำกัด (มหาชน) ร่วมแถลงให้การสนับสนุนด้านการประชาสัมพันธ์ จากนั้น ศาสตราจารย์ นพ.ภิรมย์ กมลรัตนกุล อธิการบดีเป็นประธานในพิธีมอบรางวัลแก่ผู้ชนะเลิศประกวดต่างๆ ดังนี้

1. บทเพลงประจำการแข่งขัน นายชานินทร์ เคนโพธิ์ นิสิตเก่า คณะครุศาสตร์ จุฬาฯ
2. ตราสัญลักษณ์ “จามจู้ริเกมส์” นายปีติ ประวิฬโพนบูลย์ นิสิตชั้นปีที่ 3 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
3. สัญลักษณ์นำโชค “กระรอก” นายณัฐกรณ์ ไทรัตนสุวรรณ นิสิตชั้นปีที่ 4 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

---

³¹จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำนักงานสารนิเทศ , ศูนย์การสื่อสารนา นชาติแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , การแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยครั้งที่ 38 จามจู้ริเกมส์. [ออนไลน์], 16 กันยายน 2554. แหล่งที่มา http://www.chamchurigames38.chula.ac.th/about/about_about.html

4. โปสเตอร์ “จามจู้ริเกมส์” นายชนเดช ภูมิประเสริฐ นิสิตชั้นปีที่ 5 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

ภาพที่ 6

คำอธิบาย : จุฬาฯ แลกงความพร้อมในการเป็นเจ้าภาพ

ที่มา : http://www.chamchurgames38.chula.ac.th/about/about_about.html

มอบเกียรติบัตรแก่นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ร่วมออกแบบสื่อประเภทต่างๆ สำหรับใช้ในช่วงจัดการแข่งขัน ได้แก่ น.ส.นันทกร ไกรพรศักดิ์ นายวิษณุ กุลทวิวุฒิ น.ส.วิษณุภรณ์ ศศิสกุลพร น.ส.อาทิตยา สุขแก้ว และน.ส.รุจิรา ประสานนานุรักษ์

ในงานแถลงข่าวครั้งนี้ มีสื่อมวลชนพร้อมด้วยผู้แทนจากมหาวิทยาลัยต่างๆ ร่วมงานเป็นจำนวนมาก และยังมีตัวแทนนักกีฬาทีมชาติ ซึ่งเป็นนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เข้าร่วม อาทิ ธีรเทพ วิโนทัย นักฟุตบอลทีมชาติไทย ทรัพย์สิริ แต้รัตนชัย นักแบดมินตันเหรียญทองยูธโอลิมปิกเกมส์ ตลอดจนศิลปินดาราคือคัปปั้ง อาทิ ปวีณัฐดา จันทร์เกษ (เมย์ เดอะสตาร์ 4) ภาณุ จิรคุณ (ป๊อบบี้ K-OTIC) ธนันต์ธรณ์ นิระสิงห์ (ฟาง – เฟย์ฟางแก้ว) ณภศศิ สุรวรรณ (มายค์) พิมพ์ดาว พานิชสมัย (มัดหมี่) ชัยพล พุพาร์ท (นิว) รวมทั้งมีการนำของที่ระลึก “จามจู้ริเกมส์” มาจัดแสดงหน้างานด้วยท่ามกลางบรรยากาศการจัดงานที่คึกคักเป็นอย่างยิ่ง

การแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 38 “จามจู้ริเกมส์” จะจัดขึ้นระหว่างวันที่ 15 – 22 มกราคม 2554 ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ภายใต้แนวคิด “ชัยชนะที่ยิ่งใหญ่ คือน้ำใจนักกีฬา” มีมหาวิทยาลัยเข้าร่วมการแข่งขันทั้งสิ้น 124 สถาบัน ซึ่งชัยใน 25 ชนิดกีฬา การแข่งขันรอบคัดเลือก เขตกรุงเทพมหานคร จะจัดขึ้นระหว่างวันที่ 1-7 พฤศจิกายน 2553

ภาพที่ 7

คำอธิบาย : บรรยากาศงานแถลงความพร้อมในการเป็นเจ้าภาพ

ที่มา : http://www.chamchurigames38.chula.ac.th/about/about_about.html

โครงการจามจู้ริเกมส์³²

หลักการและเหตุผล

การแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย เริ่มขึ้นครั้งแรกเมื่อ พ .ศ. 2513 ที่มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ ก่อนหน้านั้นมีการแข่งขันในรูปแบบของกีฬาอุดมศึกษาที่สมาคมกีฬาจัดขึ้น มีสมาชิกจำนวน 5 สถาบัน โดยใช้ระเบียบการแข่งขันของสมาคมกีฬาต่างๆ เป็นหลัก จนกระทั่ง พ .ศ. 2515 จึงได้ตั้ง “คณะกรรมการกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2516” ใช้ชื่อย่อว่า ก.ก.ม.ท. (The University Sports Board of Thailand-U.S.B.T.) ซึ่งอยู่ภายใต้การส่งเสริมของรัฐบาล ต่อมาได้ขึ้นตรงต่อทบวงมหาวิทยาลัย และกระทรวงศึกษาธิการใน

³² จามจู้ริเกมส์ กีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38. (เอกสารโครงการพิธีเปิด- พิธีปิด จามจู้ริเกมส์ กีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 วันที่ 15 และ 22 มกราคม 2554 สนามกีฬาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).

ปัจจุบัน โดยมีหน้าที่ในการส่งเสริมปรับปรุงข้อบังคับให้สอดคล้องกับข้อบังคับของสหพันธ์กีฬานานาชาติ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้เข้าร่วมกีฬามหาวิทยาลัย ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2513 ถึงครั้งที่ 36 พ.ศ. 2552 และได้รับเกียรติให้เป็นเจ้าภาพการแข่งขันครั้งแรก เมื่อ พ.ศ. 2515 ครั้งที่ 2 พ.ศ. 2526 และครั้งที่ 3 พ.ศ. 2536 รวมทั้งสิ้น 3 ครั้งในจำนวน 36 ครั้ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นเจ้าเหรียญทอง 8 ครั้ง และครั้งที่ 36 ได้เป็นเจ้าเหรียญทอง ครั้งที่ 9 นับเป็นช่วงระยะเวลายาวนานถึง 10 ปีที่รอคอย ในอดีตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ร่วมกิจกรรมมาโดยตลอด ไม่ว่าจะส่งนักกีฬาเข้าแข่งขัน รวมถึงผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก ในสาขาพลศึกษาวิทยาศาสตร์การกีฬา ไปทำงานที่สถาบันต่าง ๆ บริหารจัดการให้เป็นที่รู้จักโดยทั่วไป

ในปัจจุบันมีมหาวิทยาลัยที่ผ่านการพิจารณาของ ก .ก.ม.ท. เข้าเป็นสมาชิกเกือบ 300 สถาบัน และส่งเข้าแข่งขันโดยผ่านเกณฑ์ทางเทคนิคกีฬาประมาณ 250 สถาบัน (การแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยครั้งที่ 37) นอกจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมกีฬาแล้ว นายปิยะ ธรรัตน์ นิสิตเก่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สาขาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ และรัฐศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ยังได้ประพันธ์เพลง “วันกีฬามหาวิทยาลัย” และนายชัยรัตน์ วงศ์เกียรติจิจร นิสิตคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประพันธ์เพลง “กีฬามหาวิทยาลัย ” และประพันธ์เพลงให้กับสถาบันต่าง ๆ รวม 13 สถาบัน ทั้งเป็นผู้แทนประเทศไทยประพันธ์เพลงอาเซียนที่สิงคโปร์ และได้รับรางวัลแผ่นเสียงทองคำพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชมหาราช อีกด้วย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้พิสูจน์ให้เป็นที่ประจักษ์ในความสำเร็จการบริหารจัดการ การพัฒนามหาวิทยาลัยเพื่อที่จะเป็นผู้นำ เป็นเสาหลักของแผ่นดิน การบริการวิชาการที่สอดคล้องกับสังคมมีคุณภาพ มาตรฐาน มีความเป็นสากล ในการพัฒนาการศึกษา และทรัพยากรบุคคลของชาติทุกระดับ สร้างชื่อเสียงทั้งในประเทศและต่างประเทศ

นับเป็นโอกาสดีที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้รับเกียรติเป็นเจ้าภาพ จัดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 38 พ.ศ. 2554 เพราะมีความพร้อมด้านบุคลากร สนามแข่งขัน และรองรับการฝึกซ้อม การแพทย์ การคมนาคม สถานที่พักสำหรับเจ้าหน้าที่และนักกีฬา สถานที่

บริการ อาหาร การพักผ่อนสันทนาการโดยรอบมหาวิทยาลัย และบุคลากรมีประสบการณ์ในการจัดการแข่งขันกีฬา เป็นกรรมการกีฬา ระดับชาติและนานาชาติหลายครั้ง

การจัดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัย ครั้งที่ 38 ดังกล่าว ได้รับการสนับสนุนจากที่ประชุมคณะกรรมการบริหารกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย และเป็นกิจกรรมที่ชาวจุฬาฯ จะแสดงให้เห็นว่า จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คือ เจ้าบ้านที่อบอุ่นของคนดีและคนเก่ง ซึ่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวกับสุขภาพ คือ “บ้านนี้มีสุข” หรือ “มหาวิทยาลัยสุขภาพ”

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้รับเกียรติจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และคณะกรรมการบริหารกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ให้เป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 38 โดยใช้ชื่อ จามจุรีเกมส์ โดยกำหนดการแข่งขันระหว่างวันที่ 15 – 22 มกราคม 2554 นับเป็นครั้งที่ 5 ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขัน โดยมีจุดมุ่งหมายให้นิสิต คณาจารย์และบุคลากรทุกฝ่ายตลอดจนชุมชนโดยรอบร่วมเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขัน ภายใต้กรอบแนวคิด “ชัยชนะที่ยิ่งใหญ่คือน้ำใจนักกีฬา”

การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของนิสิต

การมีส่วนร่วมของนิสิตแต่ละคณะ สถาบัน สำนักงานฯ ฯลฯ ในการเตรียมการโดยแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณากิจกรรมของนิสิตเป็นกรณีพิเศษ เมื่อจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยพิจารณาเห็นชอบในการเป็นเจ้าภาพแล้ว ดังนี้

1. การประกวดตราสัญลักษณ์ของ “จามจุรีเกมส์” พร้อมคำอธิบาย สำหรับกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 38
2. การประกวดตัวนำโชค ของ “จามจุรีเกมส์” พร้อมกล่องบรรจุภัณฑ์และคำอธิบาย สำหรับกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 38
3. มหาวิทยาลัยประกาศเชิญชวนนิสิตอาสาสมัครร่วมปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายต่างๆ ตามความสามารถ และความสมัครใจในรอบมหกรรมการแข่งขัน และพิธีเปิด /ปิดกีฬามหาวิทยาลัย (ประมาณ 2,000 - 3,000 คน)

วัตถุประสงค์ในการจัดการแข่งขัน (Objectives)

1. เพื่อตอบสนองนโยบายก ะทรวงศึกษาธิการในก ารพัฒนานิสิต บุคลากร ในสถาบันอุดมศึกษา ในการเล่นกีฬาเพื่อสุขภาพและสร้างความสามัคคี
2. เพื่อสนับสนุนนโยบายของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่กำหนดให้จุฬา ลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นเสาหลักของแผ่นดิน และบทบาทของมหาวิทยาลัยในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการ กีฬาของประเทศไทย
3. เพื่อพัฒนามาตรฐาน การบริหารการจัดการและเทคโนโลยี การกีฬาและสุขภาพ รวมถึง จรรยาบรรณการเป็นผู้นำวิชาชีพด้านวิทยาศาสตร์การกีฬา
4. เพื่อส่งเสริมความร่วมมือ และสัมพันธ์ภาพระหว่างสถาบัน ตลอดจนความมีน้ำใจเป็น นักรักกีฬา ปฏิบัติตามระเบียบกฎกติกา ตามมาตรฐานสากล

ผู้รับผิดชอบ (Owner)³³

สมาคมนิสิตเก่าคณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Faculty of Fine and Applied Arts Chulalongkorn University Alumni (FACUA)

สถานที่ (Site)³⁴

สนามกีฬาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและปริมณฑล

วัน-เวลา (Date-Time)³⁵

พิธีเปิด 15 มกราคม 2554 เวลา 8.00 น. – 20.00 น. โดยประมาณ

พิธีปิด 22 มกราคม 2554 เวลา 8.00 น. – 20.00 น. โดยประมาณ

---

³³ จามจรีเกมส์ กีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38. (เอกสารโครงการพิธีเปิด- พิธีปิด จามจรีเกมส์ กีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 วันที่ 15 และ 22 มกราคม 2554 สนามกีฬาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).

³⁴ เรื่องเดียวกัน.

³⁵ เรื่องเดียวกัน.

คำขวัญประจำการแข่งขัน (Slogan)³⁶

“ชัยชนะที่ยิ่งใหญ่ คือ น้ำใจนักกีฬา” Sportsmanship Is The Greatest Victory

(ผลงาน : สโมสรมนิตจูปาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)

ตราสัญลักษณ์

ได้รับแรงบันดาลใจมาจากดอกจามจรีที่เป็นดอกไม้ประจำมหาวิทยาลัย โดยนำเอาดอกจามจรี ที่แปลงมาจากแจกรัศมีของพระเกี้ยว สัญลักษณ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นำมาเรียงตัวเป็นแนวตั้ง ขนาดใหญ่ขึ้นเป็นลำดับ ให้ดูเป็นรูปทรงพระเกี้ยวบนฐาน ตั้งตระหง่านอย่างมั่นคง โดยตัดทอนให้สามารถอ่านเป็นเลข 38 และเป็นรูปดอกจามจรีที่จะไล่ลำดับสี ชมพูซึ่งเป็นสีประจำมหาวิทยาลัยตามลำดับเพื่อให้เกิดมิติ โดยตราสัญลักษณ์นี้สะท้อนให้เห็นถึงความรุ่งเรืองของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่พร้อมจะต้อนรับนักกีฬาทุกสถาบันในการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยครั้งที่ 38 ซึ่งรัศมีทั้งสามส่วนสะท้อนให้เห็นถึง การรู้แพ้ รู้ชนะ และรู้ภัย ซึ่งเป็นคุณสมบัติของน้ำใจ³⁷

คำอธิบาย : ตราสัญลักษณ์จามจรีเกมส์

ผลงาน : นายปิติ ประวิชไพบูลย์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 3

ที่มา : http://www.chamchurigames38.chula.ac.th/about/about_about.html

³⁶ จามจรีเกมส์ กีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38. (เอกสารโครงการพิธีเปิด- พิธีปิด จามจรีเกมส์ กีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 วันที่ 15 และ 22 มกราคม 2554 สนามกีฬาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).

³⁷ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำนักงานสารสนเทศ , ศูนย์การสื่อสารนานาชาติ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , การแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยครั้งที่ 38 จามจรีเกมส์ [ออนไลน์], 16 กันยายน 2554. แหล่งที่มา http://www.chamchurigames38.chula.ac.th/about/about_about.html

ตัวนำโชค (Mascot)

“กระรอก น่องน้ำใจ และ น่องไมตรี ” เป็นสัตว์ที่สามารถพบเห็นในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ไม่ยาก ซึ่งเป็นสัตว์ที่มีความน่ารัก ความฉลาดเฉลียว อีกทั้งยังมีลักษณะของความคล่องแคล่ว ปราดเปรียว ซึ่งทำให้สามารถสื่อได้ถึง การพัฒนาและเกิดความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง มีลักษณะของความเป็นนักกีฬาผู้มากความสามารถ มีความมุ่งมั่น และเต็ม ไปด้วยน้ำใจของนักกีฬา เปรียบเสมือนตัวแทนของนิสิตนักศึกษาจากทุกสถาบัน ที่เข้าร่วมในการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 ในครั้งนี้³⁸

ภาพที่ 9

คำอธิบาย : ตัวนำโชค (Mascot)

ผลงาน : นายฉัฐกรณ์ ไทยรัตนสุวรรณ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 4

ที่มา : http://www.chamchurigames38.chula.ac.th/about/about_about.html

---

³⁸ จามจู้เกมส์ กีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38. (เอกสารโครงการพิธีเปิด- พิธีปิด จามจู้เกมส์ กีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 วันที่ 15 และ 22 มกราคม 2554 สนามกีฬาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).

พิธีเปิด (Opening Ceremony)³⁹

แนวคิดหลัก (Big Idea)

“ร่วมแรงแข็งขันแข่งขันด้วยใจนักกีฬา ” โดยมุ่งเน้นไปที่การทำงานร่วมกัน ด้วยความสมัครสมานสามัคคี ตลอดจนการมีส่วนร่วมของนักกีฬา กองเชียร์ และผู้ชมทุกคนในสนาม

สาระสำคัญที่สื่อ (Theme)

การกีฬาย่อมจะมีการแพ้และชนะ การฝึกฝนเตรียมตัวให้พร้อมอยู่เสมอและความพยายามในการใช้ทักษะความสามารถโดยไม่ให้เกิดการผิดพลาด ความเป็นสิ่งสำคัญ แต่สิ่งที่สำคัญกว่าคือการยอมรับความพ่ายแพ้ และการมีชัยชนะต่างหาก กลับทำให้คำว่าน้ำใจนักกีฬา มีคุณค่าความหมาย และสำคัญกว่าสิ่งใดแม้แต่การเป็นผู้ชนะ

พระบรมราโชวาทของล้นเกล้ารัชกาลที่ 6

- มีน้ำใจเป็นนักกีฬาแท้คือที่เรียกว่า “สปอร์ตแมน” การฝึกหัดน้ำใจนั้นเป็นของสำคัญมาก ยิ่งเราจะปกครองแบบเดโมเครซียิ่งสำคัญขึ้นอีก
- นักกีฬาแท้แม้จะเล่นเกมอะไรก็ตาม ต้องเล่นให้ถูกต้องตามกฎข้อบังคับของเกม นั้น ไม่ใช่วิธี โกงเล็ก โกงน้อยอย่างใดเลย
- ถ้าเกมที่เล่นนั้นเล่นกันหลายคน ต้องเล่นเพื่อความชนะของฝ่ายตน ไม่ใช่เล่นเพื่อตัว คนเดียว
- นักกีฬาแท้ นั้น ต้องรู้จักชนะและรู้จักแพ้ ถ้าชนะก็ต้องไม่อวดดี ทำงูมิ ถ้าแพ้ก็ไม่ต้องพยายบาทผู้ชนะ

วิสัยทัศน์เสาหลักของแผ่นดิน

- สืบสานพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ผู้สถาปนา

---

³⁹ จามจุรีเกมส์ กีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38. (เอกสาร โครงการพิธีเปิด- พิธีปิด จามจุรีเกมส์ กีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 วันที่ 15 และ 22 มกราคม 2554 สนามกีฬาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยให้เป็น “มหาวิทยาลัยของแผ่นดิน ” โดยทำให้สังคมมั่นใจว่า “เมื่อใดก็ตามที่สังคมมีปัญหา ประเทศชาติต้องการความช่วยเหลือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ของเราจะสวมบทบาทเชิงรุก เพื่อร่วมแก้ปัญหาต่างๆ ทุกคนจะนึกถึงจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นอันดับแรก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยต้องเป็น “เรือธง” ของบ้านนี้เมืองนี้ มีบทบาทชี้หน้า รวมทั้งเตือนสติสังคมให้เกิดความถูกต้องและเป็นธรรม”

การออกแบบแนวคิดการแสดงและพิธีการต่างๆ

- ขบวนพาเหรดนักกีฬา เชิงธง และขบวนพาเหรดต่างๆ (Opening Parade)
- ขบวนพาเหรดของเจ้าภาพ และการอันเชิญธงในกีฬามหาวิทยาลัย
- การจุดคบเพลิง และเชิญธงสู่ยอดเสา (Game Flame Out)
- พิธีปฏิญาณตน
- การแสดงจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชุด “คุณภาพความกลมกลืน (Harmony)”

ขบวนพาเหรดเปิดสนาม (Parade)

ขบวนพาเหรด ขบวนธงและขบวนนักกีฬาเดินเข้าสู่สนาม นำโดยวงโยชวาทิต บรรเลงเพลงไทยเดิม โดยวงสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมีขบวนพลึงและขบวนพลักษณ์ในรามเกียรติ์ นำขบวน เพื่อสืบสานอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย (สอดคล้องกับหนึ่งในพันธกิจ หลักของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) และสร้างอัตลักษณ์ที่โดดเด่นแตกต่างจากมหาวิทยาลัยอื่นๆ

การจุดคบเพลิง (Game Flame Out)

- แนวคิด (Concept)

การสะท้อนนัยยะของความสมัครสมานสามัคคีของผู้ที่เป็นปฏิปักษ์ต่อกัน ที่จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจเพื่อให้ได้มาสิ่งพิเศษนั่นคือ น้ำอมฤต ซึ่งในที่นี้คือ “คุณภาพแห่งการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขตลอดไป ” รวมทั้งความเสียสละตนเองเพื่อส่วนรวม โดยผ่านการจำลองเหตุการณ์ในตำนานการเกษียรสมุทร (ทะเลน้ำนม) จากคติความเชื่อของพราหมณ์

- วิธีการนำเสนอและเทคนิคที่ใช้

การจำลองเหตุการณ์ในการกวนเกษียรสมุทร (ทะเลน้ำนมหรือกวนน้ำอมฤต) ที่ทั้งฝ่ายเทวดาและอสูร ร่วมกันชกนาคด้านหัวและหาง จนทะเลน้ำนมแยกออกจากกัน ปรากฏเป็นดอกบัวผุดขึ้นกลางทะเลน้ำนมและมีเทพีลักษมีปรากฏอยู่บนดอกบัว ซึ่งในที่นี้จะปรากฏเป็นผู้ที่ทำ

หน้าที่จุดคบเพลิงเปิดจามจรีเกมส์อยู่ด้านบนบนแท่น คือ พระเจ้าหลานเธอพระองค์เจ้าสิริวิณวรีนารีรัตน์

การแสดงชุด “ดุลยภาพความกลมกลืน” (Harmony)

นักแสดงประนาฏลีลาปรากฏตัวตามเจดีย์ของเสื่อผ้า และท่วงท่าของกีฬาในแต่ละชนิด โดยเคลื่อนไหวแปรเปลี่ยนไปด้วยเทคนิคการใช้สีแปร ลความหมาย สอดผสานกับการแปร ลอักษร และ การใช้เทคนิค Video Mapping ที่สามารถสร้างภาพลวงตาทำให้เกิดการแสดงเชิงสัญลักษณ์ กลายเป็นภาพจริงได้อย่างน่าตื่นตาตื่นใจ ซึ่ง ในที่สุดสีต่างๆจะหลอมรวมลงสู่สีของธงไตรรงค์ สะท้อนนัยยะว่าสรรพสิ่งทั้งหลายล้วนเกิดมาเพื่อเกี่ยวคู่กัน ดังเช่นการขับเคลื่อนไปของจักรวาล และการกีฬาในครั้งนี้ก็คือ โอกาสดีของการรวมตัวกันร่วมสร้างสรรค์พลังสามัคคีเพื่อความปรองดองของชาติต่อไป

เมื่อได้ทราบหลัก การ วัตถุประสงค์ จนมาถึงแนวคิดทางด้านการแสดงแล้วนั้น ผู้วิจัย จำเป็นต้องหาข้อมูลทางด้านอื่นๆเพิ่มเติม จนสามารถหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 เริ่มต้นด้วยการจัดงานแถลงข่าวถึงความพร้อมของการจัดการแข่งขัน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

รายชื่อคณะกรรมการผู้จัดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38⁴⁰

คณะกรรมการอำนวยการจัดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38

1. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการที่ปรึกษา
2. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา	กรรมการที่ปรึกษา
3. ประธานคณะกรรมการโอลิมปิกแห่งประเทศไทยฯ	กรรมการที่ปรึกษา

⁴⁰จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำนักงานสารสนเทศ , ศูนย์การสื่อสารนา นาชาติแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , การแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยครั้งที่ 38 จามจรีเกมส์ [ออนไลน์], 16 กันยายน 2554. แหล่งที่มา http://www.chamchurigames38.chula.ac.th/about/about_about.html

4. ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการที่ปรึกษา
5. ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	กรรมการที่ปรึกษา
6. ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร	กรรมการที่ปรึกษา
7. ผู้ว่าการการกีฬาแห่งประเทศไทย	กรรมการที่ปรึกษา
8. ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ	กรรมการที่ปรึกษา
9. เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา	กรรมการที่ปรึกษา
10. ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ	กรรมการที่ปรึกษา
11. ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล	กรรมการที่ปรึกษา
12. ผู้อำนวยการองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย	กรรมการที่ปรึกษา
13. นายกสภาคมนผู้สื่อข่าวกีฬาแห่งประเทศไทย	กรรมการที่ปรึกษา
14. อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง	กรรมการที่ปรึกษา
15. กรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด	กรรมการที่ปรึกษา
16. กรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)	กรรมการที่ปรึกษา
17. กรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท การสื่อสารแห่งประเทศไทย โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน)	กรรมการที่ปรึกษา
18. ผู้ว่าการการไฟฟ้านครหลวง	กรรมการที่ปรึกษา
19. ผู้ว่าการการประปานครหลวง	กรรมการที่ปรึกษา
20. ผู้อำนวยการองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ	กรรมการที่ปรึกษา
21. ผู้ว่าการการรถไฟแห่งประเทศไทย	กรรมการที่ปรึกษา
22. กรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท ระบบขนส่งมวลชนกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	กรรมการที่ปรึกษา
23. กรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท รถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	กรรมการที่ปรึกษา
24. นายกสภามหาวิทยาลัย	กรรมการที่ปรึกษา

25. นายกสภาคมนิสิตเก่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์	กรรมการที่ปรึกษา
26. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลตำรวจ	กรรมการที่ปรึกษา
27. ประธานคณะกรรมการบริหารกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย	กรรมการที่ปรึกษา
28. อธิการบดี	ประธานกรรมการ
29. รองอธิการบดี (รองศาสตราจารย์ นายแพทย์เจษฎา แสงสุพรรณ)	กรรมการ
30. รองอธิการบดี (ศาสตราจารย์ ดร. เกื้อ วงศ์บุญสิน)	กรรมการ
31. รองอธิการบดี (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ม.ร.ว.กัลยา ดิงศภัทย์)	กรรมการ
32. รองอธิการบดี (รองศาสตราจารย์ ทันตแพทย์ นายแพทย์ ดร.สิทธิชัย ทัดศรี)	กรรมการ
33. รองอธิการบดี (รองศาสตราจารย์เลอสม สถาปิตานนท์)	กรรมการ
34.รองอธิการบดี (รองศาสตราจารย์ นาวาเอก นายแพทย์เพิ่มยศ โกศลพันธุ์)	กรรมการ
35.รองอธิการบดี (รองศาสตราจารย์ ดร.คณูชา คุณพนิชกิจ)	กรรมการ
36.รองอธิการบดี (ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญชัย โสววรรณวิชกุล)	กรรมการ
37.ประธานสภาคณาจารย์ (รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระพร อุวรรณโณ)	กรรมการ
38.คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย	กรรมการ
39.คณบดีคณะครุศาสตร์	กรรมการ
40.คณบดีคณะจิตวิทยา	กรรมการ
41.คณบดีคณะทันตแพทยศาสตร์	กรรมการ
42.คณบดีคณะนิติศาสตร์	กรรมการ
43.คณบดีคณะนิเทศศาสตร์	กรรมการ
44.คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์	กรรมการ
45.คณบดีคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี	กรรมการ

46.คณบดีคณะแพทยศาสตร์	กรรมการ
47.คณบดีคณะเกษตรศาสตร์	กรรมการ
48.คณบดีคณะรัฐศาสตร์	กรรมการ
49.คณบดีคณะวิทยาศาสตร์	กรรมการ
50.คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์	กรรมการ
51.คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์	กรรมการ
52.คณบดีคณะเศรษฐศาสตร์	กรรมการ
53.คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	กรรมการ
54.คณบดีคณะสหเวชศาสตร์	กรรมการ
55.คณบดีคณะสัตวแพทยศาสตร์	กรรมการ
56.คณบดีคณะอักษรศาสตร์	กรรมการ
57.คณบดีวิทยาลัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข	กรรมการ
58.คณบดีวิทยาลัยปิโตรเลียมและปิโตรเคมี	กรรมการ
59.คณบดีวิทยาลัยประชากรศาสตร์	กรรมการ
60.คณบดีสำนักวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา	กรรมการ
61.ผู้อำนวยการสถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์	กรรมการ
62.ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยทรัพยากรทางน้ำ	กรรมการ
63.ผู้อำนวยการสถาบันเทคโนโลยีชีวภาพและวิศวกรรมพันธุศาสตร์	กรรมการ
64.ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพลังงาน	กรรมการ
65.ผู้อำนวยการสถาบันการขนส่ง	กรรมการ
66.ผู้อำนวยการสถาบันภาษา	กรรมการ
67.ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยโลหะและวัสดุ	กรรมการ
68.ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม	กรรมการ

69. ผู้อำนวยการสำนักทะเบียนและประมวลผล กรรมการ
70. ผู้อำนวยการสถาบันวิทยบริการ กรรมการ
71. ผู้อำนวยการสถาบันเอเชียศึกษา กรรมการ
72. ผู้อำนวยการศูนย์เครื่องมือวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กรรมการ
73. ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยสังคม กรรมการ
74. ผู้ช่วยอธิการบดี (รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ประเสริฐ ตรีวิจิตรศิลป์) กรรมการ
75. ผู้ช่วยอธิการบดี (รองศาสตราจารย์ ดร.อนงค์นาฏ เถกิงวิทย์) กรรมการ
76. ผู้ช่วยอธิการบดี (รองศาสตราจารย์ ดร.บัญชา พูลโกคา) กรรมการ
77. ผู้ช่วยอธิการบดี (รองศาสตราจารย์ นายสัตวแพทย์ ดร. คณิศศักดิ์
อรวิระกุล) กรรมการ
78. ผู้ช่วยอธิการบดี (รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ ดร.จิรุตม์ ศรีรัตนบัลล์) กรรมการ
79. ผู้ช่วยอธิการบดี (รองศาสตราจารย์ ดร.บุญไชย สถิตมั่นในธรรม) กรรมการ
80. ผู้ช่วยอธิการบดี (รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ ฉันทวิลาสวงศ์) กรรมการ
81. ผู้ช่วยอธิการบดี (รองศาสตราจารย์ ดร.ธัญวัฒน์ โพธิศิริ) กรรมการ
82. ผู้ช่วยอธิการบดี (รองศาสตราจารย์สุทธิมา ชำนาญเวช) กรรมการ
83. ผู้ช่วยอธิการบดี (รองศาสตราจารย์ ดร.พสุ เดชะรินทร์) กรรมการ
84. ผู้ช่วยอธิการบดี (รองศาสตราจารย์ ดร. ชัชชาติ สิทธิพันธุ์) กรรมการ
85. ผู้ช่วยอธิการบดี (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประเสริฐ อัครประดมพงศ์) กรรมการ
86. ผู้ช่วยอธิการบดี (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริมา บุนนาค) กรรมการ
87. ผู้ช่วยอธิการบดี (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รัฐชาติ มงคลนาวิน) กรรมการ
88. ผู้ช่วยอธิการบดี (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปารีณา ศรีวนิชย์) กรรมการ
89. ผู้ช่วยอธิการบดี (อาจารย์รศนาภรณ์ วีรวรรณ) กรรมการ
90. ผู้ช่วยอธิการบดี (นายเกรียงศักดิ์ บูรณปัทมะ) กรรมการ

91.ผู้ช่วยอธิการบดี (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรวรรณ องค์กรรักษา)	กรรมการ
92.ผู้ช่วยอธิการบดี (อาจารย์ ดร.สุวรรณา สถาปิตยพัฒนา)	กรรมการ
93.ผู้อำนวยการ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย	กรรมการ
94.กรรมการผู้อำนวยการศูนย์กีฬาแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	กรรมการ
95.รองอธิการบดี (รองศาสตราจารย์ ดร.ชนิด ชงทอง)	กรรมการและ เลขานุการ
96.ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จรรยา มีสิน	กรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ
97.ผู้อำนวยการสำนักงานนิสิตสัมพันธ์	ผู้ช่วยเลขานุการ
98.ว่าที่ร้อยตรีชนาธิป บุญทอง	ผู้ช่วยเลขานุการ
99.นายอาชวิทธิ์ เิงกลิ่นจันทร์	ผู้ช่วยเลขานุการ
100.นายปิยะณัฐ มากเจริญ	ผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการดำเนินการจัดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38

1. อธิการบดี	ประธานกรรมการ
2. รองอธิการบดี (รองศาสตราจารย์ ทันตแพทย์ นายแพทย์ ดร.สิทธิชัย ทัดศรี)	รองประธานกรรมการ
3. รองอธิการบดี (ศาสตราจารย์ ดร.เกื้อ วงศ์บุญสิน)	รองประธานกรรมการ
4. รองอธิการบดี (รองศาสตราจารย์ นายแพทย์เจษฎา แสงสุพรรณ)	รองประธานกรรมการ
5. รองอธิการบดี (รองศาสตราจารย์ ดร.ชนิด ชงทอง)	รองประธานกรรมการ
6. ประธานคณะกรรมการฝ่ายเทคนิคกีฬา (คณบดีสำนักวิชาวิทยาศาสตร์ การกีฬา)	กรรมการ
7. ประธานคณะกรรมการฝ่ายสถานที่ รักษาความปลอดภัย จราจร ที่พัก และศูนย์อาหาร (รองศาสตราจารย์ เลอสม สถาปิตานนท์)	กรรมการ

8. ประธานคณะกรรมการฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ บุญชัย โสวรรณวิชกุล) กรรมการ
9. ประธานคณะกรรมการฝ่ายงบประมาณ บัญชี และการเงิน
(รองศาสตราจารย์ ดร.คณูชา คุณพนิชกิจ) กรรมการ
10. ประธานคณะกรรมการฝ่ายหาทุนและสิทธิประโยชน์
(รองศาสตราจารย์ นาวาอากาศเอก นายแพทย์เพิ่มยศ โกศลพันธุ์) กรรมการ
11. ประธานคณะกรรมการฝ่ายต้อนรับ และพิธีการ (คณบดีคณะทันต
แพทยศาสตร์) กรรมการ
12. ประธานคณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ (คณบดีคณะนิเทศศาสตร์) กรรมการ
13. ประธานคณะกรรมการฝ่ายระบบขนส่ง (รองศาสตราจารย์
ดร.บุญไชย สถิตมั่นในธรรม) กรรมการ
14. ประธานคณะกรรมการฝ่ายแพทย์ อนามัย และตรวจสอบสารต้องห้าม
(คณบดีคณะแพทยศาสตร์) กรรมการ
15. ประธานคณะกรรมการฝ่ายจัดการประชุมวิชาการ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.มรว.กัลยา ดิงศรัทธี) กรรมการ
16. ประธานคณะกรรมการฝ่ายอาสาสมัคร และกิจกรรมนันทนาการ
(อาจารย์รศนาภรณ์ วีรวรรณ) กรรมการ
17. ประธานคณะกรรมการฝ่ายพิธีเปิด-ปิด และการแสดง (คณบดีคณะ
ศิลปกรรมศาสตร์) กรรมการ
18. ประธานคณะกรรมการฝ่ายมอบเหรียญรางวัล (คณบดีคณะ
วิทยาศาสตร์) กรรมการ
19. ประธานคณะกรรมการฝ่ายสวัสดิการ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริมา
บุญนาค) กรรมการ
20. ผู้ช่วยอธิการบดี (รองศาสตราจารย์ ดร.ธัญวัฒน์ โพธิ์ศิริ) กรรมการ

21. เลขธิการสมาคมนิสิตเก่า จุฬาฯ	กรรมการ
22. ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาการศึกษา	กรรมการ
23. กรรมการผู้อำนวยการศูนย์กีฬาแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	กรรมการ
24. อนุสาสทหอพักนิสิตชาย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	กรรมการ
25. อนุสาสทหอพักนิสิตหญิง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	กรรมการ
26. ผู้แทนคณะกรรมการบริหารกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย (นายนิเวศ อาสนะนันท์)	กรรมการ
27. ประธานคณะกรรมการฝ่ายเลขธิการ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จรูญ มีสิน)	กรรมการ
28. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุธนะ ดิงศภักดิ์	กรรมการ
29. ผู้อำนวยการสำนักงานนิสิตสัมพันธ์	กรรมการ
30. ว่าที่ร้อยตรี ชนาธิป บุญทอง	กรรมการ
31. นายปิยะภัทร มานะสถิตพงศ์	กรรมการ
32. นายอาชวิทธิ์ เจิงกลิ่นจันทน์	กรรมการ
33. นายปิยะณัฐ มากเจริญ	กรรมการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จัดพิธีบวงสรวง พิธีจุดไฟฤกษ์ “จามจรีเกมส์” นักกีฬา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ร่วมพิธีปฏิบัติตนและรับโอวาท จากอธิการบดี⁴¹

ภาพที่ 10

คำอธิบาย : พิธีจุดไฟพระฤกษ์ “จามจรีเกมส์”

ที่มา : http://www.chamchurigames38.chula.ac.th/about/about_about.html

เมื่อวันอังคารที่ 11 มกราคม 2554 ณ สนามหญ้าหน้าพระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระปิยมหาราชและสมเด็จพระมหาธีรราช เจ้า จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจัดพิธีบวงสรวง พิธีปฏิบัติตนของนักกีฬา พิธีจุดไฟฤกษ์การแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 38 “จามจรีเกมส์” ซึ่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขัน ระหว่างวันที่ 15-22 มกราคม 2554 โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ชนิต ชงทอง รองอธิการบดี เป็นผู้กล่าวรายงาน นายสิปปกร ธิรัตน์ดิ ประธานฝ่ายกีฬา องค์กรบริหารสโมสรนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กล่าวนำการปฏิบัติตนของนักกีฬา ทั้งนี้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ส่งนักกีฬาเข้าร่วมการแข่งขันกีฬา

---

⁴¹จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำนักงานสารสนเทศ , ศูนย์การสื่อสารนา นชาติแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, การแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยครั้งที่ 38 จามจรีเกมส์ [ออนไลน์], 16 กันยายน 2554. แหล่งที่มา: http://www.chamchurigames38.chula.ac.th/about/about_about.html

มหาวิทยาลัยฯ จำนวนทั้งสิ้น 449 คน ในการนี้ ศาสตราจารย์ นพ.ภิรมย์ กมลรัตนกุล อธิการบดี ในฐานะประธานคณะกรรมการอำนวยการจัดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยฯ ครั้งที่ 38 “จามจุรีเกมส์” กล่าวให้โอวาทเพื่อเป็นสิริมงคล ตลอดจนสร้างขวัญและกำลังใจแก่นักกีฬาร่วมจามจุรีที่เข้าร่วมชิงชัยในการแข่งขันครั้งนี้ โดยมีผู้บริหารมหาวิทยาลัย คณะกรรมการดำเนินการจัดการแข่งขันฯ คณะกรรมการจัดการแข่งขันทั้ง 25 ชนิดกีฬา ผู้จัดการทีม ผู้ฝึกสอน ผู้ช่วยผู้ฝึกสอน เข้าร่วมในพิธีอย่างพร้อมเพรียง ในงานมีการแสดงของนิสิตคณะศิลปกรรมศาสตร์ จากนั้น น.ส. นันทรี ตัน ชวารายกูร์ นิสิตคณะศิลปกรรมศาสตร์ เป็นผู้อัญเชิญไฟ พระฤกษ์ไปยังศูนย์กีฬา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศาสตราจารย์ นพ.ภิรมย์ กมลรัตนกุล อธิการบดี กล่าวให้โอวาทในครั้งนี้ว่า จามจุรีเกมส์ได้สร้างประวัติศาสตร์ขึ้นใหม่หลายประการ กล่าวคือเป็นปรากฏการณ์ของการร่วมมือร่วมใจครั้งสำคัญระหว่างคณาจารย์ บุคลากร และนิสิตทั้งมหาวิทยาลัย เป็นการสร้างมาตรฐานในการแข่งขันทั้งด้านสนาม ด้านการตัดสิน ฯลฯ โดยจุฬาฯ จะดำเนินการแข่งขันอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรมและไม่ใช้ความได้เปรียบของการเป็นเจ้าภาพเพื่อให้ได้ชัยชนะ นอกจากนี้ยังมีการจัดการประชุมวิชาการเกี่ยวกับการสร้างเสริมสุขภาพ “มหาวิทยาลัยสร้างเสริมสุขภาพ ” ทั้งนี้ “จามจุรีเกมส์” ยังจัดขึ้นเพื่อเทิดพระเกียรติในโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชนมายุครบ 84 พรรษา

อธิการบดี กล่าวต่อไปว่า ขอให้นักกีฬาทุกคน โชคดีและน่ายอวยม ความสุข ความสมหวัง มาสู่ชาวจุฬา ลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทุกคน ขอขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษาชมรม ผู้จัดการทีม ผู้ฝึกสอน ผู้ช่วยผู้ฝึกสอน กรรมการฝ่ายต่างๆ ที่ร่วมแรงร่วมใจ เสียสละพลังกายและพลังใจอย่างเต็มที่ตลอดระยะเวลา 1 ปีที่ผ่านมา และขอขอบคุณน้องๆ นักกีฬาที่ได้เสียสละเวลามาเพื่อทำการฝึกซ้อมเพื่อเข้าร่วมการแข่งขันในครั้งนี้

สถาบันที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 38

“จามจู้ริเกมส์” จำนวน 117 สถาบัน ทั่วประเทศ ⁴²

ตารางที่ 10

1.	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2.	มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
3.	มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี	4.	มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น
5.	มหาวิทยาลัยเกริก	6.	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
7.	มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต	8.	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
9.	มหาวิทยาลัยคริสเตียน	10.	มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา
11.	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	12.	มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น
13.	มหาวิทยาลัยทักษิณ	14.	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
15.	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ	16.	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร
17.	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ	18.	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก
19.	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	20.	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
21.	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์	22.	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

⁴²จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำนักงานสารสนเทศ , ศูนย์การสื่อสารนา นาชาติแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , การแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยครั้งที่ 38 จามจู้ริเกมส์ [ออนไลน์], 16 กันยายน 2554. แหล่งที่มา http://www.chamchurigames38.chula.ac.th/about/about_about.html

23.	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย	24.	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล สุวรรณภูมิ
25.	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน	26.	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
27.	มหาวิทยาลัยธนบุรี	28.	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
29.	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต	30.	มหาวิทยาลัยนครพนม
31.	มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์	32.	มหาวิทยาลัยนเรศวร
33.	มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ	34.	มหาวิทยาลัยนอร์ทเชียงใหม่
35.	มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด	36.	มหาวิทยาลัยบูรพา
37.	มหาวิทยาลัยปทุมธานี	38.	มหาวิทยาลัยพายัพ
39.	มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น	40.	มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
41.	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	42.	มหาวิทยาลัยมหิดล
43.	มหาวิทยาลัยแม่โจ้	44.	มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
45.	มหาวิทยาลัยรังสิต	46.	มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต
47.	มหาวิทยาลัยราชธานี	48.	มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
49.	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร	50.	มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
51.	มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ	52.	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
53.	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	54.	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
55.	มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี	56.	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
57.	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	58.	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
59.	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์	60.	มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จ เจ้าพระยา
61.	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร	62.	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
63.	มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม	64.	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

65.	มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต	66.	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
67.	มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา	68.	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
69.	มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์	70.	มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
71.	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง	72.	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
73.	มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ฯ	74.	มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
75.	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร	76.	มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
77.	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต	78.	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
79.	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี	80.	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
81.	มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง	82.	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
83.	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์	84.	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
85.	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	86.	มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล
87.	มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์	88.	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
89.	มหาวิทยาลัยศรีปทุม	90.	มหาวิทยาลัยศิลปากร
91.	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	92.	มหาวิทยาลัยสยาม
93.	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	94.	มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
95.	มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ	96.	มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
97.	มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ	98.	มหาวิทยาลัยอีสาน
99.	มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	100.	มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์
101.	วิทยาลัยเฉลิมกาญจนา	102.	วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก
103.	วิทยาลัยดุสิตธานี	104.	วิทยาลัยดาปี
105.	วิทยาลัยทองสุข	106.	วิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันท์
107.	วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้	108.	วิทยาลัยนครราชสีมา
109.	วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย	110.	วิทยาลัยราชพฤกษ์

111.	วิทยาลัยสันตพล	112.	สถาบันการพลศึกษา
113.	สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น	114.	สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน
115.	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง	116.	สถาบันเทคโนโลยีแห่งอโยธยา
117.	สถาบันรัชต์ภาคย์		

เมื่อการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 จามจูริเกมส์ ได้ดำเนินการมาจนเสร็จสิ้นเป็นที่เรียบร้อยแล้วนั้น เจ้าภาพในการจัดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 39 คือ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และก่อนการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 39 จะเริ่มขึ้นนั้น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้แถลงข่าวสรุปผลการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 จามจูริเกมส์ และยังกล่าวเปิดตัวเจ้าภาพในครั้งที่ 39 “สงขลานครินทร์เกมส์” โดยมีรายละเอียดดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แถลงข่าวสรุป “จามจูริเกมส์” พร้อมเปิดตัวเจ้าภาพครั้งที่ 39 “สงขลานครินทร์เกมส์”⁴³

วันที่ 22 มกราคม 2554 เวลา 15.00 น. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เจ้าภาพการจัดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 38 จัดแถลงข่าวสรุปการจัดการจัดงานและ เปิดตัวเจ้าภาพในปีต่อไป คือ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ณ โถงด้านหน้าศูนย์ประสานงานสื่อมวลชน (Press center) ชั้น 1 อาคารจามจูริ 9 โดยมี ศาสตราจารย์ นพ.ภิรมย์ กมลรัตนกุล อธิการบดี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นประธานในการแถลงข่าวครั้งนี้ ร่วมด้วย รองศาสตราจารย์ ดร.ชนิดชงทอง รองอธิการบดีจุฬาฯ ลงกรณ์มหาวิทยาลัย รองศาสตราจารย์ ดร.บุญสม ศิริบำรุงสุข

⁴³จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำนักงานสารนิเทศ , ศูนย์การสื่อสารนา นชาติแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , การแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยครั้งที่ 38 จามจูริเกมส์ [ออนไลน์], 16 กันยายน 2554. แหล่งที่มา: http://www.chamchuriges38.chula.ac.th/about/about_about.html

อธิการบดีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และ ผศ.ดร.นิวัติ แก้วประดับ รองอธิการบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษา กีฬาและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

รองศาสตราจารย์ ดร.ชนิด ธงทอง รองอธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้กล่าวรายงานการดำเนินงานจัดการแข่งขันจามจุรีเกมส์ ว่าการแข่งขันครั้งนี้ได้ยกระดับศักยภาพด้านกีฬาในระดับมหาวิทยาลัยให้ทัดเทียมการแข่งขันในระดับประเทศ ด้วยการทำหลายสถิติในหลายประเภทกีฬา และได้กล่าวสรุป 5 อันดับเหรียญรางวัลสูงสุดของแต่ละมหาวิทยาลัยอย่างไม่เป็นทางการ และยังคงกล่าวอีกว่า การจัดงานแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยในครั้งนี้ได้เสร็จสิ้นไปอย่างราบรื่น เพราะทุกสถาบันการศึกษาให้ความร่วมมือกันเป็นอย่างดี และขอขอบคุณทุกฝ่ายที่ทำให้มหกรรมกีฬาครั้งนี้เกิดขึ้นได้

ด้าน ศาสตราจารย์ นพ.ภิรมย์ กมลรัตนกุล อธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้กล่าวถึงการจัดการแข่งขันจามจุรีเกมส์ว่า ได้สร้างมาตรฐานใหม่ทั้งทางด้านสนามแข่งขัน และการรายงานผล ที่ได้นำเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาใช้ เช่น การรายงานผลการแข่งขันทางเว็บไซต์ การถ่ายทอดสด และระบบติดต่อของศูนย์ประสานงานสื่อมวลชน นอกจากนี้ยังกล่าวถึงความน่ายินดีที่การแข่งขันครั้งนี้มีการประท้วงน้อย ที่สุดตั้งแต่มีการแข่งขันมหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย หลังจากนั้น ศาสตราจารย์ นพ.ภิรมย์ กมลรัตนกุล อธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้กล่าวแนะนำ รองศาสตราจารย์ ดร.บุญสม ศิริบำรุงสุข อธิการบดีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เจ้าภาพการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งต่อไป โดยการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยครั้งที่ 39 ใช้ชื่อว่า “สงขลานครินทร์เกมส์” ซึ่งจะจัดขึ้นในระหว่างวันที่ 14-21 มกราคม 2555 และได้ทำการเปิดตัวสัตว์นำโชค คือ “นกเงือกพันธุ์ปากย่น” ที่สื่อถึงความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่ภาคใต้ ภายใต้แนวคิด “ผสมสีสัน ผสานพลัง” ซึ่งแสดงถึงการหลอมรวมพลังแห่งการสร้างสรรคความสามัคคีของ มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ทั้ง 5 วิทยาเขต และยังได้เชิญชวนไปสัมผัสความงามทั้ง 3 ประการของ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ คือความงามด้านวิชาการความงามของสถานที่ออกกำลังกาย และความงามของธรรมชาติ ซึ่งมีต้นไม้ดอกไม้ทั้งดงงาม เจียวจิว ร่มรื่น

ในช่วงท้าย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิวัติ แก้วประดับ รองอธิการบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษา กีฬาและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ยังได้กล่าวถึงการเตรียมพร้อมสนามกีฬา ซึ่งกำลังดำเนินการก่อสร้างยิมเนเซียม พร้อมกับปรับปรุงสนามเก่าให้ได้มาตรฐานทัดเทียมระดับสากล

โดยการแข่งขันหลักจะจัดขึ้นในวิทยาเขตขนาดใหญ่ ซึ่งเป็นวิทยาเขตหลัก รวมถึงการดำเนินการเตรียมความพร้อมในด้านอื่นๆ สำหรับการเป็นเจ้าภาพครั้งต่อไป

2.6 นาฏศิลป์ร่วมสมัย

นาฏศิลป์ร่วมสมัยหรือคอนเทมพอราลีแดนซ์ (Contemporary Dance) หรือ โมเดิร์นแดนซ์ (Modern Dance) นั้น ได้เกิดจากพื้นฐานของการเต้นบัลเลต์ แต่มีความเป็นอิสระและไม่อยู่ในกรอบของบัลเลต์ ซึ่งมีบทความจากหนังสือที่สามารถสนับสนุนความคิดนี้กล่าวว่า โมเดิร์นแดนซ์ (Modern Dance) คอนเทมพอราลีแดนซ์ (Contemporary Dance) จัดเป็นรูปแบบหนึ่งของนาฏศิลป์สมัยใหม่ ซึ่งเริ่มมาตั้งแต่ปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 โมเดิร์นแดนซ์จะบ่งบอกถึงรูปแบบและยุคสมัยที่อยู่ในวงจำกัดมากกว่าคอนเทมพอราลีแดนซ์ แต่อย่างไรก็ตามทั้งโมเดิร์นแดนซ์และคอนเทมพอราลีแดนซ์ ได้รับการพัฒนาการอย่างต่อเนื่องจนเกิดเป็นนาฏศิลป์รูปแบบใหม่ขึ้นมา โดยพยายามขจัดขนบธรรมเนียมของบัลเลต์ที่ล้าสมัยออกไปเกิดเป็นนิวแดนซ์ (New Dance) คำนี้ใช้เรียกการแสดงนาฏศิลป์ที่พัฒนาต่อมาจากยุคของโมเดิร์นแดนซ์ มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการอย่างต่อเนื่องตลอดเวลาแล้วแต่ความเป็นเอกภาพและอัจฉริยภาพทางแนวความคิดของผู้ออกแบบท่าเต้น (Choreographer) หรือผลงานทางด้านนาฏศิลป์ ผู้ออกแบบท่าเต้นที่สำเร็จในที่สุดก็จะค้นหาเอกลักษณ์เฉพาะตัว แล้วตั้งเป็นแบบฉบับ (Form) ของตัวเอง นาฏศิลป์สมัยใหม่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วมากในระยะเวลาอันสั้นและแน่นอนว่ายังจะต้องเปลี่ยนแปลงไปอีกมากมาย⁴⁴

โมเดิร์นแดนซ์รุ่นบุกเบิก⁴⁵

ลอย ฟูลเลอร์ (Loie Fuller) (ค.ศ.1862-1928) ได้รับการขนานนามว่าเป็นนักเต้นนักปราชญ์ที่ได้พัฒนารูปแบบการเต้นของตนเองออกมาอย่างชัดเจนโดยอาศัยอุปกรณ์และเทคนิค

⁴⁴ นราพงษ์ จรัสศรี, ประวัตินาฏศิลป์ตะวันตก, (กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548), หน้า 6.

⁴⁵ เรื่องเดียวกัน หน้า 107-113.

พิเศษที่สามารถจัดหาได้ในสมัยนั้น แล้วนำมาใช้ประกอบในการแสดง เช่น ผ้าและแสง มีการใช้ผ้าบางเป็นอุปกรณ์ที่เคลื่อนไหวไปกับการเต้นรำ

อิสดอรา ดันแคน (Isadora Duncan) (ค.ศ.1878-1927) ผู้เป็นเจ้าของทัศนคติจิตวิญญาณแห่งความอิสระ หรือฟรีสปิริต (Free Spirit) ที่สตรีผู้นำทางด้านโมเดิร์นด้านซัคนี่ใช้เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวในการสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์ที่ทุกคนให้การยอมรับมาจนตราบเท่าทุกวันนี้ เธอออกแบบเครื่องแต่งกายการแสดงอย่างง่ายคล้ายชุดกรีกโบราณ เริ่มต้นด้วยท่าเปล่าซึ่งผู้ชมในสมัยนั้นต่างก็ไม่เคยเห็นมาก่อน การเต้นมีความแข็งแกร่ง เป็นการแสดงลีลาท่าทางของคนธรรมดาทั่วไปซึ่งจะไม่มีเทคนิคของการเตะขาสูง กระโดดสูงหรือแม้กระทั่งการหมุนตัว ในงานของเธอมีลักษณะที่เป็นการแสดงลีลาการแสดงออกของอารมณ์ประกอบผลงานเพลงของคีตกวี มีลักษณะการเต้นที่มีเรื่องราวของการเร่งจังหวะที่เรียกว่าไดนามิก (Dynamic) ซึ่งสามารถสะกดคนดูได้และที่ขาดเสียมิได้ในงานเธอจะมีอิทธิพลของศิลปะกรีกโบราณ

รูธ เซนต์เดนิส (Ruth St Denis) (ค.ศ.1880-1968) มีความสนใจอย่างจริงจังกับปรัชญาและเรื่องราวความเป็นอยู่ของชาวตะวันออก เธอมีความสามารถพิเศษในการ โบกสะบัดพลิกผันผ้าพันคอและผ้าคลุมหน้าไปมาทำให้ดูกลมกลืนไปกับความอ่อนระทวย ของสตรีระของเธอ จนน่าติดตามดูยิ่งนัก แม้เธอจะมีความสนใจอย่างจริงจังกับปรัชญาและเรื่องราวความเป็นอยู่ของชาวตะวันออก แต่เธอก็ไม่เคยนำเรื่องราวของความลึกลับมมายมาปะปนกับงานการแสดงของเธอเลย

เท็ด (เอดวิน เมย์เยอร์ส) ชอว์น (Ted Shawn) (ค.ศ.1891-1972) เขาได้เริ่มเป็นคู่เต้นและสามีของเซนต์เดนิส ลักษณะของทั้งคู่สามารถเข้าคู่แสดงด้วยกันได้อย่างสมบูรณ์แบบทั้งนี้เพราะว่าชอว์น มีลักษณะที่เป็นทั้งนักเต้นและผู้ออกแบบท่าเต้นที่ดี มีร่างกายแข็งแรง กำยำ มีลักษณะการเต้นที่คมชัดเด็ดขาดเข้ากันได้เป็นอย่างดีกับท่วงทีลีลาที่สง่างามของเซนต์เดนิส

สรุปนักเต้นโมเดิร์นด้านซั

นักเต้น โมเดิร์นด้านซัมักจะหาเอกลักษณ์ของแต่ละบุคคลที่มีความแตกต่างกันออกไป มีการออกแบบท่าเต้นหรือหาเทคนิคที่เฉพาะของตน ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้ชมนั้นสนใจมากขึ้น เนื่องจากนักเต้นได้ออกจากกรอบของการเต้นบัลเลต์ รวมทั้งเป็นการเต้นที่แฝงปรัชญาแนวคิดเข้าไว้ด้วยกัน เปรียบเสมือนเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นที่สามารถดึงดูดผู้ชมได้อย่างมากทีเดียว

ศิลปินโมเดิร์นด้านจำนวนไม่น้อยที่เกิดขึ้นรุ่นต่อรุ่น ตั้งแต่ศิลปินโมเดิร์นด้านรุ่นที่ 1 รุ่นที่ 2 และศิลปินโพสต์โมเดิร์นด้านซึ่ แต่มีศิลปินหนึ่งคนที่มีชื่อเสียงและได้รับการนิยมนสูงสุดนั้น คือ มาธา เกรแฮม (Matha Graham) โดยมีประวัติดังนี้

มาธา เกรแฮม (Matha Graham) (ค.ศ.1894-1991) เป็นผู้มืบทยาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาการของโมเดิร์นด้านซึ่ แม้ผู้ที่ไม่เคยเห็นการแสดงของเธอก็ยังเคยได้ยินและสามารถจดจำชื่อของเธอได้ เสมือนชื่อเธอเป็นสัญลักษณ์ของโมเดิร์นด้านซึ่ คณะการแสดงของเธอได้เริ่มเปิดการแสดงครั้งแรกในสภาพที่แทบจะไม่มีคนสนใจชมเลย แต่เธอก็ได้ต่อสู้จนกระทั่งถึงวาระที่การแสดงได้รับความนิย มอย่างสูงสุดในบรรยากาศที่ตัวการแสดงของเธอขายหมดแทบทุกรอบ แม้เกรแฮมจะเสียชีวิตไปแล้วแต่คณะการแสดงของเธอยังคงดำเนินต่อมาอีกระยะหนึ่ง และในที่สุด คณะการแสดงของเธอก็ได้ปดจากลงกลายเป็นประวัติศาสตร์ไปแล้วและคณะมาธา เกรแฮม ก็อาจจะฟื้นคืนชีพขึ้นมาอีกก็เป็นได้ อันเนื่องมาจากคำกล่าวขานถึงของนักเต้นนานาชาติ ได้มีการนำเอาผลงานของเธอไปเผยแพร่โดยนักเต้นและผู้ออกแบบท่าเต้นผู้มีพรสวรรค์ และเขาเหล่านั้นก็ยังคงใช้วิธีการสอนของเธอที่เธอได้สร้างสรรค์ขึ้นมาเองต่อมาอีกด้วย เช่น เมอร์ซั คันนิงแฮม (Merce Cunningham) อีริค ฮอว์คินส์ (Erick Hawkins) แอนนา โซโคลโลว์ (Anna Sokolow) พอล เทย์เลอร์ (Paul Taylor) เป็นต้น⁴⁶ เธอได้เปิดโรงเรียนสอนเต้นคอนเทมพอรารีหรือการเต้นร่วมสมัย ซึ่งนำไปสู่พัฒนาการของโมเดิร์นด้านซึ่แบบที่สำคัญแบบหนึ่งของโลก ในปี ค .ศ.1929 คณะเพิ่มปริมาณนักเต้นเป็น 16 คน ขยายเวลาการแสดงจนเต็มฤดูกาลแสดงในนิวยอร์ก งานส่วนใหญ่ของเกรแฮมจะแสดงออกถึง ความรู้สึกทุกข์ทรมานมาจากภายในที่สะท้อนออกมาให้เห็นในการแสดง ความสุข ความสนุกและมีชีวิตชีวา ความเกลียดชัง ความรัก ความริษยา ความค ลั่งไคล้ ความรู้สึกที่ปิดบังอีกต่อไปไม่ได้แล้วอันเนื่องมาจากความรักหรือความ เกลียด ส่วนเทคนิคการเต้นของเกรแฮมได้มีการคิดค้นขึ้นใหม่ และเก็บสะสมไปพร้อมกันกับการสร้างสรรค์ผลงานการแสดง เทคนิคการเต้นของเกรแฮมจะเน้นการหายใจซึ่งถือเป็นการปฏิบัติขั้นพื้นฐานของ การเคลื่อนไหวการเต้นทั้งมวล “ทำที่มีชื่อเสียงคือ ทำเกร็งกล้ามเนื้อที่เรียกว่า คอนแทรกชัน

⁴⁶นราพงษ์ จรัสศรี, ประวัติศาสตร์นาฏศิลป์ตะวันตก, (กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548), หน้า 115.

(Contraction) จะต้องปฏิบัติอย่างรวดเร็วบังคับกล้ามเนื้อท้องให้โค้งตัวดันกระดูกสันหลังให้โค้ง และ ทำผ่อนคลายที่เรียกว่า รีลีส (Release)”⁴⁷

เมื่อได้ทราบประวัติความเป็นมาของนาฏศิลป์ร่วมสมัยมาพอสมควรแล้ว ทำให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงของการเต้นร่วมสมัยที่เกิดจากการเบียดหนายกับธรรมเนียมของบัลเลต์ ซึ่งศิลปินสามารถเต้นได้อย่างอิสระและได้เป็นการค้นหาเอกลักษณ์เฉพาะของตนเอง เมื่อศิลปินได้นำเทคนิคต่างๆ มาสร้างสรรค์ผลงานก็ทำให้เกิดเป็นแบบอย่าง หรืออาจจะเป็นแรงบันดาลใจของนักเต้นรุ่นต่อไปได้เกิดแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงานเหล่านั้น หากได้เข้าใจถึงนาฏศิลป์ไทยและนาฏศิลป์ร่วมสมัยแล้วก็จะสามารถนำไปสู่การสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยได้อย่างเข้าใจ องค์ประกอบของการเต้นที่ผู้วิจัยได้พบจากประสบการณ์สามารถสรุปได้พอสังเขปดังนี้

องค์ประกอบสำหรับการเต้น

- **พื้นที่ว่าง** สามารถแบ่งออกได้ดังนี้
  - ขนาด (เล็ก , ใหญ่)
  - ระดับ (สูง , ปานกลาง , ต่ำ)
  - รูปทรง (โค้ง , ตรง)
  - ทิศทาง (ข้างหน้า , ด้านหลัง , ด้านข้าง , ทะแยงมุม)
  - เส้นทาง (ตรง , โค้ง , วงกลม , ซิกแซก)
  - ความสัมพันธ์ (ใกล้ , ไกล)
- **พลังงาน** สามารถแบ่งออกได้ดังนี้
  - กำลัง (แข็งแรง , อ่อนแอ)
  - น้ำหนัก (หนัก , เบา)
  - คุณภาพ (เรียบ , คม , แกว่ง)
  - ความคงที่ (เคลื่อนที่ , อยู่กับที่)
- **เวลา** สามารถแบ่งออกได้ดังนี้

---

⁴⁷นราพงษ์ จรัสศรี, ประวัตินาฏศิลป์ตะวันตก, (กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548), หน้า 117.

ความเร็ว (ช้า , เร็ว , เร่งความเร็วขึ้น , เร่งความเร็วลง)

จังหวะ (เวลาตามธรรมชาติ , จังหวะคงที่)

ทฤษฎีการเต้นของนาฏศิลป์ร่วมสมัย

จากประสบการณ์ของผู้วิจัยสามารถอธิบายหลักทฤษฎีของการเต้นนาฏศิลป์ร่วมสมัย โดยพบเทคนิคการเต้นที่สอดคล้องกับ ศาสตราจารย์ ดร.นราพงษ์ จรัสศรีจากหนังสือประวัติ นาฏศิลป์ตะวันตกดังนี้

- การเต้นที่มีจิตวิญญาณของความเป็นอิสระหรือฟรีสปิริต (Free Spirit) เป็นการเต้นที่คล้ายกับการเต้นรำระบบเหมือนเป็นการเต้นที่ไม่ได้ตั้งใจเต้น แต่สามารถสื่อให้ผู้ชมได้ทราบในเรื่องของอารมณ์ความรู้สึกและมีลีลาการเต้นที่มีจังหวะที่เรียกว่าไดนามิก (Dynamic) ตรงกับเทคนิคของอิสดอรา ดันแคน (Isadora Duncan) ศิลปินโมเดิร์นด้านซঁรุ่นบุกเบิก
- การคอนแทรกชั่น (Contraction) จะต้องปฏิบัติอย่างรวดเร็วบังคับกล้ามเนื้อ ท้องให้โค้งตัวคั่นกระดูก ก้นหลังให้โค้งและท่าผ่อนคลายที่เรียกว่า รีลีส (Release) เน้นความหนักแน่นและการปลดปล่อย การทิ้งน้ำหนักและการกลับสู่พื้นฐาน เป็นรูปแบบที่ไม่มีท่วงท่าที่อ่อนช้อยสง่างาม และไม่มีการลอยตัวตามแบบของบัลเลต์ตรงกับเทคนิคของมาร์ธา เกรแฮม (Martha Graham) ศิลปินโมเดิร์นด้านซঁรุ่นที่ 1
- การล้มลงสู่พื้น การพุ่งตัวขึ้น การหยุดนิ่งและกฎของแรงโน้มถ่วง ตรงกับเทคนิค ฮัมเฟรย์กับไวด์มัน (Humphrey , Weidman) ศิลปินโมเดิร์นด้านซঁรุ่นที่ 1 เช่น แรงโน้มถ่วงหมุนรอบตัวให้มีความรู้สึกว่ายแขวนขาดึงเข้าหาตัวหมุนให้มีความรู้สึกว่ายแขวนขาดึงออกจากตัว กระโดดข้ามวัตถุที่สูง กระโดดข้ามวัตถุที่ยาวหรือกว้าง
- การใช้พื้นที่ว่าง จังหวะ ในการเต้นการเคลื่อนไหวที่จะใช้จังหวะต่างกัน การแสดงออกของอารมณ์ก็ใช้จังหวะต่างกัน อาจจะเป็นการปรบมือ กระทั่ง

เท้า หรือการใช้เสียง และ จะมีการเน้นจังหวะด้วยเช่นกัน ตรงกับเทคนิคของฮันยา โฮล์ม (Hanya Holm) ศิลปินโมเดิร์นด้านซึ้นที่ 1

- คันนิงแฮม (Cunningham) (ตั้งชื่อตามครูและคนคิดท่าเต้น Merce Cunningham ซึ่งเน้นแนวทางการเต้นไปตามสรีระและจังหวะ) Cunningham ใช้แนวความคิดของการปลดปล่อยพลังงานออกมา ในรูปแบบการเต้นแต่ละคน เพื่อให้เห็นถึงความง่ายและความเป็นธรรมชาติ Recharad Alatom ก็ได้ใช้เทคนิคของ Cunningham ในการออกแบบท่าเต้นของเขาด้วย
- การเต้นที่ประกอบไปด้วยการวิ่ง การเดิน การกระโดด หรือเป็นการนำท่าธรรมดาสามัญในชีวิตประจำวัน มาสร้างสรรค์ในการแสดง ตรงกับเทคนิคการเต้นของพอล เทย์เลอร์ (Paul Taylor)
- Limon (ตั้งชื่อตาม Jose Limon) เป็นการ ใช้พลังให้สัมพันธ์กับแรงดึงดูดและน้ำหนักในเรื่องการตกกระทบและการคิดตัวขึ้น เทคนิคของ Limon ใช้ความรู้สึกเกี่ยวกับน้ำหนักและพลังในการเต้นอย่าง มากของร่างกาย การเคลื่อนไหวที่ถูกกระตุ้นด้วยการสุดลมหายใจเข้าออกเพื่อยกและเหวี่ยงร่างกาย เพื่อที่จะให้เกิดการเคลื่อนไหวและการหยุดการเคลื่อนไหวทำให้ผู้เต้นรู้สึกดีในขณะที่แสดง
- Release เน้นการที่ลดความ แกร่งของการเต้นให้มากที่สุด เพื่อที่จะหาความชัดเจนและ ไม่แน่นอนที่มีประสิทธิภาพในการใช้พลังลมหายใจ เราใช้เทคนิคนี้เพื่อให้ ข้อต่อ กล้ามเนื้อ เกิดการเคลื่อนไหวที่ง่าย ปล่อยหายใจ เพื่อให้ผ่อนคลายของร่างกายเป็นการใช้เทคนิคที่ผ่อนคลายเหมือนรูปแบบการเต้น
- Improvisation เป็นการค้นสด ซึ่งการค้นสดนี้จะเป็นการคิดทำให้ตรงตามเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่แสดง เน้นในเรื่องการเคลื่อนไหว และท่าทางที่ต่อเนื่องในการแสดง

- Contact Improvisation อธิบายของการเต้นเป็นคู่หรือกลุ่ม ซึ่งมีการจัดรูปแบบด้วยการโยกย้ายน้ำหนัก การเคลื่อนไหวที่อ่อนช้อย การสัมผัสผู้เต้นในแบบคันสด จะต้องเต้นแบบร่างกายเคลื่อนไหวโดยธรรมชาติ

การเคลื่อนไหวที่

ในชีวิตประจำวันของคนล้วนต้องมีกิจกรรมต้องเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา สรีระทุกส่วนต้องทำงานอย่างสัมพันธ์กัน อย่งไรก็ตามการเคลื่อนไหวของร่างกายต้องอาศัยอารมณ์ความรู้สึก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเคลื่อนไหวของนาฏศิลป์ไม่ว่าจะเป็นการแสดงท่าทางที่เปิดกว้าง แฉบ หรือแสดงท่าทางเพียงเล็กน้อย การบิดลำตัว การหมุน เดินกระโดด วิ่ง การหมอบคลาน การพุ่งตัว และอีกหลายกิริยาล้วนแต่เป็นศาสตร์เบื้องต้นของการเคลื่อนไหวร่างกาย ในขณะที่เดียวกันขณะเคลื่อนไหวเกิดเป็นท่าทางอย่างต่อเนื่อง ก็จะมีการพักท่าหรือท่าทำให้นิ่งบางครั้งการกระทำท่าทางขณะเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่องไม่อาจสื่อความหมายได้ชัดเจน ดังนั้นเพื่อเป็นการแสดงสื่อความหมายให้ชัดเจนจะต้องมีการหยุดนิ่งหรือการพักท่า

ขณะที่นักเต้นกำลังเคลื่อนไหวไปตามทำนองเพลงด้วยกระบวนท่าที่เรียบง่าย ราบรื่นหรือเต้นด้วยพลังกำลังที่หนักแน่น เข้มแข็ง แต่พอถึงเวลาที่จะต้องแสดงจุดสุดยอดของกระบวนท่าแล้วผู้เต้นจะต้องหยุดกระบวน ด้วยท่าทางแสดงความสามารถพิเศษ หรือท่าทางที่สามารถสะกดผู้ชมให้เกิดความรู้สึกสะเทือนอารมณ์ก่อนที่จะแสดงท่าทางอื่นๆต่อไปเช่นกัน

2.7 การแสดงเฉพาะที่ (Site Specific)

การแสดงเฉพาะที่เป็นการเต้นรำที่ถูกแสดงออกจากโรงละคร ท่าเต้นถูกสร้างขึ้นผ่านการวิจัยและการตีความทางวัฒนธรรมของลักษณะสถานที่นั้นๆ ไม่ว่าจะเป็น สถาปัตยกรรม ประวัติศาสตร์สังคมและสิ่งแวดล้อม เป็นวิธีการค้นพบความหมายที่ซ่อนอยู่ ในพื้นที่และเป็นการพัฒนาเพื่อขยายสถานที่นั้นๆ ศิลปินบางคนสร้างดนตรีขึ้น โดยการว่าจ้างนักแต่งเพลงในท้องถิ่น แต่งเพลงขึ้นเพื่อไว้สำหรับเต้นรำ ซึ่งงานศิลปะเฉพาะในร่มอาจถูกสร้างขึ้นร่วมกับ สถาปนิกของอาคาร

ธรรมชาติของที่เฉพาะเจาะจงในผลงานจะช่วยให้ศิลปิน สามารถบอกกล่าวความเป็น ร่วมสมัยและความเป็นจริงทางประวัติศาสตร์ของย่านธุรกิจ และเป็นการ สร้างการทำงานที่ช่วยให้ประชาชนในเมืองมีส่วนร่วมและมีปฏิสัมพันธ์กับพื้นที่สาธารณะในรูปแบบใหม่และ เกิดความทรงจำ⁴⁸

การศึกษาค้นคว้าจากเอกสารออนไลน์ทางการแสดงนอกโรงละครหรือการแสดงเฉพาะที่ ทำให้ผู้วิจัยมีความเข้าใจพอสังเขป แต่เอกสารยังพบข้อมูลที่น้อยจนเกินไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงสัมภาษณ์ผู้ที่มีความรู้ทางการแสดง ซึ่งสามารถสรุปจากการสัมภาษณ์ได้ดังนี้

การแสดงนอกสถานที่ เป็นการแสดงสมัยใหม่ที่มีความต้องการหนีจากกรอบของโรงละคร การแสดงนอกสถานที่จะต้องคำนึงถึงสถานที่ เรื่องราวที่มีอยู่ ณ ที่นั้น และควรคำนึงถึงภาพ (Visual) ของการแสดง การแสดงในลักษณะนี้จะต้องมีจิตวิญญาณต่อสถานที่หรือสถาปัตยกรรมนั้นๆ⁴⁹

การแสดงควรให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งการแสดงแบบโพสต์โมเดิร์น (Post Modern) จะจัดแสดงในสถานที่ต่างๆ ที่ไม่ใช่ในโรงละคร ซึ่งการแสดงควรจะไปเสริมสถานที่นั้นๆ ให้การแสดงและสถานที่มีความเป็นเอกภาพ อย่าให้มีสิ่งใดที่โดดเด่นกว่ากัน⁵⁰

จากการสัมภาษณ์ของผู้ที่มีความรู้ทางการแสดง ทำให้เกิดความเข้าใจและเกิดความเชื่อมั่นได้ว่า การแสดงแบบไซต์สเปซิฟิค (Site Specific) เป็นการแสดงเฉพาะที่ มิใช่การแสดงในโรงละคร และเรื่องราวของการแสดงควรมีความสัมพันธ์กับสถานที่นั้นๆอย่างลงตัว

---

⁴⁸วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี , Site Specific [ออนไลน์] , 1 เมษายน 2555. แหล่งที่มา http://en.wikipedia.org/wiki/Site-specific_art

⁴⁹สัมภาษณ์ นราพงษ์ จรัสศรี, ศ.ดร. หัวหน้าภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 10 เมษายน 2555.

⁵⁰สัมภาษณ์ จิรายุทธ พนมรักษ์, ผู้ช่วยผู้กำกับการแสดง, 10 เมษายน 2555.

2.8 ประวัติศาสตราจารย์ ดร.นราพงษ์ จรัสศรี ผู้กำกับการแสดงในพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์

2.8.1 ชีวิตประวัติ

นราพงษ์ จรัสศรี เกิดเมื่อวันเสาร์ที่ 18 เมษายน พ.ศ. 2496 บิดาชื่อ นายเฉลียว จรัสศรี มารดาชื่อ นางเฉลิม จรัสศรี

2.8.2 ประวัติการศึกษา

นราพงษ์ จรัสศรี จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีเมื่อปี พ.ศ. 2521 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์บัณฑิต (ออกแบบอุตสาหกรรม) จากคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ต่อมาปีพ.ศ. 2521-2524 ได้ไปศึกษาต่อหลักสูตรของศิลปินด้านนักเต้น (บัลเลต์) ณ เดอะรอยัลบัลเลต์สกูล กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ ปี พ.ศ. 2545 จบระดับปริญญาโท ปริญญาโทบริหารศิลปกรรม หลักสูตรการจัดการทางวัฒนธรรม (ศิลปการแสดงหลักสูตรนานาชาติ) บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และในปี พ.ศ.2548 จบระดับปริญญาเอก ปริญญาดุษฎีบัณฑิตในหลักสูตรการจัดการมรดกทางสถาปัตยกรรมและการท่องเที่ยว (หลักสูตรนานาชาติ) คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ผลคะแนนยอดเยี่ยม พร้อมทั้งเป็นดุษฎีบัณฑิตคนแรกของมหาวิทยาลัยศิลปากร

2.8.3 ประวัติการทำงาน

นราพงษ์ จรัสศรี เป็นผู้ก่อตั้งคณะกรรมการแสดงนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยคณะแรกของไทยใน พ.ศ. 2516 ชื่อ ฟันนี่บอย (Funny boy) ต่อมาเปลี่ยนชื่อมาเป็นไทยอาร์ทมูฟเม้นท์ ใน ปี พ.ศ.2531 จนถึงปัจจุบัน (พ.ศ.2555) และปี พ.ศ.2522-2527 เป็นศิลปินนักแสดง และนักออกแบบด้านนาฏศิลป์เป็นนักแสดง ของคณะนาฏศิลป์ร่วมสมัย สไปร์ดส์ด้านซ์คอมพานี เมืองลิเวอร์พูล ประเทศสหราชอาณาจักร ปีพ .ศ. 2527-2530 ได้เป็นนักแสดง และนักออกแบบนาฏศิลป์คณะนาฏศิลป์ร่วมสมัย เอ็กเทมโพรารี ด้านซ์เธียเตอร์ กรุงลอนดอน ประเทศสหราชอาณาจักร จากนั้นในปี พ.ศ. 2535 เป็นต้นมาได้ทำการสอนเป็นอาจารย์ประจำ สาขานาฏศิลป์ตะวันตกภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.8.4 ผลงานด้านวิชาการ

ด้านการสอน

เริ่มทำการสอนด้านนาฏศิลป์ โดยเป็นอาจารย์ ประจำภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ .ศ. 2535 จนถึงปัจจุบัน (พ.ศ.2555) และได้ดำรงตำแหน่ง หัวหน้าภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ .ศ. 2552 จนถึงปัจจุบัน อีกทั้งได้เป็น อาจารย์พิเศษให้กับมหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา วิทยาลัยนวัตกรรมการมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ จนได้รับรางวัลอาจารย์แบบอย่างในระดับองค์กร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตำราและงานวิจัย

ด้านตำราและงานวิจัยมีดังนี้ คือ ตำราภาษาไทย ประวัตินาฏ ยศิลป์ตะวันตก และตำราภาษาอังกฤษ นารายณ์อวตาร เพอร์ฟอรั่มมิ่งอาร์ตเดอะไทนรามายณะ อินเดอะโมเดิร์นเวิลด์ (Narai Avatara Performing The Thai Ramayana in The Modern World) เป็นต้น

2.8.5 ผลงานด้านการสร้างสรรค์

พบว่ามียหลายด้านด้วยกัน อาทิเช่น ด้านการออกแบบการแสดงละครเวที คอนเสิร์ต โฆษณา และภาพยนตร์ เป็นต้น นอกจากนี้ยังได้ร่วมงานกับศิลปินนานาชาติที่มีชื่อเสียง ดังนี้ เดวิด กอร์ดอน ผู้ออกแบบทำเต้นและก่อตั้งคณะฟิสิกส์ด้านซัคมพานี สตีฟ แพ็กตัน บิดาแห่งการเต้นในเทคนิคบอดี้คอนแทกริมโพรไวเซชั่น แคนวากเนอร์ อดีตผู้กำกับลอนดอนคอนเทมโพรวารีด้านซัคมพานีเซียเตอร์ กรุงนิวยอร์ก ริชาร์ด อัลสตัน อดีตผู้กำกับรอมแบร์ทด้านซัคมพานีเซียเตอร์ และริชาร์ด อัลสตันด้านซัคมพานี กรุงลอนดอน

ไมเคิล กลาก ศิลปินฟุ้ง์ชาวอังกฤษ กรุงลอนดอน

ลอร์ด นิวสัน ผู้กำกับการแสดงชาวออกเตรเลีย แห่งคณะฟิสิกส์เซียเตอร์ วี เอท

คิม แบรนต์สตรับ ผู้ออกแบบทำเต้นชาวเดนมาร์ก ผู้ได้รับรางวัลโอลิเวอร์อวอร์ด

โจนาธาน บอโรสัว ผู้ออกแบบทำเต้นและนักเต้นจากเดอะรอยัลบัลเลต์

เลทที คัค นักออกแบบการแสดงแนวด้านซัคมพานีเซียเตอร์

มูนา เตียง นักออกแบบชาวจีนฮ่องกงที่อาศัยอยู่ในนิวยอร์ก

เทอร์ กอย ศิลปินบุโต กรุงโตเกียว

เลบาเดบ นักออกแบบท่าเต้นชาวรัสเซีย

พิพ ชิมมอนด์ ผู้กำกับละครแบบเอ็กเพอริเมนทอลเรียเตอร์ กรุงลอนดอน

นอกจากนี้ศาสตราจารย์ ดร. นราพงษ์ จรัสศรี มีผลงานทางด้านการสร้างสรรค์ คี้อีกมาก โดยมีผลงานด้านการสร้างสรรค์แบ่งออกเป็น 3 ด้านดังนี้

2.8.5.1 นาฏยศิลป์ตะวันตก ได้แก่

ได้ร่วมงานกับ เคท แพลต ผู้ออกแบบท่าเต้นในละครเพลง เรื่องลาส มีสเซอร์าเบิลส์ ที่ได้รับความนิยมสูง จากย่านโรงละครเวสต์เอนด์ และบรอดเวย์ ในชุด ทีดีอันซ์ ในงานการแสดง นาฏยศิลป์นานาชาติแบบพื้นเมือง

ได้ร่วมงานกับอัลเบิร์ต เรดด์ ผู้ออกแบบท่าเต้นและนักเต้นนำในคณะเมอซัส คัปปิงแฮม นิวยอร์ก ในชุดวิกแนทส์ ในการแสดงนาฏยศิลป์แบบโพสต์โมเดิร์นด้านซ์

ได้ร่วมงานกับผู้ออกแบบท่าเต้น และนักเต้นนำในคณะเมอซัส คัปปิงแฮม นิวยอร์ก ชุดวิกแนทส์ ในการแสดงนาฏยศิลป์แบบโพสต์โมเดิร์นด้านซ์

ได้ร่วมงาน เดวิด กอร์ดอน ผู้ออกแบบท่าเต้นในกลุ่มจัดสัน เลนเซิร์ด จากกรุงนิวยอร์ก ในชุด ฟิลด์สตาร์ที การแสดงนาฏยศิลป์แบบโพสต์โมเดิร์นด้านซ์

ได้ร่วมงานกับมูนา เตียง นักออกแบบชาวจีนฮ่องกงที่พำนักอยู่ในนิวยอร์ก ชุดวอเตอร์ วอเตอร์ ในการแสดงนาฏยศิลป์แบบโพสต์โมเดิร์นด้านซ์-จีน

ได้ร่วมงานกับบิดาแห่งการเต้นในเทคนิคบอดีคอนแทคิมโพรไวเซชั่น จากกรุงนิวยอร์ก ชุดออกดิเบิลชินเนอร์รี่ ในการแสดงนาฏยศิลป์แบบบอดีคอนแทคิมโพรไวเซชั่น

ได้ร่วมงานกับเคท แพลต ผู้ออกแบบท่าเต้นในละครเพลงเรื่องลาส มีสเซอร์าเบิล ที่ได้รับความนิยมสูงจากย่าน โรงละครเวสต์เอนด์ และบรอดเวย์ ในชุดมูน่าด้านซ์ เป็นการแสดงนาฏยศิลป์อุปราคาเรื่องทิวรันดอล

ได้ร่วมงานกับนิโคล ลาบาเดบ นักออกแบบท่าเต้นชาวรัสเซีย ศิลปินรับเชิญเข้าร่วมงานอเมริกันด้านเฟสติวัล นอร์ทคาโลไรนา สหรัฐอเมริกา ในงานการแสดงนาฏยศิลป์แบบรัสเซีย

2.8.5.2 นาฏยศิลป์ร่วมสมัย อาทิเช่น

ได้ร่วมงานกับแจ็กกี้ แลนสเลตต์ ผู้ออกแบบท่าเต้นและนักเต้นจากคณะนาฏยศิลป์เดอะ

รอยัลบัลเลต์ ณ กรุงลอนดอน เวสติงฟอร์ดเดอะโบว์ทูปอล ในการแสดงนาฏยศิลป์ร่วมสมัย

ได้ร่วมงานกับทิมโมเท แลมฟอร์ด ผู้กำกับการแสดงฝ่ายศิลป์ คณะนาฏยศิลป์สไปรลด์้าน
นซ์คอมพานีอิมเพอโซเนชั่น ชุดเอออน ในการแสดงนาฏยศิลป์ร่วมสมัยแบบอังกฤษ

ได้ร่วมงานโจนาธาน บอโรวส์ ผู้ออกแบบท่าเต้นและนักเต้นจากคณะนาฏยศิลป์เดอะรอยัล
บัลเลต์ ณ กรุงลอนดอน ชุดคลอสเตอร์ ในการแสดงนาฏยศิลป์ร่วมสมัยแบบไอริส

ได้ร่วมงานกับนิเคิล วอร์เรค ผู้ออกแบบท่าเต้น และนักเต้นจอกสหราชอาณาจักร ชุดทูปูล
แอนด์คลาวด์ ในการแสดงนาฏยศิลป์ร่วมสมัยแบบอังกฤษ

ได้ร่วมการแสดงนาฏยศิลป์ร่วมสมัยแบบไมเคิล คลาก ศิลปินพังก์ ผู้แหวกแนวชาวอังกฤษ
ณ กรุงลอนดอน ชุดทเวนท์เอ็ทยู

เป็นศิลปินไทยริเริ่มผู้ออกแบบ และแสดงนาฏยศิลป์ไทยร่วมสมัยเดียวในงานเซาท์เบงค์
ด้านซ์เฟสติวัล ณ กรุงลอนดอน

เป็นศิลปินไทยริเริ่มออกแบบนาฏยศิลป์ไทยร่วมสมัยในงานที่มีรูปแบบที่ เรียกว่า แสง สี
เสียง ประกอบจินตภาพ “คนดีศรีอยุธยา” ทูลเกล้าฯถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระ
พระนางเจ้าสิริกิติ์ในงานครบรอบ 50 ปีครองราชย์

ผู้กำกับการแสดงและออกแบบการแสดงนาฏยศิลป์ไทยร่วมสมัยในรูปแบบวิดิทัศน์ เรื่อง
เงาะป่า ในงานครบรอบสถาปนาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เป็นผู้ริเริ่ม กำกับการแสดงและออกแบบนาฏยศิลป์ไทยร่วมสมัยในรูปแบบของวรรณคดี
จินตภาพ “นารายณ์อวตาร” ณ หอประชุมใหญ่ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย

ผู้สานต่อการออกแบบนาฏยศิลป์ไทยร่วมสมัย ในรูปแบบของวรรณคดีจินตภาพ “ลิลิต
พระลอ” ให้กับโรงเรียนแม่พระฟาติ มาแสดง ณ หอประชุมใหญ่ ศูนย์ วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย

ผู้อำนวยการฝ่ายศิลป์ และกำกับลีลานาฏยศิลป์ไทยร่วมสมัยมหานาฏกรรมเฉลิมพระเกียรติ
พระมหาชนก ที่เชียงใหม่ ขอนแก่น และกรุงเทพมหานคร

2.8.5.3 การแสดงสมัยนิยม (Pop Arts)

ผู้กำกับการแสดงในงานพิธีเปิด- ปิด การแข่งขันกีฬาซีเกมส์ ครั้งที่ 18 ณ สนาม 700 ปี
จังหวัดเชียงใหม่

กำกับการแสดงและออกแบบทำเต็น แสง สี เสียงประกอบจินตภาพ “แผ่นดินผืนนี้มี
ความหลัง”

กำกับการแสดงและออกแบบทำเต็นในงานพิธีเปิด-ปิด การแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ ครั้งที่
13 ในการแสดงชุดสปิริตออฟเอเชีย ซองออฟเฟรนด์ชิพและไลท์ออฟเอเชีย

ออกแบบการแสดงและลีลา ในภาพยนตร์เรื่องบิวตี้ฟูลบ็อกเซอร์

ผู้กำกับการแสดงและออกแบบทำเต็นงาน แสง สี เสียงประกอบจินตภาพ “วังลาวัลย์”
ของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์

ออกแบบการแสดงและลีลาในภาพยนตร์เรื่องมีแอนด์มายเซลฟ์ ออกแบบลีลาในละคร
เพลงเรื่อง อันโดรเมดา แสดง ณ พระราชนิเวศน์มฤคทายวัน และ ออกแบบลีลาในมิวสิกวิดีโอเพลง
พระราชนิพนธ์ ชุดเอชเอ็มบูลส์ ไกลรุ่ง และอาทิตย์อัสดง

กำกับการแสดงและออกแบบทำเต็นในงานพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่ง
ประเทศไทยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์

กำกับการแสดงและออกแบบทำเต็นในงาน โรตารี ณ อิมแพค เมืองทองธานี⁵¹

---

⁵¹จिरายูท ฐ พนมรักษ์ , “เอกลักษณ์ไทยในงานนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยของนราพงษ์
จรัสศรี.” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย ภาควิชานาฏศิลป์
คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2553), หน้า 7-14.

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาการแสดงนาฏศิลป์ในพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ และจากการค้นคว้าข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้องในบทที่ 2 ที่ผ่านมานั้น ทำให้ผู้วิจัยทราบถึงประวัติของการแข่งขันกีฬาในระดับนานาชาติ ระดับทวีป และระดับประเทศ รวมทั้งยังได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะสามารถทำให้ผู้วิจัยมีความรู้ที่จะดำเนินการในการทำวิจัยเล่มนี้ได้อย่างสมบูรณ์และเป็นระบบ โดยผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 ระยะเวลาในการดำเนินงาน

3.3 การเก็บข้อมูลภาคสนาม

3.4 การตรวจสอบข้อมูล

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากแหล่งข้อมูล หนังสือ วิทยานิพนธ์ เอกสาร วิดีโอ รวมทั้งการสัมภาษณ์ โดยมีการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลดังนี้

3.1.1 ศึกษาค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

3.1.1.1 สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.1.1.2 ห้องสมุดคณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.1.1.3 ห้องสมุดคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.1.1.4 ข้อมูลจากแหล่งออนไลน์(Internet)

3.1.2 ศึกษาค้นคว้าจากหนังสือที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

3.1.2.1 รวมประวัติ กติกา การเล่นกีฬา (ฉบับเอเชียนเกมส์) โดย รังสฤษดิ์

บุญชลอ

3.1.2.2 ประวัตินาฏศิลป์ตะวันตก โดย ศาสตราจารย์ ดร.นราพงษ์ จรัสศรี

3.1.2.3 องค์ประกอบของศิลปะ โดย ชลูด นิ่มเสมอ

3.1.2.4 การจัดแสงสำหรับเวที โดย กฤษรา(ซูไรมาน) วัชรานูริชา

3.1.2.5 Pas de deux The Art of Partnering By Anton Dolin

3.1.2.6 Jazz Dancing By Allen Dow with Mike Michaelson

3.1.3 ศึกษาค้นคว้าจากวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

3.1.3.1 “นาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย : การสร้างสรรค์โดยผสมผสานนาฏศิลป์ไทย กับนาฏศิลป์สกุลอื่นระหว่างปี พ.ศ. 2510-2542” วิทยานิพนธ์ ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย ภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดย สิริธร ศรีชลาคม พ.ศ. 2543

3.1.3.2 “เอกลักษณ์ไทยในงานนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยของนราพงษ์ จรัสศรี ” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขา วิชานาฏศิลป์ไทย ภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดย จิรายุทธ พนมรักษ์ พ.ศ. 2553

3.1.4 ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารที่เกี่ยวข้องได้แก่

3.1.4.1 เอกสาร โครงการพิธีเปิด- พิธีปิด จามจุรีเกมส์ กีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 วันที่ 15 และ 22 มกราคม 2554 สนามกีฬาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.1.4.2 จุลสารประวัติการแข่งขันโอลิมปิกเกมส์ เลขที่ 000118

3.1.4.3 จุลสารประวัติการแข่งขันกีฬาซีเกมส์ เลขที่ 000093

3.1.5 ศึกษาค้นคว้าจากวิดีโอ

จากการศึกษาค้นคว้าวิดีโอทางการแสดงพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์ จากแหล่งข้อมูลออนไลน์ (Internet) <http://www.youtube.com> ซึ่งสามารถแบ่งการแสดงออกเป็น 3 ชุดการแสดงดังนี้

การแสดง ช่วงที่ 1 “ชัยชนะที่ยิ่งใหญ่คือน้ำใจนักกีฬา”

แนวความคิด

การแสดงช่วงที่ 1 เป็นการแสดงการจุดคบเพลิง โดยมีแนวความคิดหลักคือ การสะท้อนนัยยะของความสมัครสมานสามัคคีของผู้ที่เป็นปฏิปักษ์ต่อกัน ฝ่ายเตวดาและอสูร ที่จำต้องอาศัยความร่วมมือแรงร่วมใจชกนาคศึกดำบรรพ์ด้านหัวและหาง เพื่อให้ได้มาสิ่ง วิเศษนั่นคือน้ำอมฤต ซึ่งในที่นี้คือ “คุณภาพแห่งการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขตลอดไป ” รวมทั้งความเสียสละตนเองเพื่อส่วนรวม โดยผ่านการจำลองเหตุการณ์ในตำนานการเกษียรสมุทร (ทะเลนํ้านม) จากคติความเชื่อของพราหมณ์

การแสดง ช่วงที่ 2 “คุณภาพความกลมกลืน”

แนวความคิด

เทคนิคการใช้สีแปลความหมาย สอดผสานกับการแปรอักษรและการใช้ เทคนิคการฉายภาพไปบนพื้นผิววัตถุ (Projection Mapping) ที่สามารถสร้างภาพลวงตาทำให้เกิดการแสดงเชิงสัญลักษณ์ กลายเป็นภาพจริงได้อย่างน่าตื่นตาตื่นใจ ซึ่งในที่สุดสีต่างๆจะหลอมรวมลงสู่สีของธงไตรรงค์ สะท้อนนัยยะว่าสรรพสิ่งทั้งหลายล้วนเกิดมาเพื่อเกื้อกูลกัน ดังเช่นการขับเคลื่อนไปของจักรวาล และการกีฬาในครั้งนี้ก็คือโอกาสดีของการรวมตัวกันร่วมสร้างสรรค์พลังสามัคคีเพื่อความปรองดองของชาติต่อไป

การแสดงชุดที่ 3 “พระบารมีปกเกล้าเหล่าประชา”

แนวความคิด

การแสดงในชุดที่ 3 นี้ เป็นการแสดง เพื่อเฉลิมฉลองเนื่องในวโรกาส มหามงคลที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช มหาราช เจริญพระชนมายุครบ 7 รอบ หรือ 84 พรรษา ในปีพ.ศ. 2554 ในนามของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัย ครั้งที่ 38 นี้ พร้อมทั้งท่านผู้ชมทุกท่าน ร่วมถวายพระพรชัยให้พระองค์ทรงพระเกษมสำราญ พระพลานามัยแข็งแรง อยู่คู่ปวงประชาชาวไทยไปแสนนาน

3.2 ระยะเวลาในการดำเนินงาน

การดำเนินงานในการทำวิจัยในครั้งนี้ ได้จัดแบ่งระยะเวลาการเก็บข้อมูล โดยจะเริ่มจากการวางแผนในการทำวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลเอกสารต่างๆที่มีส่วนเกี่ยวข้อง การเก็บข้อมูลภาคสนาม การตรวจสอบข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและรวบรวมเพื่อนำเสนอเป็นรูปเล่มวิทยานิพนธ์ที่สมบูรณ์ ซึ่งได้มีระยะเวลาการดำเนินงานเริ่มตั้งแต่เดือนกันยายน พ.ศ. 2554 จนกระทั่ง เดือนเมษายน พ.ศ. 2555 โดยมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอน	(เริ่มทำวิทยานิพนธ์เมื่อ เดือนกันยายน พ.ศ. 2554)	ก.ย. 2554	ต.ค. 2554	พ.ย. 2554	ธ.ค. 2554	ม.ค. 2555	ก.พ. 2555	มี.ค. 2555	เม.ย. 2555	พ.ค. 2555
1	วางแผน	↔								
2	เก็บรวบรวมข้อมูล และ จัดทำโครงร่างวิทยานิพนธ์ ต่อคณะกรรมการ คณะ ศิลปกรรมศาสตร์		↔							
3	จัดเอกสารตามประเภท และ เก็บข้อมูลภาคสนาม					↔				
4	เก็บข้อมูลภาคสนาม และ วิเคราะห์เอกสาร						↔			
5	ดำเนินการวิจัยในบทที่ 3-5					↔				
6	สรุปผล วิเคราะห์ผล และ นำเสนอวิทยานิพนธ์ที่ สมบูรณ์							↔		

3.3 การเก็บข้อมูลภาคสนาม

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการแสดงพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามดังนี้

3.3.1 การสังเกตการณ์ (Observation) ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม โดยการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมและการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม ในการแสดงพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์

3.3.2 การสัมภาษณ์

ผู้วิจัยศึกษาหาข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ผู้กำกับการแสดง ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และรวมทั้งการสัมภาษณ์ผู้ชม โดยใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) เพื่อให้ทราบถึงทัศนคติที่ได้ชมการแสดงพิธีเปิดในครั้งนี้ เนื่องจากความคิดเห็นสามารถนำมาเป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัยในการประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลถึงความ สำเร็จของการแสดงในครั้งนี้ โดยผู้วิจัยจะใคร่ขอสัมภาษณ์บุคคลที่สำคัญดังนี้

3.3.2.1 สัมภาษณ์ผู้ดำเนินงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงในการจัดการแสดงพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์ ได้แก่

3.3.2.1.1 รองศาสตราจารย์ ดร.ชนิด ชงทอง รองอธิการบดีฝ่ายพัฒนาศักยภาพนิสิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รองประธานกรรมการการแข่งขัน

3.3.2.1.2 รองศาสตราจารย์ ดร. ศุภกรณ์ ดิษฐพันธ์ คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประธานกรรมการฝ่ายพิธีเปิด-ปิดการแสดง

รายละเอียดเรื่องการสัมภาษณ์ในการจัดการแข่งขันพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 นั้น ผู้วิจัยตั้งคำถาม ให้ครอบคลุมในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของวัตถุประสงค์ของการจัดการแข่งขัน เรื่องศักยภาพของนักกีฬา เรื่องงบประมาณ เรื่องการบริหารจัดการทรัพยากรต่างๆและรวมทั้งเรื่องของทัศนคติที่มีต่อการแสดงพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยในครั้งนี้ ซึ่งในการตั้งคำถามนี้ ผู้วิจัยจะไตร่ตรองในการตั้งคำถามเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์สูงสุด

3.3.2.2 สัมภาษณ์บุคลากรที่ดำเนินการจัดการแสดงพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์ ได้แก่

3.3.2.2.1 ศาสตราจารย์ ดร.นราพงษ์ จรัสศรี ผู้กำกับการแสดง

3.3.2.2.2 คุณจิรายุทธ พนมรักษ์ ผู้ช่วยผู้กำกับการแสดง

3.3.2.2.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มาลินี อาชายุทธการ อาจารย์ประจำภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.3.2.2.4 คุณเพิ่มเกียรติ นิลพังกา ผู้ควบคุมการแสดงพิธีเปิด - ปิด การแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์

รายละเอียดในการสัมภาษณ์บุคลากรที่ดำเนินการจัดการแสดงพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์นี้ ผู้วิจัยจะจัดตั้งคำถามให้ตรงกับหน้าที่ของแต่ละ ฝ่าย ที่ดำเนินการจัดการแสดงไม่ว่าจะเป็นผู้กำกับการแสดง ผู้ออกแบบเพลง ผู้ออกแบบแสง ผู้ออกแบบอุปกรณ์ และรวมทั้งทัศนคติที่มีต่อการแสดงพิธี เปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยในครั้งนี้

3.3.2.3 สัมภาษณ์นักแสดงที่ร่วมแสดงในพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์

3.3.2.3.1 นายภานุมาศ ผลพิกุล นิสิตภาควิชานาฏศิลป์ สาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตก คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.3.2.3.2 นายสุพจน์ จุกถื่น นิสิตภาควิชานาฏศิลป์ สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายละเอียดในการสัมภาษณ์นักแสดง ผู้วิจัยจะจัดตั้งคำถามในเรื่องของความรู้สึกที่มีต่อการแสดงในครั้งนี้ ประโยชน์ที่ได้รับ และยังสอบถามในเรื่องของกระบวนการถ่ายทอดนาฏยลีลา รวมทั้งทัศนคติของนักแสดงที่มีต่อผู้กำกับการแสดงในเรื่องของการสร้างสรรค์ผลงาน

3.3.2.4 สัมภาษณ์ผู้ชมการแสดงพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์

นางสาวนวลรวี จันทร์ลุน อาจารย์ประจำภาควิชานาฏศิลป์ ค ณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

รายละเอียดของการสัมภาษณ์ผู้ชม ผู้วิจัยจะสอบถามทัศนคติในเรื่องของความประทับใจ ความมีสุนทรียภาพที่ได้รับ พร้อมกับการเสนอเหตุผลประกอบ เพื่อที่จะได้เป็นแนวทางในการนำเสนองานในครั้งต่อไป

3.4 การตรวจสอบข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบข้อมูลและเอกสารต่างๆที่มีความเกี่ยวข้องกับพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์ ให้เกิดความถูกต้อง และผู้วิจัยได้ตรวจสอบข้อมูลภาคสนาม โดยตรวจสอบข้อคำถามในการสัมภาษณ์ และตรวจสอบคำตอบของผู้ที่ให้การสัมภาษณ์ เพื่อความเข้าใจและสามารถนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ ให้เกิดความถูกต้อง ซึ่งผู้วิจัยได้ตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ดังนี้

3.4.1 การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation) เป็นการตรวจสอบข้อมูลจากการเอกสารและการสัมภาษณ์ ซึ่งนำผลจากการสัมภาษณ์ของบุคคลต่าง ๆ มาเปรียบเทียบและวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้เกิดเป็นข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือได้

3.4.2 การตรวจสอบสามเส้าด้านผู้วิจัย (Investigator Triangulation) เป็นการตรวจสอบผู้วิจัยและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องว่ามีข้อมูล หรือความคิดเห็นที่เหมือนกันหรือไม่อย่างไร

3.4.3 การตรวจสอบข้อมูลด้านทฤษฎี (Theory Triangulation) ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้นั้นมาตรวจสอบ เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับทฤษฎี โดยเป็นการศึกษาจากเอกสารหรือเก็บข้อมูลซ้ำจากบุคคลนั้น เพื่อให้เกิดความถูกต้องและชัดเจน

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากเนื้อหาหรือเอกสาร (Content analysis) ที่มีความเกี่ยวข้องกับพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์ และนำข้อมูลที่ได้จากการสังเกตการณ์ และการสัมภาษณ์ มาวิเคราะห์ให้มีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ที่ได้วางไว้ นอกเหนือจากไปจากนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของการแสดงใน

พิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์กับบริบททางสังคมไทย รวมทั้งวิเคราะห์ถึงประโยชน์และคุณค่าของการแสดงในพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์เช่นกัน

เมื่อวิเคราะห์และตรวจสอบข้อมูลเรียบร้อยแล้วนั้น ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้มาเรียบเรียงและสรุป รวมทั้งเสนอ ข้อเสนอแนะตลอดการทำ วิจัย เพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์แก่ผู้วิจัยและผู้ที่ต้องการจะศึกษาค้นคว้า โดยจะนำเสนอออกมาในรูปแบบของวิทยานิพนธ์ต่อไป

บทที่ 4

การแสดงพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์

การแสดงพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยในครั้งนี้ได้แสดงออกอย่างยิ่งใหญ่ และยังได้ผลตอบรับที่ดีกลับมา เป็นที่ชื่นชอบของผู้คนจำนวนมากที่ได้มีโอกาสชมการแสดง สิ่งเหล่านี้จะสามารถแสดงให้เห็นว่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีจำนวนทรัพยากร บุคคลที่มีคุณภาพทางด้านการผลิตผลงานการแสดง จนทำให้เกิดเป็นแรงบันดาลใจต่อสถาบันการศึกษาอื่นๆ ที่จะผลิตผลงานการแสดงในครั้งต่อไป ซึ่งผู้วิจัยจะวิเคราะห์ แนวความคิด การสร้างสรรค์การแสดง ความเกี่ยวข้อง นาฏยศิลป์กับบริบททางสังคม ไทย รวมทั้ง ประโยชน์และคุณค่าของการแสดงดังต่อไปนี้

4.1 แนวความคิดการสร้างสรรค์การแสดง

การสร้างสรรค์การแสดงเป็นการวิเคราะห์ถึงองค์ประกอบทางด้านการแสดง โดยการแสดงในพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยสามารถจำแนกการแสดงออกเป็น 3 ชุดการแสดง ซึ่งผู้วิจัยจะวิเคราะห์การแสดงทั้ง 3 ชุดการแสดงในแต่ละหัวข้อดังต่อไปนี้

4.1.1 รูปแบบการแสดง

การแสดงชุดที่ 1 การจุดคบเพลิงในชุด กวนเกษียรสมุทร เป็นการแสดงที่จำลองเหตุการณ์ใน การกวนเกษียรสมุทรของผู้ที่เป็นปฏิปักษ์ต่อกัน คือ ฝ่ายเทวดาและฝ่ายอสูร เพื่ออาศัยความร่วมมือแรงร่วมใจเพียงให้ได้สิ่งวิเศษ คือ น้ำอมฤต ซึ่งจะ สะท้อนนัยยะของความ สมัยครสมานสามัคคี

เมื่อได้ทราบแนวความคิดจากการแสดงช่วงที่ 1 ที่มีความเชื่อมาจากศาสนา พราหมณ์ แต่ความเชื่อเหล่านี้ได้กลายเป็นส่วนหนึ่งในวิถีชีวิตของคนไทย เรื่องราวที่มีความเชื่อในเรื่องของเทพ เทวดา อสูร และเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับพิธีกรรมนั้น ทำให้การกำหนดรูปแบบการแสดงสามารถกำหนดได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น เมื่อพิจารณาจากแนวความคิดแล้วนั้น รูปแบบการแสดงก็จะเป็นไทย และการกำหนดรูปแบบการแสดงจะต้องขึ้นอยู่กับความถนัดของผู้กำกับการแสดงด้วยเช่นกัน จากการทำงานร่วมกับผู้กำกับการแสดง ศาสตราจารย์ ดร .นราพงษ์ จรัสศรี ทำให้ผู้วิจัยทราบว่า ท่านมีความชำนาญทางด้านนาฏยศิลป์ร่วมสมัย แต่ท่านก็ มีหัวใจที่

เป็นไทย ทำให้ท่านสามารถสร้างสรรค์การแสดงในรูปแบบไทยร่วมสมัยได้ จากแนวความคิดของการแสดง และทักษะความสามารถของผู้กำกับการแสดง จึงสรุปได้ว่า การแสดงในชุดนี้จึงถูกสร้างสรรค์ขึ้นในรูปแบบนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย

การแสดงชุด ที่ 2 การแสดงชุดคุณภาพความกลมกลืน (Harmony) นักแสดงประกอบนาฏยลีลาปรากฏตัว ตามเจดีย์ของเสื้อผ้า และท่วงท่าของกีฬาในแต่ละชนิด มีการใช้เทคนิคฉายภาพไปบนผิววัตถุ(Projection Mapping) ซึ่งในที่สุดสีดำ ่างจะหลอมรวมลงสู่สีของธงไตรรงค์ สะท้อนนัยยะว่าสรรพสิ่งทั้งหลายล้วนเกิดมาเพื่อเกื้อกูลกัน จากแนวความคิดการแสดงในชุดนี้จะพบว่า การแสดงช่วงที่ 2 มีความแตกต่างอย่างมากกับการแสดงช่วงที่ 1 เนื่องจากการแสดงช่วงที่ 2 มีความทันสมัยมากขึ้น โดยมีความทันสมัยทั้งในด้านแนวความคิดและการใช้เทคนิค ถึงแม้จะมีความแตกต่างในเรื่องของเทคนิคทางการแสดงที่ทันสมัยขึ้น แต่ในเรื่องของแนวความคิดที่ผู้กำกับการแสดงนำเสนอออกมา ยังคงเป็นแนวความคิดที่มีความเกี่ยวข้องกับคนในสังคมไทย ดังนั้นรูปแบบการแสดงที่สามารถตอบโจทย์ในการสร้างสรรค์งานได้ดีที่สุดคือ รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย

การแสดงชุดที่ 3 พระบารมีปกเกล้าเหล่าประชา เป็นการแสดงเพื่อเฉลิมฉลองเนื่องในวโรกาส มหามงคลที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช มหาราช ทรงเจริญพระชนมายุครบ 7 รอบ หรือ 84 พรรษา ในปีพ.ศ. 2554 ในนามของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยครั้งที่ 38 นี้ พร้อมทั้งท่านผู้ชมทุกท่าน ร่วมถวายพระพรชัย ให้พระองค์ทรงพระเกษมสำราญ พระพลานามัยแข็งแรง อยู่คู่ปวงประชาชาวไทยไปแสนนาน การแสดงชุดที่ 3 นี้ เป็นการแสดงที่เปรียบเสมือนการรวบรวมประชาชนชาวไทยที่อยู่ใต้ร่มพระบรมโพธิสมภาร และยังแสดงออกถึงความงามของนาฏยลีลาไทยและสากลเข้าด้วยกันอย่างลงตัว โดยนำเสนอออกมาในรูปแบบนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย

การแสดงทั้ง 3 ชุดการแสดงที่กล่าวมาข้างต้นนั้น เป็นการแสดงที่อยู่ในรูปแบบของนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย การแสดงร่วมสมัยเป็นสิ่งที่สามารถสะท้อนถึงความเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย ซึ่งนาฏศิลป์ก็เป็นสิ่งที่กำลังเกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นในสังคมไทย เมื่อวัฒนธรรมตะวันตกได้เข้ามาเผยแพร่วัฒนธรรมในประเทศไทย หรือแม้กระทั่งคนไทยได้เดินทาง

ไปหาความรู้ในสิ่งใหม่ และนำความรู้ที่ได้ กลับมาเผยแพร่ พัฒนางานนาฏศิลป์สมัยใหม่ ให้กับประเทศไทย

ในกระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน ผู้สร้างสรรค์ผลงานควรคำนึงถึงรูปแบบการ แสดงเป็นประการแรกๆ ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงความสามารถ ความชำนาญของผู้สร้างสรรค์ผลงาน ว่ามีความชำนาญต่อนาฏศิลป์ในรูปแบบใด เพราะเนื่องจากความชำนาญจะสามารถสร้างสรรค์ การแสดงให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ได้วางไว้ หากไม่มีความชำนาญทางด้านรูปแบบการแสดง นั้นๆ จะก่อให้เกิดความเบื่อหน่ายแก่ผู้สร้างสรรค์ผลงานการแสดง ซึ่งจะส่งผลให้การแสดงนั้นไม่ บรรลุตามวัตถุประสงค์ดังเป้าหมาย และสิ่งที่ควรคำนึงถึงการสร้างสรรค์ผลงานการแสดงใน รูปแบบนาฏศิลป์ร่วมสมัยนั้นคือ เอกลักษณะ ความเป็นไทย เพราะความเป็นไทยจะ สามารถเป็น เครื่องที่กระตุ้นจิตใจ หรือเป็นแรงจูงใจให้คนในสังคมไทยได้มากกว่าการแสดงที่ไม่บ่งบอกความเป็น ไทยเสียเลย หากมีการแสดงที่สะท้อนความเป็นไทย จนสามารถให้แง่คิดกับผู้ชม ซึ่งจะกล่าวได้ว่าการแสดงนั้นเป็นการแสดงที่มีคุณค่ายิ่งต่อสังคมไทย

4.1.2 การคัดเลือกนักแสดง

ผู้กำกับการแสดงคัดเลือกนักแสดงจากภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เนื่องจากนักแสดงในกลุ่มนี้มีทักษะ ความสามารถสูงกว่่านักแสดงกลุ่ม อื่นๆ ซึ่งนักแสดงในกลุ่มนี้สามารถรับการถ่ายทอด นาฏยลีลา ที่ผู้กำกับการแสดงถ่ายทอด มาได้ อย่างละเอียด และนักแสดงกลุ่มนี้ยังสามารถสื่อสารถึงการออกแบบนาฏยลีลาของผู้กำกับการ แสดงได้อย่างสมบูรณ์ เพื่อที่จะทำให้ผู้ชมสามารถรับรู้ถึงสารที่จะสื่อไปถึงผู้ชมได้อย่างเข้าใจ โดย นักแสดงในกลุ่มนี้จะแบ่งเป็นทั้งนักแสดงหญิงและชาย รวมทั้งนักแสดงกลุ่มนี้ยังสามารถ เป็น ผู้ช่วยผู้กำกับการแสดงอีกนัยยะหนึ่ง เช่นกัน เพราะเนื่องจาก นักแสดงกลุ่มนี้ ทำหน้าที่ คอยเป็น ผู้สอนให้กับนักแสดงกลุ่มอื่นๆที่ไม่มีทักษะพื้นฐานทางการเต้นอีกด้วย

จำนวนผู้แสดงในพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยในครั้งนี้ เป็นหัวข้อหนึ่งที่เกิดปัญหาอย่างมาก เพราะ จำนวนนักแสดง มีไม่เพียงพอตามที่ผู้กำกับการแสดง ต้องการ ซึ่งก่อให้เกิดความยากลำบากต่อการบริหารจัดการด้านการแสดง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มาลินี อาชายุทธการ ได้กล่าวว่า นิสิตที่จะมาแสดงในส่วนของพิธีเปิด จะชนกับจำนวนนิสิตที่ แปรอักษรบนอัมจรรย์ สุดท้ายจึงนำปัญหาที่มีไปปรึกษาคณะผู้บริหารของทางมหาวิทยาลัย และ

ขอความร่วมมือจากบุคลากร เจ้าหน้าที่ภายในมหาวิทยาลัย จึงส่งผลให้ไม่สามารถบริหารจัดการด้านเวลาสำหรับการฝึกซ้อมการแสดงได้ ด้วยเหตุผลนี้จึงเป็นปัญหาหลักของการบริหารจัดการด้านการแสดง¹

จากการติดต่อประสานงานทางด้านนักแสดงนั้นเกิดผลสำเร็จ อย่างยิ่งทางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้รับความร่วมมือจาก นิสิตคณะต่างๆ นิสิตระดับชั้นมหาบัณฑิต และคณาจารย์จากคณะพยาบาลศาสตร์ เจ้าหน้าที่ บุคลากร ภายในมหาวิทยาลัย และนอกจากนี้ยังได้รับความร่วมมือจากสถาบันการศึกษา อื่นๆ คือ นิสิตพยาบาล ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย นิสิตพยาบาลโรงพยาบาลตำรวจ นักเรียนจากโรงเรียนช่างฝีมือทหาร รวมนักแสดงทั้งสิ้นประมาณ 800 คน

สิ่งเหล่านี้ถือได้ว่าเป็นการประสบความสำเร็จ อย่างยิ่ง ในการติดต่อประสานงาน และยังเป็นการแสดงออกถึง ความสัมพันธ์ที่ดี ในสถาบันต่างๆ ต่อจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย การที่ผู้วิจัยกล่าวถึงความสัมพันธ์ที่ดีนั้น ผู้วิจัยมีความคิดเห็น ว่า การให้ความร่วมมือระหว่างสถาบันภายนอกมหาวิทยาลัยนั้นคงเป็นเรื่องที่ยากพอสมควร อาจจะเนื่องมาจากความเกือตติต่อสถาบันนั้นๆ หรืออาจจะมีเหตุผลอื่นๆนาประการ เมื่อเกิดความรู้สึกที่ไม่เป็นกลาง การทำงานร่วมกันคงเป็นเรื่องที่ยากต่อการบริหารจัดการ เหตุผลเหล่านี้จึงทำให้การทำงานร่วมกันระหว่างสถาบันเป็นเรื่องที่ยาก แต่การได้รับความร่วมมือจากสถาบันอื่นๆในครั้ง นี้ คงเป็นเครื่องที่รับประกันได้ว่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันที่มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อสถาบันอื่น ซึ่งความสัมพันธ์ที่ดีงามนี้ คงเป็นสิ่งที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ดำเนินการตามเป้าหมายหลักของสถาบันมาโดยตลอด โดยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีเป้าหมายหลักในกา รสร้างสังคมด้วยเสาหลักของแผ่นดิน ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ให้ความเกื้อกูลสนับสนุนชุมชน

เมื่อการวิเคราะห์ของผู้วิจัยมีเหตุผลมาสนับสนุนเพียงพอ ทำให้ผู้วิจัยเกิดความมั่นใจได้ว่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันหลักเปรียบเสมือนเสาหลักของแผ่นดิน ที่คอยให้ความเอื้อเฟื้อต่อสถาบัน ชุมชนและสิ่งแวดล้อม สิ่งที่คนในสังคมสามารถเห็นได้อย่างชัดเจน ใน

¹ สัมภาษณ์ มาลินี อาชายุทธการ , อาจารย์ประจำภาควิชานาฏยศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 13 มกราคม 2555.

ช่วงเวลาที่สังคมและประเทศเกิดปัญหาหรือวิกฤตนั้น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยก็เป็นสถาบันแรกที่จะให้ความช่วยเหลือ อย่างเช่นวิกฤตการณ์น้ำท่วมประเทศไทยที่ผ่านมา นั้น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันที่คอยให้ความช่วยเหลือทางด้านที่พักอาศัยเป็นศูนย์อพยพ นอกจากนี้ นิสิตคณะต่างๆ ก็ยังให้ความช่วยเหลือทุกๆ ด้าน อย่างเช่น นิสิตคณะศิลปกรรมศาสตร์ ที่สามารถให้ความบันเทิงแก่ผู้ที่สัญจรไปมา เพื่อที่จะขอรับบริจาคและนำเงินไปช่วยเหลือผู้ที่ประสบภัย นอกจากนี้ ยังมี นิสิตคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ที่ให้ความช่วยเหลือทางการผลิตสุขาเคลื่อนที่แก่ผู้ประสบภัย สิ่งนี้นิสิตกำลังปฏิบัติ นั้น เป็นสิ่งที่ได้รับการปลูกฝังจากสถาบัน คณาจารย์ ที่พยายามปลูกฝังให้นิสิตเป็นบุคคลที่ทำหน้าที่อย่างเสาหลักของแผ่นดิน เป็นเสาหลักที่แข็งแกร่งสามารถเป็นที่พึ่งพิงให้กับทุกคน เมื่อสังคมและประเทศเกิดวิกฤต ปัญหา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะต้องตื่นตัวตลอดเวลา เพื่อความแข็งแกร่งและเป็นที่พึ่งพิงเปรียบดังเสาหลักของแผ่นดิน การมีส่วนร่วมในการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยในครั้งนี้ สามารถ เป็นเครื่องพิสูจน์ได้ว่า จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีเป้าหมายหลักในการสร้างสังคมด้วยเสาหลักของแผ่นดิน โดยประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ให้ความเกื้อกูลสนับสนุนชุมชน

4.1.3 การออกแบบนาฏยลีลา

การออกแบบนาฏยลีลาของการแสดงพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์นั้น จะเป็นการแสดงออกถึงความเป็นนาฏยศิลป์ร่วมสมัยอย่างมาก ซึ่ง การออกแบบนาฏยลีลาจะสามารถจำแนกได้อย่างชัดเจน 2 ประเภท คือ นาฏยศิลป์ไทยและนาฏยศิลป์ตะวันตก ซึ่งการออกแบบนาฏยลีลาในครั้งนี้ เป็นการผสมผสานถึงเอกลักษณ์ความเป็นไทยและความเป็นสากล โดยผสมลีลาให้มีความกลมกลืนเป็นหนึ่งเดียว

การออกแบบลีลานาฏยศิลป์ไทย เป็นสิ่งที่ผู้ออกแบบลีลาควรศึกษาถึงความหมายของกระบวนท่าเป็นสำคัญ เนื่องจากกระบวนทำนาฏยศิลป์ไทยนั้นมีความหมาย อย่างเช่น หากจะกล่าวถึงพระมหากษัตริย์ ควรจะใช้ท่าใหญ่ เช่น ท่าเทพ เป็นต้น และหากจะกล่าวถึงดอกบัว ควรจะใช้เป็นท่าเล็ก เช่น ท่าบัวชูฝัก เป็นต้น กระบวนทำนาฏยศิลป์ไทยในการแสดงในครั้งนี้ มีการนำกระบวนท่ามาใช้ได้อย่างตรงกับความหมาย โดยผู้วิจัยจะกล่าวถึงการออกแบบ นาฏยลีลา ออกเป็น 3 ชุด ตามการแสดงดังนี้

การแสดงชุดที่ 1 กวนเกษียรสมุทร

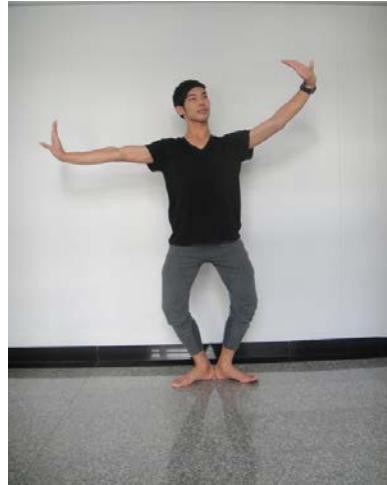
การแสดงในชุดที่ 1 เป็นการแสดงที่ได้รับแรงบันดาลใจ มาจากเรื่อง การกวนเกษียรสมุทร โดยนำสัญลักษณ์ในพิธีกวนเกษียรสมุทรมาสร้างสรรค์การแสดง ซึ่งพิธีกวนเกษียรสมุทรเป็นเรื่องราวของฝ่ายเทวดาและอสูร ร่วมกันชกนาคเพื่อให้ได้มาซึ่งน้ำอมฤต ซึ่งจากแรงบันดาลใจในครั้งนี้ ผู้กำกับการแสดงได้นำจุดเด่นของพิธีกรรมการกวนเกษียรสมุทร มานำเสนอในการแสดงนั่นคือ การใช้พญานาคและเขาพระสุเมรุ มาเป็นสื่อในการแสดง เพราะเนื่องจากการใช้พญานาคเป็นสัตว์ที่แสดงออกถึงความยิ่งใหญ่ และมีคุณสมบัติที่จะสามารถพ่นไฟเพื่อสืบเนื่องไปถึงการจุดคบเพลิง² และนอกจากนี้พญานาคยังเป็นสัตว์ที่สามารถสื่อถึงการเฉลิมฉลอง ซึ่งพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์ในครั้งนี้ มุ่งเน้นการแสดงเพื่อการเฉลิมฉลองเนื่องในวโรกาสมหามงคล ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช เจริญพระชนมายุครบ 7 รอบ หรือ 84 พรรษา ในปีพ.ศ. 2554

เริ่มแรกนั้นเป็นการเปิดตัวนักแสดงของฝ่ายเทวดาและอสูร กระทบวนท่าออกแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าฝ่ายใดเป็นเทวดาและอสูร ซึ่งกระทบวนท่าฝ่ายเทวดานั้นจะมีลักษณะที่สง่างาม ดังเช่นการรำรำในลักษณะของ งิ้วพระอิน โขนและ ละคร หากจะยกตัวอย่างก็เปรียบเสมือนลักษณะการรำรำของพระรามหรือฝ่ายมนุษย์ นั่นเอง โดย ผู้แสดงจะ วิ่งออกมาในกระทบวนท่ารำ สอดสร้อยมาลา ทำรำสอดสร้อยมาลาส่วนมากก็เป็นการรำออกโรงของละคร ซึ่งความหมายของการรำสอดสร้อยมาลามักจะใช้กับเพลงร่ำ เปรียบเสมือนการใช้บิกโรง ของตัวละคร แต่ทางด้านฝ่ายอสูรเป็นการแสดงท่าเต้นยักษ์ และหลังจากนั้น นักแสดงทุกคนถูกยกขึ้น พร้อมแปรชบวนแถว เปรียบเสมือนเป็นการถองลอยของฝ่ายเทวดา อสูร และยังเป็นการเล่นยยะของผู้กำกับที่ให้ความยกย่องเชิดชูศิลปะแขนงนี้ ในขณะที่นักแสดง ถูกยกขึ้น นักแสดงจะต้องทำ ท่านาฏยลีลา ประกอบด้วยท่าทางที่มีความหมายยิ่งใหญ่ งดงาม ซึ่งจากการที่ผู้วิจัยศึกษาจะพบกระทบวนท่าดังนี้

---

² สัมภาษณ์ นราพงษ์ จรัสศรี , หัวหน้าภาควิชานาฏยศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 10 เมษายน 2555.

ท่าศาลาเพียงไหล่ ท่าเรียงหมอน ท่านภาพร ท่าเจดฉิน กระบวนท่าเหล่านี้เป็น
 กระบวนท่ารำแม่ท่าที่ได้มาจากการรำแม่บัท และผู้วิจัยจะอธิบายความหมายของกระบวนท่าดังนี้

ภาพที่ 11

คำอธิบาย : ท่าเรียงหมอน หมายถึง
 ความสวยงามหรือใช้กับชื่อเฉพาะ
 ที่มา : ผู้วิจัย

ภาพที่ 12

คำอธิบาย : ท่าศาลาเพียงไหล่ หมายถึง
 ความดีงาม สูงศักดิ์ และใช้กับชื่อเฉพาะ
 ที่มา : ผู้วิจัย

ภาพที่ 13

คำอธิบาย : ท่านภาพร หมายถึง
 ท้องฟ้า สูงส่ง ยิ่งใหญ่ ล้ำเลิศ เกียรติยศ
 ที่มา : ผู้วิจัย

ภาพที่ 14

คำอธิบาย : ท่าเจดฉิน หมายถึง
 สวยงามหรือใช้กับชื่อเฉพาะ
 ที่มา : ผู้วิจัย

เมื่อได้วิเคราะห์ท่ารำฝ่ายเทวดาและอสูรไปแล้วนั้น จากเรื่องราวของการกวนเกษียรสมุทรจะได้พบของทิพย์วิเศษสุด 14 อย่างทยอยกันผุดขึ้นมาตามลำดับ สิ่งที่ 13 และ 14 ที่ผุดขึ้นมาพร้อมๆ กัน คือ รัตนันตรี ผู้เป็นแพทย์สวรรค์และน้ำทิพย์อมฤต ซึ่งในขณะที่เหล่าเทวดาและอสูรต่างแย่งชิงของวิเศษ 12 อย่าง ที่ผุดขึ้นมาก่อนหน้านี้ พระนารายณ์ก็ทรงแบ่งอวตารพระกายเป็นสตรีรูปงามราวกับพระศรีลักษมี ด้วยเหตุนี้จึงมีการร่ายรำของนางเทพีอัปสร เริ่มต้นด้วยการประนมมือไหว้ออกมา การเริ่มด้วยการประนมมือเปรียบเสมือนการเริ่มต้นของการร่ายรำ ดังเช่นเพลงรำแม่บทเล็ก แม่บทใหญ่ก็จะเริ่มต้นด้วยท่าเทพประนมเช่นกัน และกระบวนท่ารำของนางเทพีอัปสรมีลักษณะคล้ายกับรูปตามสถาปัตยกรรมตามเทวสถานต่างๆ ที่มีรูปนางอัปสรร่ายรำนอกจากการร่ายรำแล้วนั้นยังเป็นเหมือนการถ่ายทอดเรื่องราวการสักการบูชาเทพเจ้าด้วยเช่นกัน กระบวนท่ารำของนางอัปสรทั้ง 12 คน ไม่มีกระบวนท่าที่ยาก แต่มีการนำเทคนิคต่างๆ เข้าไปใช้ เช่น การหยุดนิ่งของท่า การเปลี่ยนท่าทีละคนหรือที่เรียกว่าเป็นคลื่น(wave) เพื่อให้กระบวนท่ามีความน่าสนใจและไม่น่าเบื่อจนเกินไป

ภาพที่ 15

คำอธิบาย : ภาพนางอัปสร

ที่มา : <http://www.thongthailand.com/>

[index.php?mo=3&art=568144](http://www.thongthailand.com/index.php?mo=3&art=568144)

---

³Accom Thailand. เทวดานานเรื่องราวการกวนเกษียรสมุทร. [ออนไลน์]. 2551. แหล่งที่มา: <http://accomthailand.wordpress.com/2008/02/04> [16 กันยายน 2554]

ภาพที่ 16

คำอธิบาย : การประดิษฐ์ท่านางอัปสร

ที่มา : http://www.chamchurigames38.chula.ac.th/Press/press_pic.html#open1

จากการแสดงภาพด้านบนจะสังเกตได้ว่า การประดิษฐ์ท่ารำจะมี ลักษณะที่ คล้ายคลึงกับภาพนางอัปสรจากเทวสถาน ซึ่งผู้ออกแบบนาฏยลีลาสามารถนำภาพจากเทวสถานมา เป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์กระบวนท่ารำ และการประดิษฐ์ท่ารำนั้นสามารถดัดแปลงให้ กระบวนทำนั้นๆมีความแปลกตา มีความทันสมัย รวมทั้งจะต้องประกอบไปด้วยลีลาที่งดงาม เช่นกัน

หลังจากการปรากฏตัวของนางอัปสร แล้วนั้น ยอดเขาพระสุเมรุก็ปรากฏขึ้นและ พญานาคก็เริ่มปรากฏกายเช่นกัน โดยการให้ผู้แสดงชายที่ถือลำตัวพญานาคราชนี่คนละท่อน และมีการแปรแถวเคลื่อนตัวจากด้านหลังมาเป็นแถวหน้ากระดานด้านหน้าทั้งสองฝั่งเท่ากัน และส่วนกลางลำตัวของพญานาค นั้นก็รัตรึงรอบเขาพระสุเมรุที่เคลื่อนไหวด้วยการหมุนอยู่กับที่ ส่วนหัวและหางของพญานาค นั้นอยู่บริเวณด้านหลังเขาพระสุเมรุ ซึ่งอยู่ใกล้กับกระดางคบเพลิง เมื่อมีการเคลื่อนไหวประกอบดนตรีที่สื่ออารมณ์ความสง่างามทั้งเหล่าเทวดา อสูร และบรรดานาง อัปสร พร้อมทั้งพญานาคที่รัตรึงรอบเขาพระสุเมรุแล้ว พญานาคก็เคลื่อนไหวลำตัวด้วยการใช้ระดับ คำสูงไล่เสียงกันไปเป็นคลื่นไล่ตามกัน(wave) เหล่าเทวดา อสูร และบรรดานางอัปสร ก็รำรำด้วย ท่าทางนาฏยศิลป์ไทยเป็นการอวยชัยให้พรแก่งานกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 38 นี้

ต่อจากนั้นจึงเกิดปรากฏการณ์อัศจรรย์ด้วยการใช้เทคนิคแสง สี และมีประกายไฟออกจากปาก พญานาคพวยพุ่งไปยังกระถางคบเพลิง และไฟแห่งการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยก็ ลูกโชนขึ้น เป็นการเปิดงานกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยที่สมเกียรติและเปี่ยมด้วยความเป็น มงคลอย่างยิ่ง

จากคำอธิบายการแสดงในช่วงที่ 1 การกวนเกษียรสมุทรข้างต้นนั้น อาจจะทำให้ ผู้อ่านยังไม่สามารถมโนภาพตามผู้วิจัยได้อย่างชัดเจน ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอนำภาพการแสดง มากเล่า อธิบายถึงความหมายของการแสดงชุดกวนเกษียรสมุทรดังต่อไปนี้

ภาพที่ 17

คำอธิบาย : การร่ายรำของฝ่ายเทพ-อสูร

ที่มา : <http://www.youtube.com>

ภาพที่ 18

คำอธิบาย : การแปรแถวที่ 1 ของเหล่าพญานาค

ที่มา : <http://www.youtube.com>

ภาพที่ 19

คำอธิบาย : การแปรแถวที่ 2 ของเหล่าพญานาค

และนางอัปสรเริ่มออกมาบริเวณแถวตรงกลาง

ที่มา : <http://www.youtube.com>

ภาพที่ 20

คำอธิบาย : การแปรแถวที่ 3 ของเหล่าพญานาค พร้อมกับยกเหล่าเทวดา-อสูร

และนางอัปสรร้ายรำแถวด้านหน้า

ที่มา : <http://www.youtube.com>

ภาพที่ 21

คำอธิบาย : เหล่าทหารยกเหล่าเทวดา-อสูรหมุนรอบตัว

และนางอัปสรร้ายรำแถวด้านหน้า

ที่มา : <http://www.youtube.com>

ภาพที่ 22

คำอธิบาย : เหล่าทหารยกเหล่าเทวดา-อสูร เคลื่อนตัวสลับกัน

พร้อมการแปรแถวของเหล่าพญานันตนครราช

ที่มา : <http://www.youtube.com>

ภาพที่ 23

คำอธิบาย : นางอัปสรเคลื่อนตัวมารับเขาพระสุเมรุ

ที่มา : <http://www.youtube.com>

ภาพที่ 24

คำอธิบาย : พญานาคโอบรัดเขาพระสุเมรุ พร้อมทั้งการรำร่ายของนางอัปสร

ที่มา : <http://www.youtube.com>

ภาพที่ 25

คำอธิบาย : พญานาคโอบรัดและเคลื่อนตัวรอบเขาพระสุเมรุ

ที่มา : <http://www.youtube.com>

ภาพที่ 26

คำอธิบาย : พญานาคพันไฟไปยังกระถางคบเพลิง

ที่มา : <http://www.youtube.com>

จากการแสดงชุดกวนเกษียรสมุทร จะพบกระบวนทำนาฏศิลป์ไทยที่มีความหมาย และยังพบเทคนิคของการออกแบบที่ผู้กำกับการแสดงได้กำหนดไว้ เช่น เทคนิคการยกตัว ที่เปรียบเสมือนเป็นการให้ความสำคัญและยกย่องนาฏศิลป์ไทย ซึ่งการยกตัวจะมีความแตกต่างจากการขึ้นลอยของโขน นอกจากนี้ยังมีการเคลื่อนที่หรือเคลื่อนไหวเป็นคลื่น (wave) และยังให้ความสำคัญของการจัดวางตำแหน่งหรือการแปรแถว โดยผู้กำกับการแสดงได้คำนึงถึงพื้นที่ในสนาม ซึ่งได้จัดวางการแปรแถวให้มีลักษณะคล้ายกับลำตัวของพญานาคที่เคลื่อนไหวไปบนผิวน้ำ การแปรแถวในการแสดงชุดนี้เป็น การนำเสนอทางด้านภาพ เพื่อให้ผู้ชมได้เกิดจินตนาการที่คล้อยตามไปกับการแสดงเหล่านั้น

การแสดงชุดที่ 2 ดุลยภาพแห่งความกลมกลืน

ลักษณะลีลาท่าเต้นในช่วงแรกนี้จะเริ่มให้นักแสดงที่แทนกลุ่มสี่แต่ละสี่เดินออกมา

เป็นกลุ่มก้อนของสีนั้นๆและกางร่มกลุ่มสีต่างๆ การใช้ร่มสีต่างๆตามกลุ่มสีนั้นทำให้ผู้ชมได้เห็นภาพของกลุ่มสีที่มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น และขณะเดียวกันก็มีนักแสดงที่นำอุปกรณ์ขาตั้งร่มใหญ่ ออกมาวางตามตำแหน่งที่ผู้กำกับได้กำหนดไว้ จะมีนักแสดงที่นำขาตั้งร่มใหญ่ออกมาทั้งลีลาการเต้นและรำด้วยการค้นสดหรือ Improvisation เมื่อนักแสดงกลุ่มสีต่างๆกางร่มมาถึงกลางสนามแล้ว กลุ่มสีต่างๆจึงเดินกลับเข้าไปที่ประตูของตนเอง ผู้กำกับการแสดงได้กำหนดไว้ว่าเป็นการเคลื่อนไหวหรือการเคลื่อนไหวของกลุ่มต่างๆ และจะเกิดการผสมสีเข้าด้วยกันตอนจบ โดยเรียงจาก สีเหลือง สีเขียว สีแดง สีชมพู สีฟ้า สีม่วง สีส้ม ซึ่งผู้วิจัยจะอธิบายถึงนาฏยลีลา รวมทั้งการแปรแถวของแต่ละกลุ่มสี เพื่อให้เกิดความเข้าใจและชัดเจนมากที่สุดดังนี้

สีเหลือง

ลักษณะนาฏยลีลาทำให้นักแสดงกลุ่มสีเหลืองจะวิ่งเข้ามาสู่สนามด้วยนักแสดงที่ถือร่มเล็กและร่มใหญ่วิ่งออกมาเป็นแถวหน้ากระดาน นักแสดงร่มเล็กจะวิ่งออกมาด้วยการเก็บร่มเล็กไว้ที่ด้านขวาข้างลำตัว มือขวาจับด้ามร่ม มือซ้ายจับที่ตัวด้ามร่ม เมื่อวิ่งออกมาเป็นแถวหน้ากระดานแล้วนักแสดงจะกางร่มทีละคนหรือเป็นคลื่น (wave) และแบ่งนักแสดงออกเป็น 5 คนต่อ 1 กลุ่ม ยืนตามตำแหน่งของตนเองที่กำหนดไว้

การแปรแถว

การออกแบบทำในรูปแบบที่ 1 คนที่ 1 และ 2 นั่งลงหันร่มมาไว้ด้านหน้าพร้อมหมุนร่ม คนที่ 3 และ 5 หันร่มเฉียงออกด้านนอกพร้อมหมุนร่ม คนที่ 4 ยืนยกร่มขึ้นสุดแขน

รูปแบบที่ 1

⑤ ④ ③

① ②

*** ① แสดงถึงคนนั่ง ***

*** ② แสดงถึงคนยืน ***

การออกแบบท่าในรูปแบบที่ 2 คนที่ 1 นั่งยกร่มขึ้นด้านหลัง คนที่ 2 ยืนหันร่มออกด้านข้าง คนที่ 3, 4 และ 5 ยืนยกร่มขึ้นด้านหลัง

รูปแบบที่ 2

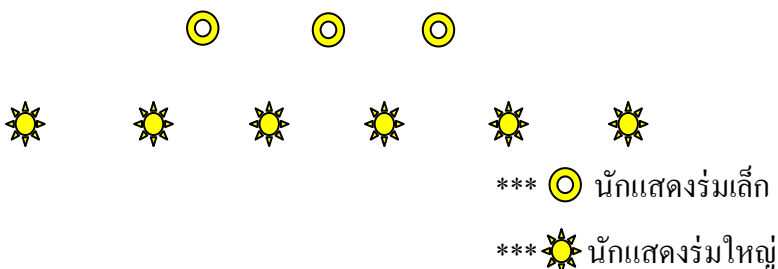

*** ① แสดงถึงคนนั่ง ***

*** ② แสดงถึงคนยืน ***

ส่วนนักแสดงที่ถือร่มใหญ่จะยืนด้านหลังนักแสดงที่ถือร่มเล็ก โดยจะแบ่งนักแสดงออกเป็น นักแสดงร่มเล็ก 5 คนต่อ 1 ร่มใหญ่ ซึ่งการแปรแถวจะทำรูปแบบแถว 2 รูปแบบ ดังที่กล่าวมา

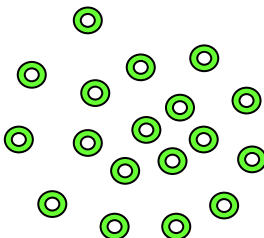
เมื่อนักแสดงกลุ่มสีเหลืองแสดงแถวหน้ากระดานเสร็จแล้ว จึงวิ่งลงไปตามกลางสนามตั้งแถวหน้ากระดานด้านหลังตามแนวขาตั้งร่มด้านหลัง

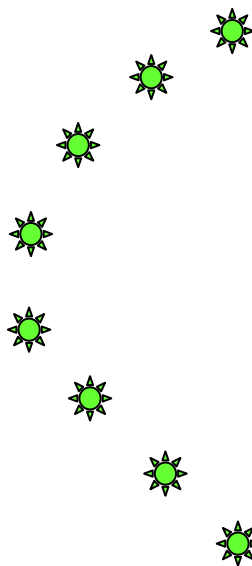
สีเขียว

ลักษณะนาฏยลีลาทำให้นักแสดงกลุ่มสีเขียวจะวิ่งเข้ามาสู่สนาม โดย นักแสดงที่ถือร่มเล็กและร่มใหญ่วิ่งออกมาแปรแถวเป็นรูปก้นหอย นักแสดงร่มเล็กจะวิ่งออกมาด้วยการเก็บร่มเล็กไว้ที่ด้านขวาข้างลำตัว มือขวาจับด้ามร่ม มือซ้ายจับที่ก้านร่ม เมื่อวิ่งออกมาเป็นก้นหอยแล้วนักแสดงจะกางร่มทีละคนหรือเป็นคลื่น (wave) โดยเริ่มจากด้านในออกมาสู่ด้านนอก เมื่อกางร่มครบทุกคนแล้วต้องหุบร่มแล้วจึงเริ่มกางร่มใหม่อีกครั้งหนึ่ง โดยเป็นการทำท่าในลักษณะเดิม

การแปรแถว วิ่งโค้งออกมาแล้วปิดเป็นรูปก้นหอย

เมื่อนักแสดงกลุ่มสีเขียวแสดงเสร็จ ปลาแถวจึงวิ่งอ้อมไปนั่งได้ร่มใหญ่

*** นักแสดงร่มเล็ก

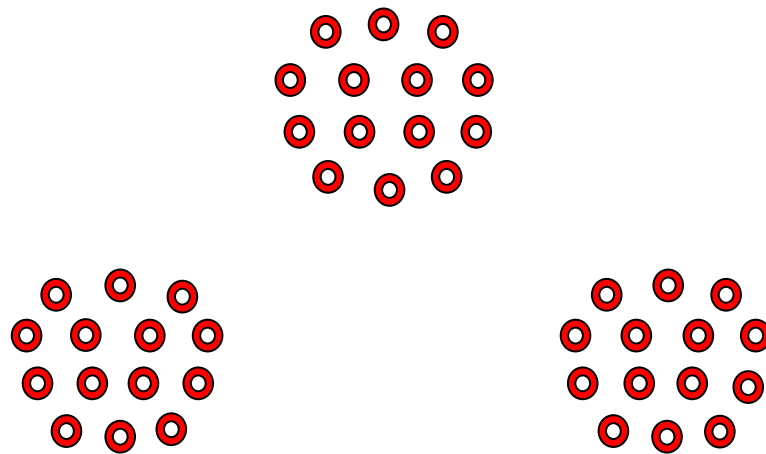
*** นักแสดงร่มใหญ่

สีแดง

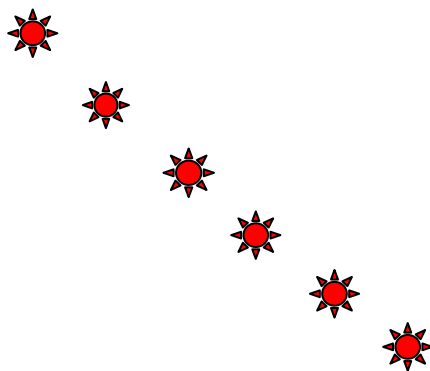
ลักษณะนาฏยลีลาทำให้นักแสดงกลุ่มสีแดงจะวิ่งเข้ามาสู่สนามด้วยนักแสดงที่ถือร่มเล็กและร่มใหญ่วิ่งออกมาเป็นแถวและแบ่งกลุ่มออกเป็น 3 กลุ่ม นักแสดงร่มเล็กจะวิ่งออกมาด้วยการเก็บร่มเล็กไว้ที่ด้านหลังข้างลำตัว มือขวาจับด้ามร่ม มือซ้ายจับที่ตัว ก้านร่ม เมื่อวิ่งออกมา

เป็น 3 กลุ่มแล้วนักแสดงจึงนั่งลงและกางร่มทีละคนหรือเป็นคลื่น (wave) เริ่มจากด้านในออกมาสู่ด้านนอก เมื่อกางร่มครบทุกคนแล้วทุกคนจึงยืนขึ้นหมุนตัวพร้อมกับถือร่มไว้

การแปรแถว ริงออกมาแบ่งเป็นกลุ่ม 3 กลุ่ม

เมื่อนักแสดงกลุ่มสีแดงแสดงเสร็จแล้วริงเฉียงขนานไปนั่งใต้ร่มใหญ่

*** นักแสดงร่มเล็ก

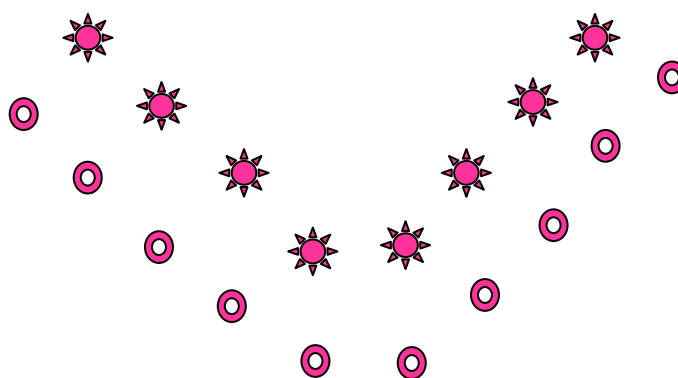
*** นักแสดงร่มใหญ่

สีชมพู

ลักษณะนาฏยลีลาทำให้นักแสดงกลุ่มสีชมพูจะริงเข้ามาสู่สนามด้วยนักแสดงที่ถือร่มเล็กและร่มใหญ่ ริงออกมาเป็นแถวคล้ายตัววี(V) นักแสดงร่มเล็กจะริงออกมาด้วยการเก็บร่มเล็กไว้ที่ด้านขวาข้างลำตัว มือขวาจับค้ำร่ม มือซ้ายจับที่ตัวก้านร่ม เมื่อถึงตำแหน่งของตนจึงกาง

ร่วมขยับขึ้นด้านบน โดยการกางรุ่มนั้นจะทำให้ทุกคนหรือเป็นคลื่น (wave) เมื่อกาง รุ่มครบทุกคนแล้ว นักแสดงทุกคนจึงหมุนรุ่มพร้อมกัน

การแปรแถว ริงออกมาเป็นลักษณะรูปตัววี (V)

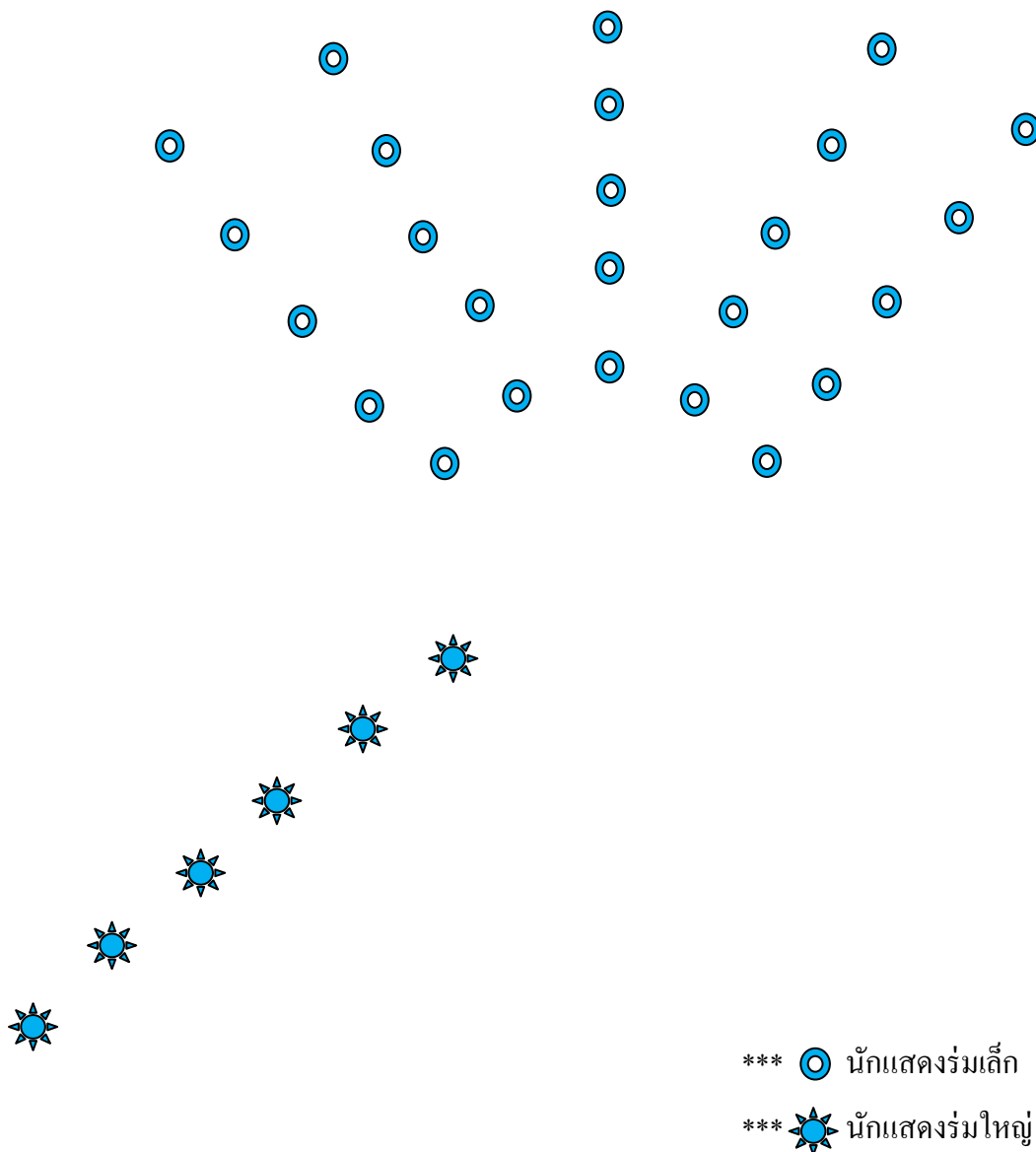
*** ○ นักแสดงรุ่มเล็ก

*** ☆ นักแสดงรุ่มใหญ่

สีฟ้า

ลักษณะสีลาทำให้นักแสดงกลุ่มสีฟ้าจะวิ่งเข้ามาสู่สนามด้วยนักแสดงที่ถือ รุ่มเล็ก และรุ่มใหญ่ นักแสดงที่ถือรุ่มเล็ก จะวิ่งเข้ามาตรงกลางสนาม แล้วจึงปรับแถว เป็นครึ่งวงกลม พร้อมกับปรับแถวเป็นแฉกออกไปให้มีลักษณะคล้ายกับรัศมี เมื่อปรับแถวเรียบร้อยแล้ว จึงกางรุ่ม ขึ้นด้านบนให้เหนือศีรษะ และเมื่อแสดงเสร็จแล้ว นักแสดงที่ถือรุ่มเล็กจะวิ่งเข้าประจำที่ที่รุ่มใหญ่ ของตนเอง ส่วนนักแสดงที่ถือรุ่มใหญ่นั้นจะ ริงออกมาเป็นแถว เฉียงอยู่ทางด้านขวา ของสนาม นักแสดง ซึ่งอยู่ฝั่งเดียวกันกับกลุ่ม สีแดง โดยจะตั้งแถวเฉียงด้านหน้าของกลุ่มสีแดง

การแปรแถว วิ่งออกมาเป็นแถวลักษณะเป็นรัศมี

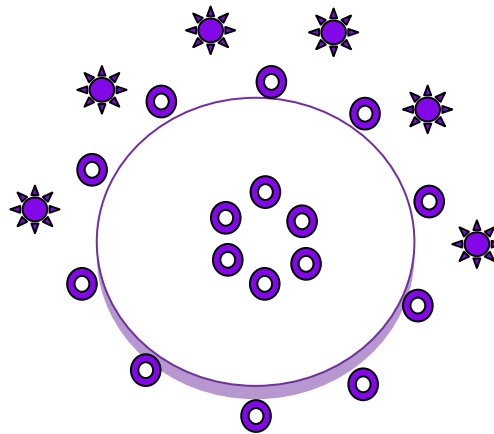

สีม่วง

ลักษณะนาฏยลีลาทำให้นักแสดงกลุ่มสีม่วงจะวิ่งเข้ามาสู่สนามด้วยนักแสดงที่ถือร่มเล็กและร่มใหญ่ วิ่งออกมาเป็นแถววงกลม นักแสดงร่วมเล็กจะวิ่งออกมาด้วยการเก็บร่มเล็กไว้ที่ด้านขวาข้างลำตัว มือขวาจับด้ามร่ม มือซ้ายจับที่ตัวก้านร่ม โดยจะแบ่งนักแสดงออกเป็น 2 ส่วนด้วยกัน ซึ่งนักแสดงส่วนที่ 1 จะวิ่งรวมเข้าไปกางร่มภายในวงกลม นักแสดงส่วนที่ 2 จะยังคงอยู่

ขึ้นทางร่มอยู่ภายนอก เปรียบเสมือนกับการแปรแถวเป็นวงกลม 2 วงด้วยกัน ซึ่งนักแสดงส่วนที่ 1 และ 2 จะสลับกันวิ่งเข้าและออกภายในวงกลมนี้

การแปรแถว วิ่งออกมาเป็นวงกลม

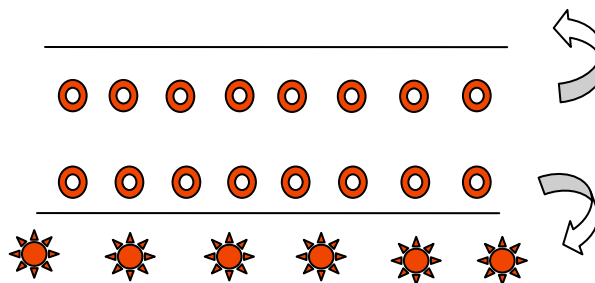
*** ○ นักแสดงร่มเล็ก

*** ☆ นักแสดงร่มใหญ่

สี่สั้ม

ลักษณะนาฏยลีลาทำเต้นนักแสดงกลุ่มสี่สั้มจะวิ่งเข้ามาสู่สนามด้วยนักแสดงที่ ถือ ร่มเล็กและร่มใหญ่ นักแสดงร่มเล็กจะวิ่งออกมาเป็นแถวหน้ากระดาน 2 แถว แล้วนักแสดงจะวิ่ง แทรกกันขึ้นไปตามลำดับ เมื่อวิ่งแทรกขึ้นไปก็จะกางร่มทันที ส่วนนักแสดงที่ถือร่มใหญ่จะวิ่ง ออกมาทางร่มที่บริเวณด้านหน้าทางฝั่งซ้ายของสนามนักแสดง

การแปรแถว วิ่งออกมาเป็นแถวหน้ากระดาน 2 แถว

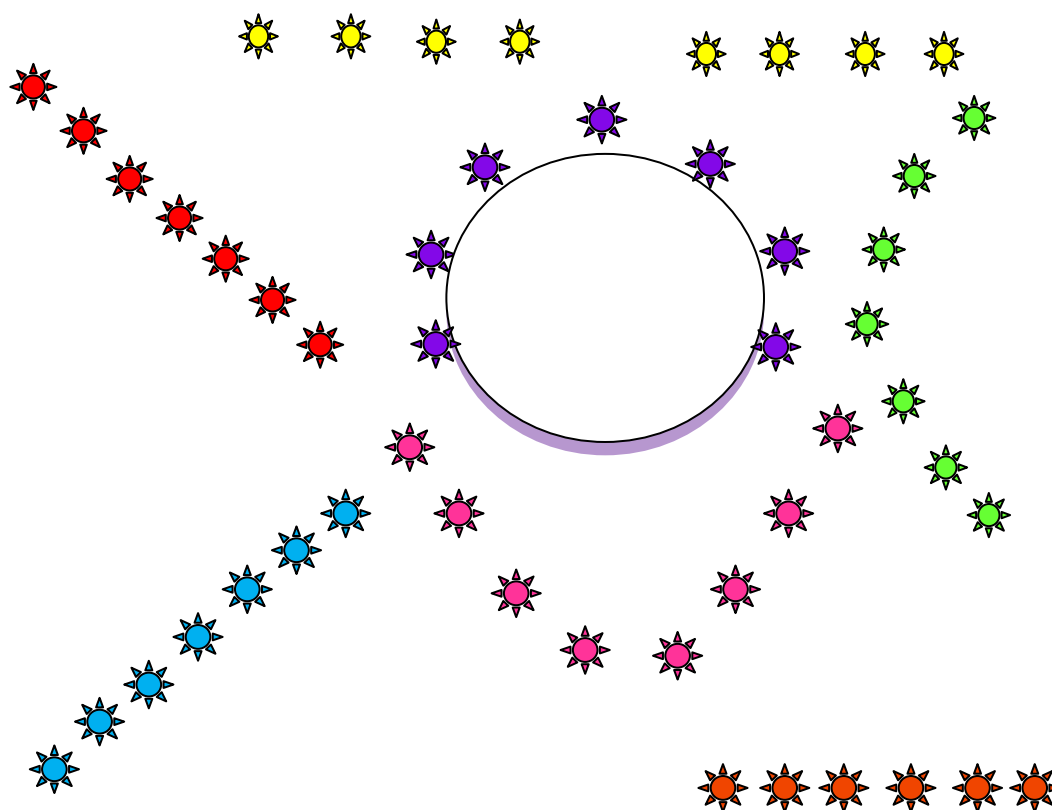

*** ○ นักแสดงร่มเล็ก

*** ☆ นักแสดงร่มใหญ่

เมื่อสี่สัปดาห์ทำการแสดงเสร็จเรียบร้อยแล้วนั้น นักแสดงทุกกลุ่มก็จะเริ่มทำการแสดง
กลุ่มสี่ของตนใหม่อีกครั้ง

ภาพรวมการแปรแถวของตำแหน่งร่วมใหญ่สี่ต่างๆ

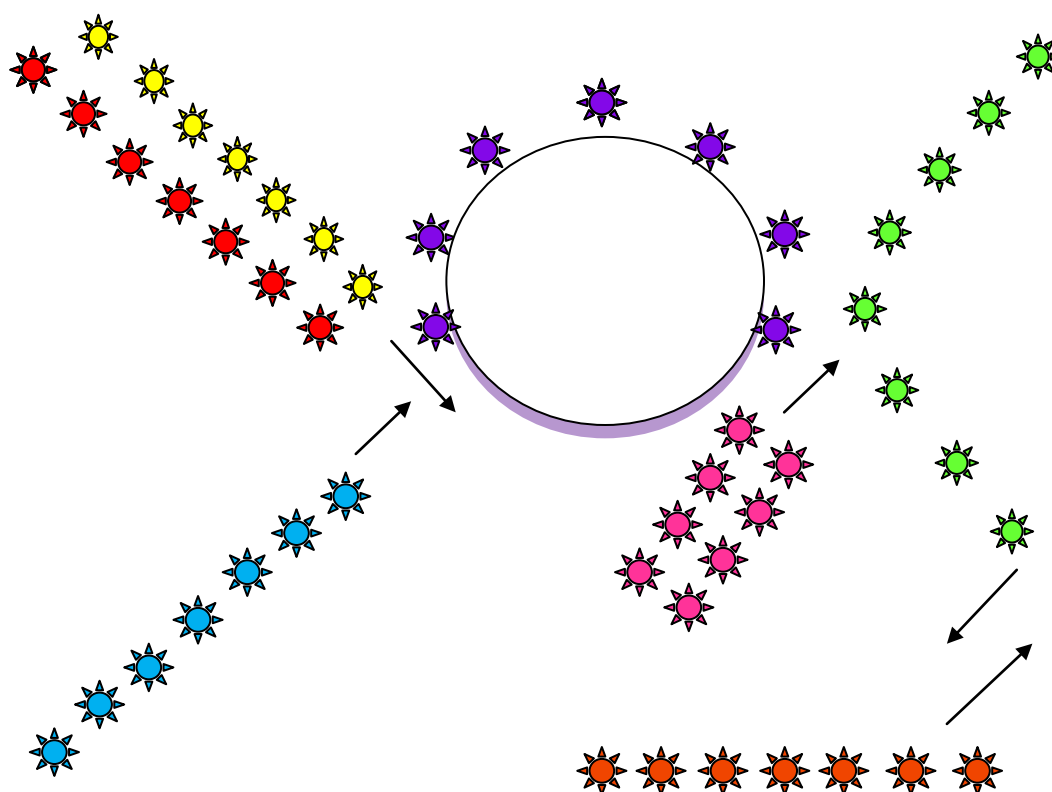

นักแสดงนาฏยศิลป์ได้วิ่งออกมาแสดง พร้อมกับใช้เสื้อเป็นอุปกรณ์ประกอบการ
เต้นรำ ซึ่งการเต้นรำของการใช้เสื้อนี้ ผู้กำกับการแสดงจะให้ความเป็นอิสระของนักแสดง
โดยปล่อยให้นักแสดงด้นสด(Improvisation) ซึ่งเป็นการปล่อยให้นักแสดงคิดค้นกระบวนท่าที่เป็น
เอกลักษณ์ของแต่ละบุคคล โดยไม่ต้องมีการเลือกกระบวนท่าที่เหมือนกัน แต่การแสดงนาฏยลีลา
ที่ไม่เหมือนกันนั้นสามารถ ทำให้การแสดง ปรากฏออกมา ได้อย่างน่าตื่นตา ไม่เกิดความน่าเบื่อ
และจะทำให้ผลงานนั้นออกมาน่าสนใจยิ่งขึ้น ดังที่ผู้กำกับการแสดงกล่าวว่า การด้นสดเป็นการ

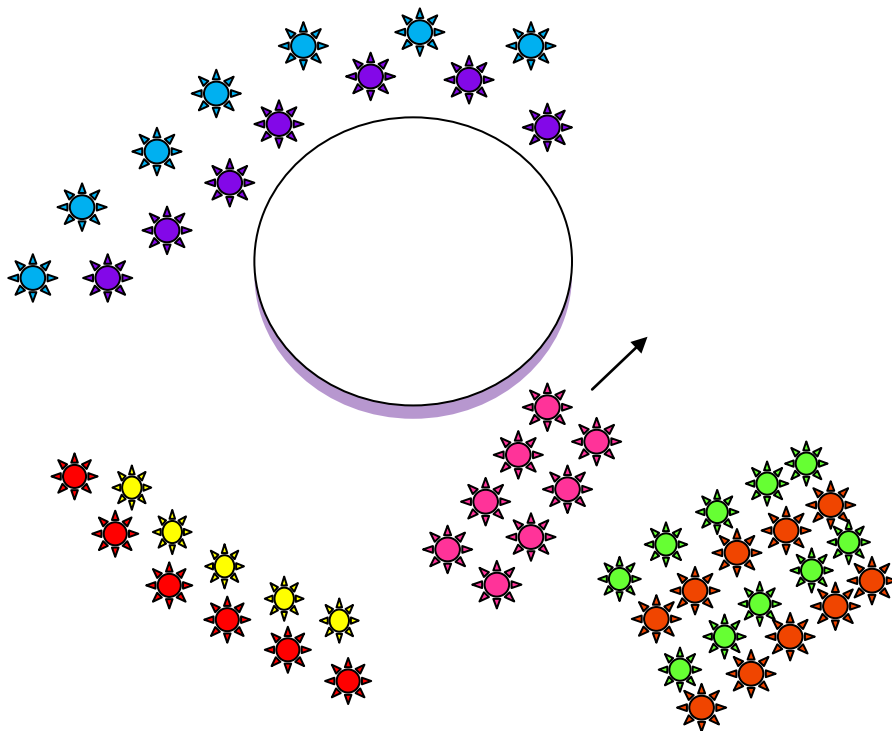
แสดงนาฏยลีลาที่มีความเป็นธรรมชาติ ดูแล้วเกิดความรู้สึกมีชีวิต ดูน่าสนใจ หากจะเปรียบเทียบกับวิทยาศาสตร์ จะไม่มีสูตรใดๆ ล้วนแต่เป็นความงามที่เกิดจากความบังเอิญอย่างแท้จริง⁴

เมื่อนักแสดงนาฏยศิลป์นำสื่อเข้ามาวางตรงกลางสนามเป็นวงกลมเป็นที่เรียบร้อย นักแสดงนาฏยศิลป์จะเคลื่อนตัวเข้าไปเต้นบัลเลต์ในวงตรงกลาง และขณะนั้นกลุ่มสีทุกสีจะค่อยๆ เดินสวนกันเปรียบเสมือนเป็นการผสมสี เพื่อหล่อหลอมให้ทุกสีกลายเป็นรงไตรงรงค์ สะท้อนให้เห็นถึงความกลมเกลียวเป็นหนึ่งเดียวกัน ซึ่งสามารถดูลักษณะการผสมสีดังภาพต่อไปนี้

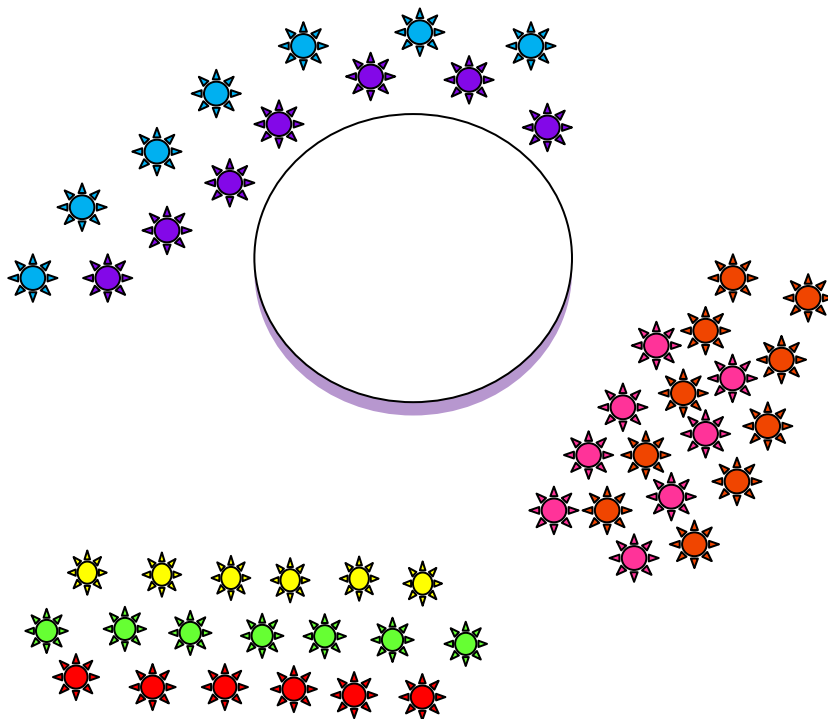

⁴ สัมภาษณ์ นราพงษ์ จรัสศรี, หัวหน้าภาควิชานาฏยศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 16 ธันวาคม 2554.

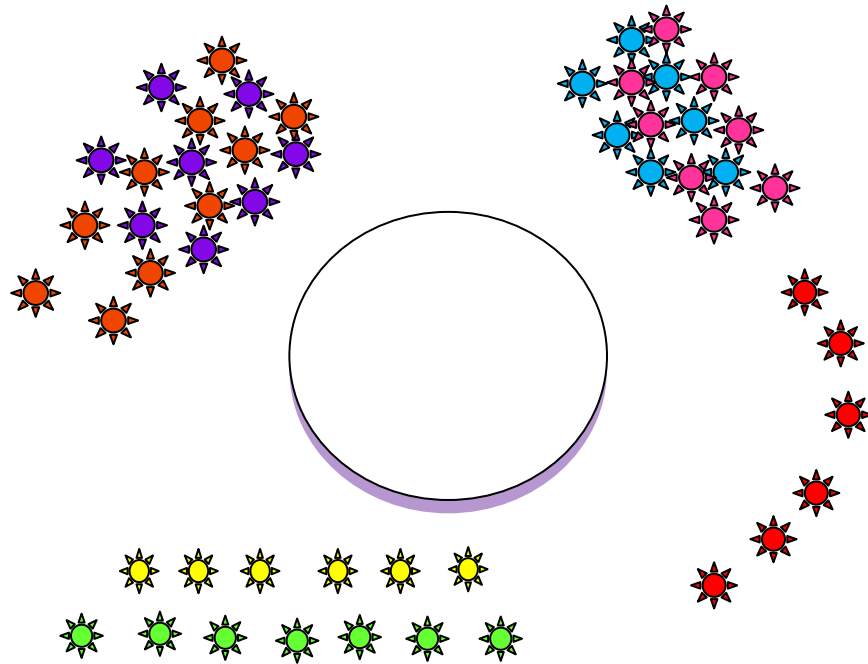
การผสมสีขั้นที่ 1

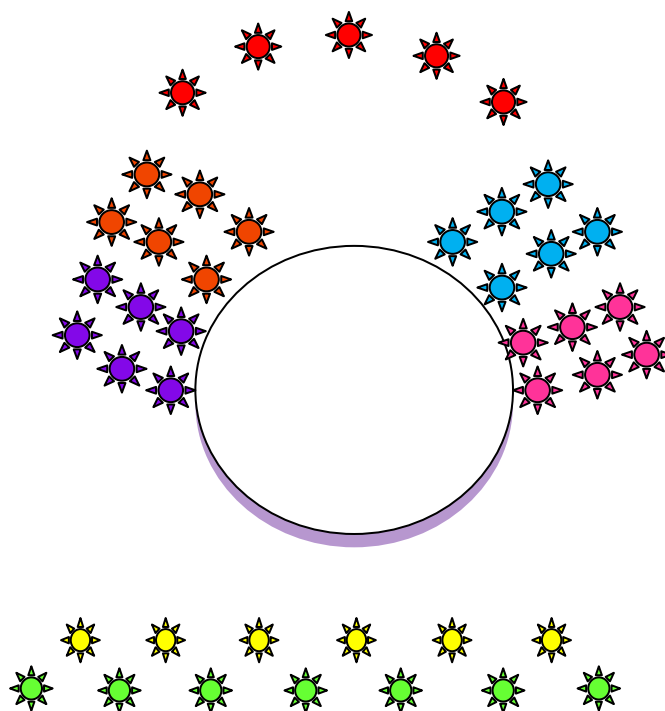
การผสมสีขั้นที่ 2

การผสมสีขั้นที่ 3

การผสมสีขั้นที่ 4

การเดินผสมสีนั้นจะขึ้นอยู่กับตำแหน่งของแต่ละกลุ่มสีว่าอยู่ใกล้กันมากเพียงใด ผู้กำกับการแสดงจะนำสีที่อยู่ใกล้เคียงกันเดินสวนกันก่อน เพื่อความเป็นระเบียบสวยงาม และการเดินผสมสีนี้จะมีใช่เป็นการเดินผสมสีเพียงแค่ 2 สีเท่านั้น บางครั้งผู้กำกับการแสดงยังผสมสีทั้ง 3 สี หลอมรวมเข้าด้วยกัน ซึ่งแนวคิดนี้จะสะท้อนได้ว่า ศิลปะไม่มีสิ่งใดที่ตายตัว เพียงแค่เรานึกถึงธรรมชาติว่าสีแต่ละสีจะหลอมรวมกันนั้น ไม่จำเป็นที่จะต้องใช้เพียงแค่ 2 สีเท่านั้น แต่ยังสามารถใช้สีที่สีก็ได้ผสมกันตามความคิดหรือรสนิยมของศิลปิน อย่างไรก็ตาม ผลงานชิ้นนั้นจะต้องก่อให้เกิดความสวยงาม ซึ่งการสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะนั้น จะขึ้นอยู่กับ รสนิยมของศิลปิน ตามแต่ละบุคคล

ผู้กำกับการแสดงได้กำหนดให้นักแสดงนาฏศิลป์บัลเลต์ แสดงเป็นลักษณะการเต้นคู่ พาเดอเดอซ์ (Pas de deux) การเต้นคู่ของนาฏศิลป์บัลเลต์เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด ซึ่ง ลักษณะการเต้นคู่ที่ดีมิใช่เฉพาะการเต้นของฝ่ายหญิงเท่านั้น แต่การเต้นคู่จะต้องมีคู่ที่เหมาะสมให้ความสนับสนุน (Supported) โดยให้เธอสามารถลอยขึ้นไปกลางอากาศได้ไกลมากกว่าเดิม⁵ ลักษณะการเต้นคู่ของนาฏศิลป์บัลเลต์นั้น ฝ่ายหญิงสามารถทำท่าเต้นให้ตรงตามเทคนิคการเต้นบัลเลต์ได้ทุกกระบวนท่า แต่ฝ่ายชายจะคอยเป็นผู้ที่ให้ความสนับสนุน (Supported) ซึ่งลักษณะการเต้นคู่ของการแสดงพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์ เป็นกระบวนท่าเต้นคู่ที่ได้ถูกสร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่ บางครั้งไม่ได้มี ชื่อท่าเต้นคู่ไปเสียทั้งหมด สามารถกล่าวได้ว่าเป็นลักษณะการเต้นในรูปแบบของร่วมสมัย (Contemporary Dance)⁶

---

⁵ Anton Dolin, Pas de deux The Art of Partnering. (New York : Dover Publications, 1969), p 9.

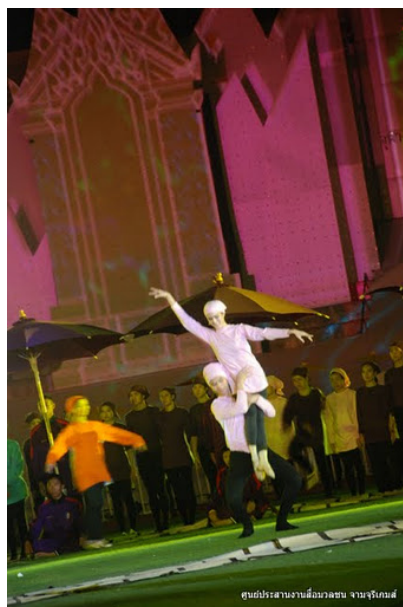
⁶ สัมภาษณ์ นราพงษ์ จรัสศรี , หัวหน้าภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 3 เมษายน 2555.

ภาพที่ 27

คำอธิบาย : ลักษณะการเต้นคู่ในแบบต่างๆ

ที่มา : http://www.chamchurigames38.chula.ac.th/Press/press_pic.html#open1

ภาพที่ 28

คำอธิบาย : ลักษณะการเต้นคู่

ที่มา : http://www.chamchurigames38.chula.ac.th/Press/press_pic.html#open1

ภาพที่ 29

คำอธิบาย : ลักษณะการเต้นคู่

ที่มา : http://www.chamchurigames38.chula.ac.th/Press/press_pic.html#open1

เมื่อนักแสดงนาฏย ศิลป์เต้นบัลเลต์เรียบร้อยแล้วจึง วงเวียนเคลื่อนที่ออกไปจากสนาม นักแสดงนาฏยศิลป์ไทย เข้าไปแสดง ใน วงกลมที่มีเสื้อล้อมรอบแทน การแสดงนาฏยศิลป์ไทย ในตอนนี้ เป็นการนำเสนอกระบวนท่ารำคู่ ซึ่งได้นำการรำคู่ใน รูปแบบนาฏยศิลป์ไทยมาตรฐาน (Thai Classical Dance) มาประยุกต์ใช้ นอกจากนี้ยังมีการประยุกต์ในเรื่องของเครื่องแต่งกาย และรูปแบบแถวการจัดวางตำแหน่งของนักแสดง สมทบ เพื่อให้ผู้ชมสามารถมองภาพได้อย่าง ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ดังนั้นการแสดงในชุดนี้จึงเป็นการแสดงนาฏยศิลป์ไทยประยุกต์ และการแสดง ในชุดนี้ยังสะท้อนให้เห็นถึง ศิลปะการรำรำคู่ ของนาฏยศิลป์ไทย ซึ่งจะสังเกตได้ว่า การรำคู่ของ นาฏยศิลป์ไทย จะมีลักษณะที่เรียบง่าย ไม่มีการยกหรือการกระโดดอย่างเช่นนาฏยศิลป์ตะวันตก เนื่องจากว่านาฏยศิลป์ไทยเป็นศิลปะที่มีจารีตที่มีความสอดคล้องกับสังคมไทย ซึ่งฝ่ายหญิงจะต้อง มีความรักนวลสงวนตัว หากฝ่ายชายมาแตะเนื้อต้องตัว ก็จะแสดงกิริยาที่สะบัดมือและแขนออก

ทันที และนอกจากนี้การแสดงในชุดนี้ยังสะท้อนการนำเสนอเรื่องราวของความรัก ได้อย่างชัดเจน
ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวความคิดของการแสดงในเรื่องคุณภาพแห่งความกลมกลืน

ภาพที่ 30

คำอธิบาย : ท่าโลม เป็นท่าลักษณะการรำคู่นาฏยศิลป์ไทย

ที่มา : <http://www.youtube.com>

ภาพที่ 31

คำอธิบาย : การประยุกต์แถวของนักแสดงสมทบ

ที่มา : <http://www.youtube.com>

นอกเหนือไปจากการรำคู่ที่เป็นการแสดงในรูปแบบนาฏศิลป์ไทยประยุกต์แล้ว นั้น ยังคงปรากฏการแสดงในรูปแบบนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยขึ้นมาอีกหนึ่งชุดการแสดง ซึ่งการแสดงในชุดนี้ผู้กำกับการแสดงได้กำหนดโจทย์และเงื่อนไข ให้กับนิสิตนักแสดงนาฏศิลป์ไทยในการประดิษฐ์ท่ารำ โดยให้เกิดความกลมกลืนของ กระบวน ท่านาฏศิลป์ไทยและนาฏศิลป์ตะวันตก สามารถสร้างสรรค์ให้เกิดมโนภาพทางด้านการจัดวาง ที่สอดคล้องกับรูปทรงทางศิลปะ เช่น การจัดวางแถวเป็นเส้นตรง วงกลม และการกระจายตำแหน่งให้อยู่บนบริเวณที่ผู้กำกับการแสดงกำหนด ซึ่งการใช้พื้นที่ในการแสดงเป็นสิ่งที่ควรคำนึงอย่างยิ่ง เพราะเนื่องจากการแสดงจำเป็นจะต้องกระจายตำแหน่งให้เกิด ความสมดุลกัน ควรใช้พื้นที่ให้เกิด ความคุ้มค่ามากที่สุด โดยเฉพาะการแสดงกลางสนามเช่นนี้ ควรใช้พื้นที่ที่ได้ถูกกำหนดไว้ให้คุ้มค่า เพื่อเป็นการกระจายสายตาของผู้ชม ซึ่งจะสามารถทำให้ผู้ชมได้ชมภาพการ แสดงได้อย่างชัดเจน เกิดมโนภาพ ที่สวยงามขึ้น และจะนำไปสู่การเกิดสุนทรียภาพได้

เมื่อนักแสดงนาฏศิลป์ไทยแสดงในวงกลมที่มีเส้นล้อมรอบแล้วนั้น นักแสดงจะเริ่มเคลื่อนที่ออกมาแสดงด้านหน้าวงกลม ซึ่งการแสดงในชุดนี้ควรคำนึงให้เห็นถึงการสอดแทรก ความรื่นเริง เพื่อแสดงให้เห็นถึงการเฉลิมฉลอง และจะสามารถนำไปสู่การแสดงในชุดที่ 3 พระบารมีปกเกล้าเหล่าประชาได้อย่างต่อเนื่อง หลังจากที่นักแสดงนาฏศิลป์ไทยเคลื่อนที่ออกมาแสดงด้านหน้าวงกลมนั้น นักแสดงร่วมจะเคลื่อนตัวเข้าไปแทนที่ด้านในวงกลม โดยจะมีริมสีเหลือง สีม่วง สีฟ้า สีชมพู ซึ่งจะแปรอักษรเป็นตัวเลข 84 ที่แสดงถึงพระชนมายุครบ 84 พรรษาขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช

ภาพที่ 32

คำอธิบาย : การจัดวางแถวเป็นเส้นตรงในพื้นที่วงกลม โดยคำนึงถึงรูปทรงทางศิลปะ

ที่มา : <http://www.youtube.com>

ภาพที่ 33

คำอธิบาย : การกระจายตำแหน่งให้เต็มพื้นที่ภายในวงกลม

ที่มา : <http://www.youtube.com>

เมื่อเห็นภาพการจัดวางตำแหน่งแฉกต่างๆแล้วนั้น ผู้วิจัยจะกล่าวถึงกระบวนการทำนาฏศิลป์ที่ปรากฏในการแสดงนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยในชุดดังกล่าวนี้

ภาพที่ 34

คำอธิบาย : ปรับท่ามาจากท่าฝึกหัดโจน

ที่มา : ผู้วิจัย

รูปภาพที่ 35

คำอธิบาย : ปรับท่ามาจากท่าบังพระสุริยา เคลื่อนที่ในลักษณะคล้ายกับน้ำพุ

ที่มา : ผู้วิจัย

ภาพที่ 36

คำอธิบาย : การวิ่งวนเข้าหาคู่ของตนเอง

ที่มา : ผู้วิจัย

ภาพที่ 37

คำอธิบาย : การปรับท่าให้มีลักษณะคล้ายกับท่าบัวชูฝัก

ที่มา : ผู้วิจัย

ภาพที่ 38

คำอธิบาย : การปรับท่าหมุนตัวในระดับที่ต่ำ

ที่มา : ผู้วิจัย

ภาพที่ 39

คำอธิบาย : การปรับท่าจากรำไทยมาตรฐานที่ให้ความหมายถึงความสุข

ที่มา : ผู้วิจัย

ภาพที่ 40

คำอธิบาย : การใช้ท่าทางนอนเป็นท่าเชื่อมในการแปรแถว

ที่มา : ผู้วิจัย

ภาพที่ 41

คำอธิบาย : การใช้ท่าจับไขว้กันลักษณะคล้ายกับท่ารักในระดับต่ำ

ที่มา : ผู้วิจัย

ภาพที่ 42

คำอธิบาย : การปรับท่าพิสมัยเรียงหมอนให้อยู่ในระดับที่สูงขึ้น

ที่มา : ผู้วิจัย

ภาพที่ 43

คำอธิบาย : การปรับท่าเดินมาจากท่าเดินของรำมาตรฐาน

ที่มา : ผู้วิจัย

ภาพที่ 44

คำอธิบาย : การปรับท่าที่มาจากลักษณะภาพพับหลังนารายณ์บรรทมสินธุ์

ที่มา : http://www.chamchurigames38.chula.ac.th/Press/press_pic.html#open1

จากกระบวนการที่กล่าวมาข้างต้นสามารถวิเคราะห์ได้ว่า กระบวนการทั้งหมดที่ได้สร้างสรรค์ขึ้นมา นั้น เป็นกระบวนการที่ดัดแปลงหรือปรับเปลี่ยนกระบวนการมาจากท่ารำไทยมาตรฐาน แต่ได้สร้างสรรค์ลวดลายของกระบวนการให้มีความแปลกตามากขึ้น เช่น ท่าบัวชูฝัก มีการเปลี่ยนตำแหน่งของมือตั้งวง ซึ่งจากเดิมมือตั้งวงจะอยู่ระดับชายพกของผู้รำ แต่การปรับท่าในการแสดงนี้ มือตั้งวงจะอยู่ใต้ศอกของมืออีกข้างหนึ่ง นอกจากนี้ยังพบการปรับท่าจากรำไทยมาตรฐานอีกหลากหลายท่าที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นไม่ว่าจะเป็น ท่าพิสมัยเรียงหมอน ท่าเดิน เป็นต้น ในการสร้างสรรค์กระบวนการรำในการแสดงชุดนี้ยังคงคำนึงถึงหลักการรำ ของกระบวนการนาฏศิลป์ไทย โดยการประดิษฐ์ท่ารำจะต้องคำนึงถึงท่าหลัก ท่าเชื่อม และท่ารับ แต่ในการแสดงชุดนี้ปรากฏกระบวนการท่าหลักและท่าเชื่อม ซึ่งท่ารับจะไม่ปรากฏ เนื่องจากการรำท่ารับส่วนมากจะปรากฏในเพลงชมตลาด เพลงจุลฉายและเพลงแม่ศรีเท่านั้น ซึ่งผู้วิจัยจะกล่าวอธิบายถึงท่าหลักและท่าเชื่อมดังนี้

ท่าหลัก หมายถึง ท่ารำที่เป็นแม่ท่าหรือเป็นท่ารำที่ให้ความหมายของท่าได้อย่างชัดเจน อย่างเช่น ท่าพิสมัยเรียงหมอน เป็นต้น

ท่าเชื่อม หมายถึง ท่ารำที่เชื่อมจากท่ารำหนึ่งสู่ท่ารำหนึ่งหรือเป็นท่ารำที่เชื่อมระหว่างท่าหลักนั่นเอง อย่างเช่น ท่านางนอน เป็นต้น

การสร้างสรรค์กระบวนการทำขึ้นมาใหม่นั้น เป็นสิ่งที่ผู้สร้างสรรค์ควรคำนึงถึงความหมายหรือการตีความของแต่ละกระบวนการทำด้วยเช่นกัน เพราะเนื่องจากทำมาตรฐานในแต่ละกระบวนการทำย่อมมีความหมายที่แตกต่างกันไป ซึ่งการปรับเปลี่ยนกระบวนการทำจึงมีความจำเป็นที่จะต้องคำนึงถึงความหมายของทำำ เพื่อให้มีความถูกต้องตามจารีตของนาฏศิลป์ไทย ในการคำนึงถึงจารีตนาฏศิลป์ไทยเป็นสิ่งที่ผู้สร้างสรรค์ผลงานควรให้ความสำคัญ หากผู้สร้างสรรค์ผลงานไม่คำนึงถึงจารีตในการสร้างสรรค์กระบวนการทำำหรือใช้ทำำไม่ตรงกับความหมาย ก็จะทำให้ความหมายของทำำนั้นผิดไปและจะทำให้ผู้สร้างสรรค์ผลงานเป็นผู้ที่ถูกดูหมิ่นได้ สิ่งเหล่านี้จึงเป็นสิ่งที่สำคัญในการปรับเปลี่ยนหรือประดิษฐ์ทำำขึ้นมาใหม่

การสร้างสรรค์กระบวนการทำขึ้นมาใหม่ นอกจากจะต้องคำนึงถึงความหมายของทำำแล้วนั้น ยังจำเป็นจะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบสำหรับการเต้นอย่างเช่น ระดับของท่า ขนาดของท่า รูปทรง ทิศทาง จังหวะ น้ำหนัก พลังในการแสดง ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะสามารถทำให้ผลงานมีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น โดยมีคำกล่าวของท่านอาจารย์สถาพร สนทอง ได้กล่าวว่า หลักของการสร้างงานจะต้องคำนึงถึงความสมดุล (Balance) ซึ่งการแสดงของไทยส่วนมากจะมีความเป็นเอกภาพเป็นหนึ่งเดียว (Unity) ทั้งนั้น แต่จะอย่างไรให้มีความหลากหลายเกิดขึ้นในการแสดงอย่างเช่น การแสดงตอนพระรามลงสรง ในตอนนั้นมีตัวละครทั้งหมด 3 ตัวละคร คือ พระราม หนุมาน และพิเภก ตัวละครในนี้มีลักษณะแตกต่างกัน ซึ่งมีทั้งพระ ยักษ์ ลิง ดังนั้นลักษณะการรำรำจึงมีความแตกต่างกันตามแต่ละประเภทของตัวละคร นอกจากการรำรำที่แตกต่างกันแล้วนั้น ยังคงมีความแตกต่างในเรื่องของดนตรี ซึ่งการแสดงในตอนนี้จะรำประกอบเพลง เต่าเห่ ในเพลงเต่าเห่จะมีการบรรเลงดนตรี และการขับร้องประสานเสียง ดังนั้นการแสดงพระรามลงสรงจึงมีความลงตัวทั้ง 3 ด้าน ทั้งด้านการรำรำของพระ ยักษ์ ลิง ทางด้านดนตรี และทางด้านการขับร้อง เป็นการแสดงที่มีความหลากหลาย แต่สามารถนำความหลากหลายมารวมกันจนเกิดเป็นเอกภาพ จึงทำให้การแสดงในตอนนี้เกิดองค์ประกอบที่สมบูรณ์⁷

⁷สัมภาษณ์ สถาพร สนทอง. ผู้เชี่ยวชาญทางด้านนาฏศิลป์ไทย กรมศิลปากร, 4 เมษายน 2555.

นอกจากการคำนึงถึงความหมายของกระบวนท่ารำแล้วนั้น การแสดงในชุดนี้ ยังคงพบการใช้เทคนิคของนาฏยศิลป์ตะวันตกเข้ามาผสมผสานจนเกิดเป็นความร่วมมือ อย่างเช่น การหดลำตัวหรือที่เรียกว่า Contraction (ตรงกับ ทฤษฎีการเต้นของมาร์ธา เกรแฮม (Martha Graham) ศิลปินโมเดิร์นด้านซัรูนที่ 1) ซึ่งการแสดงในชุดนี้จะปรากฏการหดตัวหรือการย่อตัวลงในระดับที่ต่ำสุด โดยท่ารำไทยมาตรฐานยังไม่ปรากฏกระบวนท่าลักษณะเช่นนี้ แต่ส่วนมากจะปรากฏในกระบวนท่าของการ เต้นโขนที่มีลักษณะที่คล้ายกับการเต้นร่วมสมัย และยังคงพบการกลิ้งตัวลงบนพื้นในลักษณะที่รวดเร็ว (ตรงกับ ทฤษฎีการเต้นของฮัมเฟรย์กับไวด์มัน (Humphrey, Weidman) ศิลปินโมเดิร์นด้านซัรูนที่ 1) รวมทั้งมีการเปลี่ยนทิศทางในแต่ละทิศทางของผู้เต้นแต่ละคน หรือบางครั้งอาจจะใช้เป็นท่าเชื่อในการแปรแถวหรือเปลี่ยนตำแหน่ง นอกจากนี้ยังพบท่าที่กระโดดลอยตัวหรือที่เรียกว่า Rebounce⁸ ซึ่งการแสดงชุดนี้จะปรากฏการกระโดดบ่อยครั้ง โดยมีทั้งการกระโดดช้าและเร็วต่างกัน จะปรากฏในลักษณะการแปรแถวเป็นสำคัญ มีการกระโดดทีละบุคคล(wave) และกระโดดพร้อมกัน

เมื่อการแสดงในชุดที่ 2 เสร็จสิ้นลง จะต่อเนื่องด้วยการแสดงชุดที่ 3 พระบารมีปกเกล้าเหล่าประชา โดยการรำแปรเป็นตัวอักษรเลข 84

การแสดงในชุดที่ 3 พระบารมีปกเกล้าเหล่าประชา

เป็นการแสดงเพื่อเฉลิมฉลองเนื่องในวโรกาส มหามงคล ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช มหาราช เจริญพระชนมายุครบ 7 รอบ หรือ 84 พรรษา ในปีพ .ศ. 2554 ในนามของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยครั้งที่ 38 นี้ พร้อมทั้งท่านผู้ชมทุกท่าน ร่วมถวายพระพรชัย ให้พระองค์ทรงพระเกษมสำราญ พระพลานามัยแข็งแรง อยู่คู่ปวงประชาชาวไทยไปแสนนาน

---

⁸สิริธร ศรีชลาคม , “นาฏยศิลป์ไทยร่วมสมัย : การสร้างสรรค์โดยผสมผสานนาฏยศิลป์ไทยกับนาฏยศิลป์สากลอื่น ๆ ระหว่างปี พ .ศ. 2510-2542,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต , สาขา วิชา นาฏยศิลป์ไทย ภาควิชา นาฏยศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2543), หน้า 357.

นักแสดงที่ถือร่มแปดตัวอักษรเป็นเลข 84 เรียบร้อยแล้วนั้น นักแสดงทุกคนในสนามหยุดนิ่ง หลังจากนั้นนักแสดงบัลเล่ต์เริ่มเคลื่อนไหวออกมาแสดงในสนามด้วยการเต้นสด (Improvisation) เป็นการเต้นที่มีความอิสระหรือฟรีสปิริต (Free Spirit) (ตรงกับทฤษฎีการเต้นของอิสดอรา ดันแคน (Isadora Duncan) ศิลปินโมเดิร์นด้านซรั้นบุกเบิก) และบางครั้งยังเป็นการแสดงพลังออกมาในรูปแบบของแต่ละคน เพื่อให้เห็นความเป็นธรรมชาติของแต่ละคน (ตรงกับทฤษฎีการเต้นของเมอร์ซ คันนิงแฮม (Merce Cunningham) ศิลปินโมเดิร์นด้านซรั้นที่ 2) ซึ่งจะเต้นบัลเล่ต์อยู่บริเวณด้านหน้าอักษรเลข 84 แต่จะไม่บังคับตัวอักษรที่ได้แปรไว้

ภาพที่ 45

คำอธิบาย : การแปรอักษรเป็นเลข 84

ที่มา : <http://www.youtube.com>

เมื่อเต้นสด (Improvisation) เรียบร้อยแล้วนั้น นักแสดงจะยืนเป็นแถวเฉียง พร้อมกับทำท่าประกอบไล่เรียงไปที่ละบุคคล (Wave)

ภาพที่ 46

คำอธิบาย : การขึ้นเป็นแถวเฉียง

ที่มา : <http://www.youtube.com>

หลังจากนั้นนักแสดงจะแยกออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มแรกแปรแถวเป็นรูปสามเหลี่ยมอยู่ตรงกลางของสนาม อีก 2 กลุ่มแยกออกเป็นแถวเฉียง ด้านซ้ายและขวา

ภาพที่ 47

คำอธิบาย : นักแสดงบัลเล่ต์เริ่มแยกออกเป็น 3 กลุ่ม

ที่มา : <http://www.youtube.com>

นักแสดงกลุ่มที่แปรแถวเป็นรูปสามเหลี่ยมแปรแถวเป็นวงกลม โดยที่มีนักแสดงอีก 2 กลุ่มที่แปรแถวเป็นแถวเฉียงวิ่ง แปรแถวเป็นวงกลมล้อมรอบอีกวงหนึ่ง แล้วจึงแยกกลุ่มออกเป็นกลุ่ม

ข่อย นักแสดงทำท่าหนึ่งแยกเป็นกลุ่มๆ กระจายอยู่ด้านหน้า หมายเลข 84 กระบวนท่าของนาฏยลีลา ตะวันตกที่ปรากฏในการแสดงชุดนี้มีลักษณะดังนี้

ภาพที่ 48

คำอธิบาย : ลักษณะการด้นสด (Improvisation)

ที่มา : <http://www.youtube.com>

ภาพที่ 49

คำอธิบาย : ลักษณะการด้นสด (Improvisation)

ที่มา : <http://www.youtube.com>

ภาพที่ 50

คำอธิบาย : ลักษณะการด้นสด (Improvisation)

ที่มา : <http://www.youtube.com>

ภาพที่ 51

คำอธิบาย : ลักษณะการด้นสด (Improvisation)

ที่มา : <http://www.youtube.com>

ลักษณะ การเคลื่อนไหว ร่างกาย จะมีด้วยกันหลากหลายลักษณะ แต่อย่างไรก็ตามการเคลื่อนไหวร่างกาย จึงมีความจำเป็นต้องมีพื้นฐานเบื้องต้นของการเคลื่อนไหวร่างกาย เพื่อให้เกิดความเข้าใจ ความสอดคล้องของกระบวนท่า โดยให้เกิดความสัมพันธ์กันระหว่างมือและเท้า แขนทั้งสองข้างจะเคลื่อนไหวอย่างอิสระ ไม่มีการเกร็งแขนและมือ ซึ่งจะทำให้กระบวนท่าเหล่านั้นมีความพลิ้วไหว สวยงาม รวมทั้งยังสามารถสื่ออารมณ์ความรู้สึกของผู้แสดงได้เป็นอย่างดี

ภาพที่ 52

คำอธิบาย : ลักษณะท่าอาราเบสท์พองเซ่ (Arabesque Penchee)

ที่มา : http://www.chamchurigames38.chula.ac.th/Press/press_pic.html#open1

ภาพที่ 53

คำอธิบาย : ลักษณะท่าเฟร็สอาราเบสท์(First Arabesque)

ที่มา : <http://www.youtube.com>

ภาพที่ 54

คำอธิบาย : การใช้ท่าหมุนชูทเทอโนอังตูร์นัง (Soutenu en tournant)

ที่มา : http://www.chamchurigames38.chula.ac.th/Press/press_pic.html#open1

นาฏยลีลาในการเดินบัลเลต์ในการแสดงพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์ เป็นการเดินบัลเลต์ที่มีความร่วมสมัยมากขึ้น มีการดัดแปลงจาก

กระบวนการทำแม่บทของบัลเลต์ และได้มีการนำทฤษฎีเทคนิคการเต้นของศิลปินโมเดิร์นด้านซัลหลาย คน มาเป็นหลักในการสร้างสรรค์การเต้นร่วมสมัย ดังที่ผู้วิจัยได้กล่าวไปก่อนหน้านี้

หลังจากนั้นนักแสดงนาฏศิลป์ไทย ออกมาจากด้านซ้ายและขวาของสนาม แล้วจึงเริ่มรำ รำบริเวณกลางสนาม หลังจากนั้นนักแสดงนาฏศิลป์ตะวันตกทั้งหมด จึงวิ่งไปด้านหลัง หมายเลข 84 การแสดงของนาฏศิลป์ไทยเป็นการแสดงที่เปรียบเสมือนตัวแทนทุกภาคของประเทศไทย มีการประดิษฐ์ท่าจากพื้นฐานนาฏศิลป์ไทยทั้ง 4 ภาค ซึ่งการเคลื่อนไหวและท่าเชื่อมต่างๆ นั้นได้ ใช้การเคลื่อนไหวแบบนาฏศิลป์ตะวันตกมาใช้ แนวคิดการแสดงในช่วง นี้เป็นการแสดงออก ถึง ความจงรักภักดีของพสกนิกรชาวไทย ในภูมิภาคต่างๆ ที่มีความภักดีและเทิดทูน องค์พระมหากษัตริย์

ลักษณะการรำรำของภาคกลาง จะเป็นการนำท่ารำไทยมาตรฐานและท่ารำไทยพื้นบ้าน ภาคกลางเข้ามาประยุกต์ เช่น ท่ารำพิสมัยเรียงหมอน ท่าผาลาเพียงไหล่ เป็นต้น

ลักษณะการรำรำของภาคใต้ จะเป็นการนำท่ารำแม่ท่าโนรามาประยุกต์ เช่น ท่าเดินของโนรา ท่ากินรำ(ท่าจี๋หนอน) เป็นต้น

ลักษณะการรำรำของภาคอีสาน จะเป็นการนำท่ารำเขื่องมาประยุกต์ เช่น ท่าบัวตูม บัวบาน ท่ายูงรำแพน เป็นต้น

ส่วนการรำรำของภาคเหนือ จะเป็นการนำลักษณะลีลาของการฟ้อนเข้ามาใช้ในการแสดง เช่น การฟ้อนเล็บ การฟ้อนสาวไหม เป็นต้น

ลักษณะการเคลื่อนไหวของการแสดงทั้ง 4 ภาคนี้ได้เน้นการเคลื่อนไหวแบบร่วมสมัย คือ ใช้ลักษณะการเคลื่อนที่เร็ว และกระชับจับไวผสมผสานกับถ่วงทำนองเพลงที่มีจังหวะสนุกสนาน รื่นเรริง รวมถึงท่ารำทางนาฏศิลป์ไทย โดยมีการแปรแถวเป็นไปในลักษณะรูปทรงเรขาคณิตต่างๆ และทำการผสมผสาน กลุ่มแต่ละกลุ่มโดยการวิ่งเชื่อมกันในกระบวนการรำและในจังหวะเพลงที่มีอยู่ในการแสดง เพื่อเป็นการแสดงถึงความเป็นอิสระของความรู้สึ กที่อยู่ในกระบวนการรำในตอนนั้น

ภาพที่ 55

คำอธิบาย : ลักษณะการรำภาคกลาง ท่าพิสมัยเรียงหมอน

ที่มา : <http://www.youtube.com>

ภาพที่ 56

คำอธิบาย : ลักษณะการรำภาคใต้

ที่มา : <http://www.youtube.com>

เมื่อจบการแสดงทั้ง 4 ภาค จะเป็นการรวมตัวของนักแสดงทั้งหมด ทั้งนาฏยศิลป์ตะวันตก และนาฏยศิลป์ไทย โดยที่สลับกันปฏิบัติท่าทาง ซึ่งสมมุติว่าอีกฝ่ายคือดอกไม้ อีกฝ่ายคือแมลงภู่ที่เข้ามาดมดม กลิ่นหอมหวานของดอกไม้ เป็นสัญลักษณ์ที่แสดงออกถึงความ สนุกสนาน ร่าเริง ความสดชื่นที่เกิดขึ้นแก่หมู่ปวงชนชาวไทย เมื่ออยู่ใต้พระบรมโพธิสมภาร

ภาพที่ 57

คำอธิบาย : การเคลื่อนไหวลีลาพร้อมกันของรำไทยและบัลเลต์

ที่มา : http://www.chamchurigames38.chula.ac.th/Press/press_pic.html#open1

หลังจากนั้นนักแสดงทั้งหมดในสนามร่วมเต้นด้วยกัน ประกอบทำนองเพลงแจ๊ส (Jazz) การเต้นแจ๊สมาจากการเต้น บัลเลต์คลาสสิก(Classical Ballet) มาจากการเต้นโมเดิร์น (Modern Dance) มาจากการเต้นแท็ป(Tap Dance) แจ๊สเป็นชื่อที่มาจากดนตรีแจ๊สแบบดั้งเดิม การเต้นแจ๊ส ไม่ใช่เป็นการเต้นที่ปราศจากโครงสร้างและระเบียบวินัย แต่การเต้นแจ๊สเป็นศิลปะที่มีชีวิตชีวา มีความต้องการความสมบูรณ์ของเทคนิค และลักษณะของการเต้นบัลเลต์⁹ การใช้ดนตรีแจ๊สมาร่วมบรรเลงในการแสดงครั้งนี้ มีเหตุผลมาจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช

⁹ Allen Dow and Mike Michaelson, Jazz Dancing, (U.S.A. : Chartwell Book Inc, 1980), p 6.

พระองค์ทรงโปรดเพลงแจ๊สและทรงมีพระปรีชาในด้านดนตรีแจ๊สเป็นอย่างยิ่ง สิ่งนี้จึงเป็นเหตุผลสำคัญของการนำดนตรีแจ๊สมาร่วมบรรเลง

ภาพที่ 58

คำอธิบาย : นักแสดงบัลเลต์และรำไทยด้นสด(Improvisation)ด้านหน้าสนาม

ที่มา : <http://www.youtube.com>

ภาพที่ 59

คำอธิบาย : การเต้นแจ๊สท่าที่ 1

ที่มา : <http://www.youtube.com>

ภาพที่ 60

คำอธิบาย : การเต้นแจ๊สท่าที่ 2

ที่มา : <http://www.youtube.com>

ภาพที่ 61

คำอธิบาย : การเต้นแจ๊สท่าที่ 3

ที่มา : <http://www.youtube.com>

ภาพที่ 62

คำอธิบาย : การเต้นแจ๊สท่าที่ 4

ที่มา : <http://www.youtube.com>

ภาพที่ 63

คำอธิบาย : การเต้นแจ๊สท่าที่ 5

ที่มา : <http://www.youtube.com>

ภาพที่ 64

คำอธิบาย : การเต้นแจ๊สท่าที่ 6

ที่มา : <http://www.youtube.com>

ภาพที่ 65

คำอธิบาย : การเต้นแจ๊สท่าที่ 7

ที่มา : <http://www.youtube.com>

ภาพที่ 66

คำอธิบาย : การเต้นแจ๊สท่าที่ 8

ที่มา : <http://www.youtube.com>

เมื่อจบเพลงเต้นแจ๊สแล้วจะเป็นเพลงเฉลิมพระเกียรติอีกครั้งหนึ่ง นักแสดงทุกคนยืนประนมมือที่กลางอก เมื่อเนื้อร้องที่ว่า “ข้าขออัญเชิญองค์พระไตรรัตนนา ” นักแสดงบัลเล่ต์และนาฏยศิลป์ไทยทำลีลานาฏยศิลป์ประกอบพร้อมกัน และเมื่อเนื้อร้อง “ข้าขอเฉลิมพระเกียรติให้กึ่งก้องฟ้า” นักแสดงทุกคนยกมือไหว้เหนือหัวและลดมือมาไว้ที่กลางอก ค่อยๆลดตัวนั่งลงกับพื้นไหว้ทางด้านขวา ด้านซ้าย ตรงกลาง และจึงหันหลังกลับไปกราบยังพระบรมฉายาลักษณ์ขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9

ภาพที่ 67

คำอธิบาย : นักแสดงทุกคนยืนประนมมือที่กลางอก

เมื่อเนื้อร้องที่ว่า “ข้าขออัญเชิญองค์พระไตรรัตนนา”

ที่มา :

http://www.chamchurigames38.chula.ac.th/Press/press_pic.h

tml#open1

ภาพที่ 68

คำอธิบาย : นักแสดงทุกคนนั่งลงไหว้ด้านขวา

ที่มา : <http://www.youtube.com>

ภาพที่ 69

คำอธิบาย : นักแสดงทุกคนนั่งลงไหว้ด้านซ้าย

ที่มา : <http://www.youtube.com>

ภาพที่ 70

คำอธิบาย : นักแสดงทุกคนนั่งลงกราบไฟพระฤกษ์

ที่เปรียบเสมือนพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9

ที่มา : <http://www.youtube.com>

นาฏยลีลาที่ได้ถูกสร้างสรรค์ขึ้นในการแสดงครั้งนี้ ได้มีการนำเทคนิคการเดินร่วมสมัยเข้ามาใช้ ตามทฤษฎีการเดินร่วมสมัยของศิลปินโมเดิร์นด้านซ์ ดังที่ได้กล่าวมาก่อนหน้า นอกจากนี้ยังพบว่า การวิ่ง เดิน กระโดด หรือแม้กระทั่งการนั่ง หรือการกราบไหว้ดังกล่าวการแสดงชุดที่ 3 ตรงกับทฤษฎีของพอล เทย์เลอร์ (Paul Taylor) ศิลปินโมเดิร์นด้านซ์รุ่นที่ 2 ที่เป็นการนำท่าธรรมชาติในชีวิตประจำวันมาสร้างสรรค์การแสดง และการเคลื่อนไหวร่างกายทางนาฏยศิลป์ยังมีความสอดคล้องกับการกีฬา ซึ่งจะพบว่ามีลักษณะของการอุ่นเครื่องหรือการวอร์ม (warm) ร่างกายเป็นอันดับแรก เพื่อให้เส้นและกล้ามเนื้อเกิดการยืด เกิดการตื่นตัว ซึ่งจะช่วยให้ลดอาการบาดเจ็บของเส้นและกล้ามเนื้อในขณะเต้นหรือขณะเล่นกีฬา และยังพบ การเดิน การวิ่ง การกระโดด ที่เหมือนกับการเคลื่อนไหวในการเล่นกีฬา นอกเหนือไปจากนี้ ยังพบการใช้พลังงาน ทุกส่วนของร่างกายตั้งแต่ศีรษะจนถึงปลายเท้า รวมทั้งการใช้ลมหายใจที่มีความสำคัญต่อการไหลเวียนเลือด และการเต้นของหัวใจ เพื่อให้ร่างกายเกิดความสมบูรณ์ในทุกด้าน

จากการศึกษากระบวนการท่า ของการแสดงครั้งนี้ทำให้ผู้วิจัยพบว่า นาฏยศิลป์ไทยจะมีลักษณะการเคลื่อนไหว ไปสู่จุดศูนย์กลางของโลก เช่น การย่อตัว ซึ่งลักษณะลีลาการรำรำของ

นาฏศิลป์ไทย มีมุมมองว่าการเคลื่อนไหวด้วยการย่อตัวลง การกดไหล่ กดเอว จะมีความสวยงาม ช่วยเพิ่มความอ่อนช้อยของกระบวนท่าได้มากขึ้น ทั้งนี้กระบวนทำนาฏศิลป์ไทยมีความแตกต่างกับลักษณะลีลาของนาฏศิลป์ตะวันตก เนื่องจากนาฏศิลป์ตะวันตกจะมีลักษณะลีลาการเคลื่อนไหวหนีจากจุดศูนย์ถ่วงของโลก เช่น การยืดตัวขึ้น จะช่วยเสริมสร้างบุคลิกภาพให้เกิดความสง่างาม ทั้งในเรื่องของกระบวนท่า เครื่องแต่งกาย หรือแม้แต่อารมณ์ความรู้สึก เป็นต้น

ลักษณะลีลานาฏศิลป์ไทยและนาฏศิลป์ตะวันตกมีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน ซึ่งในการผสมผสานความเป็นนาฏศิลป์ไทยและนาฏศิลป์ตะวันตกเข้าด้วยกันนั้น จำเป็นจะต้องคำนึงถึงแนวความคิดในการสร้างสรรค์งานเป็นหลักสำคัญ แล้วจึงนำแนวความคิดมาสร้างสรรค์กระบวนท่าให้เกิดความสอดคล้องซึ่งกันและกัน อย่างเช่น การแสดงในชุดกวนเกษียรสมุทร เป็นการแสดงที่มีแนวความคิดอย่างไทย แต่ได้ผสมผสานทางด้านเทคนิคของตะวันตกเข้าไปในการแสดง ดังเช่น การยกตัวขึ้นในระดับสูงพร้อมกับหมุนและเคลื่อนไหวสลับกัน ซึ่งการผสมผสานความเป็นตะวันตกเข้าไปในงานนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย จะเป็นการผสมผสานทางด้านเทคนิคของความเป็นนาฏศิลป์สากลเข้าไป เพื่อช่วยให้เกิดภาพที่แปลกตา และยังช่วยเพิ่มจินตนาการให้แก่ผู้ชม นอกจากนี้ผู้วิจัยยังสังเกตว่า นาฏยลีลาการเคลื่อนไหวของแขนในนาฏศิลป์ไทยและนาฏศิลป์สากลมีความคล้ายคลึงกัน ดังภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 71

คำอธิบาย : นาฏยลีลาการเคลื่อนไหวของแขนที่คล้ายคลึงกัน

ที่มา : ผู้วิจัย

จากภาพด้านบนจะสังเกตได้ว่า ตำแหน่งของแขนจะมีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน แขนด้านหนึ่งจะวางในตำแหน่งที่สูงกว่า ซึ่งจะทำให้ท่าเกิดความ สมดุลและมีมิติมากขึ้น มิใช่การวางตำแหน่งที่มีความเสมอ กันหรือเหมือน กันในทุกท่า และลักษณะการยืนก็มีความแตกต่างกัน โดยนาฏศิลป์ไทยจะย่อลงไปสู่จุดศูนย์ถ่วงของโลก แต่ขณะที่นาฏศิลป์ตะวันตกจะหนีจากจุดศูนย์ถ่วงของโลก ดังที่ผู้วิจัยได้กล่าวไปแล้วข้างต้น นอกจากนี้อาจารย์สถาพร สนทอง ผู้เชี่ยวชาญทางด้านนาฏศิลป์ไทย ได้กล่าวว่า การเคลื่อนไหวแขนของนาฏศิลป์ไทยและนาฏศิลป์ตะวันตกจะไม่หนีออกจากกันมาก โดยเปรียบเทียบว่ามนุษย์มี 2 แขน 2 มือเหมือนกัน เพราะฉะนั้นการเคลื่อนไหวตำแหน่งของแขนจึงไม่ต่างจากกันมากนัก แต่ยังต่างในเรื่อง ของลักษณะลีลาการเคลื่อนไหว การเคลื่อนไหวที่กล่าวนี้ หมายถึงการเคลื่อนไหวก่อนที่จะมาถึงท่าที่หยุดนิ่ง และการหยุดนิ่งของท่านาฏศิลป์ไทยจะมีความแข็งแรง ส่วนการหยุดนิ่งของท่านาฏศิลป์สากลจะมีความนุ่มนวลกว่า¹⁰

เมื่อผู้วิจัยได้ศึกษาถึงกระบวนการทำนาฏศิลป์ไทยทั้งหมดของการแสดงในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีความชื่นชมเป็นอย่างยิ่ง ที่ผู้ออกแบบการแสดงสามารถสื่อสารกระบวนการทำท่าทั้งหมดออกมาได้อย่างชัดเจน ไม่เกิดความผิดพลาด การที่ผู้วิจัยเกิดความรู้สึกชื่นชมนั้นก็มีเหตุผล มิใช่เพียงการชื่นชมโดยปราศจากเหตุ ผลหรือเกิดจากความรู้สึกแต่อย่างใด เนื่องจากศาสตราจารย์ ดร .นราพงษ์ จรัสศรี ผู้กำกับการแสดงและผู้ออกแบบนาฏยลีลา ท่านเป็นผู้ที่มีความถนัดหรือชำนาญทางด้านนาฏศิลป์ตะวันตก และมีแนวความคิดอย่างไทย ดังคำกล่าวของอาจารย์ ดร .วิชชุดา วุธาติศย์ ที่กล่าวถึงศาสตราจารย์ ดร.นราพงษ์ จรัสศรี ว่าเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติตรงตามมาตรฐานการยกย่องศิลปิน โดยมีเนื้อความดังนี้¹¹

¹⁰ สัมภาษณ์ สถาพร สนทอง , ผู้เชี่ยวชาญทางด้านนาฏศิลป์ไทย กรมศิลปากร , 4 เมษายน 2555.

¹¹ สัมภาษณ์ วิชชุดา วุธาติศย์, อาจารย์ประจำภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 18 พฤษภาคม 2555.

- 1) จิตวิญญาณ ผู้ที่จะสร้างสรรค์งานนาฏศิลป์ได้นั้น ต้องมีจิตวิญญาณ จิตวิญญาณในที่นี้คือ จิตวิญญาณของความเป็นศิลปิน
- 2) รสนิยม คือเป็นผู้รู้ รู้ถึงคุณค่าในงานศิลปะและสามารถประเมินคุณค่าของงานศิลปะได้ด้วยประสบการณ์และความเชี่ยวชาญ ทำให้เกิดภูมิรู้ในทักษะทางนาฏศิลป์ที่หลากหลายทำให้สามารถเลือกสรรสิ่งที่มีคุณภาพ เกิดรสนิยมความชอบส่วนบุคคลที่แตกต่าง และเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตน
- 3) ประสบการณ์ มีเทคนิคหลากหลายและรู้จักใช้เทคนิคที่เหมาะสมเพื่อลดข้อบกพร่องในงานศิลปะและคัดกรองงานที่ดีที่สุดสำหรับตนเองและผู้ชม
- 4) จรรยาบรรณ จรรยาบรรณเกิดขึ้นจากคุณธรรมทั้งจากที่ได้เรียนรู้มาโดยตรงและการฝึกสังเกต เช่น การไม่คัดลอกงานของผู้อื่น โดยผลการ
- 5) ปรัชญาเครื่องยึดเหนี่ยวหรือกรอบการดำเนินชีวิตเพื่อตนเองและสังคม
- 6) ความสามารถหลากหลาย เป็นผู้รอบรู้และรู้จักบูรณาการและประยุกต์ความรู้ที่ตนมีอยู่เพื่อสร้างงานศิลปกรรมชั้นยอด
- 7) เป็นผู้นำและบุกเบิก รู้จักแสวงหาวิธีการและรูปแบบศิลป์ใหม่ๆ
- 8) ความสามารถในการสร้างสรรค์ รู้จักประยุกต์บริบทต่างๆ และองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องมาใช้ในงานศิลปะ
- 9) ความสามารถในการถ่ายทอด มีทักษะขั้นสูงทางการสื่อสารเพื่อกำกับงานของตนและถ่ายทอดงานสู่สาธารณะ

นอกจากนี้ท่านยังได้รับความร่วมมือจาก นายจิรายุ พนมรักษ์ ผู้ช่วยผู้กำกับการแสดง ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ทางนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยอีกคน และการ ออกแบบนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยบางช่วงการแสดงนั้น ก็เป็นผลงานการสร้างสรรค์จากนิสิตภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งผู้กำกับการแสดงเปิดโอกาสให้นิสิตได้มีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์ทำ โดยศาสตราจารย์ ดร .นราพงษ์ จรัสศรี ผู้กำกับ การแสดงและผู้ออกแบบนาฏศิลป์ จะเป็นผู้กำหนดโจทย์และเงื่อนไข เพื่อที่จะควบคุมการแสดงไม่ให้หลุดจากแนวความคิดที่สร้างสรรค์งาน

ซึ่งนายสุพจน์ จุกลิ่น นิติตภาควิชานาฏยศิลป์ สาขานาฏยศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้กล่าวว่า การให้นิสิตได้มีส่วนร่วมในการออกแบบนาฏยลีลา ก็เพื่อให้ นิสิตได้พัฒนาศักยภาพของตนเองและยังเป็นการฝึกฝนให้นิสิตฝึกกระบวนการคิด การออกแบบ ลีลา ทั้งนี้ก็เพื่อประโยชน์แก่นิสิต หากนิสิตได้มีโอกาสทำงานเป็นผู้ออกแบบลีลา ในภายหน้า¹² นอกจากนี้นายภานุมาศ ผลพิกุล นิติตภาควิชานาฏยศิลป์ สาขานาฏยศิลป์ตะวันตก คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้กล่าวเพิ่มเติมว่า การให้นิสิตมีส่วนร่วมในการ ออกแบบนาฏยลีลาในครั้งนี้ ต้องกล่าวชื่นชมผู้กำกับการแสดงที่เป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติของผู้ กำกับที่ดี มีความใจกว้าง สามารถยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นได้เป็นอย่างดี¹³

การออกแบบนาฏยลีลาตะวันตกในการแสดงครั้งนี้ เปรียบเสมือนการแสดงศักยภาพของ อาจารย์และ นิติตภาควิชานาฏยศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งมีการ ออกแบบนาฏยลีลาที่เรียกว่า การเดินบัลเลต์และการเดินแจ๊ส สิ่งที่สำคัญที่ผู้กำกับการแสดงควรพึง มี คือ ความถนัดหรือความชำนาญทางการแสดงนั้นๆ ซึ่งผู้วิจัยมีความคำนึงถึงเรื่องความถนัด หรือความชำนาญดังที่ได้กล่าว ไปแล้วนั้น เนื่องจาก ว่าการออกแบบ นาฏยลีลาจะต้องผ่าน กระบวนการคิด รวมทั้งก ารสังเคราะห์ว่ากระบวนการทำใดมีความสวยงาม และ นอกจากความ สวยงาม ผู้ออกแบบนาฏยลีลาจะต้องคำนึงถึงแนวความคิดการแสดง ทักษะของผู้แสดง หรือ แม้กระทั่งเครื่องแต่งกาย เพื่อให้เกิดความเหมาะสม สวยงาม และสมบูรณ์ที่สุด หากผู้ออกแบบ นาฏยลีลาไม่มีความสามารถหรือความชำนาญ จะส่งผลทำให้กระบวนการในการแสดงไม่สามารถ ตอบโจทย์ หรือสะท้อนแนวความคิดของการแสดง เมื่อผู้ชมได้ชมการแสดงจะทำให้เกิดความรู้สึก ทັນที่ว่า กระบวนการทำกับแนวความคิดนั้นมีความขัดแย้งกัน ซึ่งจะส่งผลให้การแสดงนั้นไม่สามารถ

¹² สัมภาษณ์ สุพจน์ จุกลิ่น, นิติตภาควิชานาฏยศิลป์ สาขานาฏยศิลป์ไทย คณะศิลปกรรม ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 18 มกราคม 2555.

¹³ สัมภาษณ์ ภานุมาศ ผลพิกุล, นิติตภาควิชานาฏยศิลป์ สาขานาฏยศิลป์ไทย คณะ ศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 18 มกราคม 2555.

บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ และนอกจากการไม่บรรลุตามเป้าหมายแล้วนั้น ยังคงส่งผลในเรื่องสุนทรียภาพหรือความงามอีกด้วย

4.1.4 การเลือกสรรบทเพลง

การออกแบบบทเพลงจะเริ่มจาก ผู้กำกับการแสดงจะเป็นผู้ที่ประสานงานกับผู้สร้างสรรค์บทเพลง ซึ่งจากการแสดงที่ผ่านมา บทเพลงทุกชุดการแสดงมีลักษณะที่แตกต่างกันและยังสามารถสร้างอารมณ์ สร้างบรรยากาศทางด้านการแสดงให้นักแสดงและผู้ชมเกิดอารมณ์ที่คล้อยตามการแสดง ภาพรวมของการสร้างสรรค์บทเพลงจะเป็นการประพันธ์เพลงที่ผสมผสานความเป็นร่วมสมัยระหว่างดนตรีสากลกับดนตรีไทยเข้าไว้ด้วยกันอย่างลงตัว นอกจากการผสมผสานเครื่องดนตรีแล้วนั้น ยังมีการประพันธ์คำร้องเพื่อเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช โดยมีเสียงดนตรีที่บรรเลงด้วยวงออเคสตรา ซึ่งเนื้อร้องได้บรรยายถึงความจงรักภักดีของประชาชนที่มีต่อพระองค์ และความเสียดสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่มีต่อปวงชนชาวไทย มีการใช้เครื่องดนตรีไทย มาบรรเลงร่วม เช่น ระนาด เพื่อสร้างบรรยากาศความเป็นไทยมากขึ้น ให้เกิดความไพเราะและเร้าใจโดยเข้ากับชุดการแสดงของแต่ละช่วง

4.1.5 การออกแบบอุปกรณ์การแสดง

การคัดสรรอุปกรณ์เป็นกระบวนการหนึ่งที่มีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าขั้นตอนใด เพราะเนื่องจากการคัดสรรอุปกรณ์นั้นจำเป็นที่จะต้องวางแผนเสียก่อน ซึ่งการแสดงในพิธีเปิดกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยในครั้งนี้ มีการเลือกใช้อุปกรณ์ทั้งหมด 4 ชนิดด้วยกัน คือ ลำตัวพญานาคราช เขาพระสุเมรุ รัมเล็ก-ใหญ่ และเสื่อ ซึ่งอุปกรณ์การแสดงจะปรากฏอยู่ในการแสดงเพียง 2 ชุดการแสดงดังนี้

การแสดงช่วงที่ 1 การกวนเกษียรสมุทรนั้น จะใช้ลำตัวพญานาค และเขาพระสุเมรุเป็นอุปกรณ์ในการแสดง โดยวัตถุประสงค์ของการประดิษฐ์ลำตัวพญานาคราชนั้น เป็นการนำแผ่นยางมาตัดและนำมาประกอบกับถังทรงกลม หลังจากนั้นจึงมีการตกแต่งพ่นสีให้เกิดความสมจริง ส่วนการออกแบบเขาพระสุเมรุนั้นจะนำไม้มาขึ้นรูปที่มีลักษณะคล้ายภูเขา แล้วจึงคลุมด้วยผ้าสีขาว มีลักษณะเป็นผลึกใสที่มีแสงสว่างอยู่ภายใน ภายใต้บรรยากาศของแสงที่ผู้กำกับการแสดงกำหนด

ภาพที่ 72

คำอธิบาย : ลำตัวพญานาค

ที่มา : นายชุมพล ชะนะมา

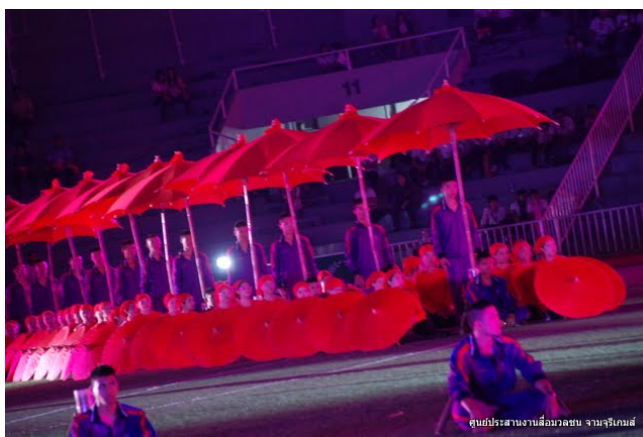

ภาพที่ 73

คำอธิบาย : เขาพระสุเมรุ

ที่มา : http://www.chamchurigames38.chula.ac.th/Press/press_pic.html#open1

การแสดงช่วงที่ 2 นักแสดงจะใช้ร่มและเสื่อเป็นสื่อในการแสดง ซึ่งผู้กำกับการแสดงได้กล่าวไว้ว่า การใช้ร่มและเสื่อนั้น เป็นอุปกรณ์ที่ให้ความโดดเด่นอย่างมาก เพราะเนื่องจากการแสดงในสนามขนาดใหญ่ การใช้อุปกรณ์จะต้องคำนึงถึงความเหมาะสมและความสวยงามของอุปกรณ์นั้นๆด้วย การใช้เสื่อในการแสดงในครั้งนี้ มิใช่เป็นการนำเสื่อมาแสดงเพื่อลดคุณค่า แต่ นำเสื่อมาจัดวางให้เกิดเป็นรัศมีความงดงามขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช มหาราช ก่อนที่จะแปรอักษรเป็นเลข 84 ไว้ภายในรัศมีที่ล้อมรอบด้วยเสื่อ¹⁴ นอกจากนี้ยังจะต้องคำนึงถึงความเป็นไทย และยังส่งผลต่อการเพิ่มรายได้ให้กับคนในสังคม โดยทั้งนี้ต้องคำนึงถึงเป้าหมายหลักของสถาบัน ด้วยการเป็นเสาหลักของแผ่นดิน โดยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีเป้าหมายหลักในการสร้างสังคมด้วยเสาหลักของแผ่นดิน โดยประกอบด้วยยุทธศาสตร์ให้ความเกื้อกูลสนับสนุนชุมชน

ภาพที่ 74

คำอธิบาย : ร่มเล็ก-ร่มใหญ่

ที่มา : http://www.chamchurigames38.chula.ac.th/Press/press_pic.html#open1

¹⁴ สัมภาษณ์ นราพงษ์ จรัสศรี , หัวหน้าภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 10 เมษายน 2555.

ภาพที่ 75

คำอธิบาย : เลื่อนถูกจัดวางเป็นวงกลมจุดกลางของสนาม

ที่มา : http://www.chamchurigames38.chula.ac.th/Press/press_pic.html#open1

4.1.6 การออกแบบเครื่องแต่งกาย

การแสดงชุดที่ 1 กวนเกษียรสมุทร การแต่งกายของฝ่ายเทวดาและอสูร เป็นการแต่งกายทรงเครื่องที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน แต่แตกต่างกันที่สีของสไบ ซึ่งฝ่ายเทวดาจะห่มสไบสีฟ้า ส่วนฝ่ายอสูรจะห่มสไบสีแดง เพื่อเป็นสัญลักษณ์ที่บ่งบอกถึงลักษณะนิสัยของฝ่ายธรรมและอธรรม และมีการใช้เครื่องประดับลักษณะคล้ายแบบอินเดีย เพื่อสื่อถึงความเชื่อของพิธีกรรมการกวนเกษียรสมุทรที่คนไทยรับอิทธิพลมาจากอินเดีย

การแต่งกายของนางอัปสร เป็นการนุ่งผ้าโจงกระเบนและผ้าคาดอกสีม่วงประกายสีทอง การใช้สีม่วงนี้เป็นการคำนึงถึงสีที่มีความคลุมโตน หรือมีความเป็นสีธรรมชาติ(Earth Tone) ส่วนผู้แสดงชายที่เป็นผู้ถือลำตัวของพญา นาคนั้น นุ่งโจงกระเบนแบบสมพด (หยักครึ่ง)¹⁵ ด้วยผ้าสีแดง

¹⁵ จิรายุทธ พนมรักษ์, “เอกลักษณ์ไทยในงานนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยของนราพงษ์ จรัสศรี,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต , สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย ภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2553.), หน้า 80.

เลือดหมู สีเขียวจี้ม้า และสีม่วงเข้ม คละสีกันไป ไม่สวมเสื้อ เพื่อแสดงถึงความแข็งแรงของร่างกาย
อันสื่อถึงความแข็งแกร่งของพญานาคนั่นเอง

ภาพที่ 76

คำอธิบาย : การแต่งกายฝ่ายเทวดา

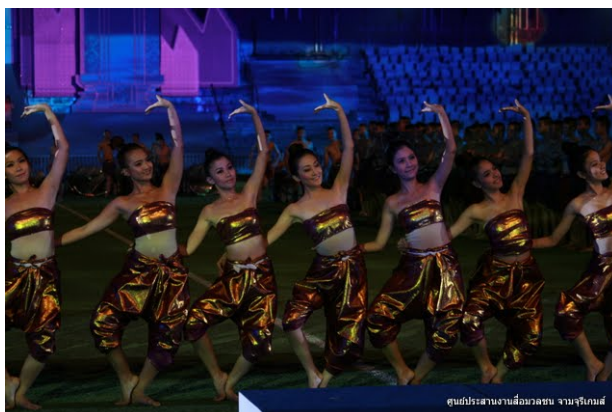
ที่มา : <http://www.youtube.com>

ภาพที่ 77

คำอธิบาย : การแต่งกายฝ่ายอสูร

ที่มา : http://www.chamchurigames38.chula.ac.th/Press/press_pic.html#open1

ภาพที่ 78

คำอธิบาย : การแต่งกายนางอัปสร

ที่มา : http://www.chamchurigames38.chula.ac.th/Press/press_pic.html#open1

การแสดงชุดที่ 2 ดุจภาพความกลมกลืน เครื่องแต่งกายของการแสดงชุดนี้จะให้นักแสดงใส่เสื้อยืดแขนยาวด้านหน้าจะแบ่งเป็นสีส่วนด้านหลังจะเป็นสีขาว ใส่กางเกงสีดำ และผ้าปักศีรษะ แบ่งเป็นกลุ่มสีต่างๆ ซึ่งการแต่งกายในลักษณะดังกล่าวจะช่วยในเรื่องของการมองเห็นเป็นสำคัญ เพราะเนื่องจากสนามกีฬามีขนาดใหญ่ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องให้นักแสดงใส่เสื้อแขนยาวให้มีลักษณะที่คลุมตัวและคลุมศีรษะ เพื่อความชัดเจนในการมองเห็นและยังสามารถสะท้อนถึงนัยยะทางด้านการแข่งขันกีฬาให้ผู้ชมได้เข้าใจอย่างถ่องแท้

ภาพที่ 79

คำอธิบาย : การแต่งกายชุดดุจภาพความกลมกลืน

ที่มา : http://www.chamchurigames38.chula.ac.th/Press/press_pic.html#open1

การแสดงชุดที่ 3 พระบารมีปกเกล้าเหล่าประชา เครื่องแต่งกายของนักแสดงชุดนี้ยังคงมีลักษณะที่เหมือนกับการแสดงในชุดที่ 2 เนื่องจากการแสดงชุดนี้ได้ดำเนินต่อเนื่องมาจากการแสดงชุดที่ 2 แต่มีเครื่องแต่งกายที่เพิ่มเข้ามาคือ เครื่องแต่งกายชุดเต้นบัลเลต์ ซึ่งชุดการเต้นบัลเลต์นี้ก็จะออกแบบให้แบ่งไปตามสีเส้นต่างๆของร่ม หรือมีสีที่เหมือนกับการแสดงในชุดที่ 2 เพื่อให้เกิดความกลมกลืนในการแสดง แต่แตกต่างกันเพียงรูปแบบชุดเท่านั้น ซึ่งรูปแบบชุดบัลเลต์ ให้ความสำคัญของการเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้า อยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช เพราะเนื่องจากการแสดงบัลเลต์เป็นการแสดงที่กำเนิดมาจากราชสำนักตะวันตก และอีกประการหนึ่งคือเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช¹⁶ นอกจากนี้กระโปรงบัลเลต์สามารถทำให้เกิดภาพและความหมายที่ยิ่งใหญ่ได้เช่นกัน

ภาพที่ 80

คำอธิบาย : การแต่งกายบัลเลต์ชุดดูคล้ายภาพความกลมกลืน

ที่มา : http://www.chamchurigames38.chula.ac.th/Press/press_pic.html#open1

¹⁶ สัมภาษณ์ นราพงษ์ จรัสศรี , หัวหน้าภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 10 เมษายน 2555.

4.1.7 การออกแบบแสง

การแสดงชุดที่ 1 กวนเกษียรสมุทร แสงที่ใช้ประกอบการแสดงจะใช้เป็นแสงสีฟ้า และจะประกอบไปด้วยลวดลายที่มีลักษณะคล้ายกับน้ำ ลักษณะลวดลายน้ำที่กล่าวนี้เป็นการใช้เทคนิคที่เรียกว่า โกโบ (gobo) โดยโกโบจะเป็นการใส่ลวดลายต่างๆตามที่เรต้องการได้ ซึ่งการแสดงในช่วงนี้มีการใส่ลวดลายน้ำเข้าไป เพื่อเป็นการสร้างบรรยากาศที่สมจริง

การแสดงช่วงนี้สามารถสร้างบรรยากาศที่มีความสอดคล้องกับเนื้อเรื่องอย่างมาก สามารถสะท้อนให้เห็นถึงน้ำในมหาสมุทรจากการใช้แสงสีฟ้าหรือสีน้ำเงิน และจากการออกแบบแสง นั้น จำเป็นจะต้องให้เกิดความสอดคล้องกับความเป็นจริง หรืออาจจะกล่าวได้ว่าจินตนาการควรอยู่บนฐานของความเป็นจริง สามารถทำให้ผู้ชมเกิดจินตนาการหรือมโนภาพได้ว่าพญานาค ได้ทำการกวนเกษียรสมุทร เคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างงดงามในมหาสมุทร และเกิดนางเทพอัปสรผุดขึ้นมาจากมหาสมุทร มาเรียงระบำด้วยความสวยงาม และสุดท้ายสิ่งที่ปรารถนาก็ได้สมดั่งใจ ซึ่งจากการรับชมการแสดงในช่วงนี้ สามารถทำให้ผู้ชมได้ทราบสารจากการแสดงได้อย่างเข้าใจและชัดเจน

นอกจากแสงประกอบสีฟ้าแล้ว ยังมีการใช้แสงสีเหลืองนวลเพิ่มเข้าไปทางบริเวณด้านหน้าและด้านหลังของสนามด้วยเช่นกัน การใช้แสงสีเหลืองเข้าไปใช้ในการแสดงนั้น เป็นการเพิ่มจุดสว่างของพื้นที่ที่แสดง และยังเป็นการเพิ่มจุดความสำคัญของการแสดง เพราะหากใช้แสงสีฟ้าเพียงอย่างเดียวจะทำให้ภาพของการแสดงนั้นๆขาดสีสัน ขาดความสว่างของการแสดงหรือทำให้การแสดงนั้นไม่มีจุดเด่น ซึ่งแสงสีเหลืองนวลนี้สามารถเพิ่มบรรยากาศของการแสดงให้มีความสวยงามและโดดเด่นมากยิ่งขึ้น

ภาพที่ 81

คำอธิบาย : การเพิ่มแสงสว่างโดยใช้แสงสีเหลือง

ที่มา : <http://www.youtube.com>

การแสดงชุดที่ 2 คลยภาพความกลมกลืน คลยภาพความกลมกลืน แสงที่ใช้จะประกอบไปด้วยแสงที่ตรงตามสีที่แสดง โดยจะเริ่มจากสีเหลือง สีเขียว สีแดง สีชมพู สีฟ้า สีม่วง สีส้ม และนอกจากการใช้แสงแล้วนั้น ยังมีการใช้เทคนิคการฉายภาพไปบนพื้นผิววัตถุ (Projection Mapping) ซึ่งเครื่องฉายภาพ(Projector) เป็นการนำเข้ามาจากประเทศจีน เเลนส์ไกลกว่า 112 เมตร แสงสว่างถึง 20,000 เอนซี (ANSI) ภาพที่ฉายออกมา จะมีความละเอียดถึง ประมาณ 7680 x 1080 พิกเซล (pixel) แต่ในการใช้งานจริงความละเอียดของภาพจะลดลงประมาณ 10% ฉะนั้นจากความละเอียด 7680 พิกเซล(pixel) จะเหลือประมาณ 7204 พิกเซล(pixel) ในการใช้เครื่องฉายจะใช้จำนวน 3 ตัว ต่อ 1 จุด¹⁷ ซึ่งบริเวณการฉายภาพจะ ฉายภาพลงบนอัตรจรรย์ฝั่งเดียวกับกระถางคบเพลิง ภาพที่ฉายลงบนอัตรจรรย์นั้น เป็นภาพที่มีความสอดคล้องทางด้านการแสดง ซึ่งการฉายภาพในการแสดงชุดนี้จะแสดงออกถึงการเคลื่อนไหวของสีต่างๆตามที่กล่าวมาข้างต้น หลังจากนั้นจึง

¹⁷ สัมภาษณ์ เพิ่มเกียรติ นิลพ้งา , ผู้ควบคุมพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์, 14 มีนาคม 2555.

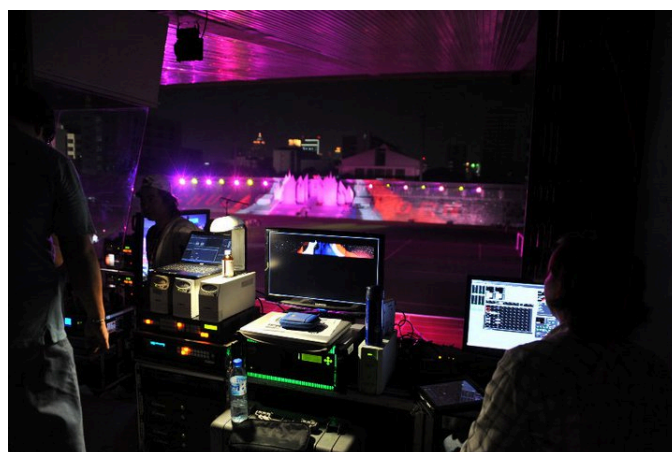
แสดงภาพการร้อยเรียง ผสมผสานจนเกิดเป็นพื้นธงไตรรงค์ แต่อย่างไรก็ตามการใช้แสงตามชุดการแสดงผลนั้น อาจส่งผลทำให้การแสดงผลนั้นไม่มีความสว่างหรือไม่มีจุดเด่น ดังนั้นนักออกแบบแสงจึงใช้แสงสีเหลืองนวลเพิ่มเข้ามาในการแสดง จึงทำให้การแสดงผลนั้นๆมีจุดเด่นเพิ่มมากขึ้น

ภาพที่ 82

คำอธิบาย : เครื่องฉายภาพ (Projector)

ที่มา : <http://www.ayarafun.com/2011/02/making-of-projection-mapping-in-cu-game-2011/>

ภาพที่ 83

คำอธิบาย : ภาพจากคอมพิวเตอร์ฉายมาสู่เครื่องฉาย และส่งภาพไปยังอัจฉริยะ

ที่มา : <http://www.ayarafun.com/2011/02/making-of-projection-mapping-in-cu-game-2011/>

การแสดงชุดที่ 3 พระบารมีปกเกล้าเหล่าประชา การใช้แสงในการแสดงชุดนี้ มักจะนิยมใช้แสงสีเหลืองนวลจากทางด้านหน้าและด้านหลัง เพราะเนื่องจากการแสดงชุดนี้นักแสดงทุกคนจะต้องเดินพร้อมกันทั้งหมด และขยายแถวให้เต็มบริเวณของสนาม จะสังเกตได้ว่าผู้ออกแบบแสงจะใช้แสงที่มีความสว่าง สามารถทำให้ผู้ชมได้รับภาพทางด้านการแสดงได้อย่างชัดเจน การใช้แสงไฟบริเวณด้านหน้าของสนามนั้น ผู้ออกแบบแสงจะใช้ไฟที่มีลักษณะเคลื่อนที่ไปมา (Moving Light) เพื่อเพิ่มความน่าสนใจของการแสดงมากยิ่งขึ้น¹⁸

ภาพที่ 84

คำอธิบาย : การใช้แสงสว่างเพิ่มมากขึ้นในการแสดงชุดที่ 3

ที่มา : http://www.chamchurigames38.chula.ac.th/Press/press_pic.html#open1

การแสดงทั้ง 3 ชุดการแสดง สามารถแสดงออกถึงสุนทรีย์ภาพ ความประทับใจ รวมทั้งแนวคิดที่มีต่อการแสดง ดังคำชื่นชมของบุคคลต่างๆกล่าวคือ

รองศาสตราจารย์ ดร. ธนิต ชงทอง รองอธิการบดี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กล่าวว่า การแสดงทุกชุดการแสดงเป็นการแสดงที่สวยงาม ทำให้เกิดความประทับใจ การแสดงในครั้งนี้มีการเคลื่อนไหวและเคลื่อนที่ จนสามารถทำให้การแสดงนั้นเกิดมิติ ทำให้ดูแปลกตาไม่น่าเบื่อ มี

¹⁸ สัมภาษณ์ เพิ่มเกียรติ นิลพังงา, ผู้ควบคุมพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์, 14 มีนาคม 2555.

การผสมผสานนาฏศิลป์ตะวันตกเข้ามาผสมผสานกับนาฏศิลป์ไทย และในการแสดงในชุดที่ 2 ดุลยภาพแห่งความกลมกลืน เป็นการใช้สีสันทันทีสดใส สามารถให้อารมณ์และความรู้สึก รวมไปถึงการแสดง นอกจากนี้ยังสามารถสะท้อนถึงสังคม เอกลักษณ์ของประเทศไทย ที่ให้ความสำคัญต่อสถาบันพระมหากษัตริย์¹⁹

รองศาสตราจารย์ ดร .ศุภกรณ์ ดิษฐพันธุ์ คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กล่าวว่า การแสดงชุดกวนเกษียรสมุทร เป็นการแสดงที่มีแนวความคิดที่ดี เมื่อมองในมุมมองของศิลปะแล้วนั้น กล่าวได้ว่ามองแล้วเต็ม คือสามารถใช้พื้นที่ได้เต็มสนาม มีการแปรแถวที่สวยงาม สามารถร้อยเรียงการแสดงไปจนถึงการจุดคบเพลิง ส่วนในการแสดงชุดดุลยภาพแห่งความกลมกลืน มีการผสมผสานรวมตัวของนาฏศิลป์ไทยและนาฏศิลป์ตะวันตก สามารถสะท้อนให้เห็นแนวความคิดได้อย่างชัดเจน อยู่ด้วยกันด้วยความสมบูรณ์และเกิดความสมดุล จนสามารถนำไปสู่ความสำเร็จ สื่อถึงความกลมกลืนได้เป็นอย่างดี และการแสดงชุดพระบารมีปกเกล้าเหล่าประชา สามารถตอบโจทย์ทางความคิดได้เป็นอย่างดี ในสังคมเกิดความแตกต่าง แต่สุดท้ายประชาชนทุกคน ก็ก้มลงกราบต่อหน้าพระที่นั่ง เพื่อแสดงความจงรักภักดีต่อองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช นอกจากความรัก ความสามัคคี ประชาชนทุกคนก็ยังยึดมั่นต่อองค์พระมหากษัตริย์²⁰

นางสาวนวลรวี จันทรลูน อาจารย์ประจำภาควิชานาฏศิลป์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา กล่าวว่า การแสดงพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์ เป็นการแสดงที่มีองค์ประกอบทางการแสดงอย่างครบถ้วน เมื่อชมการแสดงทำให้สามารถรับรู้ถึงสุนทรียภาพทางการแสดงได้อย่างเต็มเปี่ยม และยังสามารถได้รับแง่คิดที่ดีในเรื่องของความสามัคคี ไม่ว่าเราจะอยู่สีไหนหรือมีความคิดที่ขัดแย้งกันอย่างไร แต่สุดท้ายเรามีพ่อหลวงองค์เดียวกัน ซึ่งความคิดที่ได้รับนี้ทำให้ตนเองเกิดความรู้สึกซาบซึ้งอย่าง

¹⁹ สัมภาษณ์ ธนิต ชงทอง, รองอธิการบดี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 19 ธันวาคม 2554.

²⁰ สัมภาษณ์ ศุภกรณ์ ดิษฐพันธุ์, คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 20 มกราคม 2555.

มาก และจะนำแนวคิดที่ดีนี้ไปปฏิบัติ นอกจากนี้การแสดงในครั้งนี้ยังสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับสถาบันการศึกษาอื่นๆที่จะทำหน้าที่เป็นเจ้าภาพการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ทั้งในเรื่องของแนวความคิดและองค์ประกอบของการแสดง²¹

จากบทสัมภาษณ์ข้างต้นสามารถเป็นสิ่งที่ยืนยันได้ว่าการแสดงทั้ง 3 ชุดการแสดง ในพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์ ได้รับความชื่นชมซึ่งสามารถกล่าวได้ว่า การแสดงในครั้งนี้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ด้านแนวความคิดของงาน และยังสามารถทำให้นิสิตและศิลปินรุ่นใหม่เกิดความรู้ ความเข้าใจ ต่อนาฏยศิลป์ไทยร่วมสมัยและนาฏยศิลป์ร่วมสมัยได้อย่างถ่องแท้ เพราะได้มีการสร้างสรรค์กระบวนการนาฏยลีลาไทยและตะวันตกได้อย่างสวยงาม

4.1.8 สถานที่แสดง

การแสดงในพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์ ได้จัดแสดงขึ้น ณ สนามกีฬา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย การแสดงนอกโรงละครมีความสอดคล้องกับแนวความคิดของชาวตะวันตก ซึ่งชาวตะวันตกจะนำการแสดงออกมาแสดงภายนอกโรงละคร เป็นเสมือนการแสดงเฉพาะที่ (Site Specific) การแสดงสมัยใหม่จะหนีออกจากโรงละคร ผู้กำกับมักจะคำนึงถึงสถานที่และเรื่องราวที่มีอยู่ ณ ที่นั้น²² ซึ่งสถานที่จัดการแสดงในครั้งนี้มีความจำเป็นจัดการแสดงขึ้น ณ สนามกีฬา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพราะเนื่องจากการแสดงในครั้งนี้เป็นการแสดงที่มีความสอดคล้องในเรื่องการแข่งขันกีฬา และยังคงถึงความพร้อมในการเป็นเจ้าภาพของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่สามารถบริหารจัดการให้สามารถจัดการแสดงและการแข่งขันกีฬาขึ้น ณ สนามของตนเอง รวมทั้งยังสามารถบรรจุจำนวนนักกีฬา จำนวนนักแสดง และจำนวนผู้ชม

²¹ สัมภาษณ์ นวลรวี จันทร์ลูน , อาจารย์ประจำภาควิชานาฏศิลป์ . คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, 16 ธันวาคม 2554.

²² สัมภาษณ์ นราพงษ์ จรัสศรี , หัวหน้าภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 10 เมษายน 2555.

ได้เป็นจำนวนมาก สิ่งเหล่านี้จึงเป็นเหตุผลหลักที่ทางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้สังเกตเห็นถึงความสำคัญทางด้านการแข่งขันกีฬาเป็นหลักที่สำคัญ

ภาพที่ 85

คำอธิบาย : สถานที่แสดงพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์

<http://men.postjung.com/315.html>

จากภาพด้านบนจะเห็นได้ว่าลักษณะของสนามจะมีลักษณะคล้ายกับ อารีน่า ที่กำเนิดมาจากสมัยกรีกโบราณ ดังที่ได้กล่าวมาในบทที่ 2 ซึ่งเป็นสนามที่ผู้ชมสามารถมองได้รอบทิศทาง ผู้ชมที่นั่งบนอัฒจันทร์จะเห็นภาพการเคลื่อนไหวของ แลวได้อย่างชัดเจน ซึ่งการแสดงในพิธีเปิดการแข่งขันกีฬานี้ ผู้กำกับการแสดงได้ออกแบบการเคลื่อนไหว การแปรแลวให้มากที่สุด เพื่อที่จะสร้างภาพให้ผู้ชมเกิดจินตนาการ เกิดความรู้สึกประทับใจต่อการแสดงที่สวยงามเหล่านั้น แต่การแสดงในครั้งนี้ได้มีการปรับเปลี่ยนทิศทางของผู้ชม โดยผู้ชมจะไม่สามารถนั่งรอบสนามได้อย่างเช่นเดิม ซึ่งจะนั่งชมการแสดงบนอัฒจันทร์เพียงฝั่งเดียว แต่นั่นก็ได้เป็นปัญหาของการมองภาพจากการแสดง การปล่อยให้ชมการแสดงบนอัฒจันทร์เพียงฝั่งเดียวนั้น เพราะเนื่องจากทางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ เพิ่มเทคนิคการฉายภาพเคลื่อนไหวเข้าไปทางฝั่งตรงข้ามกับผู้ชม เพื่อให้เกิดภาพจากการแสดงและภาพในการฉายภาพเคลื่อนไหว มีความสอดคล้องเกิดเป็นนัยยะเดียวกัน และจากแผนผังของสนามจะพบว่ามีการแสดงวงดนตรีออเคสตราแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ร่วมอยู่บนอัฒจันทร์เช่นกัน การปรับเปลี่ยนกลวิธีที่จะนำเสนอสิ่งใหม่ๆบนอัฒ

จรรยา ไม่ว่าจะเป็นการฉายภาพเคลื่อนไหวไปบนอิมเจอร์รี่ และการจัดตั้งวงดนตรีออคเตตรา ถือว่าเป็นการปรับเปลี่ยนที่น่าชื่นชม แต่ในขณะที่เดียวกันอาจจะส่งผลเสียต่อจำนวนผู้ชม ที่อาจจะทำให้มีผู้ชมการแสดงลดน้อยลง เนื่องจากอิมเจอร์รี่ได้ปรับเปลี่ยนกลวิธีที่น่าสนใจใหม่ๆเข้ามา แต่สิ่งนี้ยังไม่ได้เป็นปัญหาที่ร้ายแรง หากทุกสถาบันสามารถสร้างแรงจูงใจให้นิสิตเข้ามามีส่วนร่วมในพิธีเปิดให้มากกว่าที่เคย

4.2 นาฏยศิลป์กับบริบททางสังคมไทย

นาฏยศิลป์กับบริบททางสังคมไทยเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งนาฏยศิลป์ เนื่องจากศิลปินมีความจำเป็นที่จะต้องตระหนักถึงความสำคัญ เพื่อให้ผู้ชมได้เกิดแง่คิดจากการแสดง และเพื่อเป็นการบอกให้คนในสังคมได้ทราบว่านาฏยศิลป์กับบริบททางสังคมนั้น มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน ก่อนที่ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ถึงรายละเอียดนาฏยศิลป์กับบริบททางสังคมไทยนั้น ผู้วิจัยจะขออนุญาตอธิบายถึงความหมายของคำว่า “นาฏยศิลป์” และ “บริบททางสังคม” ให้สามารถเข้าใจดังนี้

คำว่า “นาฏยศิลป์” ทุกคนคงจะทราบกันดีว่า เป็นศิลปะที่ประกอบไปด้วยลีลาการฟ้อนรำ หรือการเต้นรำ ส่วนความหมายของคำว่า “บริบททางสังคมไทย” ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า หมายถึง สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม ค่านิยม ความเชื่อ และสภาพการณ์ต่างๆในสังคมไทย เมื่อคำว่า “นาฏยศิลป์” และ “บริบททางสังคมไทย” มารวมกัน ก็จะสามารถอธิบายได้ว่า นาฏยศิลป์ที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือมีความสัมพันธ์ กับสภาพการณ์ต่างๆในสังคมไทย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องสังคม ศาสนา วัฒนธรรม หรือแม้กระทั่งวิถีชีวิตของคนในสังคม สิ่งเหล่านี้จะเป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้คนในสังคม ได้รู้ถึงความสัมพันธ์ของนาฏยศิลป์กับบริบททางสังคมไทยได้อย่างชัดเจน

นาฏยศิลป์มีความเกี่ยวข้องหรือมีความสัมพันธ์กับบริบททางสังคมมาเป็นระยะเวลาาน แต่การศึกษาอย่างแท้จริงในเรื่องนี้เพิ่งจะได้รับความสนใจจากสถาบันการศึกษาอย่างเช่น ภาควิชา นาฏยศิลป์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยแห่งนี้ ที่ให้ความสำคัญทางนาฏยศิลป์กับบริบททางสังคมไทย และจากการศึกษาอาจกล่าวได้ว่า บริบททางสังคมไทยได้กลายเป็นเหตุปัจจัยหนึ่งของการสร้างสรรค์ผลงานนาฏยศิลป์ ดังเช่นการแสดงในพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย

ไทยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์ ล้วนแต่มีความเกี่ยวข้องกับบริบททางสังคมไทยทั้งสิ้น ซึ่งผู้วิจัยจะวิเคราะห์ข้อมูลการแสดงในครั้งนี้เป็นหลักสำคัญ โดยจะสามารถวิเคราะห์หน้าภูยศิลป์กับบริบททางสังคมไทยได้ดังนี้

4.2.1 นาฏยศิลป์สู่ความสามัคคี

จากแนวความคิดการแสดงชุดกวนเกษียรสมุทร ที่มุ่งเน้นให้เห็นถึงความสมัครสมานสามัคคีของฝ่ายเทวดาและอสูร ซึ่งเป็นปฏิบัติต่อกัน แต่อย่างไรก็ตามทั้ง 2 ฝ่ายก็ยังให้ความสมัครสมานสามัคคีจนทำให้การกวนเกษียรสมุทรนั้นประสบความสำเร็จ จนได้น้ำอมฤตมาดื่ม และนอกจากการแสดงชุดนี้แล้วนั้น ยังมีการแสดงอีกชุดหนึ่งคือ ดุลยภาพแห่งความกลมกลืน ที่นำเสนอสีต่างๆแต่ยังสามารถอยู่ร่วมกันด้วยความกลมกลืนและเป็นเอกภาพได้

ความสามัคคีในการแสดงชุดนี้เป็นวัตถุประสงค์หลักของการแข่งขันกีฬา ซึ่งการแสดงในชุดนี้ สามารถเป็นภาพสะท้อนของการเกิดความสามัคคีในทุกๆอย่างของการอยู่ร่วมกัน เปรียบเสมือนเป็นนัยยะสำคัญของการแข่งขันกีฬา ตลอดจนการทำงานร่วมกัน ความสามัคคีมีความสำคัญอย่างมากต่อการแข่งขันกีฬา เนื่องจากการแข่งขันกีฬาต้องอาศัยความสามัคคีให้เกิดเป็นหนึ่งใจเดียว เพื่อที่จะฝ่าฟันทุกอุปสรรคในการก้าวไปสู่ชัยชนะ ไม่ว่าจะเป็นการแข่งขันประเภทเดี่ยว ที่จำเป็นต้องให้ความสามัคคีกับผู้ควบคุมการฝึกซ้อม (Coach) ซึ่งหากเกิดความขัดแย้งกันก็จะเป็นจุดเริ่มต้นของปัญหาที่นำไปสู่ความพ่ายแพ้ได้ และนอกจากความสามัคคีกับผู้ควบคุมการฝึกซ้อม (Coach)แล้ว การแข่งขันประเภทเดี่ยวยังจำเป็นต้องให้ความสามัคคีทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจด้วยเช่นกัน หากกายพร้อมแต่ใจไม่พร้อม หรือหากใจพร้อมแต่กายไม่พร้อม ก็จะไปสู่ความพ่ายแพ้ได้เช่นกัน ส่วนการแข่งขันประเภทคู่และประเภททีมความสามัคคีเป็นสิ่งที่สำคัญมากที่สุด เนื่องจากมีบุคคลหลากหลายความคิด หลากหลายความสามารถ ซึ่งการแข่งขันหรือการใช้ชีวิตร่วมกันนั้นเป็นสิ่งที่ยาก เพราะสิ่งเหล่านั้นจะเป็นอุปสรรคที่ยิ่งใหญ่ของการแข่งขัน แต่ถ้าหากทุกคนในทีมจะต้องฝ่าฟันทุกปัญหาทุกอุปสรรคไปให้ได้ เพื่อรวมใจให้เป็นสามัคคีและเป็นหนึ่งเดียวในการต่อสู้เพื่อชัยชนะ

ความสามัคคีไม่ใช่เพียงแค่เรื่องของการแข่งขันกีฬาเท่านั้น แต่ยังหมายถึงการทำงานร่วมกันของบุคลากรทุกฝ่าย ซึ่งการทำงานหรือการดำเนินงานในการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่ง

ประเทศไทยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์ ได้รับความร่วมมือจากคณาจารย์ เจ้าหน้าที่ บุคลากร และนิสิต โดยมีการทำงานเป็นทีม มิใช่เป็นการทำงานเพียงคนเดียว การดำเนินงานของทุกฝ่ายจะมีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกัน หากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ดำเนินงานตามขั้นตอน ทีมงานอีกฝ่ายหนึ่งหรือหลายฝ่าย ก็จะไม่สามารถดำเนินงานได้ดังเป้าหมาย และความสำเร็จก็จะไม่บังเกิดขึ้นดังตั้งใจ

นอกจากการแข่งขันกีฬาและการทำงานร่วมกันแล้วนั้น มีสิ่งหนึ่งที่เป็นปัญหาสำคัญอย่างยิ่งในสังคมไทยปัจจุบันนั่นคือ ความสามัคคีของชาติในขณะนี้ สภาพการณ์ปัจจุบันของคนในสังคมไทยเกิดความแตกแยกกันอย่างมากระหว่าง โดยเฉพาะความแตกแยกทางด้านการเมือง จากการแสดงชุดกลยุทธ์แห่งความกลมกลืน เปรียบเสมือนเป็นนัยยะของความหลากหลายของกลุ่มสีทางการเมือง ดังที่เราจะทราบจากแหล่งข่าวในปัจจุบัน ว่ามีคนหลายกลุ่มที่แบ่งแยกเป็นสี จนทำให้ประเทศชาติเกิดความสับสนวุ่นวาย เกิดสงครามทางการเมือง สิ่งเหล่านี้คงเป็นเรื่องยากที่จะแก้ไขในสังคมไทย เมื่อมีกลุ่มสีความคิดหนึ่งออกมารวมตัวกันเพื่อต่อต้านรัฐบาล จนทำให้คนอีกกลุ่มสีหนึ่งที่สนับสนุนรัฐบาลลุกขึ้นมาต่อต้าน สิ่งเหล่านี้คงกลายเป็นปัญหาสำคัญยิ่งในประเทศไทย หากจะกล่าวถึงแนวทางแก้ไขก็มิใช่นักวิชาการจำนวนไม่น้อยที่เสนอความคิดเห็นออกมา แต่ความคิดเห็นหรือแนวทางการแก้ไขยังไม่ประสบความสำเร็จ ซึ่งอาจจะมีเหตุผลในหลายๆประการที่เราไม่สามารถจะทราบได้ รวมทั้งยังเป็นเรื่องที่ยืดเยื้ออ่อน เพราะสิ่งที่เกิดขึ้นภายใต้จิตใจและความรู้สึกของมนุษย์

นอกจากความคิดเห็นของนักวิชาการแล้วนั้น ยังคงพบหน่วยงานต่างๆทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งสถาบันการศึกษา ได้เกิดการรวมตัวกัน เพื่อรณรงค์ถึงความสามัคคี ไม่ว่าจะเป็นการรณรงค์นั้นจะประสบความสำเร็จหรือไม่ แต่อย่างน้อยก็เพื่อเป็นแรงผลักดันให้คนในสังคมไทยเกิดความรักความสามัคคีกัน และจากสถานการณ์ที่ประเทศไทยประสบปัญหาหาอุทกภัยครั้งยิ่งใหญ่ ทำให้เห็นน้ำใจของคนไทยที่คอยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จนทำให้ภาพปัญหาที่เคยขัดแย้งนั้นเลือนหายไป จากความช่วยเหลือในครั้งนี้จะก่อให้เกิดความสามัคคีของคนในสังคมไทย นอกจากความช่วยเหลือทางด้านบริจาคเงินและของอุปโภค บริโภคแล้วนั้น นาฏยศิลป์ยังเป็นส่วนหนึ่งที่ใช้ในการบำบัดความเครียดของผู้ประสบภัย ซึ่งมีนิตินิยมของภาควิชานาฏยศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่เป็นส่วนหนึ่งในการช่วยเหลือสังคมด้วย การนำนาฏยศิลป์ ไปสรรสร้าง เพื่อให้ได้เงินจากการจัดกิจกรรมนี้ไปช่วยเหลือผู้ประสบภัยน้ำท่วม จนได้รับความสนใจจาก

สื่อมวลชน ในการนำข่าวออกไปเผยแพร่ให้กับคนในสังคม! ค้ำทราบถึงน้ำใจของนิสิต ผู้ที่เป็นเยาวชนในการช่วยเหลือสังคม และกิจกรรมที่ดีในครั้งนี้อย่าง มีอีกหลายสถาบันการศึกษาที่ให้ความสำคัญทางด้านการใช้นาฏศิลป์ในการบำบัดความเครียด จนเกิดความร่วมมือในการจัดกิจกรรมบันเทิงที่ดี อย่างเช่น กิจกรรมบันเทิงกุ่ม เป็นกิจกรรมที่ได้รับความร่วมมือของนิสิตจากหลายสถาบันการศึกษา ที่ให้ความบันเทิงกับผู้ประสบภัย ณ สนามกีฬาราชมิ่งคลาสิกฟาสถาน ซึ่งผู้วิจัยก็เป็นส่วนหนึ่งที่ได้มีโอกาสนำนาฏศิลป์ไปบำบัดความเครียด ในครั้งนี้ ด้วยเช่นกัน จากกิจกรรมในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่านาฏศิลป์สามารถเป็นสิ่งที่ให้ความบันเทิง จนก่อให้เกิดความสุขได้ และไม่ว่าจะเกิดเหตุการณ์ใดๆก็ตาม นาฏศิลป์ เป็นสิ่งที่จรรโลงจิตใจให้กับมนุษย์ได้เสมอ และจากการจัดกิจกรรมบันเทิงกุ่มในครั้งนั้นได้ประสบสำเร็จเป็นอย่างมาก เพราะเนื่องจากความร่วมมือ ร่วมแรง ร่วมใจของนิสิตทุกๆสถาบันการศึกษา

ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้นนั้นจะเห็นได้ว่า นาฏศิลป์ได้กลายเป็นจุดศูนย์รวมของทำกิจกรรมที่สร้างสรรค์ต่างๆ นาฏศิลป์สามารถสร้างความสุข สร้างรอยยิ้มแก่ทุกคน และนาฏศิลป์ใน พิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์ ได้กลายเป็นจุดสำคัญของการแข่งขันกีฬาแห่งประเทศไทยในครั้งนี้ เปรียบเสมือนเป็นการสร้างแรงจูงใจให้คนทั้งประเทศติดตามการแข่งขัน กีฬา และ นอกจากนี้ นาฏศิลป์ ในพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์ สามารถเป็นเครื่องที่ชี้วัดถึงศักยภาพของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทั้งในด้านความสามารถของนิสิตและผู้กำกับการแสดง ทางด้านแนวความคิด ทางด้านการออกแบบการแสดง และการบริหารจัดการด้านการแสดง ซึ่งสิ่งเหล่านี้การแสดงพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์ สามารถทำงานออกมาได้อย่างสมบูรณ์แบบ และยังสร้างความประทับใจให้กับผู้ชมเป็นจำนวนมาก เมื่อได้ชมการแสดงที่สวยงาม เป็นที่ประทับใจผู้ชมจำนวนมากเช่นนี้ ผู้วิจัยคิดว่าผู้ชมทุกคนคงจะมีความคาดหวังในเรื่องของการแสดงพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยในครั้งต่อไป

การแสดงในพิธีเปิดการแข่งขัน กีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์ ยังคงมีหน้าที่การทำงาน ซึ่งการดำเนินงานฝ่ายการแสดงนั้น จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากบุคลากรอื่นๆอีกมากมาย เช่น บุคลากรทางด้านบทเพลง อุปกรณ์ทางการแสดง เครื่องแต่งกาย แสง และรวมทั้งผู้ประสานงานอื่นๆอีกมาก การแสดงจะมีความสมบูรณ์ได้นั้น จะต้องได้รับ

ความร่วมมือจากทุกฝ่าย หากการแสดงพร้อมแต่ขาดความพร้อมทางด้านเครื่องแต่งกาย แสง ก็ถือได้ว่าการแสดงนั้นไม่ประสบความสำเร็จ ดังนั้นไม่ว่าจะเป็นการทำงานฝ่ายใดก็ตามจะประสบความสำเร็จได้ด้วยควมสามัคคี ร่วมแรง ร่วมใจ และความสามัคคีนี้จะนำไปสู่ความสำเร็จ

ความสำคัญดังที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า นาฏยศิลป์สามารถเป็นจุดเริ่มต้นหรือเป็นแรงผลักดันให้คนในสังคมเกิดความคิด ซึ่งจะนำไปสู่ความรักความสามัคคี และความรักความสามัคคีนี้เป็นสิ่งที่จำเป็นต่อบุคคลทุกคน ในสังคม ที่จะใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการอยู่ร่วมกันหรือทำงานร่วมกัน โดยช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ช่วยกันร่วมมือ ร่วมแรง ร่วมใจ ซึ่งหากประเทศใดขาดความสามัคคี ประเทศนั้นจะไม่พบกับความเจริญ จะนำไปสู่ความเสียหายและหายนะได้ แต่หากประเทศใดเกิดความรักความสามัคคี ประเทศนั้นจะนำไปสู่ความเจริญ ก้าวทันโลก และจะนำไปสู่สันติภาพที่สงบสุขได้

4.2.2 นาฏยศิลป์แห่งวิถีชีวิต

การแสดงพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์ นอกจากจะสะท้อนถึงความสามัคคีแล้วนั้น ยังสามารถสะท้อนถึงวิถีชีวิตของคนไทยที่ถ่ายทอดลงบนงานหัตถกรรมของคนไทย ซึ่งผู้กำกับการแสดงได้นำ ผลิตภัณฑ์พื้นเมืองของไทย เข้ามาประยุกต์ใช้ในการแสดง โดยมีการใช้ร่มและเสื้อเป็นอุปกรณ์ที่สำคัญในการแสดง ร่มและเสื้อเปรียบเสมือนเป็นการแสดงออกถึงภูมิปัญญาของคนไทยในอดีต ที่คนไทยสามารถดัดแปลงวัตถุดิบจากธรรมชาติ ให้กลายเป็นของใช้ที่เป็นประโยชน์มหาศาลแก่คนไทย ซึ่งทำให้นักแสดงและผู้ชมเกิดความรู้านาประการจากอุปกรณ์เหล่านี้ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องวัตถุดิบจากธรรมชาติที่นำมาใช้ โดยนำต้นกกมาใช้ถักทอเป็นเสื้อ และนำผ้าฝ้าย ผ้าดิบหรือกระดาษสามาใช้ทำร่ม การที่นักแสดงและผู้ชมเกิดความรู้เหล่านี้ จะสามารถทำให้นักแสดงและผู้ชมเกิดความรู้ในเรื่องธรรมชาติมากยิ่งขึ้น จนสามารถทำให้เกิดความรู้สึกถึงความรักและความห่วงใยธรรมชาติตามมา เพราะหากคนไทยขาดทรัพยากรที่มีคุณค่าเหล่านั้น อาจส่งผลให้คนไทยขาดเอกลักษณ์ไทยไปอย่างสิ้นเชิง และยังส่งผลในเรื่องของรายได้ของคนไทย ซึ่งผลิตภัณฑ์ของคนไทยยังคงเป็นที่ต้องการของคนไทยและคนต่างชาติ ถ้าหากประเทศไทยมีผลิตภัณฑ์ที่เป็นของไทย จะสามารถช่วยเพิ่มรายได้ให้กับคนไทยหรือชาวบ้านในท้องถิ่นนั้นๆ และยังเป็นการช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจของไทยให้

ดียิ่งขึ้นไป อีกทั้งยังเป็นการบอกให้ทั่วโลกได้ทราบว่า ประเทศไทยยังคงเป็นประเทศที่มีฝีมือในการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ต่างๆขึ้นมา สามารถทำให้คนไทยได้รับการยอมรับจากทั่วโลก จนเกิดความภาคภูมิใจในความเป็นไทย

ภูมิปัญญาของคนไทยในอดีตได้กลายเป็นมรดกอันล้ำค่าที่ ตกทอดมาสู่คนรุ่นหลัง ทำให้คนรุ่นหลังสามารถสานต่ออาชีพเหล่านี้ ซึ่งบางแห่งอาชีพเหล่านี้ได้กลายเป็นมรดกประจำท้องถิ่นไปโดยปริยาย คนท้องถิ่นยังเป็นกลุ่มคนจำนวนหนึ่งที่เห็นความสำคัญในอาชีพประจำท้องถิ่นของตน บางครั้งทำให้มีคนจำนวนไม่มากเห็นคุณค่าในผลิตภัณฑ์เหล่านี้ แต่ศาสตราจารย์ ดร.นราพงษ์ จรัสศรี ผู้กำกับการแสดง ได้ให้ความสำคัญและคุณค่าในผลิตภัณฑ์ของคนไทย ผู้กำกับการแสดงจึงได้นำผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นมานำเสนอ เพื่อเป็นการกระตุ้นคนรุ่นเก่าและปลูกฝังจิตสำนึกให้กับคนรุ่นใหม่ ได้เห็นประโยชน์และคุณค่าของผลิตภัณฑ์ไทย จนสามารถใช้ของไทยได้อย่างไม่ต้องอายชาติใด

นอกจากนี้ นาฏศิลป์ยังมีความเกี่ยวข้องในเรื่องของความเชื่อ ความศรัทธา ต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ แต่การกระทำเช่นนี้อาจจะเป็นสิ่งที่แฝงนัยยะต่างๆเอาไว้ เพื่อให้มนุษย์เคารพในสิ่งต่างๆ หรืออาจจะทำให้เกิดความรู้สึก รักและหวงแหนธรรมชาติหรือสิ่งที่มีอยู่ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจมนุษย์ได้เป็นอย่างดี จนในภาวะปัจจุบันได้เกิดเหตุการณ์มากมาย โดยเราสามารถพบเห็นบ่อยครั้งในแหล่งข่าว ไม่ว่าจะเป็นการเสี่ยงโชคจากต้นไม้ ซึ่งผู้วิจัยมองว่าการบูชาต้นไม้ นั้นจะเป็นการแฝงนัยยะทางการรักษัธรรมชาตินี้ให้คงอยู่กับมนุษย์ต่อไป

หากจะกล่าวถึงความเชื่อ ความศรัทธาของมนุษย์นั้น คงจะเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้มากมาย ไม่ว่าจะเป็นการขอฝน การขอขมาพระแม่คงคา หรือการทำพิธีกรรมต่างๆ ที่จะทำให้มนุษย์เกิดความเลื่อมใส ศรัทธา และเกิดความเคารพต่อสิ่งนั้นๆ นอกจากความเชื่อ ความศรัทธาต่อธรรมชาติ หรือสิ่งที่อยู่รอบตัวมนุษย์แล้วนั้น ความศรัทธาทางด้านศาสนาก็เป็นส่วนสำคัญหนึ่ง ที่มนุษย์ให้ความสำคัญ ไม่เพียงแต่ศาสนาพุทธเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงทุกๆศาสนาที่อยู่ร่วมกันในประเทศไทย

จากการแสดงพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์ ในชุดการกวนเกษียรสมุทรนั้น เป็นตำนานความเชื่อของศาสนาพราหมณ์ อินดู ที่มีความศรัทธาต่อเทพเจ้า ถึงแม้จะไม่ใช่ศาสนาพุทธก็ตาม แต่คนในสังคมไทยก็ยังคงให้ความสำคัญ ต่อเทพเจ้า

ซึ่งการบูชาเทพเจ้าก็เป็นเหตุปัจจัยหนึ่งที่มีมนุษย์ให้ความสนใจเป็นอย่างมาก จนบางครั้งทำให้คนในสังคมไทยบางคนเกิดความเข้าใจว่า เรื่องราวของเทพเจ้านั้นได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของศาสนาพุทธไปโดยปริยาย และนาฏศิลป์ก็มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างมามากกับตำนานของศาสนาพราหมณ์ ฮินดู อย่างเช่น งานนราตรี ณ วัดพระศรีมหาอุมาเทวี (วัดแขก สีลม) หลังเสร็จสิ้นพิธี บูชาเทพเจ้าแล้วนั้น ก็จะมีการเดินรำของผู้ที่มีจิตศรัทธา เพื่อเป็นการแสดงความเคารพบูชาต่อเทพเจ้า

ในพิธีบูชาเทพเจ้า จำเป็นจะต้องมีผู้ที่เป็นรำทรง โดยมีความเชื่อกันว่า ผู้ที่เป็น รำทรง คือผู้ที่สามารถสื่อสารจิตกับเทพเจ้าองค์นั้นๆ ได้ และบางครั้งเมื่อเทพเจ้าลงมาประทับรำ ผู้ที่เป็นรำทรงจะแสดงลีลาการรำรำออกมา จากประสบการณ์ของผู้วิจัย ซึ่งผู้วิจัยเคยได้มีโอกาสไปร่วมงานในพิธีบูชาเทพเจ้า แต่การร่วมงานของผู้วิจัยนั้นไปในฐานะนักแสดง กล่าวคือ เมื่อทำพิธีสวดบูชาเทพเจ้าองค์ต่างๆจบลง ก็จะเริ่มเข้าสู่การแสดง แต่ในขณะที่แสดงไปนั้นก็ยังมีผู้ที่เป็นรำทรงออกมาเดินรำร่วมกับผู้แสดง สิ่งที่เกิดขึ้นเหล่านี้ อาจจะมีผลมาจากความเชื่อในเรื่องตำนานการรำรำของอินเดีย โดยผู้วิจัยจะขอกล่าวถึงคำ รำการรำรำขององค์พระศิวะ ซึ่งเป็นเทพเจ้าแห่งศาสนาพราหมณ์ ฮินดู ว่ามีกษัตริย์คนหนึ่งชื่อ อสุรมูลาคณี เป็นศิษย์ของฤาษีที่ถูกพระนารายณ์ปราบปราม เนื่องจากประพฤติตนไม่ดีงาม แต่กษัตริย์คนนี้ก็ถูกพระอิศวรปราบได้ และถูกพระอิศวรเหยียบไว้แทบบาท พร้อมกับการรำรำลงชัชชนะ²³ จากตำนานการรำรำขององค์พระศิวะ ทำให้เกิดเป็นตำนานนาฏศาสตร์ ซึ่งเป็นทำรำที่พระศิวะทรงฟ้อนรำ 108 ท่าส่งผลให้ประเทศไทยได้รับอิทธิพลจากตำนานการรำรำนี้ ท่านผู้ทรงวิद्याคุณทั้งหลายได้ตั้งข้อสันนิษฐานว่านาฏศิลป์อินเดียคงเข้ามาในสมัยกรุงศรีอยุธยา เพราะในพ.ศ. 1800 ซึ่งเป็นเวลาที่สร้างเทวสถานในเมืองจันทน์พรมนั้น เป็นระยะเวลาที่ไทยเพิ่งตั้งกรุงสุโขทัย ต่อมานักปราชญ์ของไทยสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ได้แก้ไขปรับปรุงแล้วประดิษฐ์ขึ้นอีกชั้นหนึ่ง ทำฟ้อนรำของนาฏศิลป์ไทย จึงดูห่างไกลกับทำรำของอินเดีย²⁴ เมื่อการรำรำเป็นพรประการหนึ่งที่เทพเจ้าทรงประทานมาให้แก่มนุษย์ จึงถือได้ว่าสิ่งเหล่านี้จึงเกิดเป็นแรงผลักดันหรือเป็นการอุปทานของผู้ที่เป็นรำทรง จึงทำ

²³ สุมนมมาลย์ นิมเนตติพันธ์. การละครไทย, (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2543), หน้า 71.

²⁴ พาณี สีสวอย. สุนทรียะทางนาฏศิลป์ไทย, (กรุงเทพฯ: ธารนิเวศการพิมพ์, 2539), หน้า 11.

ให้เกิดการรำรำกันเป็นจำนวนมากของผู้ที่เป็นร่างทรง นอกจากความเชื่อของชาวอินเดียแล้วนั้น ประชาชนชาวอัฟริกาตะวันตก ตะวันตกเฉียงใต้ของไนจีเรีย ตะวันออกเฉียงเหนือของบราซิล เติรรวมทั้งบางชุมชนในนิวออร์คและไมอามี จะมีความเชื่อในเรื่องของการเปิดประตูทางระหว่าง โลก – พระเจ้า – บรรพบุรุษ จะมีพิธีกรรมที่ให้เทพเจ้าเข้าทรงในร่างคน (Trance) มีการเดินรำ เพื่อ เชื้อเชิญเทพเจ้า²⁵

นอกจากเรื่องราวของนาฏศิลป์ไทย แล้วนั้น คนในสังคมไทยยังให้ความสำคัญเกี่ยวกับการเคารพบูชาครูเช่นกัน ซึ่งเราจะทราบกันคืออยู่แล้วว่าผู้ที่มีความรู้ ความสามารถทางด้าน นาฏศิลป์ไทย คนตรีไทย หรือผู้ที่มีจิตศรัทธา จะให้ความสำคัญต่อการเคารพบูชาบรมครู ทั้งที่เป็นบรมครูเทพเจ้าหรือบรมครูมนุษย์ก็ตาม และจากความศรัทธาเหล่านี้ก่อให้เกิดพิธีการไหว้ครู ทางคนตรีและนาฏศิลป์ ไทยขึ้น เพื่อเป็นการสรรเสริญ เคารพบูชาครู รวมทั้งเป็นการขอขมา และยังเป็น การมอบความเป็นสิริมงคลแก่บรรดาลูกศิษย์ จากประสบการณ์ ในการเข้าร่วมพิธีไหว้ครูของผู้นั้น ทำให้ผู้นั้นทราบว่า ก่อนที่บุคคลใดจะสามารถไปถ่ายทอดความรู้ทางนาฏศิลป์ ไทยให้กับผู้อื่นได้นั้น จะต้องผ่านการรับมอบจากพิธีไหว้ครูเสียก่อน มิฉะนั้นแล้วจะถูกกล่าว ว่าผิดครู สิ่งเหล่านี้จะเป็นการแฝงนัยยะที่สำคัญ กล่าวคือ การที่จะไปถ่ายทอดทำรำให้กับผู้อื่นนั้น จะต้องได้ รับอนุญาต ได้รับวิชา หรือที่เรียกว่าการรับมอบ จากครูเสียก่อน จึงจะมีความรู้ที่จะ สามารถไปสอนผู้อื่นได้ และไม่ต้องเกรงกลัวจากการผิดครู ถือว่าเป็นศิษย์ที่มีครูแล้ว โดยจะ เริ่มต้นที่ผู้รับมอบก่อน ซึ่งพิธีมอบเป็นขั้นตอนที่สูงที่สุด หมายถึง การได้รับการมอบความรู้ความ เป็นครู ครูผู้สอนวิชานาฏศิลป์จะพิจารณาว่า ศิษย์คนใดมีความรู้ในวิชานาฏศิลป์มีฝีมือในการรำ ยอดเยี่ยม จนถึงเป็นแบบแผนที่ดีได้ และมีความประพฤติเรียบร้อย เหมาะสมที่จะเป็นครูสืบทอด ความเป็นผู้รู้ให้กับผู้อื่นได้ต่อไป

การเคารพบูชาบรมครูเทพเจ้า และบรมครูมนุษย์ เป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างมากต่อ สังคมไทย ไม่เฉพาะแต่ในสังคมแวดล้อมของคนตรีและนาฏศิลป์เท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงทุกๆคน ในสังคมไทยเช่นกัน ไม่ว่าจะอยู่ในสังคมใดๆก็ตาม ดังที่เราจะเห็นได้ว่า ในประเทศไทยมีการให้

²⁵ นราพงษ์ จรัสศรี , ประวัตินาฏศิลป์ตะวันตก, (กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือแห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548), หน้า 4.

ความสำคัญกับวันครูแห่งชาติ ซึ่งสถาบันการศึกษาทุกระดับมีความใส่ใจ และให้ความสำคัญกับการจัดงานวันครูแห่งชาติ เพื่อเป็นการระลึกถึงคำสอนของครู และยังเป็นการขอขมาต่อครูบาอาจารย์ที่ได้เคยล่วงเกินด้วยกาย วาจา และใจ สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่มนุษย์ ทุกคนได้ถูกปลูกฝังให้เป็นผู้ที่มีความกตัญญูทักท้วงต่อผู้มีพระคุณ และนาฏยศิลป์ก็เป็นสิ่งหนึ่งที่สามารถสื่อสารเรื่องราวของความรัก ความกตัญญูระหว่างครูกับศิษย์ได้ ซึ่งตามสถาบันการศึกษายังคงให้ความสำคัญกับการใช้นาฏยศิลป์เป็นสื่อ ในการแสดงเรื่องราวระหว่างครู กับศิษย์ เพื่อเป็นการอวยพรและสรรเสริญครูบาอาจารย์

จากความสัมพันธ์ต่อเทพเจ้า นำมาสู่การเคารพบูชา บรมครูเทพเจ้า รวมทั้งการเคารพบูชาบรมครูมนุษย์ของคนในสังคมไทย แต่การศรัทธาต่อองค์เทพเจ้านั้นยังไม่สิ้นสุด นาฏยศิลป์ได้กลายเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของการบูชาเทพเจ้า ซึ่งนำมาสู่การรำรำตาองค์เทพเจ้าตามเทวสถานต่างๆ เป็นสิ่งที่มักพบ กันอย่างแพร่หลายในประเทศไทย การรำรำตาตามเทวสถานที่พบเห็นได้ชัดเจนที่สุดคือ การรำรำตาที่เทวสถานท่าวมหาพรหมเอราวัณ ณ แยกราชประสงค์ การรำรำตาในสถานที่แห่งนี้เป็นการรำรำตาเพื่อแก้บน ที่ ประชาชนในสังคมไทยได้ไปขอพรต่อท่าวมหาพรหมเมื่อสมหวังดังปรารถนาจึงได้จัดการรำรำตาถวาย จากตำนานการรำรำตาที่กล่าวมาเป็น สิ่งที่น่าทึ่งใจได้ว่า นาฏยศิลป์เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากองค์เทพเจ้า และด้วยความเชื่อของคนในสังคมไทย ที่มีความเชื่อว่าเมื่อเทพเจ้าอยู่บนสรวงสวรรค์ เหล่าบรรดานางอัปสรและคนธรรพ์ ได้ทำหน้าที่รำรำตาและเล่นดนตรี เพื่อสวดดี แซ่ซร้องแด่เทพเจ้าทุกพระองค์ ด้วยเหตุนี้การรำรำตาจึงเป็นสิ่งที่ผู้คนในสังคมไทยให้ความสำคัญ เพื่อนำการรำรำตานี้มาถวายแด่องค์เทพเจ้าอันศักดิ์สิทธิ์ สิ่งเหล่านี้จึงเป็นเหตุผล สนับสนุนให้คนในสังคมไทยให้ความสำคัญต่อศิลปะการรำรำตากับการบูชาเทพเจ้า นอกจากศิลปะการรำรำตาที่ทุกคนสามารถพบเห็นตามเทวสถานแล้วนั้น นาฏยศิลป์ยังคงปรากฏกับศิลปะแขนงอื่นๆ อย่างเช่น การปรากฏตามภาพจิตรกรรมฝาผนังและภาพจำหลักตามเทวสถานต่างๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของนาฏยศิลป์ที่มีอิทธิพลต่อวงการศิลปะอื่นๆ การเขียนภาพของศิลปินมักจะนิยมเขียนเพื่อเล่าเรื่องราวตามตำนานต่างๆของเทพเจ้า โดยเป็นเรื่องราวของศาสนาพราหมณ์ ฮินดู ที่สามารถนำภาพนาฏยศิลป์มาสร้าง วรรณกรรม ถ่ายทอดบนศิลปะแห่งจิตรกรรมและสถาปัตยกรรม ได้อย่าง สวยงาม กลมกลืน นอกจากศิลปะแห่งจิตรกรรมและ

สถาปัตยกรรมแล้วนั้น นาฏศิลป์ยังสามารถถ่ายทอดเรื่องราวลงบนแผ่นฟิล์มหรือภาพยนตร์ได้เช่นกัน

จากพิธีกวนเกษียรสมุทรนำมาซึ่งความเคารพบูชาเทพเจ้าแล้วนั้น ยังคงมีอีกประเด็นที่สำคัญยิ่ง คือ การแสดงความจงรักภักดี ต่อองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช มหาราช ซึ่งการแสดงความจงรักภักดีได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตชาวไทย สามารถเห็นได้อย่างชัดเจนคือการแสดงความจงรักภักดีในสื่อทุกประเภทไม่ว่าจะเป็น โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ และสื่อออนไลน์ ที่ร่วมกันสวดตีความดั่งมาของพระองค์ท่าน และยังเป็นการกระตือรือร้นความคิดของคนในสังคมไทย รวมทั้งยังเป็นการปลุกฝังให้เยาวชนได้รับรู้ถึงคุณความดีที่พระองค์ท่านทรงมอบให้กับปวงชนชาวไทย ซึ่งคนไทยสามารถตอบแทนพระองค์ด้วยการเป็นคนดี รู้จักรักและสามัคคี เพื่อความเป็นปึกแผ่นของชาวสยามสืบไป

4.3 ประโยชน์และคุณค่าของการแสดง

เมื่อการสร้างสรรค์การแสดงพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์ ได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ทำให้ผู้วิจัยได้ทราบถึงการบริหารจัดการด้านการแสดงที่มี ศาสตราจารย์ ดร.นราพงษ์ จรัสศรี เป็นผู้กำกับการแสดง โดยการบริหารจัดการด้านการแสดงจะประกอบด้วยองค์ประกอบทางด้านการแสดงหลายด้านด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็น งบประมาณ นักแสดง เครื่องแต่งกาย บทเพลง การออกแบบนาฏยลีลา การออกแบบแสง การคัดสรรอุปกรณ์ ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้สามารถทำให้ผู้ วิจัยทราบถึงองค์ประกอบทุกๆด้านตามที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ไปนั้น และการสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์ให้สมบูรณ์ มิใช่เป็นเพียงการใช้องค์ประกอบการแสดงอย่างเดียวเท่านั้น แต่ยังจำเป็นต้องอาศัยความมุ่งมั่น ตั้งใจในการสร้างสรรค์ผลงาน จึงจะส่งผลให้การแสดงนั้นๆประสบความสำเร็จได้

การแสดงพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์นี้ เป็นการแสดงที่ประสบความสำเร็จอย่างมาก ซึ่งความสำเร็จในครั้งนี้เป็นการได้รับความร่วมมือจากนิสิต เจ้าหน้าที่ และบุคลากร เปรียบเสมือนว่านาฏศิลป์ได้กลายเป็นจุดศูนย์รวมของบุคคลที่หลากหลาย จนสามารถมารวมตัวกัน ใช้ความสมัครสมานสามัคคีในการทำงานร่วมกัน และยังเป็นการสร้างมิตรภาพที่ดีต่อกันด้วยตนเองจากรุ่นพี่สู่รุ่นน้อง ซึ่งมิตรภาพที่ก่อตัวขึ้นในครั้งนี้ จะ

เป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้ศิลปินที่และรุ่นน้องได้รู้จักสนิทสนมกัน เมื่อมีการสร้างการแสดงจากวิชาเรียน นิสิตก็จะสามารถช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้ นอกจากมิตรภาพที่ดีจากนิสิตด้วยกันเองนั้น ยังเป็นการสร้างมิตรภาพให้กับทุกคนที่ได้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในครั้ง นี้ จะสามารถทำให้ทุกคนมีมิตรภาพเพิ่มมากขึ้น และจะส่งผลในภายหน้า หากเรามีปัญหาเดือดร้อนสิ่งใด เราอาจจะได้พบมิตรภาพที่ดีจากการได้รู้จักคนเพิ่มขึ้น จากการแสดงในครั้ง นี้ก็เป็นได้ และยังเป็น การเปิดมุมมองทางความคิด เปิดโลกทัศน์ให้กว้างมากขึ้น ในการได้พูดคุยกับบุคคลที่ต่างสาขา กันออกไป การได้รู้จักมิตรภาพจากการแสดงในครั้ง นี้ ทำให้เห็นภาพของการร่วมแรง ร่วมใจ ถึงแม้จะเหนื่อย ภายเพียงใด แต่ยังคงอดทนเพื่อให้งานที่ออกมา นั้นประสบความสำเร็จ และหากผู้ใดมีปัญหาก็จะคอยให้ความช่วยเหลือ กันโดยตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา โดยเฉพาะในเรื่องของลีลาการเต้นรำ ซึ่งมีนักแสดงจำนวนมากที่ไม่เคยมีประสบการณ์ทางด้านการแสดง นิสิตภาควิชา นาฏศิลป์ก็จะคอยให้ ความช่วยเหลืออย่างจริงจัง เพื่อที่จะให้งานนั้นออกมาได้ อย่างสมบูรณ์ การแสดงในครั้ง นี้ยังเปรียบเสมือนการฝึกประสบการณ์ ให้กับผู้ที่ไม่เคยมีประสบการณ์ทางด้านการแสดงมาก่อน และจากประสบการณ์ในครั้ง นี้ ผู้วิจัยมั่นใจได้ว่านักแสดงที่ไม่เคยมีประสบการณ์ จะมีความภาคภูมิใจ ในตนเองที่ได้เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของการแสดง และสิ่งนี้คือความภาคภูมิใจแห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย ที่เลือดเนื้อของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยสามารถทำงานร่วมกันได้ด้วยความสมัคร สمانสามัคคี

การแสดงในครั้ง นี้ ได้รับคำชมจากหลายสถาบันการศึกษา จนกระทั่งเกิดความแตกต่าง ทางด้านการแสดงกับหลายสถาบันที่เป็นเจ้าภาพก่อนหน้าในหลายๆปี ที่ผ่าน มา ถือได้ว่าเป็นปรากฏการณ์ใหม่ของการแสดงนาฏศิลป์ในพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย เพราะเนื่องจากการแสดงในครั้ง นี้มีทั้งแนวความคิด รูปแบบการแสดง และองค์ประกอบการแสดง อื่นๆที่มีความร่วมสมัยกับสภาพการณ์ของนาฏศิลป์ในปัจจุบัน และการแสดงในครั้ง นี้ยังเป็นการแสดงที่มีการดำเนินงานหรือเป็นผลงานกำกับ การแสดงของบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อย่างแท้จริง เหตุที่ผู้วิจัยกล่าวเช่นนี้ ก็เพราะมีคำกล่าวจากการสัมภาษณ์ท่านรองอธิการบดี รองศาสตราจารย์ ดร. ธนิต ธงทอง กล่าวคือการแสดงของสถาบันอื่นๆมีการว่าจ้างหน่วยงาน ภายนอกเข้ามาดำเนินงานแทน จึงมีค่าใช้จ่ายในการแสดงพิธีเปิดค่อนข้างสูง แต่ในขณะที่เดียวกัน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นสถาบันที่สังเกตเห็นถึงความสามารถและให้ความเชื่อมั่น กับบุคลากร

ของคุณ โดยได้มอบหมายศาสตราจารย์ ดร. นราพงษ์ จรัสศรี เป็นผู้กำกับการแสดง ซึ่งท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้ มีความชำนาญ รวมถึงประสบการณ์ ในการสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์ในพิธีเปิดการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ มาก่อน²⁶ ด้วยเหตุผลประการนี้ จึงทำให้ท่านเป็นผู้ที่รอบรู้ มีความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์ในพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์ได้อย่างงดงาม เกิดความประทับใจจากบุคคลทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ซึ่งมีคำกล่าวจากการสัมภาษณ์จากบุคคลหลายท่านว่า เกิดความประทับใจอย่างมากต่อการแสดงในครั้งนี้ เมื่อชมการแสดงในครั้งนี้ทำให้เกิดความรู้สึกลึกซึ้งถึงสุนทรียภาพทางศิลปะ มีการผสมผสานนาฏศิลป์ไทยและนาฏศิลป์ตะวันตกได้อย่างลงตัว และยังแสดงออกถึงเอกลักษณ์ของจุฬาลงกรณ์ได้เป็นอย่างดี

นาฏศิลป์เป็นวัฒนธรรมหนึ่งที่มีความสำคัญต่อชาติไทย เนื่องจากนาฏศิลป์เป็นเอกลักษณ์หนึ่งที่สามารถแสดงออกถึงความเป็นไทยได้อย่างชัดเจน และนอกจากการแสดงออกถึงเอกลักษณ์ไทยนั้น นาฏศิลป์ก็ยังเป็นสิ่งที่มีความเกี่ยวข้องกับบริบททางสังคมไทย ดังที่ผู้วิจัยได้กล่าวมาแล้วข้างต้นในหัวข้อนาฏศิลป์กับบริบททางสังคมไทย ซึ่งเราจะเห็นได้ว่าวิถีชีวิตของมนุษย์สามารถเป็นแรงผลักดันในการสร้างสรรค์งานนาฏศิลป์ และการสร้างสรรค์งานนาฏศิลป์จากวิถีชีวิตนี้ สามารถเป็นจุดเริ่มต้นของคำ ว่า “เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม ” เนื่องจากนาฏศิลป์สามารถบ่งบอกถึงเอกลักษณ์หรือลักษณะเด่นของท้องถิ่นในแต่ละภูมิภาคอย่างชัดเจน ซึ่งในการสร้างสรรค์งานนาฏศิลป์ขึ้นมาในแต่ละชุดการแสดงนั้น จะสามารถบ่งบอกได้ถึงวัฒนธรรมต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการแต่งกาย คนตรี ประเพณีและความเป็นอยู่ นอกจากนาฏศิลป์ยังบ่งบอกถึงวัฒนธรรมในแต่ละภูมิภาคแล้วนั้น นาฏศิลป์ยังสามารถเป็นตัวกลางหรือเป็นสื่อที่ใช้ในการเผยแพร่ศิลปะของภูมิกาคนั้นๆ ให้เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย ซึ่งจะส่งผลให้คนในสังคมเกิดความสนใจ และยังสามารถได้ ประโยชน์มหาศาลจากวัฒนธรรมนี้ โดยจะนำไปสู่ความรัก ความหวงแหนในวัฒนธรรมของคุณ จนก่อให้เกิดความสมัครสมานสามัคคี ในการช่วยกันอนุรักษ์และสืบสานวัฒนธรรมของคุณ

²⁶ สัมภาษณ์ ธนิต ชงทอง, รองอธิการบดี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 19 ธันวาคม 2554.

นอกจากการอนุรักษ์และสืบสานวัฒนธรรมในแต่ละภูมิภาคนั้น อาจส่งผลถึงประโยชน์อื่น ๆ อีกมากมายของสังคมไทย ไม่ว่าจะเป็น แหล่งท่องเที่ยวในแต่ละภูมิภาค ซึ่งบางครั้งคนในสังคมไทยอาจจะลืมภาพของการท่องเที่ยวในภูมิภาคต่างๆ แต่เมื่อได้ชมการแสดงที่มีความเกี่ยวข้องกับบ่งบอกถึงเอกลักษณ์ในแต่ละภูมิภาค สิ่งเหล่านี้คงเป็นแรงผลักดันให้คนในสังคมเกิดความสนใจต่อการท่องเที่ยว หรือเกิดความสนใจวัตถุศิลปะต่างๆ ที่ได้นำมาแสดง อย่างเช่นการแสดงในพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยในครั้งที่ 38 นี้ ได้มีการนำร่มและเสื้อเข้ามาใช้ร่วมกับการแสดง โดยอุปกรณ์ทั้ง 2 ชนิดนี้ เป็นผลผลิตพื้นเมืองของประเทศไทย ซึ่งในขณะที่ชมการแสดงทำให้เกิดความรู้สึกนึกคิดถึงวัฒนธรรมพื้นเมืองทางภาคเหนือและภาคอีสานไปพร้อมๆ กัน และเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงคุณค่าในผลผลิตของประเทศไทย การที่ผู้กำกับการแสดงคำนึงถึงคุณค่าของผลผลิตทางภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทย ส่งผลต่อการประพุดเป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคมไทย

เนื่องจากปัจจุบันคนในสังคมไทยมีลักษณะนิสัยที่ฟุ่มเฟือย นิยมสนับสนุนสินค้าต่างประเทศมากขึ้น ทำให้สินค้าไทยได้รับความนิยมน้อยลง จนกลายเป็นสิ่งที่มองข้ามและด้อยคุณค่า แต่การแสดงในครั้งนี้เปรียบเสมือนเป็นการสนับสนุนให้คนในชุมชนเกิดรายได้ ตรงกับแนวคิดหลักของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะต้องเป็นเสาหลักของแผ่นดิน มีการเอื้อเฟื้อต่อสถาบัน ชุมชน และสิ่งแวดล้อม ซึ่งการกระทำของผู้กำกับการแสดงในครั้งนี้ จะสามารถส่งผลต่อการเพิ่มรายได้ ทำให้เศรษฐกิจไทยเจริญเติบโต และยังเป็นการเพิ่มคุณค่าในวัตถุนั้นๆ ด้วยเช่นกัน

เมื่อนานาศิลป์กับวิถีชีวิตมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน สามารถทำให้มนุษย์ได้รู้จักรากเหง้าทางวัฒนธรรมของตนเอง ได้รู้จักการกำเนิด การดำรงอยู่ของวัฒนธรรม แต่การดำรงอยู่ของวัฒนธรรมนั้น เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้ยากในสังคมไทยปัจจุบัน เนื่องมาจากโลกได้ก้าวเข้าสู่ การเปลี่ยนแปลงตามกระแสยุค โลกาภิวัตน์อย่างต่อเนื่อง ทุกสิ่งทุกอย่างในสังคมไทยเกิดการเปลี่ยนแปลง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการศึกษา เทคโนโลยี เศรษฐกิจ การเมือง หรือแม้กระทั่งวัฒนธรรม และประเทศไทยก็เป็นประเทศหนึ่งที่ทำให้ความอิสระ เสรี สามารถยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตามยุค โลกาภิวัตน์ได้อย่างเต็มที่ ซึ่งศิลปวัฒนธรรมก็เป็นสิ่งที่สังคมไทยได้รับอิทธิพลมาจากบุคคลหลากหลายเชื้อชาติ ที่ได้เข้ามาเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมของไทย ไม่ว่าจะเป็น ศิลปะทางตะวันตกและศิลปะทางตะวันออกด้วยกัน อย่างเช่น อินเดีย เกาหลี เป็นต้น

อิทธิพลเหล่านี้จะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงนาฏศิลป์ในประเทศไทย จึงทำให้ผู้วิจัยเล็งเห็นถึงการเปลี่ยนแปลงนาฏศิลป์ไปในหลากหลายแง่มุมด้วยกัน ทั้งในแง่ลบและแง่บวก

โดยแง่มุมลบนั้นมีประเด็นปัญหาหลายประการด้วยกัน และประเด็นที่สำคัญอย่างหนึ่งนั่นคือ การให้ความสำคัญต่อเอกลักษณ์ไทยนั้นลดน้อยลง ประเด็นนี้ถือเป็นปัญหาที่สำคัญยิ่งต่อประเทศไทย เนื่องจากคนไทยเกิดทัศนคติทางนาฏศิลป์ไทยที่เปลี่ยนแปลงไป มักนิยมให้ความสำคัญกับนาฏศิลป์ในรูปแบบใหม่มากกว่านาฏศิลป์ไทยในรูปแบบเดิม ซึ่งการสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์ในรูปแบบใหม่เหล่านี้ ได้เกิดขึ้นอย่างกว้างขวางกับผู้ที่เป็นศิลปินรุ่นใหม่ และนิสิตในสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ ที่มักจะนิยมถ่ายทอดกระบวนการเต้นหรือเทคนิคในการเต้นแบบสากล มากกว่าการถ่ายทอดแนวความคิดที่สะท้อนถึงความเป็นไทย เมื่อคำนิยมทางนาฏศิลป์นั้นเปลี่ยนแปลงไปเช่นนี้ จะส่งผลให้คุณค่าทางนาฏศิลป์ไทยนั้นลดน้อยลง หากนาฏศิลป์ไทยได้ถูกลบเลือนจากกระแสนาฏศิลป์สมัยใหม่ อาจจะทำให้นาฏศิลป์ไทยสูญหายไปจากสังคมไทยก็เป็นได้

ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นบุคคลหนึ่งที่มีประสบการณ์ ในการสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยและมีประสบการณ์ทำงานร่วมกับศาสตราจารย์ ดร. นราพงษ์ จรัสศรี ในพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยครั้งที่ 38 นี้ ทำให้ผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์หลัก การสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยและนาฏศิลป์ร่วมสมัยว่า สิ่งที่ผู้สร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยและนาฏศิลป์ร่วมสมัยจะต้องพึงมีเป็นสิ่งแรก นั่นคือความรู้ ความเข้าใจต่อหัวใจของคำว่า “ร่วมสมัย” ซึ่งนาฏศิลป์ร่วมสมัยเป็นนาฏศิลป์ที่แฝงแนวความคิด นัยยะหรือความหมายต่างๆเข้าไปในผลงาน เพื่อให้ผู้ชมได้เกิดแง่คิดจากการ ชมมากกว่า ความสวยงาม และการแฝงนัยยะหรือความหมายนั้น ควรจะต้องเป็นสิ่งที่อยู่รอบๆตัวในสภาพการณ์ปัจจุบัน เพื่อเป็นการสะท้อนให้เห็นภาพของสังคมว่าเป็นสิ่งที่ดีหรือไม่ดี และควรจะปฏิบัติตนอย่างไร อาจจะถูกกล่าวได้ว่าแนวความคิดในผลงานร่วมสมัยนั้น เปรียบเสมือนเป็นคำสอนหรือบางครั้งเป็นคำชี้แนะหรือแนวทาง ในการใช้ชีวิตของมนุษย์ในสังคม ซึ่งสิ่งเหล่านี้คือหัวใจหลักของคำว่า “ร่วมสมัย”

เมื่อผู้สร้างสรรค์ผลงานเกิดความรู้ ความเข้าใจในการสร้างสรรค์ผลงานแล้วนั้น จะสามารถพัฒนาความคิดของศิลปินหรือผู้สร้างสรรค์ผลงาน ให้สามารถก้าวเดินไปได้อย่างถูกต้อง และมั่นคงในสังคมไทย ซึ่งการถ่ายทอดผลงานนาฏศิลป์ร่วมสมัยของศิลปินและนิสิต

นักศึกษา จำเป็นจะต้องถ่ายทอดผลงานให้เป็นที่ประจักษ์ต่อสาธารณชน เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการก้าวเดินของตัวศิลปินเอง และยังเป็นการถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมใหม่ๆ ให้เป็นที่รู้จัก รวมทั้งจะต้องถ่ายทอดผลงานให้มีสุนทรียภาพและความประทับใจ เพื่อจะได้เป็นแบบอย่างที่ดีต่อศิลปินรุ่นใหม่ๆ เพราะฉะนั้นในการสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์ร่วมสมัยจำเป็นจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจเป็นประการแรก เพื่อที่จะสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์ไปได้อย่างถูกต้องและถูกทาง รวมทั้งจะต้องคำนึงถึงเอกลักษณ์วัฒนธรรมไทยเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ซึ่งจะสามารถพัฒนาผลงานนาฏศิลป์ให้เกิดเป็นผลงานที่มีสุนทรียภาพและมีคุณค่าภายในจิตใจ

เมื่อได้ตระหนักถึงปัญหาในแง่ลบไปแล้วนั้น ยังคงพบส่วนที่ดีในแง่บวกของการสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์ร่วมสมัยกล่าวคือ ในการสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์ร่วมสมัยที่เกิดขึ้นอย่างแพร่หลายในปัจจุบันนี้ ได้กลายเป็นสัญญาณบ่งบอกถึงความก้าวหน้า ความล้ำสมัยของศิลปะ ซึ่งทำให้พบว่าศิลปะเป็นความงามอย่างหนึ่งที่สามารถมีการพัฒนาไปได้อย่างไม่สิ้นสุด และมีใช้การพัฒนาเพียงความงามอย่างเดียวเท่านั้น แต่เป็นการพัฒนาที่ทรงคุณค่ายิ่งต่อจิตใจของมนุษย์ ทำให้มนุษย์เกิดความจรโลงใจ เป็นผู้ที่มิจินตนาการ มีความอ่อนโยน ซึ่งจะนำไปสู่ความรักต่อธรรมชาติ รักต่อเพื่อนมนุษย์ จนสามารถเกิดเป็นความสามัคคีที่นำไปสู่สันติภาพที่สงบสุขได้

ในการสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์ในพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์ ถือได้ว่าเป็นแบบอย่างที่ดียิ่ง ต่อการสร้างสรรค์ผลงาน เนื่องจากการแสดงในครั้งนี้มีการสร้างสรรค์ผลงานออกมาในรูปแบบนาฏศิลป์ร่วมสมัย ซึ่งมีการผสมผสานนาฏศิลป์ไทยกับนาฏศิลป์ตะวันตกได้อย่างลงตัว มิใช่เป็นการเต้นที่เรียกว่า “ห้วงมกฏ ท้ายมังกร” คือเป็นการแสดงที่ผสมผสานการเต้นของตะวันตกกับงานนาฏศิลป์ไทยไม่ลงตัว แสดงออกถึงความเป็นสากลมากกว่าความเป็นไทย มีการใช้เทคนิคของสากลมากจนเกินไป ซึ่งเป็นการคำนึงถึงการเต้น โดย ไม่คำนึงถึงแนวความคิดหรือเอกลักษณ์ความเป็นไทยเข้าไป ซึ่งบางครั้งสามารถมองได้อย่างชัดเจนคือการแสดงลูกทุ่ง ถือได้ว่าเป็นการผสมผสานการเต้นยังไม่

เกิดความลงตัว เป็นการแสดงที่ได้รับความนิยมมากขึ้น ซึ่งการสร้างสรรคผลงานยังไม่มีคุณภาพ²⁷ แต่การแสดงพิธีเป็ การแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยในครั้งนี เป็นการสร้างสรรคงานที่คำนึงถึงเอกลักษณ์ไทยเป็นสำคัญ ถึงแม้ว่าจะมีการเต้นบัลเล่ต์อยู่มาก แต่การเต้นบัลเล่ต์นั้นเป็นการใช้เทคนิคการเต้นบัลเล่ต์เพียงอย่างเดียว มิใช่เป็นการผสมผสานการเต้นที่เป็นลักษณะห้วงมกฏ ท้ายมังกร ซึ่งการเต้นบัลเล่ต์นั้นยังคงแอบแฝงแนวความคิดของไทย และยังเป็นการแสดงที่สามารถสะท้อนความสามัคคีได้ในหลากหลายแง่มุม นั่นคือ ความสามัคคีที่ได้นำการรำไทยและการเต้นบัลเล่ต์มาด้วยด้วยกันให้เกิดความกลมกลืนเป็นเอกภาพ ตรงกับแนวความคิดที่ว่า “คุณภาพแห่งความกลมกลืน”

การแสดงนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยหรือนาฏศิลป์ร่วมสมัย มิใช่เป็นเพียงการใช้เทคนิคการเต้นที่สำคัญเพียงอย่างเดียว แต่ควรจะต้องคำนึงถึงแนวความคิดของการแสดงนั้นๆ เพื่อให้ผู้ชมได้รับแง่คิดจากการสื่อสารของศิลปิน และการสื่อสารก็เป็นสิ่งหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการแสดง หากศิลปินไม่สามารถสื่อสารการสร้างสรรคผลงานออกมาได้อย่างชัดเจน จะส่งผลให้ผู้ชมมิได้รับแง่คิดหรือประโยชน์อันใดต่อการแสดง นั่นหมายถึงว่าการแสดงนั้นย่อมไม่เกิดสุนทรียภาพ ความรู้สึกรซาซาซึ่ง ความประทับใจ ซึ่งจะส่งผลให้ผลงานชิ้นนั้นมีคุณค่าลดน้อยลง และความรู็ความเข้าใจต่อการแสดงได้เป็นสิ่งสำคัญประการแรก ในการสร้างสรรคผลงาน เปรียบเสมือนการอ่านหนังสือ หากยังไม่เข้าใจในสิ่งที่อ่าน เราจำเป็นจะต้องย้อนกลับมาอ่านหนังสือเล่มนั้นเพื่อให้เกิดความเข้าใจอีกครั้งหรือหลายๆครั้ง ซึ่งในที่สุดผู้อ่านจึงจะได้ประโยชน์หรือแง่คิดจากการอ่านหนังสือเล่มนั้นอย่างแท้จริง และนอกจากนั้นการฝึกฝนก็เป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะการฝึกฝนจะสามารถเกิดการเรียนรู้ และจะทำให้เกิดประสบการณ์ในการสร้างสรรคผลงาน อย่างเช่น ศาสตราจารย์ ดร.นราพงษ์ จรัสศรี ที่ท่านนำประสบการณ์ในการแสดงและการสร้างสรรคผลงานในหลายๆครั้ง มาสร้างสรรคให้เป็นแบบฉบับของตนหรือจะกล่าวได้ว่าท่านมีลายมือเป็นของ

---

²⁷ สัมภาษณ์ นราพงษ์ จรัสศรี , หัวหน้าภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 9 มีนาคม 2555.

ตนเอง ซึ่งไม่มีผู้ใดสามารถลอกเลียนแบบได้ ดังนั้นการมีลายมือเป็นของตนเองจึงเป็นสิ่งที่สำคัญต่อการสร้างสรรค์ผลงาน ให้มีความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปินคนนั้นต่อไป

การแสดงในพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์ ได้เป็นแบบอย่างที่ดีในการสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์ร่วมสมัย เนื่องจากการสร้างสรรค์ผลงานในครั้งนี้ เป็นการดำเนินงานของคณาจารย์และทีมงานในมหาวิทยาลัยอย่างแท้จริง มิใช่เป็นการว่าจ้างหน่วยงานใดมาจัดการแสดง และรูปแบบการแสดงในพิธีเปิดในครั้งนี้ ได้เป็นรูปแบบการแสดงที่กำลังได้รับความนิยมอยู่เป็นจำนวนมากในขณะนี้ ซึ่งนอกจากความนิยมแล้วนั้น การแสดงในรูปแบบนาฏศิลป์ร่วมสมัย ยังมีค้อยมีสถาบันใดนำมาสร้างสรรค์ในพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามากนัก เพราะเนื่องจากการแสดงร่วมสมัยเป็นการแสดงที่ต้องนำเสนอแนวความคิดเป็นหลักสำคัญมากกว่าการให้ความสำคัญเพียงแต่ความสวยงาม และการแสดงในครั้งนี้ยังมีการบริหารงานที่ดียิ่งต่อการบริหารจำนวนผู้แสดง ไม่ว่าจะเป็นการถ่ายทอดนาฏศิลป์ ที่ผู้กำกับการแสดงให้นิสิตนาฏศิลป์ทุกคนเป็นผู้นำในการถ่ายทอดการแสดงให้กับผู้อื่น ทั้งนี้เพื่อเป็นการฝึกฝนนิสิตให้เกิดทักษะในเรื่องการถ่ายทอดกระบวนการทำนาฏศิลป์ เพราะในอนาคตนิสิตนาฏศิลป์ทุกคนจะต้องเป็นผู้สร้างสรรค์ผลงานการแสดง และนอกจากนี้ยังมีการวางแผนทางด้านตำแหน่งของรูปแบบแล้วไว้เป็นอย่างดี จึงทำให้ผลงานนั้นเกิดความมีมิติและความเป็นระเบียบสวยงามมากยิ่งขึ้น

เมื่อการแสดงพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์ ได้เป็นแบบอย่างที่ดีต่อการสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์ ในรูปแบบ นาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยและนาฏศิลป์ร่วมสมัย ดังนั้นศิลปินรุ่นใหม่ นิสิต หรือแม้กระทั่งสถาบันอื่นๆ ควรนำความรู้ที่ได้จากการแสดงในครั้งนี้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดเป็นแนวความคิด ในการสร้างสรรค์ผลงานการแสดง พิธีเปิดการแข่งขันกีฬาหรือการแสดงอื่นๆ โดยจะต้องคำนึงถึงความรู้ ความเข้าใจเป็นประการแรก เพื่อให้การสร้างสรรค์ผลงานนั้นมียอดประกอบทางการแสดงที่สมบูรณ์ เกิดการผสมผสานความงามของไทยและตะวันตกได้อย่างสมดุลจนสามารถเกิดเป็นสุนทรียภาพที่งดงามสืบไป

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

บทสรุป

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์แนวความคิดการสร้างสรรค์ผลงานในพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์ ของศาสตราจารย์ ดร. นราพงษ์ จรัสศรี ตลอดจนวิเคราะห์การแสดงผลพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์กับบริบททางสังคมไทย งานวิจัยจะประกอบไปด้วยการศึกษา วิเคราะห์ถึงองค์ประกอบทางการแสดงทั้ง 3 ชุดการแสดง โดยประกอบดังนี้

ชุดที่ 1 การกวนเกษียรสมุทร

ชุดที่ 2 คุณภาพความกลมกลืน

ชุดที่ 3 พระบารมีปกเกล้าเหล่าประชา

การศึกษาการแสดงนาฏศิลป์ในพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ จากการค้นคว้าข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้องทำให้ผู้วิจัยทราบถึงประวัติของการแข่งขันกีฬาในระดับนานาชาติ ระดับทวีป และระดับป ระเทศ รวมทั้งยังได้ทราบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะสามารถทำให้ผู้วิจัยมีความรู้ที่จะดำเนินการในการทำวิจัยเล่มนี้ได้อย่างสมบูรณ์และเป็นระบบ โดยผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

5.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากแหล่งข้อมูล หนังสือ วิทยานิพนธ์ เอกสาร วิดีโอ รวมทั้งการสัมภาษณ์

5.2 ระยะเวลาในการดำเนินงาน

การดำเนินงานในการทำวิจัยในครั้งนี้ ได้จัดแบ่งระยะเวลาการเก็บข้อมูล โดยจะเริ่มจากการวางแผนในการทำวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลเอกสารต่างๆที่มีส่วนเกี่ยวข้อง การเก็บข้อมูลภาคสนาม การตรวจสอบข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและรวบรวมเพื่อนำเสนอเป็นรูปเล่ม

วิทยานิพนธ์ที่สมบูรณ์ ซึ่งได้มีระยะเวลาการดำเนินงานเริ่มตั้งแต่เดือนกันยายน พ.ศ. 2554 จนกระทั่ง เดือนเมษายน พ.ศ. 2555

5.3 การเก็บข้อมูลภาคสนาม

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการแสดงพิธีเปิดการแข่งขันกีฬา มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามด้วยวิธีการสังเกตการณ์ (Observation) การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview)

5.4 การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation)

5.4.1 การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation) เป็นการตรวจสอบ ข้อมูลจากเอกสารและการสัมภาษณ์ ซึ่งนำผลจากการสัมภาษณ์ของบุคคลต่าง ๆ มาเปรียบเทียบและวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้เกิดเป็นข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือได้

5.4.2 การตรวจสอบสามเส้าด้านผู้วิจัย (Investigator Triangulation) เป็นการตรวจสอบผู้วิจัยและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องว่ามีข้อมูล หรือความคิดเห็นที่เหมือนกันหรือไม่อย่างไร

5.4.3 การตรวจสอบข้อมูลด้านทฤษฎี (Theory Triangulation) ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้นั้นมาตรวจสอบ เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับทฤษฎี โดยเป็นการศึกษาจากเอกสาร หรือเก็บข้อมูลซ้ำจากบุคคลนั้น เพื่อให้เกิดความถูกต้องและชัดเจน

5.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากเนื้อหาหรือเอกสาร (Content analysis) ที่มีความเกี่ยวข้องกับพิธีเปิด การแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์ และนำข้อมูลที่ได้จากการสังเกตการณ์ และการสัมภาษณ์ มาวิเคราะห์ให้มีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ที่ได้วางไว้ นอกเหนือจากไปจากนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของการแสดงในพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์กับบริบททางสังคมไทย รวมทั้งวิเคราะห์ถึงประโยชน์และคุณค่าของการแสดงในพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์เช่นกัน

การศึกษาในครั้งนี้พบว่า การแสดงพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์ เป็นการแสดงที่ได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการแสดงได้เป็นอย่างดี เพราะว่าการแสดงใน

ทุกชุดการแสดง ผู้กำกับการแสดงสามารถถ่ายทอดเรื่องราวของการแสดงได้อย่างเข้าใจ ชัดเจน มิใช่เป็นการแสดงเพื่อความสวยงามเพียงประการเดียว แต่ยังสะท้อนถึงสภาพสังคมไทยในปัจจุบัน สามารถให้แง่คิดกับผู้ชมได้เป็นอย่างดี

การแสดงพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์ สามารถวิเคราะห์ประเด็นต่างๆ ได้ดังต่อไปนี้

5.6 องค์ประกอบทางการแสดง

5.6.1 รูปแบบการแสดง

การแสดงชุดที่ 1 การแสดงชุดกวนเกษียรสมุทร เป็นการแสดงที่เปรียบเสมือนการเฉลิมฉลองขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช นอกจากนี้ยังสะท้อนนัยยะของความสมัครสมานสามัคคีเช่นกัน การแสดงชุดนี้ได้มีการปรับเปลี่ยนกระบวนการทำรำจากมาตรฐาน ให้มีความเป็นร่วมสมัย และ ยังพบการปรับเปลี่ยนเครื่องแต่งกาย อุปกรณ์การแสดง รวมทั้งบทเพลงให้มีความทันสมัยมากขึ้น ซึ่งการสร้างสรรค์การแสดงในชุดนี้ จึงสร้างสรรค์ขึ้นในรูปแบบนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย

การแสดงชุดที่ 2 การแสดงชุดดุจภาพความกลมกลืน (Harmony) ไม่ว่าคนในสังคมจะต่างสีหรือต่างความคิด แต่เราจะไม่แตกแยกกัน โดยนักแสดงประกอบนาฏยลีลาปรากฏตัวตามเจดีย์ของเสื่อผ้า มีการใช้เทคนิคการฉายภาพไปบนพื้นผิววัตถุ (Projection Mapping) ซึ่งในที่สุดสีต่างๆ จะหลอมรวมลงสู่สีของธงไตรรงค์ สะท้อนนัยยะว่าสรรพสิ่งทั้งหลายล้วนเกิดมาเพื่อเกี่ยวคู่กัน ซึ่งสร้างสรรค์การแสดงในรูปแบบนาฏศิลป์ร่วมสมัย

การแสดงชุดที่ 3 พระบารมีปกเกล้าเหล่าประชา เป็นการแสดงเพื่อเฉลิมฉลองเนื่องในวโรกาส มหามงคลที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ทรงเจริญพระชนมายุครบ 7 รอบ หรือ 84 พรรษา ในปีพ.ศ. 2554 ในนามของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยครั้งที่ 38 นี้ พร้อมทั้งท่านผู้ชมทุกท่าน ร่วมกันถวายพระพรชัย ให้พระองค์ทรงพระเกษมสำราญ พระพลานามัยแข็งแรง อยู่คู่ปวงประชาชาวไทยไปแสนนาน การแสดงชุดนี้เป็นการแสดงที่เปรียบเสมือนการรวบรวมป ระชาชนชาวไทยที่แสดงออกถึง ชาวไทยภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคอีสาน และภาคใต้ ที่อยู่ใต้ร่มพระบารมีดังพระปฐมบรมราชโองการว่า “เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม ”

ซึ่งการแสดงจะแสดงออกถึงความงามของนาฏยลีลาไทยและสากล ที่มีการนำอุปกรณ์ท้องถิ่นเข้ามา ร่วมแสดง โดยแสดงให้เห็นถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ซึ่งนำเสนอออกมาในรูปแบบนาฏยศิลป์ไทยร่วมสมัย

5.6.2 การคัดเลือกนักแสดง

ผู้กำกับการแสดงคัดเลือกนักแสดงจากภาควิชานาฏยศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เนื่องจากนักแสดงในกลุ่มนี้มีทักษะ ความสามารถสูงกว่านักแสดงกลุ่ม อื่นๆ ซึ่งนักแสดงในกลุ่มนี้สามารถรับการถ่ายทอดนาฏยลีลาที่ผู้กำกับการแสดงถ่ายทอดมาได้ อย่างละเอียด และนักแสดงกลุ่มนี้ยังสามารถเป็นผู้ช่วยผู้กำกับการแสดงอีกนัยยะหนึ่งเช่นกัน เพราะเนื่องจากนักแสดงกลุ่มนี้ทำหน้าที่คอยเป็นผู้สอนให้กับนักแสดงกลุ่มอื่นๆที่ไม่มีทักษะ พื้นฐานทางการเต้นอีกด้วย

จำนวนผู้แสดงในพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยในครั้งนี้ เป็นหัวข้อหนึ่งที่เกิดปัญหาอย่างมาก เพราะจำนวนนักแสดงมีไม่เพียงพอตามที่ ผู้กำกับการแสดง ต้องการ การแก้ปัญหาสำหรับศาสตราจารย์ ดร .นราพงษ์ จรัสศรี ผู้กำกับการแสดง จึงได้ขอ ความร่วมมือจากนิสิต เจ้าหน้าที่ บุคลากร ภายในมหาวิทยาลัยอีกครั้ง และได้ขอความร่วมมือจาก นิสิตคณะต่างๆ โดยเฉพาะนิสิตระดับชั้นมหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิตจากค ณะพยาบาลศาสตร์ เจ้าหน้าที่ บุคลากร ภายในมหาวิทยาลัย และนอกจากนี้ยังได้รับความร่วมมือจากสถาบันการศึกษา อื่นๆคือ นิสิตพยาบาล ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย นิสิตพยาบาลโรงพยาบาลตำรวจ นักเรียนจากโรงเรียนช่างฝีมือทหาร รวมนักแสดงทั้งสิ้นประมาณ 800 คน

สิ่งเหล่านี้ถือได้ว่าเป็นการแสดงออกถึงความสัมพันธ์ที่ดีในสถาบันต่างๆต่อ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งความสัมพันธ์ที่ดีงามนี้ คงเป็นสิ่งที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ ดำเนินการตามเป้าหมายหลักของสถาบันมาโดยตลอด โดยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีเป้าหมาย หลักในการสร้างสังคมด้วยเสาหลักของแผ่นดิน โดยประกอบด้วยยุทธศาสตร์ให้ความเกื้อกูล สนับสนุนชุมชน

5.6.3 การออกแบบนาฏยลีลา

การออกแบบนาฏยลีลาในการแสดงครั้งนี้มีการผสมผสานนาฏยศิลป์ไทยและ

นาฏศิลป์ตะวันตกได้อย่างลงตัว ผู้ออกแบบท่าจะพยายามคิดกระบวนท่าที่เกิดจากท่าพื้นฐานทางด้านนาฏศิลป์ไทยเข้าอย่างมากที่สุด ซึ่งจะเห็นได้ชัดเจนคือการแสดงชุดที่ 1 กวนเกษียรสมุทร โดยนำท่าพื้นฐานทางด้านนาฏศิลป์ไทยเช่น ท่าพาลา ท่านภาพร ท่าเรียงหมอน ท่าเจ็ดฉิ่ง และผู้ออกแบบท่าได้นำเทคนิคความทันสมัยเพิ่มเข้าไป เช่น การยกตัวแล้วหมุน การแสดงเป็นท่าที่ละบุคคล(wave) เป็นต้น

นอกจากการนำท่าพื้นฐานทางด้านนาฏศิลป์ไทยมาสร้างสรรค์แล้วนั้น ผู้ออกแบบท่ายังสร้างสรรค์ท่าด้วยการนำนาฏศิลป์ตะวันตกเข้ามาผสมผสาน เปรียบเสมือนเป็นการเล่าเรื่องของแนวความคิดทางด้านการแสดงอีกนัยยะหนึ่ง เนื่องจากเป็นแนวความคิดในเรื่องของ คุณภาพแห่งความกลมกลืน นาฏศิลป์ก็เป็นสิ่งหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับแนวความคิดนี้ โดยนำนาฏศิลป์ไทยและนาฏศิลป์สากลเข้าแสดงร่วมกันได้อย่างกลมกลืน

การออกแบบนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยบางช่วงการแสดงนั้น ก็เป็นผลงานการสร้างสรรค์จากนิสิตภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยด้วยกัน ซึ่งผู้ออกแบบนาฏศิลป์ได้เปิดโอกาสให้นิสิตได้มีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์นาฏศิลป์ โดยมิศาสตราจารย์ ดร. นราพงษ์ จรัสศรี จะเป็นผู้กำหนดโจทย์และเงื่อนไข เพื่อที่จะควบคุมการแสดงไม่ให้หลุดจากแนวความคิดที่สร้างสรรค์ งาน การให้นิสิตได้มีส่วนร่วมในการออกแบบนาฏศิลป์ในครั้งนี้ ก็เพื่อให้นิสิตได้พัฒนาศักยภาพของตนเองและยังเป็นการฝึกฝนให้นิสิตฝึกกระบวนการคิด การออกแบบนาฏศิลป์ ทั้งนี้ก็เพื่อประโยชน์แก่นิสิต หากนิสิตได้มีโอกาสทำงานเป็นผู้ออกแบบนาฏศิลป์ในภายหน้า

นาฏศิลป์ที่ได้ถูกสร้างสรรค์ขึ้นในการแสดงครั้งนี้ ได้มีการนำเทคนิคการเต้นร่วมสมัยเข้ามาใช้ ตามทฤษฎีการเต้นร่วมสมัยของศิลปินโมดิิร์นด้านซ์ อย่างเช่น การหดลำตัวหรือที่เรียกว่า Contraction (ตรงกับทฤษฎีการเต้นของมาร์ธา เกรแฮม (Martha Graham) ศิลปินโมดิิร์นด้านซ์รุ่นที่ 1) ซึ่งการแสดงในชุดนี้จะปรากฏการหดตัวหรือการย่อตัวลงในระดับที่ต่ำสุด โดยท่ารำไทยมาตรฐานยังไม่ปรากฏกระบวนท่าลักษณะเช่นนี้ แต่ส่วนมากจะปรากฏในกระบวนท่าของการเต้นโขนที่มีลักษณะที่คล้ายกับการเต้นร่วมสมัย และยังคงพบการกลิ้งตัวลงบนพื้นในลักษณะที่รวดเร็ว (ตรงกับทฤษฎีการเต้นของฮัมเฟรย์กับไวด์มัน (Humphrey , Weidman) ศิลปินโมดิิร์นด้านซ์รุ่นที่ 1) การด้นสด(Improvisation) เป็นการเต้นที่มีความอิสระหรือฟรีสปิริต (Free Spirit) (ตรงกับทฤษฎี

การเต้นของอิสดอรา ดันแคน (Isadora Duncan) ศิลปินโมเดิร์นด้านซঁร่นบุกเบิก) และบางครั้งยังเป็นการแสดงพลังออกมาในรูปแบบของแต่ละคน เพื่อให้เห็นความเป็นธรรมชาติของแต่ละคน (ตรงกับทฤษฎีการเต้นของเมอร์ซ คันนิงแฮม (Merce Cunningham) ศิลปินโมเดิร์นด้านซঁร่นที่ 2) นอกจากนี้ยังพบว่าการวิ่ง เดิน กระโดด หรือแม้กระทั่งการนั่ง หรือการกราบไหว้ด้วยการแสดงชุดที่ 3 ตรงกับทฤษฎีของพอล เทย์เลอร์ (Paul Taylor) ศิลปินโมเดิร์นด้านซঁร่นที่ 2 ที่เป็นการนำท่าธรรมชาติในชีวิตประจำวันมาสร้างสรรค์การแสดง และการเคลื่อนไหวร่างกายทางนาฏศิลป์ยังมีความสอดคล้องกับการกีฬา ซึ่งจะพบว่ามัลักษณะของการอุ่น เครื่องหรือการวอร์ม (warm)ร่างกายเป็นอันดับแรก เพื่อให้เส้นและกล้ามเนื้อเกิดการยืด เกิดการตื่นตัว ซึ่งจะช่วยให้ลดอาการบาดเจ็บของเส้นและกล้ามเนื้อในขณะที่เต้นหรือขณะเล่นกีฬา และยังพบการเดิน การวิ่ง การกระโดด ที่เหมือนกับการเคลื่อนไหวในการเล่นกีฬา นอกเหนือ อไปจากนี้ยังพบการใช้พลังงานทุกส่วนของร่างกายตั้งแต่ศีรษะจนถึงปลายเท้า รวมทั้งการใช้ลมหายใจที่มีความสำคัญต่อการไหลเวียนเลือดและการเต้นของหัวใจ เพื่อให้ร่างกายเกิดความสมบูรณ์ในทุกด้าน

5.6.4 การเลือกสรรบทเพลง

การออกแบบบทเพลงจะเริ่มจาก ผู้กำกับการแสดง ะเป็นผู้ที่ประสานงานกับ ผู้สร้างสรรค์บทเพลง ซึ่งจากการแสดงที่ผ่านมา นั้น บทเพลงทุกชุดการแสดงมีลักษณะที่แตกต่างกันและยังสามารถสร้างอารมณ์ สร้างบรรยากาศทางด้านการแสดงให้นักแสดงและผู้ชมเกิดอารมณ์ที่คล้อยตามการแสดง ภาพรวมของการสร้างสรรค์บทเพลงจะเป็นการประพันธ์เพลง ที่ผสมผสานความเป็นร่วมสมัยระหว่างดนตรีสากลกับดนตรีไทยเข้าไว้ด้วยกันอย่างลงตัว นอกจากการผสมผสานเครื่องดนตรีแล้วนั้น ยังมีการประพันธ์คำบรรยายเพื่อเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช โดยมีเสียงดนตรีที่บรรเลงด้วยวงออเคสตรี้ ำ ซึ่งเนื้อร้องได้บรรยายถึงความจงรักภักดีของประชาชนที่มีต่อพระองค์ และความเสียสละของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่มีต่อปวงชนชาวไทย มีการใช้เครื่องดนตรีไทย มาบรรเลงร่วม เช่น ระนาด สร้างบรรยากาศความเป็นไทยมากขึ้น ให้เกิดความไพเราะและเร้าใจโดยเข้ากับชุดการแสดงของแต่ละช่วง

5.6.5 อุปกรณ์การแสดง

การคัดสรรอุปกรณ์เป็นกระบวนการหนึ่งที่มีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าขั้นตอนใด เพราะเนื่องจากการคัดสรรอุปกรณ์นั้นจำเป็นต้องวางแผนเสียก่อน ซึ่งการแสดงในพิธีเปิดกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยในครั้งนี้ มีการเลือกใช้อุปกรณ์ทั้งหมด 4 ชนิดด้วยกัน คือ ลำตัวพญานาคราช เขาพระสุเมรุ ร่มเล็ก-ใหญ่ และเสื่อ

การแสดงช่วงที่ 1 การกวนเกษียรสมุทรนั้น จะใช้ลำตัวพญานาคราช และเขาพระสุเมรุเป็นอุปกรณ์ในการแสดง โดยวัตถุประสงค์ของการประดิษฐ์ลำตัวพญานาคราชนั้น เป็นการนำแผ่นยางมาตัดและนำมา ประกอบกับถังทรงกลม หลังจากนั้นจึงมีการตกแต่งพ่นสีให้เกิดความสมจริง ส่วนการออกแบบเขาพระสุเมรุนั้นจะนำไปมาขึ้นรูปที่มีลักษณะคล้ายภูเขา แล้วจึงคลุมด้วยผ้าสีขาว มีลักษณะเป็นผลึกใสที่มีแสงสว่างอยู่ภายใน ภายใต้บรรยากาศของแสงที่ผู้กำกับกำหนด

การแสดงช่วงที่ 2 นักแสดงจะใช้ร่มและเสื่อเป็นสื่อในการแสดง ซึ่งผู้กำกับการแสดงได้กล่าวไว้ว่า การใช้ร่มและเสื่อนั้น เป็นอุปกรณ์ที่ให้ความโดดเด่นอย่างมาก เพราะเนื่องจากการแสดงในสนามขนาดใหญ่ การใช้อุปกรณ์จะต้องคำนึงถึงความเหมาะสมและความสวยงามของอุปกรณ์นั้นๆด้วย นอกจากนี้ยังจะต้องคำนึงถึงความเป็นไทย และยังส่งผลต่อการเพิ่มรายได้ให้กับคนในสังคม โดยทั้งนี้ต้องคำนึงถึงเป้าหมายหลักของสถาบัน ด้วยการเป็นเสาหลักของแผ่นดิน โดยให้ความเอื้อเพื่อแก่สถาบัน ชุมชน และสิ่งแวดล้อมด้วยเช่นกัน

5.6.6 การออกแบบเครื่องแต่งกาย

การแสดงชุดที่ 1 กวนเกษียรสมุทร

การแต่งกายของฝ่ายเทวดาและอสูร เป็นการแต่งกายทรงเครื่องที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน แต่แตกต่างกันที่สีของสไบ ซึ่งฝ่ายเทวดาจะห่มสไบสีขาว ส่วนฝ่ายอสูรจะห่มสไบสีแดง เพื่อเป็นสัญลักษณ์ที่บ่งบอกถึงลักษณะนิสัยของฝ่ายธรรมและอธรรม และมีการใช้เครื่องประดับลักษณะคล้ายแบบอินเดีย เพื่อสื่อถึงความเชื่อของพิธีกรรมการกวนเกษียรสมุทรที่คนไทยรับอิทธิพลมาจากอินเดีย

การแต่งกายของนางอัปสร เป็นการนุ่งผ้าโจงกระเบนและผ้าคาดอกสีม่วงประกายสีทอง การใช้สีม่วงนี้เป็นการคำนึงถึงสีที่มีลักษณะสีที่คล้ายกัน ให้มีความเป็นสีที่เป็นธรรมชาติ (Earth Tone)

ส่วนผู้แสดงชายที่เป็นผู้ถือลำตัวของพญานาคราชนั้น นุ่งโจงกระเบนสูงด้วยผ้าสีแดงเลือดหมู สีเขียวขี้ม้า และสีม่วงเข้ม คละสีกัน ไป ไม่สวมเสื้อ เพื่อแสดงถึงความแข็งแรงของร่างกาย อันสื่อถึงความแข็งแกร่งของพญานาคราชนั่นเอง

การแสดงชุดที่ 2 คุณภาพความกลมกลืน เครื่องแต่งกายของการแสดงชุดนี้จะให้นักแสดงใส่เสื้อยืดแขนยาวด้านหน้าจะแบ่งเป็นสีส่วนด้านหลังจะเป็นสีขาว ใส่กางเกงสีดำ และผ้าพันศีรษะแบ่งเป็นกลุ่มสีต่างๆ

การแสดงชุดที่ 3 พระบารมีปกเกล้าเหล่าประชา เครื่องแต่งกายของนักแสดงชุดนี้ยังคงมีลักษณะที่เหมือนกับการแสดงในชุดที่ 2 เนื่องจากการแสดงชุดนี้ได้ดำเนินต่อเนื่องมาจากการแสดงชุดที่ 2 แต่มีเครื่องแต่งกายที่เพิ่มเข้ามาคือ เครื่องแต่งกายชุดต้นบัลเลต์ ซึ่งชุดการเต้นบัลเลต์นี้ก็จะออกแบบให้แบ่งไปตามสีสันต่าง ๆ ของร่ม หรือมีสีที่เหมือนกับการแสดงในชุดที่ 2 เพื่อให้เกิดความกลมกลืนในการแสดง แต่แตกต่างกันเพียงรูปแบบชุดเท่านั้น

5.6.7 การออกแบบแสง

การออกแบบแสงในการแสดงพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์นี้ ได้แบ่งการแสดงออกเป็น 3 ชุดการแสดง ตามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

การแสดงชุดที่ 1 กวนเกษียรสมุทร แสงที่ใช้ประกอบการแสดงจะใช้เป็นแสงสีฟ้าและจะประกอบไปด้วยหลอดลายน้ำ ลักษณะหลอดลายน้ำ เพื่อเป็นการสร้างบรรยากาศที่สมจริง ซึ่งน้ำในมหาสมุทรจะเป็นสีฟ้าหรือสีน้ำเงิน สามารถทำให้ผู้ชมเกิดจินตนาการหรือมโนภาพได้ว่าพญานาคตนาคราชได้ทำการกวนเกษียรสมุทร เคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างงดงามในมหาสมุทร นอกจากแสงประกอบสีฟ้าแล้ว ยังมีการใช้แสงสีเหลืองนวลเพิ่มเข้าไปทางบริเวณด้านหน้าและด้านหลังของสนามด้วยเช่นกัน การใช้แสงสีเหลืองเข้าไปใช้ในการแสดงนั้น เป็นการเพิ่มจุดสว่างของพื้นที่ที่แสดง และยังเป็นการเพิ่มจุดความสำคัญของการแสดง

การแสดงชุดที่ 2 คุณภาพความกลมกลืน แสงที่ใช้จะประกอบไปด้วยแสงที่ตรงตามสีที่แสดง โดยจะเริ่มจากสีเหลือง สีเขียว สีแดง สีชมพู สีฟ้า สีม่วง สีส้ม และนอกจากการใช้แสงแล้วนั้น ยังมีการใช้เทคนิคการฉายภาพไปบนพื้นผิววัตถุ (Projection Mapping) ซึ่งฉายภาพอยู่บริเวณกระถางคบเพลิง แต่อย่างไรก็ตามการใช้แสงตามชุดการแสดงนั้น อาจจะส่งผลทำให้การ

แสดงนั้นไม่มีความสว่างหรือไม่มีจุดเด่น ดังนั้นนักออกแบบแสงจึงใช้แสงสีเหลืองนวล เพิ่มเข้ามาในการแสดง จึงทำให้การแสดงนั้นๆมีจุดเด่นเพิ่มมากขึ้น

การแสดงชุดที่ 3 พระบารมีปกเกล้าเหล่าประชา การใช้แสงในการแสดงชุดนี้ มักจะนิยมใช้แสงสีเหลืองนวลจากทางด้านหน้าและด้านหลัง เพราะเนื่องจากการแสดงชุดนี้นักแสดงทุกคนจะต้องเดินพร้อมกันทั้งหมด และขยายแถวให้เต็มบริเวณของสนาม จะสังเกตได้ว่าผู้ออกแบบแสงจะใช้แสงที่มีความสว่าง สามารถทำให้ผู้ชมได้รับภาพทางด้านการแสดงได้อย่างชัดเจน การใช้แสงไฟบริเวณด้านหน้าของสนามนั้น ผู้ออกแบบแสงจะใช้ไฟที่มีลักษณะเคลื่อนที่ไปมาได้(Moving Light) เพื่อเพิ่มความน่าสนใจของการแสดงมากยิ่งขึ้น

5.6.8 สถานที่แสดง

การแสดงในพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์ ได้จัดแสดงขึ้น ณ สนามกีฬา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย การแสดงนอกโรงละครมีความสอดคล้องกับแนวความคิดของชาวตะวันตก ซึ่งชาวตะวันตกจะนำการแสดงออกมาแสดงภายนอกโรงละคร เป็นเสมือนการแสดงเฉพาะที่ (Site Specific) ซึ่งสถานที่จัดการแสดงในครั้งนี้มีความจำเป็นจัดการแสดงขึ้น ณ สนามกีฬา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพราะเนื่องจากการแสดงในครั้งนี้เป็นการแสดงที่มีความสอดคล้องในเรื่องการแข่งขันกีฬา และยังแสดงถึงความพร้อมในการเป็นเจ้าภาพของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่สามารถบริหารจัดการให้สามารถจัดการแสดงและการแข่งขันกีฬาขึ้น ณ สนามของตนเอง รวมทั้งยังสามารถบรรจุจำนวนนักกีฬา จำนวนนักแสดง และจำนวนผู้ชมได้เป็นจำนวนมาก สิ่งเหล่านี้จึงเป็นเหตุผลหลักที่ทางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญทางด้านการแข่งขันกีฬาเป็นหลักที่สำคัญ

5.7 นาฏศิลป์กับบริบททางสังคมไทย

บริบททางสังคมไทยได้กลายเป็นเหตุปัจจัยหนึ่งของการสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์ โดยจะสามารถวิเคราะห์นาฏศิลป์กับบริบททางสังคมไทยได้ดังนี้

5.7.1 นาฏศิลป์สู่ความสามัคคี

ความสามัคคีในการแสดงชุดนี้เป็นวัตถุประสงค์หลักของการแข่งขันกีฬา ซึ่งการแสดงในชุดนี้สามารถเป็นภาพสะท้อนของการเกิดความสามัคคีในทุกๆอย่างของการอยู่ร่วมกัน

เปรียบเสมือนเป็นนัยยะสำคัญของการแข่งขันกีฬา ตลอดจนการทำงานร่วมกัน นอกจากนี้ สภาพการณ์ปัจจุบันของคนในสังคมไทยยังเกิดความแตกแยกกันอย่างมาก โดยเฉพาะความแตกแยกทางด้านการเมือง จากการแสดงชุดดุจภาพแห่งความกลมกลืน เปรียบเสมือนเป็นนัยยะของความหลากหลายของกลุ่มสีทางการเมือง ดังที่เราจะทราบจากแหล่งข่าวในปัจจุบันว่ามีคนหลายกลุ่มที่แบ่งแยกเป็นสี จนทำให้ประเทศไทยเกิดความสับสนวุ่นวาย เกิดสงครามทางการเมือง ซึ่งนาฏศิลป์สามารถเป็นจุดเริ่มต้นหรือเป็นแรงผลักดันให้คนในสังคมเกิดความคิด ที่มุ่งนำไปสู่ความรักความสามัคคี และส่งผลให้ประเทศได้ก้าวไปสู่ความเจริญ สามารถก้าวทันโลก และสามารถนำไปสู่สันติภาพที่สงบสุขได้

5.7.2 นาฏศิลป์แห่งวิถีชีวิต

การแสดงพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์ สะท้อนถึงวิถีชีวิตของคนไทยที่ถ่ายทอดลงบนงานหัตถกรรมของคนไทย ซึ่งผู้กำกับการแสดงได้นำผลิตภัณฑ์พื้นเมืองของไทยเข้ามาประยุกต์ใช้ในการแสดง โดยมีการใช้ร่มและเสื้อเป็นอุปกรณ์ที่สำคัญในการแสดง ร่มและเสื้อเปรียบเสมือนเป็นการแสดงออกถึงภูมิปัญญาของคนไทยในอดีต และยังส่งผลในเรื่องของรายได้ของคนไทย ซึ่งผลิตภัณฑ์ของคนไทยยังคงเป็นที่ต้องการของคนไทยและคนต่างชาติ ถ้าหากประเทศไทยมีผลิตภัณฑ์ที่เป็นของไทย จะสามารถช่วยเพิ่มรายได้ให้กับคนไทยหรือชาวบ้านในท้องถิ่นนั้นๆ และยังเป็นการช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจของไทยให้ดียิ่งขึ้นไป อีกทั้งยังเป็นการบอกให้ทั่วโลกได้ทราบว่า ประเทศไทยยังคงเป็นประเทศที่มีฝีมือในการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ต่างๆขึ้นมา สามารถทำให้คนไทยได้รับการยอมรับจากทั่วโลก จนเกิดความรู้สึกภูมิใจในความเป็นไทย

นอกจากนี้นาฏศิลป์ยังมีความเกี่ยวข้องในเรื่องของความเชื่อ ความศรัทธา ต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ดังเช่นการแสดง ชุดการกวนเกษียรสมุทร เป็นตำนานความเชื่อของศาสนาพราหมณ์ฮินดู ที่มีความศรัทธาต่อเทพเจ้า ซึ่งในเรื่องการบูชาเทพเจ้าก็เป็นเหตุปัจจัยหนึ่งที่มีมนุษย์ให้ความสนใจเป็นอย่างมาก ความศรัทธาต่อเทพเจ้านำมาสู่การเคารพบูชาบรมครูเทพเจ้า รวมทั้งการเคารพบูชาบรมครูมนุษย์ของคนในสังคมไทย

การแสดงชุดดุจภาพความกลมกลืนและชุดพระบารมีปกเกล้าเหล่าประชา ที่สะท้อนถึงความแตกต่างของคนในสังคมไทย ที่มีความแตกต่างทางด้านความคิด ทางด้านเชื้อ

ชาติ ศาสนา หรือแม้กระทั่งความแตกต่างทางการถ่ายทอคนาฏยศิลป์ในการแสดงในครั้งนี้ ทั้งด้านนาฏยศิลป์ไทยและนาฏยศิลป์ตะวันตก ซึ่งสามารถสะท้อนให้ผู้ชมได้ทราบว่า ความแตกต่างทั้งหมดนี้ ได้มีสิ่งหนึ่งที่คนไทยทุกคนหรือคนเชื้อชาติอื่นที่อยู่บนผืนแผ่นดินไทย ได้กระทำสิ่งเดียวกันนั่นคือ ความจงรักภักดีที่มีต่อองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช จึงได้จัดการแสดงเพื่อเฉลิมฉลองเนื่องในวโรกาสมหามงคลที่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ทรงเจริญพระชนมายุครบ 7 รอบ หรือ 84 พรรษา ในปี พ.ศ. 2554 ในนามของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัย ครั้งที่ 38 นี้ พร้อมทั้งท่านผู้ชมทุกท่าน ร่วมกันถวายพระพรชัย ให้พระองค์ทรงพระเกษมสำราญ พระพลานามัยแข็งแรง อยู่คู่ปวงประชาชาวไทยไปแสนนาน

5.8 ประโยชน์และคุณค่าของการแสดง

การแสดงในพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์ ทำให้ทราบว่า เป็นการแสดงที่ประสบความสำเร็จอย่างมาก ซึ่งความสำเร็จในครั้งนี้เป็นการได้รับความร่วมมือจากนิสิต เจ้าหน้าที่ และบุคลากร เปรียบเสมือนว่านาฏยศิลป์ได้กลายเป็นจุดศูนย์กลางของบุคคลที่หลากหลาย จนสามารถมารวมตัวกัน ใช้ความสมัครสมานสามัคคีในการทำงานร่วมกัน และยังเป็นการสร้างมิตรภาพที่ดีต่อกันเองจากรุ่นพี่สู่รุ่นน้อง ซึ่งมิตรภาพที่ก่อตัวขึ้นในครั้งนี้ จะเป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้นิสิตรุ่นพี่และรุ่นน้องได้รู้จักสนิทสนมกัน เมื่อมีการสร้างการแสดงจากวิชาเรียน นิสิตก็จะสามารถช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้ นอกจากมิตรภาพที่ดีจากนิสิตด้วยกันเองนั้น ยังเป็นการสร้างมิตรภาพให้กับทุกคนที่ได้เข้ามาเกี่ยวข้องในครั้ง นี้ จะสามารถทำให้ทุกคนมีมิตรภาพเพิ่มมากขึ้น และจะส่งผลในภายหน้า หากเรามีปัญหาเดือดร้อนสิ่งใด เราอาจจะได้พบมิตรภาพที่ดีจากการได้รู้จักคนเพิ่มขึ้น จากการแสดงในครั้งนี้ก็เป็นได้ และยังเป็น การเปิดมุมมองทางความคิด เปิดโลกทัศน์ให้กว้างมากขึ้น ในการได้พูดคุยกับบุคคลที่ต่างสาขา กันออกไป การได้รู้จักมิตรภาพจากการแสดงในครั้งนี้ ทำให้เห็นภาพของการร่วมแรง ร่วมใจ ถึงแม้จะเหนื่อยกายเพียงใด แต่ยังคงอดทนเพื่อให้งานที่ออกมาประสบความสำเร็จ และหากผู้ใดมี ปัญหา ก็จะคอยให้ความช่วยเหลือกันโดยตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา โดยเฉพาะในเรื่องของลีลาการเต้นรำ ซึ่งมีนักแสดงจำนวนมากที่ไม่เคยมีประสบการณ์ทางการแสดง นิสิตภาควิชา

นาฏยศิลป์ก็จะคอยให้ความช่วยเหลืออย่างจริงจัง เพื่อที่จะให้งานนั้นออกมาได้อย่างสมบูรณ์ การแสดงในครั้งนี้ยังเปรียบเสมือนการฝึกประสบการณ์ ให้กับผู้ที่ไม่เคยมีประสบการณ์ทางด้านการแสดงมาก่อน และจากประสบการณ์ในครั้งนี้ ผู้วิจัยมั่นใจได้ว่านักแสดงที่ไม่เคยมีประสบการณ์ จะมีความภาคภูมิใจในตนเองที่ได้เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของการแสดง และสิ่งนี้คือความภาคภูมิใจ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่เลื้อยต่อเนื่องของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยสามารถทำงานร่วมกัน ได้ด้วยความสมัครสมานสามัคคี

นอกจากนี้ยังเป็นแบบอย่างที่ดีในการสร้างสรรค์ผลงานนาฏยศิลป์ร่วมสมัย ซึ่งกำลังได้รับความนิยมน้อยเป็นจำนวนมากในขณะนี้ และยังมีค้อยมีสถาบันใดนำมาสร้างสรรค์ ในพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามากนัก เพราะเนื่องจากการแสดงร่วมสมัยเป็นการแสดงที่ต้องนำเสนอแนวความคิด เป็นหลักสำคัญ มากกว่าการให้ความสำคัญเพียงแค่ความสวยงาม และการแสดงในครั้งนี้ยังมีการบริหารงานที่ดีซึ่งต่อการบริหารจำนวนผู้แสดง ไม่ว่าจะเป็นการถ่ายทอดนาฏยลีลา ที่ผู้กำกับการแสดงให้นิสิตนาฏยศิลป์ทุกคนเป็นผู้นำในการถ่ายทอดการแสดงให้กับผู้อื่น ทั้งนี้เพื่อเป็นการฝึกฝนนิสิตให้เกิดทักษะในเรื่องการถ่ายทอดกระบวนการทำนาฏยลีลา เพราะในอนาคตนิสิตนาฏยศิลป์ทุกคนจะต้องเป็นผู้สร้างสรรค์ผลงานการแสดง และนอกจากนี้ยังมีการวางแผนทางด้านตำแหน่งของรูปแบบแถวไว้เป็นอย่างดี จึงทำให้ผลงานนั้นเกิดความมีมิติและความเป็นระเบียบสวยงามมากยิ่งขึ้น

จากการวิเคราะห์และเก็บข้อมูลวิจัยในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การแสดงพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์ เป็นการแสดงที่ได้ผลตอบรับที่ดีกลับมา เป็นที่ชื่นชอบของผู้คนจำนวนมากที่ได้มีโอกาสชมการแสดง สิ่งเหล่านี้จะสามารถแสดงให้เห็นว่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีจำนวนทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพทางด้านการผลิตผลงานการแสดง จนทำให้เกิดเป็นแรงบันดาลใจต่อสถาบันการศึกษาอื่นๆ ที่จะผลิตผลงานการแสดง ในครั้งต่อไป และสังคมไทยยังได้รับแง่คิดที่สอดแทรกในเรื่องความสามัคคีของคนในสังคม รวมทั้งผู้ชมยังเกิดการเปลี่ยนแปลงทางทัศนคติที่ดีต่อทางด้านนาฏยศิลป์และศิลปะ จนนำไปสู่การเกิดสุนทรียภาพและคุณค่าทางจิตใจ

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีความประสงค์ที่จะเสนอแนะในสิ่งที่เป็นประโยชน์ โดยมีเนื้อหาดังต่อไปนี้

ผู้วิจัยอยากให้ทุกสถาบันการศึกษาที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ให้ชักจูงนิสิตในมหาวิทยาลัยของตน ได้มีส่วนร่วมในการรับชมพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย เพราะเนื่องจากว่าพิธีเปิดในครั้งนี้มีเพียงผู้ชมที่เป็นนิสิต บุคลากรของทางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นส่วนใหญ่ ส่งผลให้ผู้ชมที่นั่งอยู่บนอัฒจันทร์มีจำนวนน้อย แสดงถึงความไม่ให้ความสำคัญของการเข้าร่วมพิธีเปิดการแข่งขัน ซึ่งเป็นพิธีเปิดที่มีความสำคัญยิ่ง ทั้งนี้เยาวชนจะได้รับประสบการณ์จากการรับชมผลงานการแสดงพิธีเปิด เพื่อที่จะนำเอาแง่คิดหรือประโยชน์ที่ได้จากการแสดงไปประยุกต์ใช้กับการแสดงในพิธีเปิดของสถาบันตนเอง นอกจากนี้ยังเป็นการให้ความสำคัญในเรื่องของการแข่งขันกีฬา และยังเป็นการให้เกียรติแก่เจ้าภาพจัดการแข่งขันด้วยเช่นกัน

จากการแสดงพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์ ได้พบปัญหาในเรื่องของการสนับสนุนงบประมาณทางด้านการแสดงที่มีจำนวนจำกัด ส่งผลให้ผู้กำกับการแสดงบริหารจัดการทางด้านการแสดงอย่างลำบาก ผู้กำกับการแสดงต้องลดทอนสิ่งที่มีความจำเป็นออกไปในหลายอย่าง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของเสื้อผ้าผู้แสดง ซึ่งเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายได้เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการแสดง จะสามารถทำให้การแสดงเกิดความงามทางด้านสุนทรียภาพมากยิ่งขึ้น และในการสร้างสรรค์การแสดงในแต่ละครั้ง จะต้องมิงงบประมาณที่เพียงพอกับการสร้างสรรค์การแสดง เพราะหากมิงงบประมาณที่เพียงพอ เราจะสามารถบริหารจัดการในสิ่งต่างๆได้ง่ายยิ่งขึ้น ซึ่งจะช่วยลดอุปสรรคในการสร้างสรรค์การแสดงได้อย่างมาก

ในปัจจุบันนาฏศิลป์ตะวันตกได้มีอิทธิพลอย่างมากต่อวงการนาฏศิลป์ในประเทศไทย ซึ่งส่งผลให้นิสิตมีความสนใจทางด้านนาฏศิลป์ร่วมสมัย และส่งผลต่อแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์ร่วมสมัยของนิสิตมากยิ่งขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะให้ผู้ที่มีความรู้ทางด้านนาฏศิลป์ร่วมสมัย ทำการวิจัยศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยและนาฏศิลป์ร่วมสมัยให้เป็นที่แพร่หลาย เพื่อให้เกิดความเข้าใจต่อกระบวนการคิด การสร้างสรรค์ผลงานของนิสิตและเยาวชนรุ่นใหม่สืบไป

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

จิริยาวลี ดีภัก, บัลเล่ท์, กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ยูไนเต็ดบุ๊กส์, 2531.

จามจิริเกมส์ กีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38. (เอกสารโครงการพิธีเปิด-พิธีปิด

จามจิริเกมส์ กีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 วันที่ 15 และ 22 มกราคม 2554
สนามกีฬาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).

จिरายุทธ พนมรักษ์. ผู้ช่วยผู้กำกับการแสดง สัมภษณ์, 12 มีนาคม 2555.

จिरายุทธ พนมรักษ์. เอกลักษณ์ไทยในงานนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยของนราพงษ์ จรัสศรี.

วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย ภาค วิชานาฏศิลป์
คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2553.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำนักงานสารนิเทศ, ศูนย์การสื่อสารนานาชาติแห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย . การแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยครั้งที่ 38 จามจิริเกมส์. [ออนไลน์]. 2554.
แหล่งที่มา : http://www.chamchuriges38.chula.ac.th/about/about_about.html [16
กันยายน 2554]

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ประวัติการแข่งขันกีฬาซีเกมส์. หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ ฝ่าย
บริการผู้อ่าน. (อัดสำเนา)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ประวัติการแข่งขันโอลิมปิกเกมส์. หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ
ฝ่ายบริการผู้อ่าน. (อัดสำเนา)

ชนิด ชงทอง. รองอธิการบดี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สัมภษณ์, 19 ธันวาคม 2554.

นราพงษ์ จรัสศรี , ประวัตินาฏศิลป์ตะวันตก, กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือแห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2548.

นราพงษ์ จรัสศรี . หัวหน้าภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
สัมภษณ์, 16 ธันวาคม 2554.

นราพงษ์ จรัสศรี . หัวหน้าภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
สัมภษณ์, 9 มีนาคม 2555.

นราพงษ์ จรัสศรี. หัวหน้าภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
สัมภาษณ์, 3 เมษายน 2555.

นราพงษ์ จรัสศรี. หัวหน้าภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2555.

นวลรวี จันทร์ลุน. อาจารย์ประจำภาควิชานาฏศิลป์. คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
 นครราชสีมา สัมภาษณ์, 16 ธันวาคม 2554.

ปรานี วงษ์เทศ. พระราชพิธีและประเพณีท้องถิ่น. [ออนไลน์]. 2537. แหล่งที่มา:

http://guru.sanook.com/search/knowledge_search.php [12 มีนาคม 2555]

พานี สีสวย. สุนทรียะทางนาฏศิลป์ไทย. กรุงเทพฯ: ธนะการพิมพ์, 2539.

เพิ่มเกียรติ นิลพั่งงา. ผู้ควบคุมพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38
 จามจุรีเกมส์ สัมภาษณ์, 14 มีนาคม 2555.

ภานุมาศ ผลพิกุล. นิสิตภาควิชานาฏศิลป์ สาขานาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สัมภาษณ์, 18 มกราคม 2555.

มาลินี อาชายุทธการ. อาจารย์ประจำภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย สัมภาษณ์, 13 มกราคม 2555.

วิกิพีเดียสารานุกรมเสรี. กีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย. [ออนไลน์]. 2550. แหล่งที่มา:

th.wikipedia.org/wiki/กีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย [16 กันยายน 2554]

วิกิพีเดียสารานุกรมเสรี. กีฬาเอเชียนเกมส์. [ออนไลน์]. 2548. แหล่งที่มา: [th.wikipedia.org/wiki/](http://th.wikipedia.org/wiki/กีฬาเอเชียนเกมส์)

[กีฬาเอเชียนเกมส์](http://th.wikipedia.org/wiki/กีฬาเอเชียนเกมส์) [16 กันยายน 2554]

วิกิพีเดียสารานุกรมเสรี. กีฬาโอลิมปิก. [ออนไลน์]. 2548. แหล่งที่มา: [th.wikipedia.org/wiki/กีฬา](http://th.wikipedia.org/wiki/กีฬาโอลิมปิก)

[โอลิมปิก](http://th.wikipedia.org/wiki/กีฬาโอลิมปิก) [16 กันยายน 2554]

วิษุตา วุฑาพิศย์. อาจารย์ประจำภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย สัมภาษณ์, 18 พฤษภาคม 2555.

สถาพร สนทอง. ผู้เชี่ยวชาญทางด้านนาฏศิลป์ไทย กรมศิลปากร สัมภาษณ์, 4 เมษายน 2555.

สิริธร ศรีชลาคม. นาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย : การสร้างสรรค์โดยผสมผสานนาฏศิลป์ไทยกับ
นาฏศิลป์สากลอื่นๆระหว่างปี พ .ศ. 2510-2542. วิทยานิพนธ์ปริ ญาศิลปศาสตรมหา
บัณฑิต, สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย ภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2543.

สุพจน์ จุกลิ้น. นิลิตภาควิชานาฏศิลป์ สาขานาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย สัมภาษณ์, 18 มกราคม 2555.

สุมนมัลย์ นิ่มเนติพันธ์. การละครไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2543.

ศุภกรณ์ ดิษฐพันธ์. คณิตศาสตร์ศิลปะกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สัมภาษณ์,
20 มกราคม 2555.

ภาษาอังกฤษ

Accom Thailand. เทวดำนานเรื่องการกวนเกษียรสมุทร [ออนไลน์], 16 กันยายน 2554. แหล่งที่มา:
<http://accomthailand.wordpress.com/2008/02/04>

Allen Dow and Mike Michaelson. Jazz Dancing. U.S.A. : Chartwell Book Inc, 1980.

Anton Dolin. Pas de deux The Art of Partnering. New York : Dover Publications, 1969.

ภาคผนวก

ภาพที่ 86

ผู้วิจัยกับศาสตราจารย์ ดร.นราพงษ์ จรัสศรี(ผู้กำกับการแสดง)

ที่มา : ผู้วิจัย

ภาพที่ 87

อาจารย์ ดร.วิชชุดา วุฑาทิตย์ อาจารย์ประจำภาควิชานาฏยศิลป์

คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่มา : http://www.faa.chula.ac.th/faa_old/dance_faa/admin.html

ภาพที่ 88

ผู้วิจัยกับอาจารย์สถาพร สันทอง ผู้เชี่ยวชาญนาฏศิลป์ไทย กรมศิลปากร
ที่มา : ผู้วิจัย

ภาพที่ 89

คุณเพิ่มเกียรติ นิลพังงา
(ผู้ควบคุมพิธีเปิด-ปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัย ครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์)
ที่มา : ผู้วิจัย

ภาพที่ 90

ผู้ช่วยศาสตราจารย์มาลินี อาชาอุทธรการ อาจารย์ประจำภาควิชานาฏยศิลป์

คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่มา : http://www.faa.chula.ac.th/faq_old/dance_faa/admin.html

ผู้ให้สัมภาษณ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์มาลินี อาชาอุทธรการ อาจารย์ประจำภาควิชานาฏยศิลป์

คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วันที่ 16 มกราคม พ.ศ. 2555

บทสัมภาษณ์

1. ในขั้นตอนการทำงานพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์ มีสิ่งใดที่เป็นปัญหาและสามารถหาแนวทางแก้ไขอย่างไร
  - สิ่งที่เป็นปัญหาใหญ่น่าจะมีด้วยกัน 2 เรื่อง คือ เรื่องงบประมาณและเรื่องผู้แสดง ในส่วนของงบประมาณ ทางคณะศิลปกรรมศาสตร์ได้งบประมาณในการทำพิธีเปิดน้อยมาก จึงได้มีการพูดคุยกับบุคคลที่สำคัญหลายท่าน ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ท่านคณบดี และ ผู้กำกับการแสดง เพื่อหาแนวทางการแก้ไขในการทำพิธีเปิด จนสามารถแก้ปัญหาด้วยการลดทอนเครื่องแต่งกายลง ซึ่งการลดทอนเครื่องแต่งกายนั้นไม่ได้เป็นการทำให้การสร้างสรรค์การแสดงนั้นผิดแปลกออกไป โดยนักแสดงจะแต่งเครื่องแต่งกายในลักษณะเดียวกัน เพื่อสื่อถึงเอกลักษณ์ ของการแข่งขันกีฬา และเรื่องปัญหาผู้แสดง เกิดขึ้นเพราะ ผู้แสดงไปชนกับผู้แสดงที่ต้องขึ้นบนอัฒจันทร์แปรอักษร เมื่อเกิดปัญหาขึ้นจึง ได้นำปัญหานี้ไปปรึกษา ผู้บริหาร ผู้บริหารจึงได้ขอความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ บุคลากรในมหาวิทยาลัย ผลที่ออกมาคือเจ้าหน้าที่ บุคลากรให้ความร่วมมือ

อย่างเต็มที่ จนเกิดปัญหาผู้แสดงมีจำนวนมากเกินไป และจึงได้ขอความร่วมมือเจ้าหน้าที่ บุคลากร ส่วนหนึ่งให้ไปเป็นเจ้าหน้าที่(Staff)ในพิธีเปิด ดังนั้นเมื่อเกิดปัญหาต่างๆต้องแจ้งให้ผู้บริหารทราบ เพื่อจะได้หาแนวทางการแก้ไขได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้ปัญหาดังกล่าวมานั้น ยังคงมีอีกประเด็น หนึ่งที่เป็นปัญหาคือ ทางฝ่ายพิธีการของทางมหาวิทยาลัย มักไม่ค่อยยอมรับความคิดเห็น เมื่อผล ออกมาทำให้มีความบางอย่างที่พลาดไปบ้าง แต่สิ่งนั้นก็คงไม่เป็นปัญหาที่สำคัญที่สุด ก็คือได้ว่า ประสบความสำเร็จ

2. ท่านมีทัศนคติต่อการแสดงพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์อย่างไรบ้าง

- การแสดงทุกชุดการแสดงมีความสวยงามหมดทั้งสิ้น แต่มีเพียงสิ่งเดียวที่คิดว่ายังไม่ดีเท่าที่ควรนั่นคือ ยังไม่ชอบแสงในการแสดง เพราะเนื่องจากมีการใช้แสงน้อยจนเกินไป ทำให้ภาพในสนามนั้นมีมืด ซึ่งทำให้ผู้แสดงนั้นไม่เด่น ทำให้เกิดความรู้สึกว่ามันเรียบจนเกินไป แต่มีสิ่งหนึ่งที่ขอชื่นชมศาสตราจารย์ ดร.นราพงษ์ จรัสศรี อย่างมาก คือ เรื่องของการใช้อุปกรณ์ที่สามารถนำวัตถุคิบบ้านมาใช้ได้เกิดประโยชน์สูงสุด และยังมีเรื่องของเครื่องแต่งกาย ซึ่งบางคนมองอาจจะคิดว่ามันดูเรียบง่ายจนเกินไป แต่เมื่อมองภาพรวมแล้วนั้น จะสามารถเข้าใจได้ทันทีว่าเครื่องแต่งกายสามารถเอื้อหรือช่วยสนับสนุน ให้การแสดงนั้นตรงตามเป้าหมายของการแข่งขัน กีฬาได้เป็นอย่างดี

3. อยากให้ท่านกล่าวถึงศักยภาพของนิสิตภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- จากช่วงระยะเวลาที่ซ้อมได้เห็นความเป็นธรรมชาติของเด็กๆนี้ บางครั้งเด็ก จะมีความ สนุกสนาน หวังเล่นมากกว่าการซ้อม แต่พอถึงเวลาที่แสดงจริงเด็กของเราสามารถ ถ่ายทอดอารมณ์ ถ่ายทอดเรื่องราวออกมาได้อย่างเต็มที่ และเกิดความเข้าใจ เด็กๆสามารถแสดง ให้เห็นถึงศักยภาพของภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ ชัดเจน ทั้งทางด้านนาฏศิลป์ไทยและนาฏศิลป์ตะวันตก

ภาพที่ 91

รองศาสตราจารย์ ดร.ชนิต ชงทอง รองอธิการบดี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ที่มา : ผู้วิจัย

ผู้ให้สัมภาษณ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ชนิต ชงทอง รองอธิการบดี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วันที่ 19 ธันวาคม พ.ศ. 2554

บทสัมภาษณ์

1. เพราะเหตุใดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจึงเสนอความพร้อมในการจัดการแข่งขันกีฬา
มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38

- เนื่องจากว่าทางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีนโยบายเพื่อจะมุ่งพัฒนานิสิตเป็น
หลัก ซึ่งกระบวนการทางด้านกีฬาสามารถพัฒนานิสิตได้เป็นอย่างดี โดยทำให้นิสิตได้รู้จักแพ้
ชนะ และให้อภัย นอกจากการพัฒนา นิสิตเหล่านั้น ยังเป็นการแสดงออกถึงความพร้อมและ
ศักยภาพทางด้านการบริหารจัดการด้านการแข่งขันของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และเหตุผลอีก
ประการนั้นคือ การจัดงานเพื่อเป็นการเฉลิมฉลององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9
พระชนมายุครบ 84 พรรษา

2. เพราะเหตุใดการแข่งขันจึงใช้แนวความคิด “ชัยชนะที่ยิ่งใหญ่คือน้ำใจนักกีฬา”

- การใช้แนวความคิดนี้เกิดขึ้นมาจาก การจัดให้มีการประกวดแนวความคิดขึ้น

โดยให้นิสิตนั้นมีส่วนร่วมในการจัดการแข่งขัน ซึ่งการจัดประกวดนี้มีใช้เพียงแต่การประกวดแนวความคิดเพียงอย่างเดียว แต่ยังจัดการประกวดด้านอื่นๆด้วย โดยมีการประกวดสัญลักษณ์ (Logo) ของการแข่งขัน การประกวดตัวนำโชค (Mascot) และบทเพลงของการแข่งขัน การประกวดในครั้งนี้ไม่ว่ามหาวิทยาลัยใดจะเป็นผู้ชนะก็มีใช้สิ่งที่สำคัญ แต่สิ่งที่สำคัญนั้นคือการมีน้ำใจนักกีฬา คณะกรรมการตัดสินจึงพิจารณาให้การแข่งขันจามจรีเกมส์ได้ใช้แนวความคิด “ชัยชนะที่ยิ่งใหญ่คือน้ำใจนักกีฬา”

3. ก่อนที่การแข่งขันจะเริ่มต้นขึ้น ท่านมีความคาดหวังทางด้านการกีฬาและการแสดงพิธีเปิดอย่างไรบ้าง

- ทางด้านการกีฬามีความคาดหวังว่า ทางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จะเป็นสถาบันที่สามารถยกระดับให้เป็นมาตรฐานสากล วางตนในฐานะเป็นเจ้าภาพที่ดี อยากให้ทุกสถาบันที่มาแข่งขันเกิดความประทับใจ เห็นการพัฒนาทางด้านกีฬา เมื่อผลออกมาก็ได้รับเสียงตอบรับกลับมาจากสถาบันต่างๆ ว่าทางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีศักยภาพทางด้านกีฬา และสามารถยกระดับมาตรฐานของการแข่งขันกีฬาได้ในกีฬาหลายชนิด

- ทางด้านพิธีเปิด จะขอกล่าวถึงการแสดงพิธีเปิดในปีที่ผ่านมา คือที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นพิธีเปิดที่ค่อนข้างดีมีความยิ่งใหญ่ แต่ยังคงมีข้อเสียในเรื่องการใช้หน่วยงานภายนอกที่มาจากโรงเรียนหรือสถาบันอื่น และยังคงมีหน่วยงานภายนอกที่เรียกว่าออร์แกนไนเซอร์(Organizer) เข้ามาควบคุมดูแล สิ่งเหล่านี้จึงเป็นเหตุผลที่จุดประกายว่า ถ้าหากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีศักยภาพเพียงพอ ก็จะสามารถควบคุมและบริหารงานเองได้ เพราะฉะนั้นพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยในครั้งนี้ จึงอยากให้นิสิต เจ้าหน้าที่ บุคลากร มีส่วนร่วมในการแสดง และยังมีกังวลว่า จะทำอย่างไรให้พิธีเปิดมีความประทับใจภายใต้งบประมาณที่จำกัด แต่สิ่งเหล่านี้ก็ต้องขอบคุณท่านศาสตราจารย์ ดร.นราพงษ์ จรัสศรี ท่านคณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์ และศิษย์เก่าที่ได้มาช่วยคิด ร่วมกันหาแนวทางในการจัดการแสดงในครั้งนี้ให้ลุล่วงไปด้วยดี

4. ท่านมีทัศนคติอย่างไรต่อการแสดงพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 38 จามจรีเกมส์

- การแสดงในส่วนของพิธีเปิดเป็นการทำได้อย่างสวยงาม สมศักดิ์ศรี

จุฬาลงกรณ์มหา วิทยาลัย แต่ช่วงซ้อมมีความกังวลใจเป็นอย่างมาก เพราะเนื่องตัวผม (รองอธิการบดี รองศาสตราจารย์ ดร. ธนิต ชงทอง) มาจากสายวิทยาศาสตร์ ต้องการความชัดเจน ความเป็นระบบ ตามกฎเกณฑ์ของวิธีการต่างๆ แต่ทางด้านศิลปะการทำงานจะต้องมีการปรับปรุงผลงานจนก่อให้เกิดความสมดุล และความสวยงาม ในขณะที่ซ้อมการแสดงนั้น ผม (รองอธิการบดี รองศาสตราจารย์ ดร. ธนิต ชงทอง) มองภาพไม่ออก เพราะเนื่องจากยังไม่มีการใส่ชุดแสดงจริง แต่พอใกล้วันแสดงจริงได้เห็น พัฒนาการได้อย่างชัดเจน เกิดความสวยงาม ซึ่งทุกสถาบันต่างชื่นชมและยอมรับในฝีมือของศาสตราจารย์ ดร. นราพงษ์ จรัสศรี ที่สามารถทำการแสดงได้อย่างอลังการ ภายใต้งบประมาณที่จำกัด ได้รับความร่วมมือจากนิสิต เจ้าหน้าที่ บุคลากร ซึ่งได้ตรงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ในช่วงการแสดงมีความสัมพันธ์กัน และมีระยะเวลาการแสดงที่ไม่ยาว มีการเคลื่อนที่ได้หลากหลายทำให้เกิดภาพที่มีมิติ จนทำให้การแสดงนี้ไม่เกิดความน่าเบื่อ

- การแสดงทั้งหมดนี้สะท้อนให้เห็นเอกลักษณ์ของสถาบัน ได้เห็นนาฏยศิลป์ตะวันตกเข้ามาผสมผสานกับความเป็นไทย มีความเปี่ยมล้นด้วยศิลปะร่วมสมัย และยังสามารถสะท้อนถึงสังคม เอกลักษณ์ของประเทศชาติที่เทิดทูนพระมหากษัตริย์ ได้เห็นภาพของการก้มลงกราบพระบรมฉายาลักษณ์ สามารถสะท้อนทุกอย่างออกมาในการแสดงได้อย่างตระการตา งดงาม มีสุนทรียภาพ สามารถดึงดูดคนศาสตร์อื่นๆ ได้เข้าใจและเกิดความประทับใจ ชื่นชมจากการแสดง

5. ท่านมีความพึงพอใจอย่างไรต่อภาพรวมของการแสดงพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์

- มีความพึงพอใจอย่างมากในการแสดงพิธีเปิด เกิดความรู้สึกประทับใจ การแสดงออกมาดีมากกว่าที่คาดคิดเอาไว้ ซึ่งผมมาจากสายวิทยาศาสตร์ ทุกอย่างจะต้องเกิดความแน่นอน 1+1 ต้องเท่ากับ 2 แต่มาดูทางสายศิลปะจะมีความต่อเนื่องในเรื่องของอารมณ์ ผมยอมรับว่ามีความยากที่จะนำทุกอย่างมาสร้างรวมกัน ในระยะเวลาอันสั้น ซึ่งไม่เหมือนกับการสร้างตึกที่ใช้ระยะเวลา 1 ปี วันนี้ฝนตกก็หยุดทำ และสามารถเพิ่มคนเข้ามาทำงาน แต่การแสดงมีเวลาที่จำกัด เวลา 40 นาที ต้องมีการวางแผนว่าสิ่งใดจะมาถึงก่อนหรือกลุ่มนี้ต้องทำอะไร เมื่อเริ่มแสดงทุกอย่างจะแก้ไขไม่ได้ มีแต่ต้องเดินหน้าต่อไปเรื่อยๆ สิ่งเหล่านี้จึงทำให้การแสดงพิธีเปิดการแข่งขันจามจุรีเกมส์ครั้งที่ 38 เป็นที่กล่าวขวัญ โดยมีหลายคนได้มาพูดกับผมว่า การแสดงดีมาก ๆ งามคนอื่นมาหรือเปล่า ซึ่งผมบอกได้เลยว่าไม่ได้จ้างและทำให้เกิดความภูมิใจอย่างมาก

6. หากท่านเคยชมการแสดงพิธีเปิดจากหลายสถาบันมาแล้วนั้น ท่านคิดว่าการแสดงพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์ มีความเหมือนหรือความแตกต่างกันอย่างไร

- การแสดงพิธีเปิดครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์ มีความสุดยอดมาก ซึ่งก่อนที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะเป็นเจ้าภาพ ผมได้ชมการแสดงของสถาบันอื่นๆ มาแล้ว พบว่าบางสถาบันก็ไม่มีแนวความคิดที่ชัดเจน และบางสถาบันก็จ้างหน่วยงานอื่นเข้าไปทำงานแทน สิ่งที่ผมพูดก็ไม่ได้จะต่อว่า แต่เป็นการเปรียบเทียบเพื่อหาข้อเท็จจริงในการแสดงทัศนคติต่อการวิจัยเท่านั้น ซึ่งการแสดงพิธีเปิดครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์ เป็นการแสดงเอก ลักษณ์ มีความโดดเด่นและชัดเจนในความเป็นจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

7. อยากให้ท่านกล่าวถึงการค้ากับการแสดงของ ศาสตราจารย์ ดร.นราพงษ์ จรัสศรี

- ผมเป็นบุคคลหนึ่งที่มาจากต่างศาสตร์ เมื่อชมการแสดงพิธีเปิดในครั้งนี้ ทำให้ผมเกิด ความเข้าใจกลุ่มคนทางด้านศิลปะมากขึ้น ท่านศาสตราจารย์ ดร .นราพงษ์ จรัสศรีมีทัศนคติที่ดี ที่สามารถมีจินตนาการในการออกแบบการแสดง นำเสนอในมุมมองของทิศทางจากข้างบนอัจฉริยะลงมาสู่ด้านล่าง มีการเลือกใช้อุปกรณ์พื้นเมืองของไทย ซึ่งไม่ต้องหรูหราแต่สามารถทำให้เกิดความสวยงามขึ้นได้ และท่านยังมี ความมุ่งมั่น ตั้งใจ มีความรักต่อจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จึงทำให้การแสดงพิธีเปิดในครั้งนี้เกิดความสำเร็จไปด้วยดี

8. อยากให้ท่านกล่าวถึงลักษณะเด่นของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีความพร้อมในทุกด้าน และยังมีความโดดเด่นในแต่ละ ศาสตร์ แต่ยังสามารถทำงานร่วมกันได้ มีความเป็นพี่น้องทำให้สามารถลดปัญหาและอุปสรรคในการทำงานร่วมกัน

9. งบประมาณในการจัดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์ ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานใด และท่านสามารถกล่าวถึงจำนวนงบประมาณที่สนับสนุนในด้านการแสดงได้หรือไม่ อย่างไรบ้าง

- งบประมาณส่วนหนึ่งได้มาจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา(สกอ.) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ(สสส.) และนอกจากนี้ยังหาเงินสนับสนุนจากสิทธิประโยชน์อีกส่วนหนึ่ง ซึ่งหาจากสิทธิประโยชน์รวม 67 ล้านบาท โดยได้เป็นเงิน 46 ล้าน

บาท และได้เป็นสิ่งของ 21 ล้านบาท แต่งบประมาณทางด้านการแสดงมีน้อยมาก ซึ่งผมเองจำไม่ได้ว่ามีเท่าไร ในช่วงแรกจะมีงบประมาณค่อนข้างเยอะ แต่ช่วงหลังเริ่มตัดทอนลง ทำให้เกิดความยากลำบากต่อการบริหารจัดการด้านการแสดง จนบางครั้งเกิดปัญหาในเรื่องสวัสดิการและเสื่อฝ้านักแสดง

10. สิ่งที่ท่านต้องการจะปลูกฝังหรือจะกล่าวถึงการทำงานในครั้งนี้แก่คณาจารย์ นิสิต บุคลากร เจ้าหน้าที่ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ท่านจะปลูกฝังหรือจะกล่าวถึงการทำงานในครั้งนี้อย่างไร

- อยากให้ทำงานร่วมกันด้วยความรัก ความสามัคคี ซึ่งงานครั้งนี้ทุกคนมีน้ำใจพร้อมที่จะทำงานร่วมกัน มีความเป็นพี่น้อง มีความเสียสละ ตั้งแต่ผู้บริหารและทุกคนที่มีความเกี่ยวข้อง ซึ่งการทำงานในครั้งนี้มีความยากที่จะนำเอาทุกอย่างมารวมกัน แต่ทั้งนี้จะต้องอาศัยความเสียสละ ความตั้งใจ มีจิตสำนึกต่อส่วนรวม โดยทำให้เห็นภาพของ “ชัยชนะที่ยิ่งใหญ่คือน้ำใจนักกีฬา”

ภาพที่ 92

รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภกรณ์ ดิษฐพันธุ์
คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ที่มา : ผู้วิจัย

ผู้ให้สัมภาษณ์ คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภกรณ์ ดิษฐพันธุ์

วันที่ 24 มกราคม พ.ศ. 2555

บทสัมภาษณ์

1. จากการจัดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ ได้รับมอบหมายให้ดำเนินงานทางด้านไคบัง
  - คณะศิลปกรรมศาสตร์ได้รับมอบหมายให้เป็นประธานดำเนินงานในพิธีเปิด-ปิด การแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัย ซึ่งหน้าที่ของประธานยิ่งใหญ่มาก ทั้งในเรื่องของการวางแผนในพิธีเปิด-ปิด ว่ามีกิจกรรมไคบัง ตั้งแต่ นักกีฬาที่มีชื่อเสียงเข้าสนาม มีขบวนพาเหรดและมีดนตรีหรือไม่ โดยต้องมีข้อบังคับให้ตรงกับ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) ซึ่งเน้นในเรื่องของการส่งเสริมสุขภาพ มีรูปแบบของขบวนนักกีฬา มีรูปแบบของการจัดการแสดงที่ดึงดูดและการแสดงแนวความคิดของงาน การจุดคบเพลิง การชักธงขึ้นสู่ยอดเสา และการแสดงอื่นๆ กระบวนการทั้งหมดจะต้องขึ้นอยู่กับข้อบังคับของการกีฬาแห่งประเทศไทย (กกท.) ที่ให้นักกีฬาเดินเข้าสนาม มีการชักธง มีการสาบานตนของนักกีฬาและผู้ตัดสิน

นอกจากนี้ยังมีการคิดการแสดงให้อยู่ในภายใต้ “ชัยชนะที่ยิ่งใหญ่คือน้ำใจนักกีฬา ” ซึ่งการบริหารงานค่อนข้างยาก เพราะเนื่องจากว่ามีคนอยู่จำนวนมาก แต่งบประมาณมี จำกัด การบริหารงานในส่วนนี้จึงมีความยากที่จะบริหารอย่างไรในพิธีเปิด-ปิดกีฬามหาวิทยาลัย

2. ก่อนที่การแสดงในพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์ จะเริ่มขึ้นนั้น ท่านมีความคาดหวังอย่างไรต่อการแสดงพิธีเปิด

- ความคาดหวังคือ การแสดงต้องมีความยิ่งใหญ่ในฐานะที่เป็นจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย การจะตั้งแถวรำ ละครคงจะไม่ใช่จุดประสงค์ในครั้งนี้ ซึ่งแนวความคิดของการจัดการแสดงจะต้องมีความแปลกและดีกว่าที่อื่นๆ และนี่คือเหตุผลที่ต้องเลือก ศาสตราจารย์ ดร.นราพงษ์ จรัสศรี และสิ่งที่ได้รับกลับมาแน่นอนความคาดหวังที่ผมได้ตั้งไว้ เพราะทุกชุดการแสดงมีความกลมกลืนและสวยงาม

3. ท่านมีทัศนคติอย่างไรต่อการแสดงพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์

- เป็นการแสดงที่มีความสวยงาม มีความรู้สึกมีความสุขกับการได้เห็นงานที่ออกมา แสดงให้เห็นถึงความร่วมมือของคนในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทั้งนี้คิด เจ้าหน้าที่ และบุคลากร มีแนวความคิดที่ดีต่อการแสดงทั้งหมด เมื่อมองในมุมมองศิลปะ จะทราบได้ว่าเป็นการจัดวางองค์ประกอบที่เต็ม มีการกระจายได้เต็มพื้นที่ ไม่ใช่การเน้นที่จุดใด และมีความเด่นชัดในแต่ละตอนของการแสดง รวมทั้งเรื่องของเครื่องแบบการแต่งกาย ให้ความเป็นสีสัน มีความเชื่อมโยงไปถึงการจุดคบเพลิง การแสดงออกถึงสีสันของร่ม เครื่องแต่งกาย และการแสดงยังสามารถรวมตัวผสมผสานในความเป็นไทย บัลเลต์ และควา มร่วมสมัย สิ่งเหล่านี้แสดงออกถึงสุนทรีย์อย่างมาก สามารถสะท้อนให้เห็นแนวความคิด ในการอยู่ร่วมกันอย่างสมบูรณ์ ไม่เกิดความน่าเบื่อ นอกจากนี้ยังสามารถสะท้อนให้เห็นในเรื่องความแตกต่างของเพศ อายุ ความสามารถ โดยไม่ว่าจะมาจากไหน เป็นใคร ทำอะไร แต่ก็สามารถมาอยู่ร่วมกันได้และทำงานนี้จนประสบความสำเร็จไปได้ด้วยดี

4. ท่านมีความพึงพอใจอย่างไรต่อภาพรวมของการแสดงพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์

- มีความพึงพอใจอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นการจัดองค์ประกอบทางด้านการแสดง

แสง สี เสียง คนตรี มีความพอใจในความสมดุลจากผู้แสดง แนวความคิดต่างๆมีการผสมผสานกันอย่างลงตัว

5. หากท่านเคยชมการแสดงพิธีเปิดจากหลายสถาบันมาแล้วนั้น ท่านคิดว่าการแสดงพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์ มีความเหมือนหรือความแตกต่างกันอย่างไร

- การแสดงของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีความแตกต่างกันแน่นอน เพราะการแสดงของเรามีการตอบโต้ทางด้านความคิด เป็นการสร้างความแตกต่างให้กลมกลืน และจากความแตกต่าง สุดท้ายก็มุ่งลงกราบต่อหน้าพระที่นั่ง เพื่อแสดงความจงรักภักดีต่อในหลวง นอกจากนี้จะสะท้อนความแตกต่างให้มุ่งความสามัคคีแล้วนั้น ยังเป็นแสดงออกถึงการยึดมั่นต่อองค์พระมหากษัตริย์เป็นสำคัญยิ่ง

6. อยากให้ท่านกล่าวถึงผลงานการกำกับการแสดงของ ศาสตราจารย์ ดร.นราพงษ์ จรัสศรี

- ท่านศาสตราจารย์ ดร.นราพงษ์ จรัสศรี มีความคิดสร้างสรรค์ที่สูงมาก สามารถมองรายละเอียดของงาน ซึ่งภาพที่แสดงออกมาสะท้อนถึงแนวความคิดที่ชัดเจน และผมมีความประทับใจในเรื่องการเลือกใช้วัสดุโดยใช้ร่มและเสื่อมาแสดง การออกแบบท่ามีการกำหนดการเคลื่อนไหวซ้ำ-เร็วต่างกันออกไป โดยมีมุมมองในเรื่องการจังหวะที่สมดุลกัน ผลงานที่ออกมาแน่นดีมาก ๆ

7. อยากให้ท่านกล่าวถึงลักษณะเด่นของภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- จุดเด่นของภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คือการมีคณาจารย์และนิสิตที่เก่ง มีความอดทนสูง แสดงออกถึงความตั้งใจและความมีวินัยที่สูงมาก ทุกคนสามารถทำงานในระดับชาติ มีความคิดสร้างสรรค์และสามารถแก้ปัญหาต่างๆได้ดี

8. ท่านสามารถกล่าวถึงงบประมาณในการสนับสนุนด้านการแสดงในพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์ ได้หรือไม่ อย่างไรบ้าง

- ทางคณะศิลปกรรมได้งบประมาณน้อยมากในการจัดการแสดงในส่วนของคุณ

พิธีเปิด-ปิด ภาพรวมของการจัดงานในพิธีเปิด- ปิด น่าจะอยู่ที่ประมาณ 13-15 ล้านบาท แต่ทาง คณะศิลปกรรมศาสตร์ ได้งบประมาณเพียงแค่ 5 ล้านบาท แต่อย่างไรก็ตามผลงานที่แสดง ออกมาก็เป็นที่น่าประทับใจ เปรียบเสมือนการได้ของดีในราคาถูก ซึ่งการทำงานในครั้งนี้ก็ได้รับ ความร่วมมือจากศิษย์เก่า

9. สิ่งที่ท่านต้องการจะปลูกฝังหรือจะกล่าวถึงการทำงานในครั้งนี้แก่คณาจารย์ นิสิต บุคลากร เจ้าหน้าที่ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับทุกท่าน ท่านจะปลูกฝังหรือจะกล่าวถึงการทำงานใน ครั้งนี้อย่างไร

- สิ่งที่ปลูกฝังคือการทุ่มเททำงานด้วยใจ ทุกสิ่งทุกอย่างต้องฟันฝ่าอุปสรรค และจะต้องคำนึงถึงความรัก ความสามัคคีที่มีจุดมุ่งหมายเดียวกัน

10. อยากให้ท่านกล่าวถึงสุนทรียภาพทางการแสดงในพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัย แห่งประเทศไทยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์

- หากจะกล่าวถึงความงามนั้นก็คงจะเกิดจากตัวผู้กำกับเอง(ศาสตราจารย์ ดร. นราพงษ์ จรัสศรี) ซึ่งท่านมีความคิดสร้างสรรค์ที่สูงมาก สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี ผู้กำกับสามารถแสดงให้เห็นถึงความงามของมนุษย์ การแสดงที่สื่อถึงคุณค่าทางด้านจิตใจ ทุกคนทำงานด้วยใจรัก องค์กรประกอบทุกอย่างไม่ว่าจะเป็นเรื่องสีสันทัน เสียงเพลง การเคลื่อนไหว ร่างกาย ทุกอย่างเกิดความสมดุลทางความงามทั้งสิ้น

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวณัฐพร นามสกุล เพ็ชรเรือง ชื่อเล่น ณัฐ เกิดวันที่ 16 สิงหาคม พ.ศ. 2530
 สถานที่ติดต่อปัจจุบัน(2555) 33/95 หมู่บ้านนันทิศา แขวงบางชัน เขตคลองสามวา กทม. 10510
 E-mail petruang1987@hotmail.com

การศึกษา

ระดับปริญญาโท	ภาควิชานาฏศิลป์ สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ระดับชั้นปริญญาตรี	สาขาศิลปะการแสดง วิชาเอกนาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ระดับมัธยมศึกษา	โรงเรียนวัดราชโอรส
ระดับประถมศึกษา	โรงเรียนวัดทองเปลง